



1882

KONYA TİCARET ODASI  
KONYA CHAMBER OF COMMERCE



# KONYA EKONOMİ RAPORU 2014

*Merkez Ülkenin, Merkez Şehri*



**KONYA  
EKONOMİ RAPORU  
2014**

**İmtiyaz Sahibi:**  
Selçuk ÖZTÜRK  
Yönetim Kurulu Başkanı

**Hazırlayanlar:**  
**Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü**  
Nazlı ÜSTÜN  
Feyzullah ALTAY  
Hacı Dede Hakan KARAGÖZ  
Burçin KABAKCI  
Mehmet ÖZÇELİK  
Ahmet ÇELİK  
Emre YILMAZ

**Grafik Tasarım & Kapak:**  
M. Fatih ÖZSOY

**Baskı:**  
İNCİ Ofset  
Yeni Matbaacılar Sitesi  
Hacıbayram Cd. No:3  
Karatay-KONYA

**Baskı Yeri ve Yılı:**  
Konya – Eylül 2015

**ISBN:**  
978-605-137-498-7

**KONYA TİCARET ODASI**  
Vatan caddesi No:1  
Selçuklu – KONYA  
Santral: 0332 221 52 52  
Faks: 0332 353 05 46  
Email: [kto@kto.org.tr](mailto:kto@kto.org.tr)



Bu yayının elektronik kopyasına  
[www.kto.org.tr](http://www.kto.org.tr) adresinden ulaşabilirsiniz.

## SUNUŞ

Konya Ticaret Odası 133 yıllık gemişı ve Selçuklu ile Osmanlı'dan aldığı mirasla Konya ve Türkiye'ye canla başla hizmet etmektedir. Konya Ticaret Odası olarak, sorunlara ve gelişmelere kulağını tıkamadan ve sorumluluk almaktan kaçınmadan şehrimize ve ülkemize hizmet etmekteyiz.

Odamız, ekonomik düzlemdeki bütün gelişmeleri özümseyerek; kalkınma, İnovasyon ve ekonomik gelişmişlik için her yıl, 100'den fazla seminer ve konferans düzenlemekte; 100'e yakın bilgi ve araştırma raporu hazırlamakta ve yerli-yabancı yatırımın şehrimize kazandırılması için de 50'ye yakın ülkeyle ekonomik anlamda gezi, ziyaret ve toplantılar gerçekleştirmektedir. Konya özelinde ise bir yandan aylık tüketicisi ile ekonominin nabzını tutarken, diğeri yandan Konyalı firmalarımızın özel ve genel sorunlarını ele aldığımız ve 20.000 yemizin tamamının peyderpey davet edildiğı "Meslek Komiteleri İstişare Toplantıları"yla zm odaklı bir çalışmaya gayret etmekteyiz. Aylık ıkardığımız "Yeni İpekyolu" dergimizle de ülke ve Konya'nın gündemini takip edip, araştırmalarla destekleyerek şehrimizin beşeri sermayesine de katkı sağlamaktayız.

Elinizde tuttuğunuz bu kaynak eser ise bahsettiğimiz tüm bu çalışmaları harmanlayan, çok büyük ve detaylı bir çalışmanın ürünüdür. Bu yayında yüzlerce kurum ve kuruluştan; nüfus, eğitim, kültür-sanat, turizm, hayvancılık, tarım, enerji, dış ticaret, iletişim, ulaşım, istihdam, sağlık, yatırımlar ve ekonomi alanlarında aldığımız verileri Türkiye karşılaştırmalarıyla Konya'mızı daha iyi tanımak ve tanıtmak için sistematik olarak yerleştirdik. Böylece şehrimizin oldukça geniş bir perspektiften somut olarak resmini ortaya koyarak, bir "Başucu eser" haline getirdik.

Bu bağlamda, "Konya Ekonomi Raporu 2014" adlı eserimize katkı sağlayan bütün kurum ve kuruluşlara, kitabın hazırlanmasında yoğun emek sarf eden ekip arkadaşlarıma teşekkür eder, bu ve bunun gibi birçok çalışmayla tekrar karşınızda olma temennisiyle saygılarımı sunarım.

**Selçuk ÖZTÜRK**

Konya Ticaret Odası  
Yönetim Kurulu Başkanı

# İÇİNDEKİLER

<b>I. DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER VE 2015 BEKLENTİLERİ .....</b>	<b>1</b>
<b>II. TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER VE 2015 BEKLENTİLERİ .....</b>	<b>19</b>
<b>III. KONYA'YA GENEL BAKIŞ .....</b>	<b>40</b>
<b>IV. DEMOGRAFİK YAPI VE SOSYAL KALKINMA.....</b>	<b>44</b>
1. NÜFUS .....	44
2. GÖÇ.....	46
3. AİLE .....	48
4. EĞİTİM .....	48
5. SAĞLIK .....	58
6. TURİZM.....	62
7. KÜLTÜR.....	65
8. ADALET .....	69
9. EMNİYET .....	71
10. SPOR .....	74
11. ÇEVRE .....	76
<b>V. MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER .....</b>	<b>79</b>
1. TARIM.....	79
2. HAYVANCILIK.....	85
3. SANAYİ.....	87
4. DIŞ TİCARET .....	95
5. İÇ TİCARET .....	102
6. TİCARİ HAYAT .....	105
7. İSTİHDAM .....	111
8. BÜTÇE VE VERGİLENDİRME .....	119
9. FİNANSAL GÖSTERGELER .....	123
10. YABANCI SERMAYE .....	128
11. YATIRIM TEŞVİK .....	130
12. KAMU YATIRIMLARI.....	130
13. MARKA-PATENT .....	131
14. ENERJİ.....	135
15. HİBE VE DESTEKLER .....	141

<b>VI. ULAŞIM VE HABERLEŞME ALTYAPISI .....</b>	<b>154</b>
1. ULAŞIM .....	154
2. TRAFİK TESCİL İSTATİSTİKLERİ .....	166
3. HABERLEŞME VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ .....	170
<b>VII. KONYA’NIN PROJELERİ .....</b>	<b>173</b>
1. KONYA TİCARET ODASI MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ .....	173
2. KONYA İNNOPARK TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ .....	174
3. KARAPINAR ENERJİ İHTİSAS ENDÜSTRİ BÖLGESİ .....	174
4. KONYA OVASI PROJESİ (KOP) .....	176
<b>VIII. RAKAMLARLA KONYA TİCARET ODASI .....</b>	<b>179</b>
<b>IX. KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ .....</b>	<b>186</b>
<b>X. SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI .....</b>	<b>190</b>
<b>XI. KONYA İLİ SWOT ANALİZİ .....</b>	<b>199</b>
<b>KAYNAKLAR .....</b>	<b>206</b>



**DÜNYA  
EKONOMİSİNDEKİ  
GELİŞMELER**

## 1. GENEL GÖRÜNÜM

2014 yılında küresel ekonomi, tıpkı bir önceki yılda olduğu gibi ılımlı bir toparlanma eğilimi göstermiştir. Ancak küresel büyümenin yavaş ve kırılabilir yapısı, bu dönemde de devam etmiştir. Dünya ekonomisini 2014 yılında; ABD Merkez Bankası'nın (FED) genişleyici para politikası uygulamasına son vermeye başlaması sonucu döviz ve finans piyasalarında ortaya çıkan dalgalanmalar, Rusya'nın Ukrayna politikalarının küreselde yarattığı krizler ve batının Rusya'ya yaptırımları, Ortadoğu'daki belirsizlik ortamının devam etmesi, Çin ekonomisinin yavaşlamaya başlaması, petrol ve emtia fiyatlarının hızlı düşüşü, gelişmiş ekonomilerde baş gösteren deflasyon ve Doların Avro karşısında değer kazanması şekillendirmiştir.

2008 yılında başlayan ve ardından tüm ülkeleri etkisi altına alan "küresel ekonomik kriz" aradan geçen uzun zamana rağmen, farklı boyutlarıyla dünya ekonomilerini olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir. Küresel krize karşı oluşturulan tedbirler, beklenen ekonomik toparlanmayı sağlayamamıştır. 2014 yılında küresel büyüme ülkeler üzerinde farklılıklar göstermekle birlikte, düşük seviyelerde seyretmiştir. Gelişmiş ekonomilerden, ABD ekonomisinin belirgin bir toparlanma göstermesine karşın, ılımlı toparlanmayla birlikte AB ülkelerinin küresel krizin etkisinden bir türlü kurtulamadığını ifade edebiliriz.

Avro Bölgesi'nin, 2014 yılında beklenenden zayıf bir toparlanma göstermesindeki nedenler arasında bölge ülkelerinin yüksek kamu borçları, işsizlik, yapısal sorunlar ve kredi akışındaki durgunluklar sıralanabilir. Tıpkı bir önceki yılda olduğu gibi bu dönemde de Avro Bölgesi ekonomileri için düşük oranda büyüme ve deflasyon sorun oluşturmaya devam etmiştir.

Gelişmiş ekonomileri 2014 yılında ciddi derecede tehdit eden deflasyon, büyüme ve istihdamın önündeki en büyük engel olarak görülmektedir. Deflasyonla birlikte etkisini bu dönemde de hissettiren ekonomik durgunluğun önüne geçebilmek amacıyla gelişmiş ekonomilerin kamu harcamalarını artırdıkları görülmektedir. Ekonomik canlanma ve büyümeyi desteklemek amacıyla yapılan yüksek kamu harcamalarının, uzun vadede risk oluşturmaya ise kaçınılmaz görülmektedir.

Uluslararası ekonomiyi etkileyen jeopolitik etmenlere bakıldığında ise; bir tarafta Rusya'nın Ukrayna ve Kırım politikaları sonucunda bölgede oluşan gerginliğin ve diğer tarafta Suriye ve Irak'ta giderek güçlenen DAES, küreselde bir tehdit unsuru haline gelmesinin öne çıktığı görülmektedir. Rusya'nın Ukrayna politikaları, ABD ve batılı devletleri oldukça rahatsız etmiş, sonucunda Rusya'ya ekonomik yaptırımlar uygulanmaya başlanmıştır. Bu gerginlik, Rusya ekonomisinde ortaya çıkarttığı olumsuzluklarla birlikte küresel yatırımcıların da tedirgin davranışlar sergilemesine neden olmuştur. Diğer yandan Irak ve Suriye'de petrol kuyularını, bankaları ve büyük şirketleri ele geçirip işleten DAES 3 yıl zarfında dünyanın en zengin terör örgütüne dönüşmüş ve küresel petrol dengesini bozup ekonomiyi sarsmaya başlamıştır.

## 2. BÜYÜME

2014 yılı, küresel ekonomik aktivitelerin sürekli olarak değişim içerisinde olduğu bir yıl olarak geride kalmıştır. Ekonomide yaşanan hareketlilikler sonucunda Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası gibi kuruluşların dünyada ekonomik büyümeye dair beklentilerini zaman zaman aşağı yönlü revize ettikleri görülmüştür. 2013 yılında %3,4 oranında büyüyen dünya ekonomisi, 2014 yılında da benzer performansını sürdürmüştür. Dünya ekonomisi için 2015 yılında tahmin edilen ekonomik büyüme oranı ise %3,5'dir. Bu bağlamda 2015 yılında IMF'nin dünya ekonomisine dair büyüme beklentilerini %3,8'den %3,5'e çekerek aşağı yönlü revize ettiği görülmektedir. IMF bu durumun nedenlerini;

- Rusya, Çin, Avro Bölgesi ve Japonya'daki zayıf ekonomik görünüm,
- Petrol fiyatlarındaki düşüş,
- Doların değer kazanması buna karşın Avronun değer kaybetmesi,
- Jeopolitik riskler

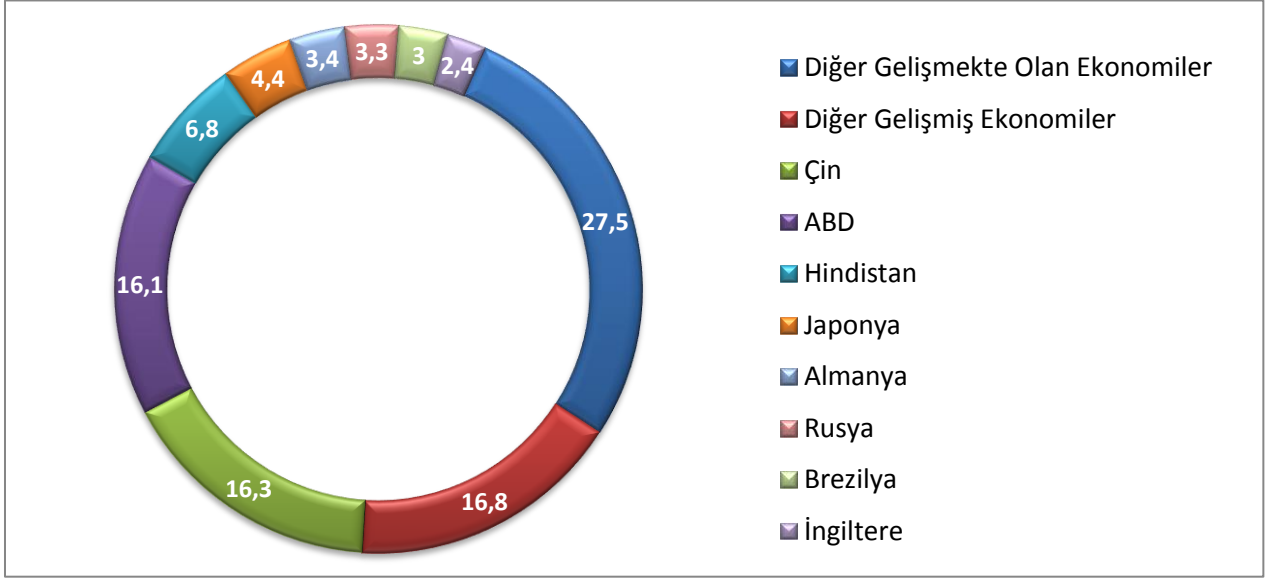
şeklinde sıralamıştır.

**TABLO 1. Küresel Ekonomide Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla Değişim Hızı (%)**

Reel GSYH Değişim Hızı (%) Yıllık	Gerçekleşme (%)		Tahmin (%)
	2013	2014	2015
<b>Ülke Grubu</b>			
<b>Dünya</b>	3,4	3,4	3,5
<b>Gelişmiş Ekonomiler</b>	1,4	1,8	2,4
<b>A.B.D</b>	2,2	2,4	3,1
<b>Euro Bölgesi</b>	-0,5	0,9	1,5
<b>Almanya</b>	0,2	1,6	1,6
<b>Fransa</b>	0,3	0,4	1,2
<b>İtalya</b>	-1,7	-0,4	0,5
<b>İspanya</b>	-1,2	1,4	2,5
<b>Japonya</b>	1,6	-0,1	1,0
<b>İngiltere</b>	1,7	2,6	2,7
<b>Kanada</b>	2,0	2,5	2,2
<b>Gelişmekte Olan Ekonomiler</b>	5,0	4,6	4,3
<b>Rusya</b>	1,3	0,6	-3,8
<b>Çin</b>	7,8	7,4	6,8
<b>Hindistan</b>	6,9	7,2	7,5
<b>Brezilya</b>	2,7	0,1	-1,0
<b>Türkiye</b>	4,1	2,9	3,1

Kaynak: IMF Ekonomik Görünüm, Nisan 2015

GRAFİK 1. Dünyada Milli Gelirin Ülkelere Göre Dağılımı, (%) GSYH 2014



Kaynak: IMF Ekonomik Görünüm, Nisan 2015

Küresel ekonomik kriz sonrasında gelişmiş ekonomilerde dalgalı ve düşük büyümenin kalıcı olacağı yönündeki risk, bu dönemde düşük büyümeyle birlikte yerini iyimser bir havaya bırakmıştır. 2014 yılında %1,8 oranında büyüyen gelişmiş ekonomilerin, 2015 yılı büyüme tahmini ise %2,4'dür. Gelişmiş ekonomilerdeki ekonomik büyüme tahminlerinin iyimserleşmesinin nedenleri arasında işgücü piyasalarının kademeli bir biçimde iyileşmesi, mali sıkılaştırma politikalarının hafifletilmesi, emtia fiyatlarının ılımlı seyri ve düşük finansman maliyetlerinin pozitif etkisi yer almaktadır.

ABD ekonomisi gelişmiş ekonomiler arasında en ciddi büyüme performansı sergileyen ülke olarak dikkat çekmektedir. Büyüme oranı bir önceki yıla göre 0,2 puan artarak %2,4 şeklinde gerçekleşen ABD ekonomisinin başarılı büyüme performansını sürdürerek 2015 yılında %3,1 oranında büyümesi beklenmektedir. Özellikle bu dönemde özel tüketim harcamalarındaki artış büyümenin temel faktörü olarak değerlendirilmektedir.

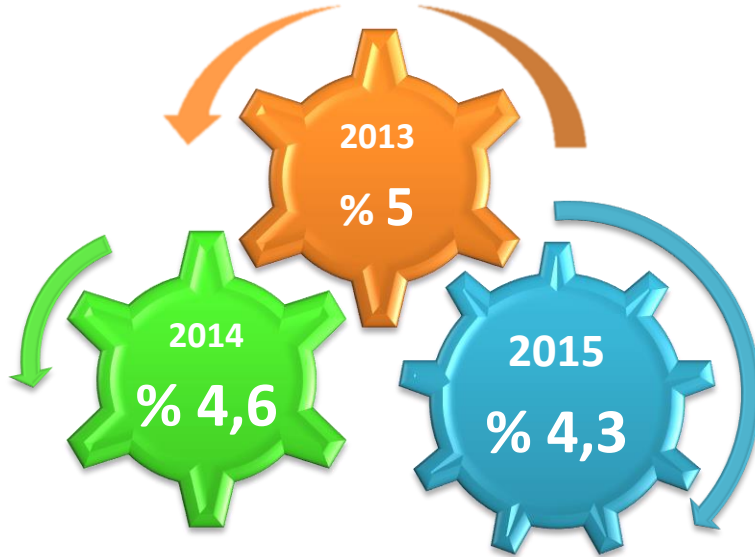
**2014 yılında gelişmiş ekonomilerin büyüme performansını ABD ekonomisi olumlu yönde tetiklerken, Avro Bölgesi ve Japonya ekonomileri ise adeta frenlemiştir.**

Negatif büyüme performansını 2014 yılında %0,9 oranla pozitif bir görünüme çeviren Avro Bölgesi, bu dönemde de beklenen olumlu performansı sergileyememiştir. Büyümenin itici gücünü %1,6 ile Almanya sağlarken, İspanya küresel ekonomik kriz sonrasında ilk kez %1,4 oranında büyüyerek önemli bir büyüme performansı sergilemiştir.

Avro Bölgesi ekonomilerinden diğer dikkat çekici büyümeyi ise %4,8'lik büyüme performansı ile İrlanda gerçekleştirmiştir. İtalya ekonomisi bu dönemde küçülürken, Fransa ekonomisinin büyüme performansındaki zayıflık ekonomik toparlanmayı zorlaştırmıştır.

Avro Bölgesi ekonomilerinden sonra kötü ekonomik performans sergileyen gelişmiş ekonomilerden birisi de Japonya'dır. Uzun süredir çözüm oluşturulamayan deflasyon problemine 2014 yılında ekonomik daralma da eklenmiştir. Japonya ekonomisi 2014 yılında %0,1 oranında küçülmüştür. Yılsonuna doğru ise kredi derecelendirme kuruluşu Moody's tarafından kredi notu AA3'ten A1'e düşürülen Japonya'da, aynı zamanda erken seçim kararı alınmıştır. 2015 yılında % 1 oranında ekonomik büyüme kaydedeceği tahmin edilen Japon ekonomisinin, acil olarak çözüm üretmesi gereken yüksek kamu borçları, düşük enflasyon ve düşük büyüme konusunda yapısal reformları hayata geçirmesi beklenmektedir.

**GRAFİK 2. Gelişmekte Olan Ekonomilerde Büyüme (%)**



Küresel ekonomik kriz sonrasında, dünyada ekonominin itici gücü olan gelişmekte olan ülkeler, 2012 yılının sonları itibarıyla ekonomik büyümede yavaşlama eğilimine girmişlerdir. 2014 yılında, bir önceki yıla göre 0,4 puanlık bir düşüşle % 4,6 oranında büyüyen gelişmekte olan ekonomilere dair IMF'nin 2015 yılı büyüme beklentisi, % 4,3 olmuştur. 2014 yılının ikinci yarısından itibaren petrol fiyatlarının değer kaybetmesi, petrol ihraç eden ülkelerin büyüme beklentilerini olumsuz yönde etkilemiştir. Küresel talebin beklentilerin altında kalması ve doların yılbaşından itibaren değer kazanmaya başlamasıyla birlikte gelişmekte olan ekonomilerde kurlar değer kaybetmiştir. Dolar temelinde borçlanmanın artması, emtia fiyatlarının düşük seyretmesi ve sermaye girişlerinin azalması, güçlü doların gelişmekte olan ekonomilerdeki büyümeye zarar veren unsurları arasında yer almaktadır. Gelişmekte olan ekonomilerin ekonomik büyüme ivmesinin aşağı yönlü hareket etmesine neden olan faktörlerden bir diğeri ise, Çin ekonomik büyümesinin yavaşlaması olarak değerlendirilebilir.

**Son 30 yılda ortalama %10 oranında büyüyen Çin ekonomisi, 2014 yılında %7,4'lük ekonomik büyüme performansı sergilemiştir. Bu oran Çin'de 1990 yılından bu yana kaydedilen en düşük yıllık büyümedir.**

Çin ekonomisi 2014 yılında %7,4 oranında büyüme kaydetmiştir. Bu oran 1990 yılından bu yana Çin ekonomisinin gerçekleştirdiği en düşük oranlı büyüme olmuştur. Bununla birlikte bu büyüme rakamlarının Çin ekonomisinde, yüksek dış ticaret fazlası ve rezervler nedeniyle bir şok etkisi yaratmayacağını ifade edebiliriz. IMF'nin Çin ekonomisinde 2015 yılına dair büyüme beklentisi ise %6,8'dir. Çin ekonomisindeki büyümenin aşağı yönlü hareketliliklerini, yatırım ve ihracata dayalı büyüme modelinden tüketim odaklı büyüme modeline geçişe bağlayabiliriz. Ayrıca çift haneli büyüme rakamlarının geride kaldığı, büyümenin yavaşlamasının ekonomik anlamda daha dengeli bir yapıya dönüştüğü uzmanlarca ifade edilmektedir.

Hindistan ekonomisi, gelişmekte olan ekonomiler içerisinde başarılı büyüme performansı sergileyen ülkelerden bir tanesidir. 2013 yılında %6,9 oranında büyüyen Hindistan ekonomisi, 2014 yılında ise %7,2 oranında büyüme kaydetmiştir. 2015 yılına dair büyüme beklentisi ise %7,5'dir.

2013 yılında %1,3'lük bir büyüme kaydeden Rus ekonomisi, yaşamış olduğu uluslararası krizler neticesinde ekonomik olarak zor dönemler geçirmektedir. 2014 yılında %0,6'lık bir büyüme kaydeden Rus ekonomisinde 2015 yılına dair büyüme beklentisinin %-3,8 olarak gerçekleşeceği yönündedir. Böylelikle Rus ekonomisinin Brezilya ekonomisiyle birlikte 2015 yılında ekonomik küçülme kaydedeceğini, gelişmekte olan ekonomilerin büyüme performansını ise negatif yönlü etkileyeceğini ifade edebiliriz.

Küresel talep yavaşlaması nedeniyle 2014 yılında emtia fiyatlarının düşük seviyede seyretmesi, ekonomik olarak büyümesi emtia gelirlerine bağımlı ülkeleri ekonomik ve finansal açıdan oldukça zorlamıştır. Emtia fiyatlarına bağımlı ülkelerden birisi olan Brezilya ekonomisi 2013 yılında %2,7 oranında GSYH'sini artırırken, emtiaların toplam Brezilya ihracatının %60'ını oluşturduğu 2014 yılında ise neredeyse ekonomik bir durgunluk yaşamıştır. 2015 yılında ise Brezilya ekonomisinin 1 puanlık bir küçülme yaşayacağı beklenmektedir.

Goldman Sachs eski baş ekonomisti Jim O'Neill'in icat ettiği ve perspektifinde Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin'in yer aldığı ülkelerin ekonomik duraksamaya karşı bir çözüm oluşturamamaları halinde, BRIC kavramının tartışma konusu haline geleceği ifade edilmektedir. Uluslararası ekonomistler tarafından; BRIC ülkelerinde yüksek büyümenin sürdürülebilirliğinin zor olduğu gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, yavaşlamaya başlamakla birlikte yine de başarılı büyüme performansı sergileyen Çin'in ve ekonomik büyümesi yukarı yönlü hareketlenen Hindistan'ın, ekonomik belirsizliklerin arttığı Brezilya ve ekonomik durgunluğun kaçınılmaz bir hal aldığı Rus ekonomilerinden ayrışacakları değerlendirilmektedir.

### 3. ENFLASYON VE PARA POLİTİKASI

Küresel ekonomide talep yetersizliği ve ekonomik durgunluk fiyat hareketlerini sınırlandırmaktadır. 2014 yılında %3,5 oranında enflasyon görülen küresel ekonomide, 2015 yılına dair beklenti ise %3,2'dir. 2015 yılı beklentileri de ekonomik aktivitelerin hareketliliğinin sağlanamayacağı yönündedir.

**TABLO 2. Küresel Ekonomide Enflasyon Oranları (%)**

Tüketici Fiyatlarındaki Değişim (%) Yıllık	Gerçekleşme (%)		Tahmin (%)
Ülke Grubu	2013	2014	2015
<b>Dünya</b>	3,9	3,5	3,2
<b>Gelişmiş Ekonomiler</b>	1,4	1,4	0,4
<b>A.B.D</b>	1,5	1,6	0,1
<b>Avro Bölgesi</b>	1,3	0,4	0,1
<b>Almanya</b>	1,6	0,8	0,2
<b>Fransa</b>	1,0	0,6	0,1
<b>İtalya</b>	1,3	0,2	0
<b>İspanya</b>	1,5	-0,2	-0,7
<b>Japonya</b>	0,4	2,7	1,0
<b>İngiltere</b>	2,6	1,5	0,1
<b>Kanada</b>	1,0	1,9	0,9
<b>Gelişmekte Olan Ekonomiler</b>	5,9	5,1	5,4
<b>Rusya</b>	6,8	7,8	17,9
<b>Çin</b>	2,6	2,0	1,2
<b>Hindistan</b>	10,0	7,2	6,1
<b>Brezilya</b>	6,2	6,3	7,8
<b>Türkiye</b>	7,5	8,9	6,6

Kaynak: OECD, IMF Ekonomik Görünüm, Nisan 2015

ABD'de maliyet yönlü enflasyonist baskılar, petrol başta olmak üzere emtia fiyatlarında son zamanlarda meydana gelen düşüş sonrasında azalmıştır. 2013 yılında %1,5 olan enflasyon oranı, 2014 yılında %1,6 olarak gerçekleşmiştir. IMF'nin 2015 yılına dair enflasyon tahmini ise %0,1'dir. Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) faiz kararlarını doğrudan etkileyen enstrümanlardan olan enflasyon ve istihdam verilerinin beklentilerden iyi seyretmesi FED'in faiz kararlarında şahin politikalarla ziyade, güvercin politikalar uygulayacağına dair beklentileri de artırmıştır.

Avro Bölgesi'ndeki zayıf ekonomik aktivite düşük enflasyon oranına, dolayısıyla da deflasyon riskine neden olmaktadır. 2013 yılında %1,3 oranında gerçekleşen enflasyon, 2014 yılında %0,4 oranında gerçekleşmiştir. IMF'nin 2015 yılına dair enflasyon tahmini ise %0,1'dir.

Japonya'da 2013 yılında %0,4 olan enflasyon oranı, 2014 yılında %2,7 olarak gerçekleşmiştir. Azalan petrol fiyatlarının da etkisiyle Japonya'da 2015 yılına dair enflasyon beklentisi %1 seviyelerinde tahmin edilmektedir.

**2014 yılında Gelişmekte Olan Ülkeler arasında en yüksek enflasyon oranları %8,9 ile Türkiye'de, %7,8 ile Rusya'da ve %7,2 ile Hindistan'da kaydedilmiştir.**

Gelişmekte olan ekonomiler arasında yer alan özellikle kırılğan beşli olarak adlandırılan ülkelerden Brezilya, Hindistan, Türkiye, Endonezya ve Güney Afrika'da enflasyon, dünya ortalamasının oldukça üstünde seyretmektedir. 2013 yılında %10'la çift haneli enflasyon rakamlarının görüldüğü Hindistan'da, 2014 yılında gerçekleşen enflasyon oranı %7,2'dir. 2015 yılına dair beklenti ise Hindistan'da enflasyonun %6 puan seviyelerinde seyredeceğine yöneliktir.

Çin'de ise düşük oranda seyreden üretici ve tüketici fiyat endeksi, deflasyon riskini ortaya çıkarmaktadır. 2014 yılında %2 olan enflasyon oranına dair 2015 yılı beklentisi, %1,2'dir.

**TABLO 3. Ürün Grupları Temelinde Emtia Piyasalarındaki Değişim**

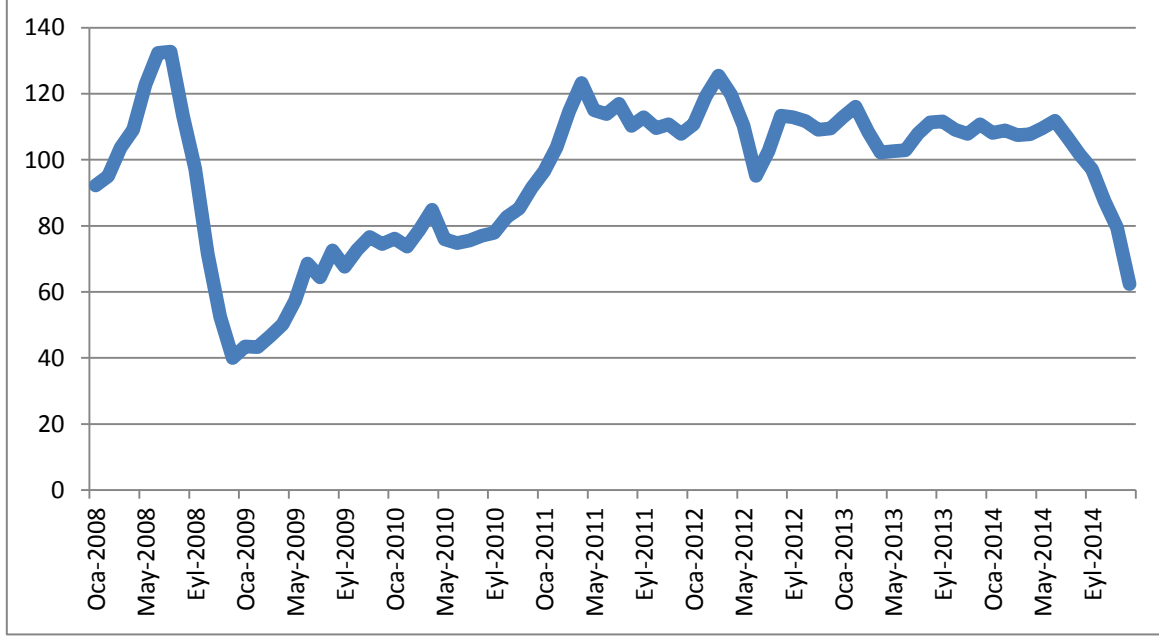
Bileşenler	2013	2014	Değişim Oranı (%)
Petrol ve Petrol Dışı Mal Fiyat Endeksi (\$)	182,8	171,4	-6,2
Sanayi Girdileri Fiyat Endeksi (\$)	163,3	153,4	-6,1
Gıda ve İçecek Fiyat Endeksi (\$)	174,6	170,9	-2,1
Enerji Fiyat Endeksi (\$)	190,9	176,8	-7,4
Tarımsal Hammadde Fiyat Endeksi (\$)	136,2	138,7	1,8
Metal Ürünleri Fiyat Endeksi (\$)	182,8	164,1	-10,2

Kaynak: IMF

Amerika Merkez Bankası'nın almış olduğu kararlar (FED), Çin başta olmak üzere küreselde büyümeye dair endişeler, doların yükselmesini beraberinde getirmiştir. Bu durumdan en çok emtia piyasalarının etkilendiğini ifade edebiliriz. 2013 yılında aşağı yönlü hareketliliğin yaşandığı emtia piyasaları, 2014 yılında da gerilemeye devam etmiştir.

Bileşenler bazında gerçekleştirilen incelemede, petrol fiyatlarındaki düşüşten kaynaklı emtia piyasalarında önemli oranda gerileme olduğu görülürken, bu yıl da yukarı yönlü hareketliliğin görüldüğü tek emtia %1,8'lik artış oranıyla **tarımsal hammadde** olmuştur.

GRAFİK 3. Ham Petrol Fiyatlarındaki Değişim (\$)



**Kaynak:** ABD Enerji Bilgi Yönetim Dairesi, US Energy Information Administration

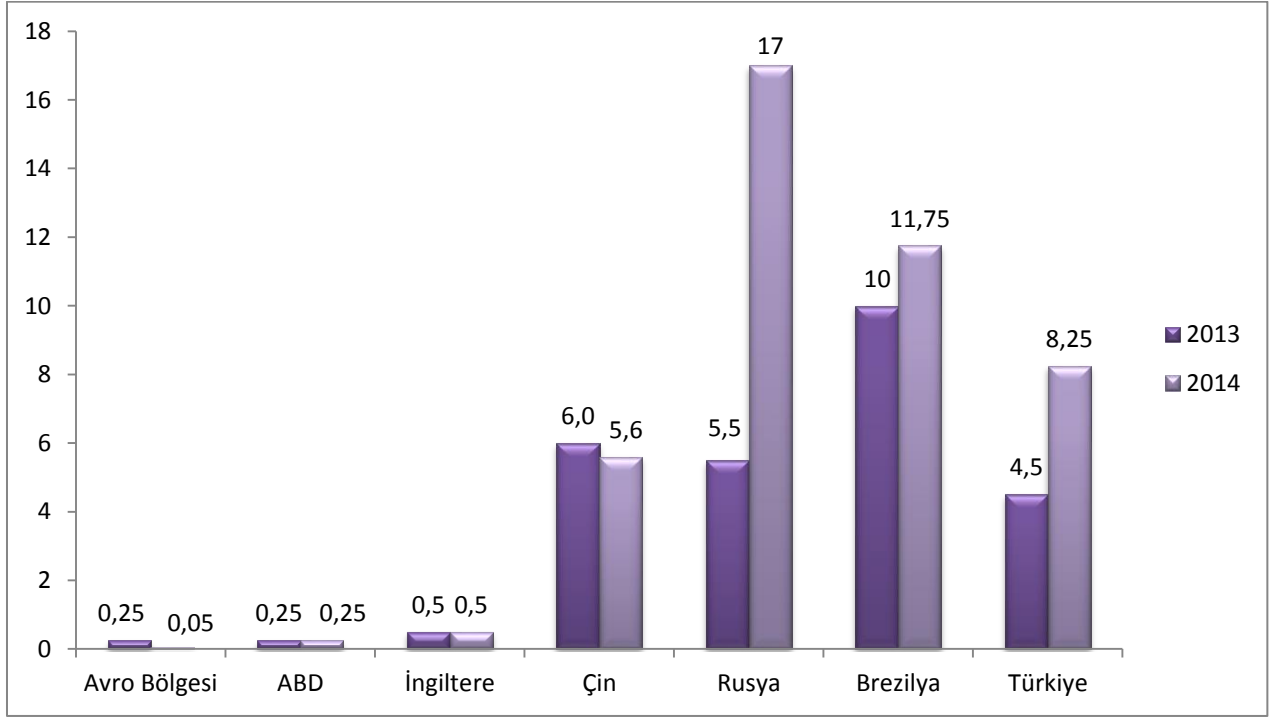
Dünyanın en büyük petrol tüketicisi olan Amerika Birleşik Devletleri, 2014 yılında ham petrol üretimini son 45 yılın en yüksek seviyesine taşımıştır. Bununla birlikte ABD'nin, Körfez'deki diğer müttefiklerinin de petrol üretimini artırmaları sonucunda petrol arzında önemli oranda bir artış gerçekleşmiştir. Arzdaki artış ise fiyatların gerilemesine neden olmuştur.

2014 yılında son 6 yılın en sert düşüşünün yaşandığı petrol fiyatları, şüphesiz ki küreselde petrol ihraç eden ülkeleri etkilediği kadar petrol ithalat eden ülkeleri de etkilemiştir. Brent petrolün varil fiyatı 60 dolar seviyelerinin altına kadar gerilemiştir. Petrol fiyatlarındaki bu düşüş Rusya, İran, Venezuela, Brezilya ve Meksika gibi petrol ihracat eden ülkelerin bütçelerine ciddi zararlar vermiştir. Rusya'da ruble önemli oranda değer kaybederken, Rus ekonomisi resesyon tehlikesine girmiştir. Bununla birlikte 2015 yılında petrol fiyatlarının 70 dolar seviyelerinde olmasının Türkiye gibi petrol ithal eden ülkelerin cari açık ve enflasyonlarını düşüreceği, büyümeye ise önemli katkıda bulunacağı tahmin edilmektedir.

#### 4. PARA POLİTİKASI

Avro Bölgesi ekonomilerinde enflasyonun istenilen (makul) seviyelere çekilememesi, bölgenin ekonomik durgunluktan çıkışını olumsuz yönde etkilemektedir. Deflasyon riskinin devam ediyor olması nedeniyle 2014 yılında Avrupa Merkez Bankası (ECB) faizleri indirmiş ve yeni bir nicel genişleme programı açıklarak ekonomik aktiviteyi canlandırmayı amaçlamıştır. Avro Bölgesi'nde 2014 yılında uygulanan faiz oranı binde 5 olarak gerçekleşmiştir.

GRAFİK 4. Merkez Bankası Politika Faiz Oranları



**Kaynak:** Central Bank Policy Rate (IMF), Ieconomics

ABD Merkez Bankası, 2014 yılında kademeli olarak tahvil alım programını sonlandırdığını açıklamıştır. Ekonomide göreceli de olsa meydana gelen toparlanmayla birlikte, faiz oranlarının rekor düşük seviyelerde tutulmasına devam edilmiştir. 2014 yılında ABD’de faiz oranları %0,25 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında ise FED’in faiz artırımında bulunacağı tahmin edilmektedir.

2014 yılında Avrupa Merkez Bankası (ECB) düşük enflasyonla mücadele ve ekonomik faaliyeti canlandırma amacıyla parasal genişleme programı uygulayacağını açıklamıştır. ECB, faiz oranlarını indirmekle birlikte yeni bir “uzun vadeli refansman operasyonu (T-LTRO) paketi” uygulayacağını duyurmuş ve Eylül ayı itibarıyla ilk fonlama gerçekleşmiştir. Operasyon kapsamında piyasaya aktarılacak olan toplam kaynağın 1 trilyon Avroyu bulabileceği tahmin edilmektedir. 2013 yılı sonunda %0,25 olan politika faiz oranı, 2014 yılı sonu itibarıyla 20 baz puan indirilerek %0,05 seviyesine gerilemiştir.

Yaşanan uluslararası siyasi krizler neticesinde batılı devletlerin, Rusya’ya uygulamış oldukları yaptırımların etkili olduğu görülmektedir. Rusya Merkez Bankası, Ruble’de yaşanan düşüşün önüne geçebilmek amacıyla faizleri rekor düzeyde artırmıştır. Yüzde 17 seviyesine çekilen politika faizlerinin bu denli artırılmasına ise Ruble’deki devalüasyon ve enflasyon riski neden olmuştur.

## 5. KAMU MALİYESİ

Küresel krizin ekonomiler üzerindeki en sarsıcı etkilerinden birisi de ülkelerin bütçe dengelerini alt üst etmesi olmuştur. Özellikle 2010 yılı tüm dünyada bütçe hedeflerinden en fazla uzaklaşılan yıl olarak dikkatleri çekerken, devam eden yıllarda gelen ekonomik toparlanma bir türlü istikrarlı bir yapıya bürünmemiştir. Ülke ekonomilerinin en önemli göstergeleri, belgeleri niteliğinde olan devlet bütçeleri de bu istikrarsızlıktan payını almaktadır. Ekonomik hareketliliği sağlamak amacıyla uygulanan genişletici para politikaları, bütçe dengelerini olumsuz etkileyerek kamu finansman maliyetlerinin artmasına neden olmaktadır.

**TABLO 4. Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ekonomilerde Bütçe Dengesi (%)**

Bütçe Dengesi (GSYH %) Yıllık			
Ülke Grubu	2012	2013	2014
<b>A.B.D</b>	-8,5	-4,1	-2,8
<b>Avro Bölgesi</b>	-3,6	-2,9	-2,4
<b>Almanya</b>	0,1	0,1	0,7
<b>Fransa</b>	-4,8	-4,1	-4,0
<b>İtalya</b>	-3,0	-2,9	-3,0
<b>İspanya</b>	-10,3	-6,8	-5,8
<b>Japonya</b>	-8,3	-8,4	-7,7
<b>İngiltere</b>	-8,3	-5,7	-5,7
<b>Rusya</b>	0	-0,5	-0,5
<b>Çin</b>	-1,5	-2,1	-2,1
<b>Hindistan</b>	-5,8	-4,9	-4,5
<b>Brezilya</b>	2,0	1,6	-0,6
<b>Türkiye</b>	-2,8	-1,2	-1,3

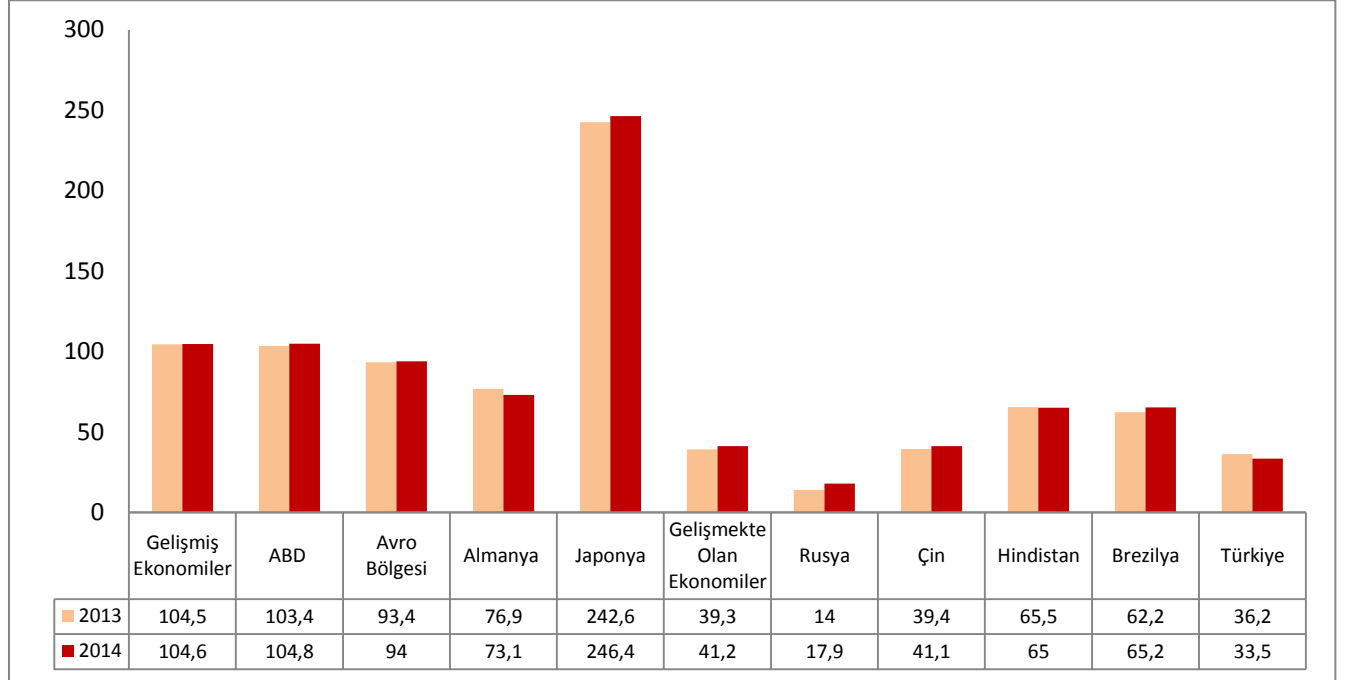
**Kaynak:** Tradingeconomics

Gelişmekte olan ekonomilerden ABD, 2013 yılında %4,1 seviyesinde gerçekleşen bütçe açığını, 2014 yılında %2,8'e indirmiştir. Avro Bölgesi ekonomileri de bu dönemde bütçe açıklarını aşağı yönlü hareketlendirmeyi başarmışlardır. Almanya, 2014 yılında tıpkı bir önceki yılda olduğu gibi yine bütçe fazlası vermiştir.

2014 yılında gelişmekte olan ekonomilerin, başarılı birer bütçe performansı sergileyemediklerini ifade edebiliriz. 2013 yılında bütçenin neredeyse dengede olduğu Rusya ekonomisi, 2014 yılında yarım puan da olsa bütçe açığı vermiştir. Çin ekonomisi 2013 yılında artarak %2,1 olan bütçe açığını bu dönemde kapatamamış ve bir önceki yıla aynı performansı sergilemiştir. 2013 yılında %1,6 oranında bütçe fazlası veren Brezilya ekonomisi, bu dönemde 0,6 puanlık bütçe açığı vermiştir. 2014 yılında gelişmekte olan ekonomilerden yalnızca Hindistan ekonomisi bütçe açığını %4,5 seviyesine çekebilmiş başarımıştır.

Kamu kesimi borç stoku bir ülkede Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) haricindeki birimlerin iç ve dış borçlarının toplamını ifade etmektedir. Kamu kesimi borç yükü ise bir ülkenin kamu borç stokunun o dönemdeki GSYH'ye oranıdır.

**GRAFİK 5. Seçilmiş Ülkelerde Kamu Kesimi Borç Yükü (% GSYH)**



**Kaynak:** IMF

Özellikle 2008 küresel ekonomik krizinden sonra birçok ülkenin kamu kesimi borç yükünde önemli oranda artışlar görülmüştür. 2013 yılında %104,5 olan gelişmiş ekonomilerde kamu borç yükü, 2014 yılında da yukarı yönlü hareketliliğini devam ettirmiş olup %104,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Avro Bölgesi'ne girebilmekte ölçü olarak kabul edilen Maastricht kamu kesimi borç yükü kriterinin, tavan ölçüt oranı %60'dır. Avro Bölgesi ekonomilerinin kamu borç yükünün bu oranın çok üzerinde olduğunu ifade edecek olursak bölge ekonomilerinden Almanya'nın istikrarlı mali politikalarla, kriteri yakalamaya yakın olduğunu belirtebiliriz. Almanya'da 2013 yılında %76,9 olan kamu kesimi borç yükü, 2014 yılında 3,8 puan gerileyerek %73,1 olarak gerçekleşmiştir.

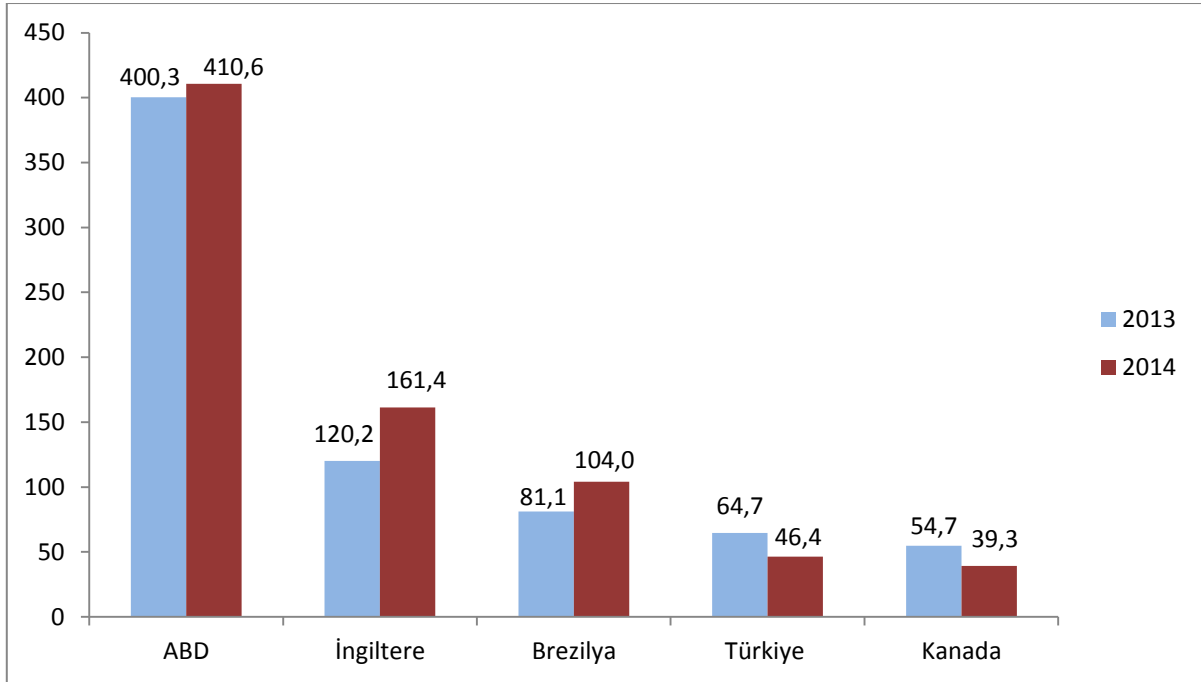
Japonya kamu borç yükünün tehlikeli oranlara ulaştığı ülkelerden bir tanesidir. 2014 yılında %246,4 oranında kamu borç yüküne sahip olan Japonya bu alanda, ekonomik kriz içerisinde olan Yunanistan'ı bile geride bırakmıştır. Japonya'nın yüksek kamu borcunun yaklaşık olarak %90'ını iç borçlar oluşturmaktadır. Yani bu durum Japonya ekonomisinde paranın ülke içerisinde el değiştirdiği, faiz ödemesinin Japon halkına gittiği anlamına gelmektedir. Bu durumdan dolayı Japon ekonomisinin doğrudan bir ekonomik kriz yaşamadığını ifade edebiliriz. Ancak Japonya yüksek kamu borçlarına karşın bir takım ekonomik tedbirleri uygulamaya başlamıştır. "Abenomics Programı" kapsamında Japonya'nın önünde kamu harcamalarını artırarak istihdam alanları oluşturmak, kamu borçlarını azaltmak, halkı tasarruftan ziyade tüketime teşvik ederek ekonomik hareketliliği sağlamak, yapısal reformları başarıyla uygulamak ve pozitif büyüme rakamlarına ulaşmak gibi bir takım stratejik hedefler yer almaktadır.

Gelişmekte olan ekonomilerin kamu borç yükü oranları, gelişmiş ülkelere göre daha iyimserdir. 2014 yılında gelişmekte olan ekonomilerde kamu borç yükünün bir miktar da olsa artış göstermesini Çin, Rusya ve Brezilya ekonomilerindeki artış gösteren kamu borçlarına bağlayabiliriz. Bununla birlikte Türkiye'nin bir önceki yıla göre yaklaşık 3 puanlık bir azalışla 2014 yılında %33,5 seviyesinde gerçekleşen kamu kesim borç yükünün, gelişmekte olan ekonomilerin göstergelerini olumlu olarak etkilediğini ifade edebiliriz.

## 6. CARİ İŞLEMLER DENGESİ

Cari işlemler dengesi, ekonomik performansın önemli göstergelerinden biridir. Bir ülkenin başka ülkeler karşısında, ekonomik işlemlerini gösteren ödemeler dengesinin en önemli alt dengesidir. İhracat ve döviz kazandırıcı işlemler sonucunda elde ettiği gelir, ithalat ve diğer döviz kaybettirici işlemleri sonucunda ödemiş olduğu giderlere eşitse cari denge söz konusudur.

**GRAFİK 6. En Fazla Cari Açık Veren 5 Ülke (milyar dolar)**



**Kaynak:** IMF

Ekonomide risk teşkil eden faktörlerden birisi, cari açıktan ziyade cari açığın milli gelire oranının yüksek seviyelerde olmasıdır.

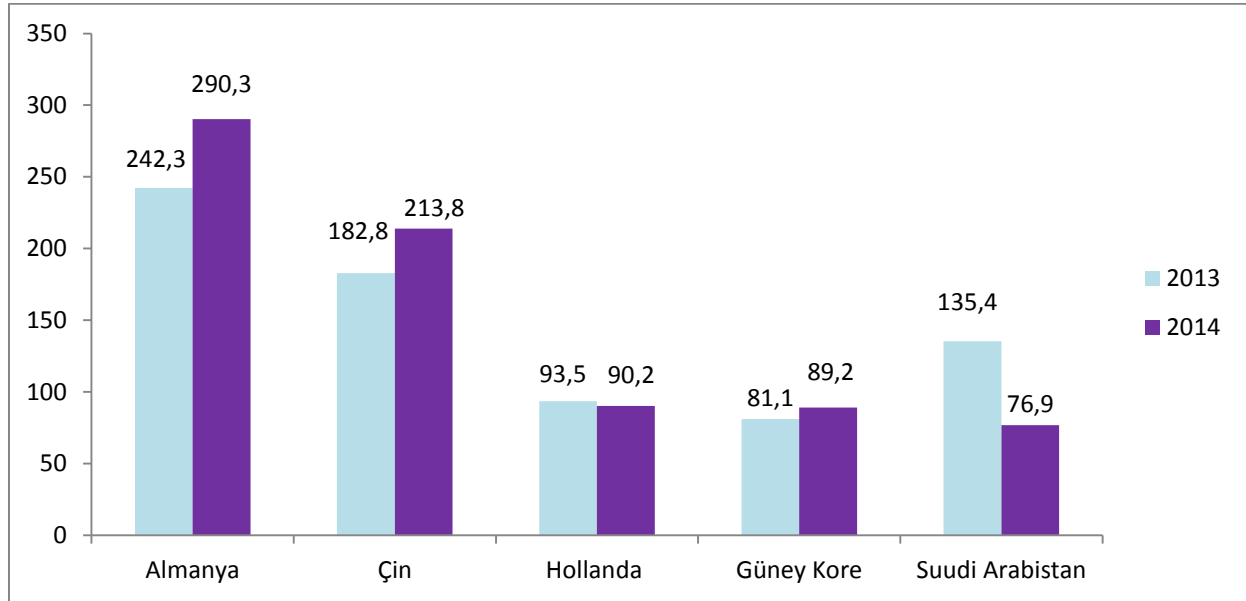
Amerika Birleşik Devletleri, dünyada en fazla cari açık veren ülke konumundadır. 2013 yılında 400 milyar dolar olan cari açığı, 2014 yılında 410 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. Ancak ABD'nin cari açığın milli gelire oranında gayet başarılı bir performans sergilediği görülmektedir. 2010 yılında %3 seviyelerinde olan cari açığın milli gelire oranı 2014 yılında %2,4 oranına indirilmiştir. Bu durumun ortaya çıkmasında artan ihracat gelirlerinin ve azalan kamu harcamalarının etkisi çok fazladır. Düşen cari açık, ABD'nin dış finansman bağımlılığını azaltması açısından oldukça önem oluşturmaktadır.

İngiltere'nin 2013 yılında 120 milyar dolar olan cari açığı, 2014 yılında 161 milyar dolar seviyesine yükselerek rekor düzeyde yaklaşık olarak %35'lik bir artış göstermiştir. Cari açığın milli gelire oranı da %4,5'den %5,5'e yükselmiştir.

Brezilya 2014 yılında küresel ekonomik durgunluk ve ham madde talebinin yetersiz kalması nedeniyle sıkıntılı bir yılı geride bırakmıştır. Brezilya'da 2013 yılında 81 milyar dolar olan cari açık 2014 yılında 104 milyara yükselmiştir. Dünyanın en büyük petrol üreticilerinden birisi olan Brezilya'nın cari açığının bu denli artmasında petrol fiyatlarının 2014 yılında oldukça düşük seyretmesi neden olmuştur.

Türkiye 2013 yılında 64 milyar dolar olan cari açığını, 2014 yılında 46 milyar dolar seviyelerine indirmeyi başarmıştır. Cari açığın milli gelire oranı incelendiğinde risk teşkil eden ülkelerden birisi olan Türkiye, 2013 yılında %7,9 olan bu oranı 2014 yılında %5,7 seviyesine indirmiştir. Türkiye'nin cari açığında meydana gelen 18 milyar dolarlık gerilemeyi; 2014 yılında düşük seyreden petrol fiyatları, küreselde yaşanan olumsuzluklara rağmen istikrarlı ihracat politikaları, hizmet ve turizm gelirlerinin artmasıyla ilişkilendirebiliriz.

**GRAFİK 7. En Fazla Cari Fazla Veren 5 Ülke (milyar dolar)**



**Kaynak:** IMF

Almanya ekonomisi 2014 yılında 290 milyar dolarla rekor düzeyde cari fazla vermiştir. Bu rakamlar Almanya'yı dünyanın en büyük net rezerv sahibi ülkelerinden birisi konumuna getirmektedir. Şüphesiz ki Almanya'nın bu başarısının arkasında dünyanın en büyük ihracatçılarından birisi olması, çok fazla ihracat yapan uluslararası firmaya sahip olması ve gelişmekte olan ekonomilerin üretim sürecinde doğrudan ihtiyaç duyduğu makine ve teçhizat türü yatırım mallarının ihracatında lider ülke pozisyonunda olması yer almaktadır. Kısacası Almanya'nın bu denli başarılı ekonomik performans sergilemesini özel sektörünün başarısıyla ilişkilendirebiliriz.

2014 yılında %7,4'lük büyüme oranıyla son 15 yılın en düşük büyüme performansını sergileyen Çin, cari fazla vermeye devam etmiştir. 2014'de toplamda 213 milyar dolar cari fazla veren Çin, bir önceki yıla göre cari fazlasını yaklaşık 30 milyar dolar artırmıştır.

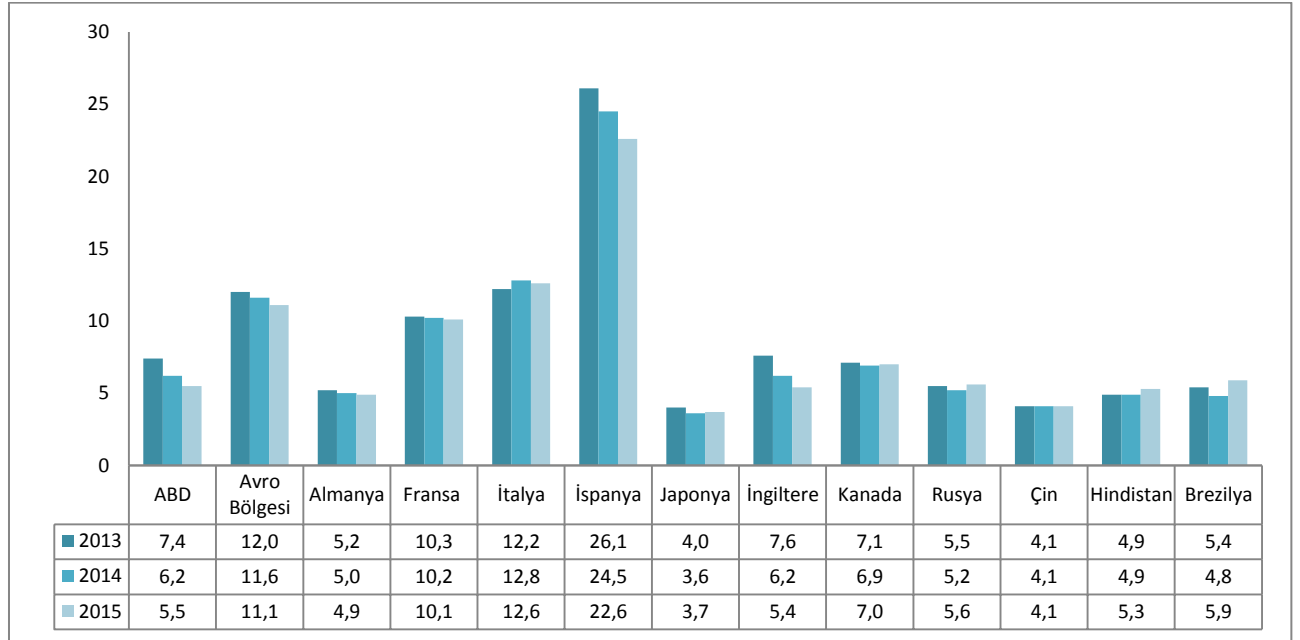
Güney Kore 2014 yılında cari fazlasını bir önceki yıla oranla, artırarak yaklaşık 90 milyar dolar seviyelerine taşımıştır. Özellikle düşen petrol fiyatlarının, Güney Kore'nin cari fazlasını yukarı yönlü hareketlendirdiği ifade edilebilir.

Cari fazlası 2014 yılında 135 milyar dolar seviyelerinden, 76 milyar dolar seviyelerine gerileyen Suudi Arabistan'ın bu denli ekonomik kaybının nedenini dünyanın en büyük petrol üreticisi ülkelerinden birisi olarak 2014 yılında düşen petrol fiyatları oluşturmaktadır.

## 7. İŞSİZLİK ve İSTİHDAM

2014 yılı gelişmiş ekonomiler açısından istihdam verilerinin olumlu bir seyir izlediği yıl olarak geride kalırken, gelişmekte olan ekonomiler için ise bu durumun tam tersi olduğunu ifade edebiliriz. Ancak yine de gelişmiş ekonomilerde büyümenin istenilen seviyelerde gerçekleşmemesi; yeterli istihdam alanlarının oluşturulamaması ve yüksek oranlara ulaşan genç işsizliğin devam ediyor olması birçok ülke açısından temel sorun teşkil etmeye devam etmektedir.

**GRAFİK 8. Seçilmiş Ülkelerde İşsizlik Oranları (%)**



**Kaynak:** IMF Ekonomik Görünüm, Nisan 2014 (2015 rakamları tahminidir.)

ABD'de 2013 yılında %7,4 olan işsizlik oranı, 2014 yılında %6,2 seviyesine gerilerken, bu oran 2010 yılından bu yana gerçekleşen en düşük işsizlik oranı olmuştur. Yıl boyunca 2,5 milyondan fazla kişiye istihdam yaratılması, 90'lı yıllardan bu yana gerçekleşen en iyi istihdam performanslarından birisi olmuştur.

Avro Bölgesinde 2008 yılından beri sürekli olarak yukarı yönlü hareketliliğin devam ettiği işsizlik oranları, 2014 yılı itibarıyla aşağı yönlü bir ivme kazanmıştır. 2014 yılında hala yüksek seyrini korumakla birlikte %11,6 oranında gerçekleşen işsizliğin, Avro Bölgesi için tam anlamıyla iyimser gittiğini ifade edemeyiz. Buna rağmen Avro Bölgesi merkez ekonomilerinden Almanya ise istikrarlı bir şekilde işsizlik oranını aşağıya çekmektedir. 2014 yılında 0,2 puan daha inerek %5 seviyelerinde kaydedilen işsizlik oranı, 1981 yılından bu yana gerçekleşen en düşük işsizlik oranı olmuştur.

Küresel ekonomik kriz öncesinde 2007 yılında %3,8 oranında işsizliğin görüldüğü Japonya'nın, ekonomik kriz sonrasında belki de en olumlu verilerini işsizlik oranında kaydettiğini ifade edebiliriz. Deflasyon ve ekonomik durgunluk problemi yaşamasına rağmen 2014 yılında Japonya'da gerçekleşen işsizlik oranı %3,6 olmuştur.

İngiltere'de işsizlik oranı bir önceki yıla göre 1,4 puan azalarak %6,2 oranında gerçekleşmiştir. Düşük seyreden tüketici fiyatlarına rağmen çalışan ücret artışları iki yıldan uzun bir sürenin, en hızlı seviyesine yükselmiştir.

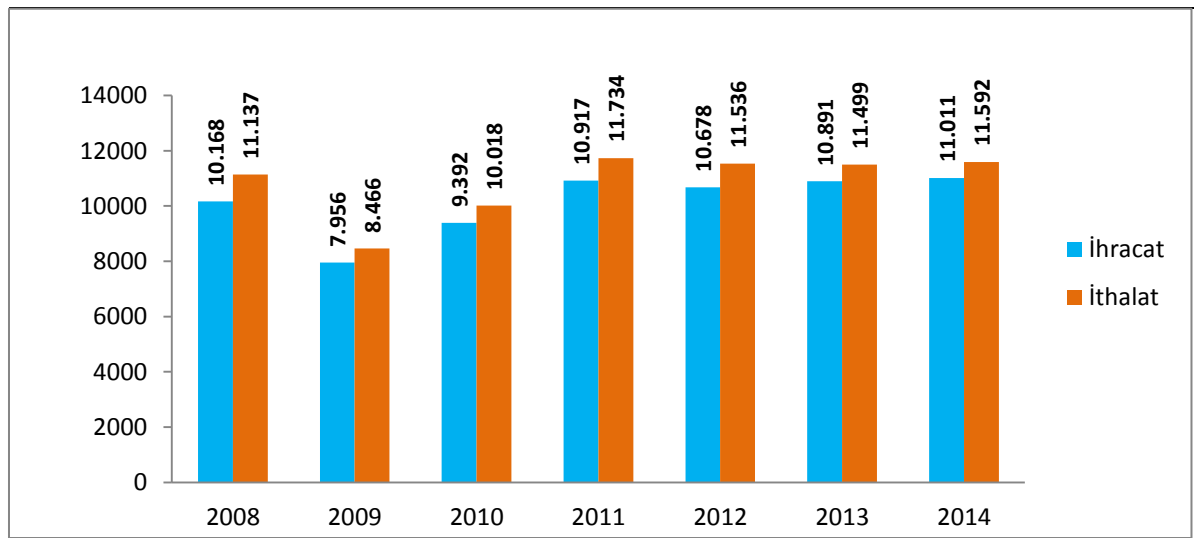
Son 10 yıl içerisinde nominalde ekonomik büyüklüğünü beş kat artırarak dünyanın ikinci büyük ekonomisi konumuna gelen Çin, 2014 yılında son yılların en düşük büyüme oranını kaydetmesine rağmen 13 milyondan fazla istihdam oluşturmayı başarmıştır. İşsizlik oranını makul bir seviyede tutmayı başarabilen Çin'de 2014 yılında gerçekleşen işsizlik oranı %4,1'dir.

Gelişmekte olan ekonomilerden Brezilya'da 2013 yılında %5,4 olan işsizlik oranı, beklenmedik bir şekilde 2014 yılında %4,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Rusya'da ise bir önceki yıla göre 0,3 puan gerileyerek %5,2 oranında gerçekleşen işsizlik oranı, Hindistan'da bir önceki yıllara aynı seviyede kalarak %4,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Gelişmekte olan ekonomilerde 2015 yılında işsizlik oranının yukarı yönlü bir hareketlilik içerisine gireceği tahmin edilmektedir.

## 8. DÜNYA TİCARET HACMI

Gelişmiş ülkeler 2014 yılında 11 trilyon dolar ihracat, 11,5 trilyon dolar civarında da ithalat gerçekleştirmiştir. Gelişmiş ekonomilerin toplam mal ve hizmet ticareti 22,5 trilyon doları bulmuştur.

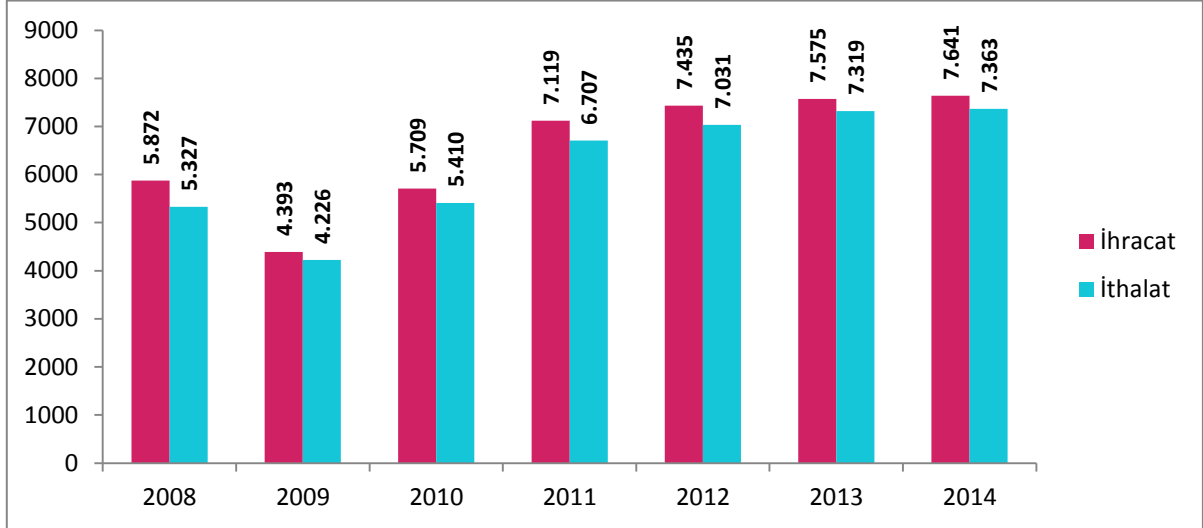
**GRAFİK 9. Gelişmiş Ekonomilerin Toplam Mal Ticareti (milyar dolar)**



Kaynak: IMF

Gelişmekte olan ekonomiler ise 2014 yılında 7,6 trilyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirmiş olup bu rakam 2009 yılından beri sürekli olarak artış göstermektedir. Yine 2009 yılından bu yana sürekli olarak artış gösteren ithalat rakamları ise bu yıl bir önceki yıllara aynı seviyede seyretmiştir. 2014 yılında gelişmekte olan ekonomilerin ithalatı 7,3 trilyon dolardır. Bu bağlamda gelişmekte olan ekonomilerin 2014 yılında toplam mal ve hizmet ticareti 15 trilyon dolar seviyelerinde gerçekleşmiştir.

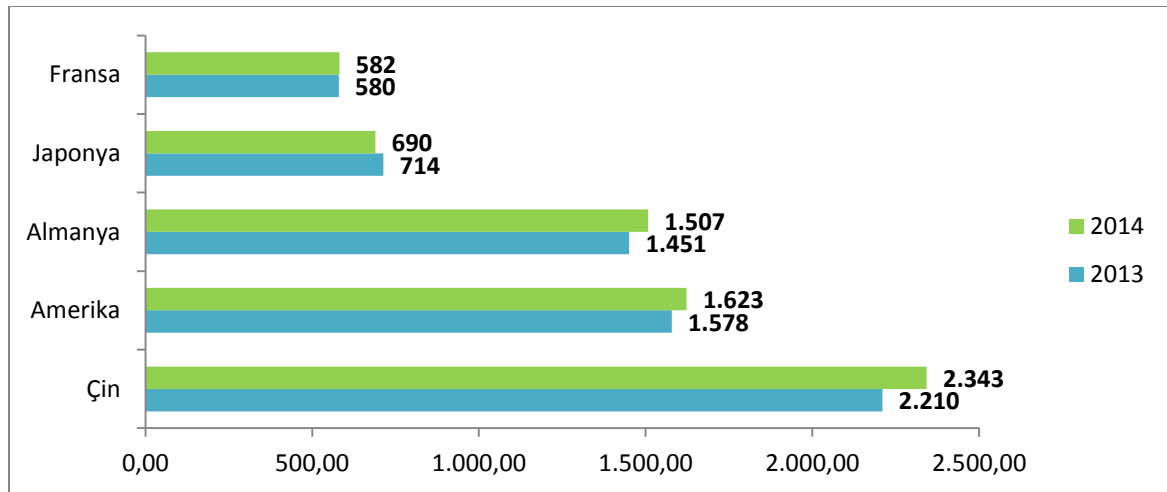
**GRAFİK 10. Gelişmekte Olan Ekonomilerin Toplam Mal Ticareti (milyar dolar)**



Kaynak: IMF

2014 yılında Çin, ABD, Almanya, Japonya ve Fransa küreselde en çok ürün ihraç eden ülkeler olarak sıralanmaktadır. Çin 2014 yılında yaklaşık olarak 2,3 trilyon dolar ihracatla listenin ilk sırasında yer alırken onu 1,6 trilyon dolarla ABD ve 1,5 trilyon dolarla Almanya izlemiştir. İlk 5 içerisinde geçen yıla göre ihracatı düşen tek ülke ise Japonya olmuştur. 2013 yılında 714 milyar dolar ihracatı bulunan Japonya, 2014 yılında 690 milyar dolarlık bir ihracat gerçekleştirmiştir.

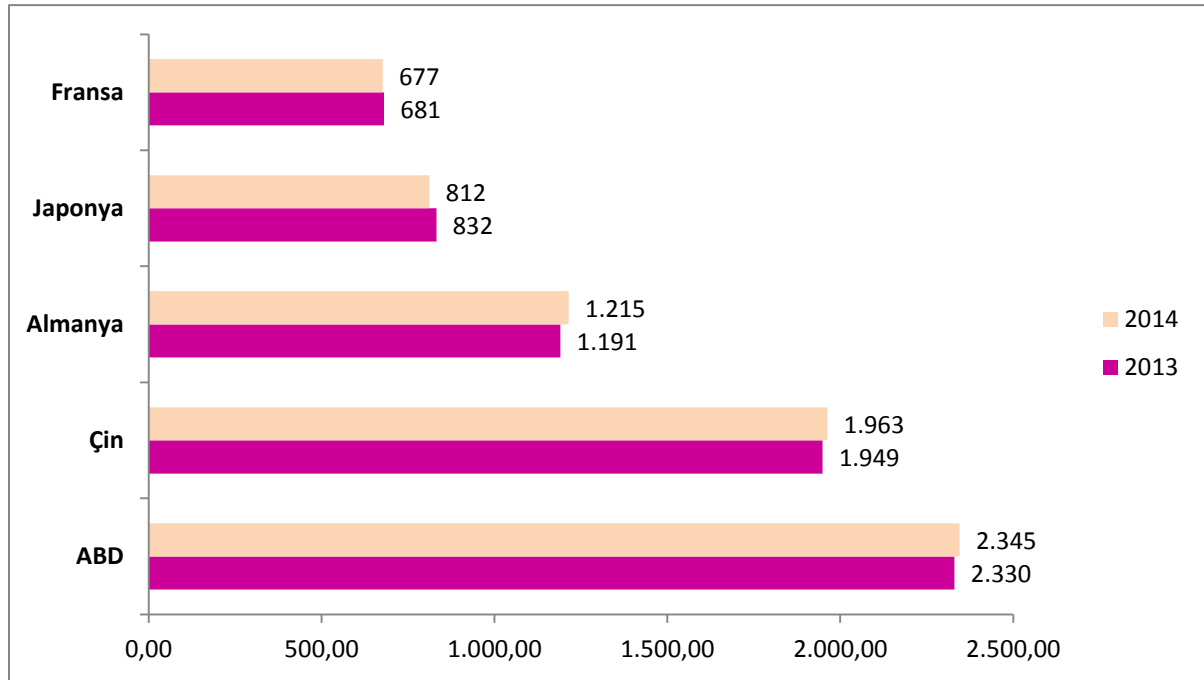
**GRAFİK 11. En Fazla Ürün İhraç Eden 5 Ülke (milyar dolar)**



Kaynak: IMF (Direction of Trade Statistics)

2014 yılında küreselde en fazla ithalat yapan ülkeler ABD, Çin, Almanya, Japonya ve Fransa'dan oluşmaktadır. ABD 2014 yılında 2,3 trilyon dolar tutarında ürün ithal ederken onu 1,9 trilyon dolarla Çin, Avro Bölgesi'nin lokomotifi olan Almanya ise 1,2 trilyon dolarla izlemiştir. Tıpkı ihracatında azalma meydana geldiği gibi 2014 yılında Japonya'nın ithalatı da 20 milyar dolar civarında azalarak 812 milyar dolar seviyelerinde gerçekleşmiştir. Fransa'nın ithalatı ise neredeyse bir önceki yıla aynı oranda 677 milyar dolar tutarında gerçekleşmiştir.

**GRAFİK 12. En Fazla Ürün İthal Eden 5 Ülke (milyar dolar)**



Kaynak: IMF (Direction of Trade Statistics)

## 9. KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK ENDEKSİ

2014 yılında yayınlanan küresel rekabet gücü sıralamasında bu yıl dikkate alınan 144 ülke arasında ilk sırada İsviçre, ikinci sırada Singapur, üçüncü sırada ise ABD yer almaktadır. Rekabet gücünün ilk 10'u sırasıyla Finlandiya, Almanya, Japonya Hong Kong, Hollanda, İngiltere ve İsveç'ten oluşmaktadır. İlk 10 içerisinde en fazla gerilemeyi bir önceki yıla göre dört basamak kaybeden ve onuncu sırada yer alan İsveç yaşamıştır. İlk 10 içerisinde en fazla çıkışı, geçen yıla göre üç sıra yükselerek altıncı sırada yer alan Japonya yapmıştır.

Diğer yandan 2013 yılında 5. sırada yer alan ABD, 2014 yılında 3. sırada yer almıştır. ABD'nin, yükselişinin kurumsal çerçeve ve inovasyon puanlarının artmasından kaynaklı olduğu görülmektedir. Asya ülkelerinin ise ilk 20 içerisindeki başarısı dikkat çekmektedir. Singapur, Hong Kong, Japonya, Tayvan ve Çin ilk 20 içerisinde yer alan Asya ülkeleri olmuştur.

TABLO 5. Küresel Rekabet Edebilirlik Endeksi (2014-2015)

Ülke	KRE 2014-2015		KRE 2013-2014		Değişim
	Sıralama	Puan	Sıralama	Puan	
İsviçre	1	5,70	1	5,67	-
Singapur	2	5,65	2	5,61	-
ABD	3	5,54	5	5,48	2
Finlandiya	4	5,50	3	5,54	-1
Almanya	5	5,49	4	5,51	-1
Japonya	6	5,47	9	5,40	3
Hong Kong	7	5,46	7	5,47	-
Hollanda	8	5,45	8	5,42	-
İngiltere	9	5,41	10	5,37	1
İsveç	10	5,41	6	5,48	-4
Suudi Arabistan	12	5,33	20	5,10	8
Çin	14	5,25	29	4,84	15
İspanya	35	4,55	35	4,57	-
Türkiye	45	4,46	44	4,45	-1

Kaynak: World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2014 – 2015

2014-2015 yılı Küresel Rekabet Endeksi sıralamasında BRICS ülkelerinin farklı rekabet performansları gösterdikleri gözlemlenmektedir. Yükselen ekonomilerin lideri pozisyonunda yer alan Çin, BRICS ülkeleri içerisinde en iyi sıralamaya sahip olarak listede 28. sırada yer almaktadır. Diğer BRICS üyesi ülkelere göre Güney Afrika 56, Brezilya 57, Hindistan 71. ve Rusya ise 53. sırada yer almaktadır.

Türkiye ise geçen yıla göre bir basamak gerileyerek 2014 yılında 45. sırada listede kendisine yer bulmuştur.

2



**TÜRKİYE  
EKONOMİSİNDEKİ  
GELİŞMELER**

## 1. GİRİŞ

2008 yılında ABD merkezli olarak ortaya çıkan ekonomik kriz, özellikle gelişmiş ülke ekonomilerini etkisi altına almış ve dış ticaret yoluyla Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeleri de etkilemiştir. 6. yılını geride bıraktığımız krizin etkilerini gelişmekte olan ülkeler gelişmiş ülkelere göre daha hızlı üzerlerinden atabilmiş görünüyor.

Küresel krizin gelişmiş ülkeler üzerindeki etkilerini görebilmek için; kriz sonrası Avro Bölgesi'nin görünümüne bakmak yeterli olacaktır. 2014 yılında da ekonomik durgunluğun devam ettiği Avro Bölgesi, yılın 3. çeyreğinde %0,2 büyüyebilmiştir. Kriz sonrasında büyümede istikrarlı bir yapıya kavuşamayan Avro Bölgesi'nde işsizlik yüksek seviyedeki konumunu korumaktadır. Diğer büyük ekonomiler de, 2014 yılında birçok risk ile karşı karşıya kalmıştır.

Bunlardan Japonya ekonomisi, yılın son 2 çeyreğinde daralarak resesyona girmiştir.

Küresel krizden günümüze kademeli olarak yavaşlayan Çin ekonomisinde ise yılın son çeyreğinde, 1990 yılından bu yana en düşük büyüme beklenmektedir.

Benzer şekilde; Rus ekonomisi de ABD ve Avrupa ülkelerinin uyguladığı yaptırımlar, Ruble'nin yaşadığı değer kaybı ve bütçenin yarısını oluşturan petrol ve doğalgaz fiyatlarında yaşanan düşüşün etkisiyle 2014 yılında birçok riskle yüzleşmek zorunda kalmıştır.

ABD'de ise; krizden kurtulmaya yönelik olumlu göstergeler 2014'te de gelmeye devam etmiştir. Yılın 2. çeyreğinde %4,6 büyüyen ABD ekonomisinde, istihdam piyasasında da, gözle görülür bir iyileşme sağlanmış ve işsizlik Kasım itibarıyla %5,8 olmuştur. Bu gelişmeler ışığında; piyasalarda, FED'in 2015 sonuna doğru faiz artırımına gideceğine yönelik beklentiler artmış, bu da, başta Türkiye gibi gelişmekte olan ülke ekonomileri olmak üzere, küresel ekonomiyi etkilemeye devam etmektedir.

Küresel ekonomide durum böyleyken;

2014 yılında Türkiye ekonomisi, siyasi, iktisadi ve toplumsal kargaşa ve belirsizlik oluşturma çabalarına rağmen, güçlü ve istikrarlı yapısını korumaya devam etmiştir. 2013 yılında, Gezi Olaylarıyla başlayan ve 17-25 Aralık Operasyonları ile devam eden gelişmelere rağmen Türkiye ekonomisi, 2014 yılının ilk çeyreğinde de %4,9 büyümüş ve OECD ülkeleri arasında 1. çeyrekte en çok büyüyen ülke olmuştur. Ardından 2. çeyrekte %2,3, 3. çeyrekte %1,9 ve 4. çeyrekte de %2,6 büyüyerek 20 çeyreklik büyüme performansını devam ettirmiştir.

Bununla birlikte; 2., 3. ve 4. çeyrek büyümeleri; piyasa beklentilerinin altında kalmıştır. Büyümedeki bu hız kaybı analiz edildiğinde; dış talebin büyümenin lokomotifi olma özelliğini sürdürmesine rağmen, 3.cü çeyrekte, bir önceki yılın aynı dönemine göre azalış gösteren kamu ve özel sektör yatırımları dikkat çekmektedir. Hem kamu hem de özel sektör yatırımlarındaki bu düşüşün etkenlerinden birinin de TCMB'nin faiz politikası olduğu görülmektedir.

Ancak; TCMB'nin piyasadaki beklentilere rağmen, faiz oranlarında herhangi bir indirim gitmemesinde sebep gösterdiği etkenlerden biri olan enflasyonda da, Aralık hariç, bir düşüş sağlanamamıştır. 2014 yılında, TÜFE %8,17 olarak gerçekleşirken, 4. çeyrekte yatırımlardaki hız kaybının, işsizlik rakamlarına da yansdığı görülmektedir. 2014 işsizlik rakamları, bir önceki yıla göre 0,2 puan artarak %9,9 olarak gerçekleşmiştir.

Son yıllarda adeta kronikleşen cari açığı düşürmek amacıyla, iç talebin kısılmasının karşılığı alınırken, bunun büyümeye yansımaysa, beklenen şekilde olumsuz olmuştur. 2014 Ocak-Kasım döneminde Cari İşlemler Açığı; geçen yılın aynı dönemine göre 17,9 milyar \$ azalarak 38,7 milyar \$ olmuştur. Cari açıkta sağlanan bu düşüş, olumludur. Ancak, büyümeyi olumsuz etkilediği gerçeğiyle; mevcut üretim ve tasarruf oranlarının artırılmasının gerekliliği de ortadadır.

2014 dış ticaretimize baktığımızda; 2013'e göre başarılı bir yılı geride bıraktığımızı söyleyebiliriz. Ocak 2014'te 12,5 milyar \$ ile Cumhuriyet tarihinin en yüksek ihracatını gerçekleştirdik. İhracat; 2014 Ocak-Aralık dönemindeyse, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %4 artmış ve 157,6 milyar \$ olmuştur. Ancak bu artış hızı hedeflenen ihracat değerlerine ulaşmak için yetersizdir.

2014 yılına, 17 ve 25 Aralık operasyonlarının olumsuz etkileriyle girmiştik. Bu süreçte, TL'deki ani değer kaybı sonucunda artan risk faktörleri; Merkez Bankası'nın, faiz oranını %4,5'ten %10'a yükseltmesine neden olmuş, Türk Lirası da, \$ karşısında bir yılda % 15 değer kaybetmiştir. Genel teoride, düşük kurun ihracatçıya yaradığı kabul edilse de, rakiplerin fiyat kırması ve ara malı ithalatına bağımlılığımız dikkate alındığında, bu değer kaybının ihracattaki artışla tahvil edileceğini söylemek zordur.

2014 yılı Türkiye ekonomisinde önemli bir başka konu da, 10. Kalkınma Planı kapsamında yer alan, Öncelikli Dönüşüm Programlarıdır. "Üretimde Verimliliğin Artırılması, İthalata Bağımlılığın Azaltılması, Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi, İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi, Öncelikli Teknoloji Alanlarında Ticarileşme, Yerli Kaynaklara Dayalı Enerji Üretimi" gibi başlıklar içeren bu paket, ekonomimizin, içerde ve dışarıda elini güçlendirecek bir koz olarak ortaya çıkmaktadır.

Özetle,

Küresel ekonomide birçok belirsizliğin bulunduğu, Avro Bölgesi'nde ekonomik durgunluğun devam ettiği, Ortadoğu'da, Rusya'da, Ukrayna'da yaşanan gerginliklerin bütün bölgeyi etkisi altına aldığı, iç huzurumuzun, siyasi ve ekonomik istikrarımızın bozulmaya çalışıldığı bir 2014 yılında; Türkiye, hem içerde hem de dışarda büyüme trendini sürdürmüş, güçlü ekonomik ve siyasi yapısını muhafaza etmiştir.

## 2. BÜYÜME VE İSTİHDAM

### 2.1. BÜYÜME

Küresel finans krizi sonrasında küresel ekonominin itici gücü olan gelişmekte olan ülkeler, 2012 yılının sonları itibarıyla ekonomik büyümede yavaşlama eğilimine girmişlerdir. Türkiye ekonomisi de bu yavaşlama eğiliminden nasibini almıştır. Ekonomik büyüme, 2013 yılında Orta Vadeli Plan'da (OVP) öngörülen yüzde 3,6'yı geçerek yüzde 4 seviyesinde gerçekleşmiştir. OVP'de 2014 yılı büyüme oranı da yüzde 4 olarak belirlenmiştir. Aralık 2013'de yaşanan gelişmeler 2014'ün ekonomik anlamda zor geçeceğinin habercisi olmuştur. 17-25 Aralık operasyonlarının yaratmış olduğu belirsizlik ortamının yanı sıra, Amerikan Merkez Bankası FED'in parasal genişleme politikasına son vermeye başlaması döviz ve finans piyasalarında dalgalanmalara neden olmuştur.

30 Mart seçimleriyle birlikte siyasi belirsizlikler azalmasına rağmen, küresel siyasette yaşanan sıcak gelişmeler başta Türkiye olmak üzere birçok ülke üzerinde baskı oluşturmaktadır. Rusya ve Ukrayna arasında tırmanan gerginliğin şoku henüz atlatılmadan 2014'ün yaz aylarında Suriye'de ve Irak'ta DAES meselesi patlak vermiştir. Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan gerginlik, küresel yatırımcıların Rusya ekonomisine yönelik olan algılarının bozulmasına neden olmuştur. Rusya'daki ekonomik olumsuzlukların bulaşma (contagion) etkisiyle yayılabileceği endişesi bazı gelişmekte olan ülkelere yönelik beklentileri de olumsuz etkilemiştir. Beklentilerdeki bu bozulma, Türkiye'de döviz ve finans piyasaları cephelerinde kısa süreli dalgalanmalara neden olmuştur. DAES'in gerçekleştirmekte olduğu faaliyetler ise Türkiye'nin Suriye'ye ve Irak'a yaptığı ihracatı önemli ölçüde düşürmüştür.

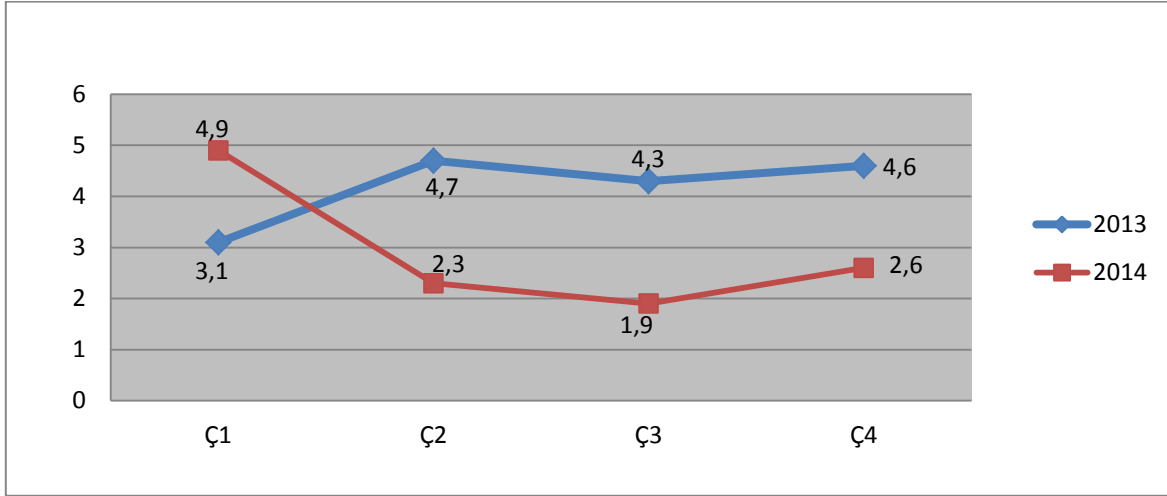
Türkiye ekonomisi, yaşanan bu olumsuzluklara rağmen 2009 yılı son çeyreğinden bu yana devam eden 20 çeyreklik aralıksız büyüme trendini sürdürmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre, 2014 yılının son çeyreğinde gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) sabit fiyatlarla yüzde 2,6 büyümüştür. GSYH, böylece 2014 yılında yıllık bazda yüzde 2,9 büyümüştür.

Dış ticaret alanında yaşanan olumsuzluklara rağmen, TL'nin değer kaybetmesinin getirmiş olduğu artan rekabet gücü ile İngiltere ve Almanya gibi AB ülkelerinde yaşanan ekonomik toparlanma sayesinde ihracat 2014 yılında ekonomik büyümeye dinamizm kazandıran en önemli faktör olmuştur. Türkiye'nin 2014 yılında gerçekleştirdiği yüzde 2,9'luk büyümede ihracatın 2,1 puanlık katkısı olmuştur. Kamu tüketim harcamalarının ekonomik büyümeye katkısı da makul düzeydedir. Ancak, gerek özel tüketim harcamaları gerekse de yatırımlardan (kamu ve özel sektör) beklenen destek gelmemiştir. Bu durum ekonomik büyümenin 2014 yılında hedeflerin altında kalmasının temel nedenini oluşturmaktadır.

**TABLO 6. Harcamalar Yöntemiyle GSYH Büyümesi (%)**

	2013					2014				
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık
<b>Tüketim</b>	<b>3,0</b>	<b>4,5</b>	<b>3,9</b>	<b>5,1</b>	<b>4,1</b>	<b>2,7</b>	<b>0,5</b>	<b>0,7</b>	<b>1,8</b>	<b>1,4</b>
Özel	2,2	3,6	3,7	4,1	3,4	1,8	0,2	0,1	1,6	0,9
Kamu	0,8	0,8	0,2	1,0	0,7	0,9	0,3	0,6	0,2	0,5
<b>Yatırım</b>	<b>0,1</b>	<b>0,9</b>	<b>1,3</b>	<b>1,9</b>	<b>1,1</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,9</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,3</b>	<b>-0,3</b>
Özel	-1,3	-0,2	0,6	1,1	0,1	0,1	-0,3	0,4	0,2	0,1
Kamu	1,4	1,1	0,7	0,7	1,0	-0,2	-0,6	-0,5	-0,4	-0,4
<b>Stok Değişimi</b>	<b>1,5</b>	<b>2,9</b>	<b>1,1</b>	<b>0,8</b>	<b>1,6</b>	<b>-0,4</b>	<b>-0,1</b>	<b>-1,1</b>	<b>1,4</b>	<b>0,0</b>
<b>Dış Ticaret</b>	<b>-1,4</b>	<b>-3,6</b>	<b>-2,0</b>	<b>-3,2</b>	<b>-2,6</b>	<b>2,6</b>	<b>2,8</b>	<b>2,4</b>	<b>-0,4</b>	<b>1,8</b>
İhracat	0,8	0,0	-0,6	-0,3	-0,3	2,8	1,5	2,0	0,9	1,8
İthalat	-2,2	-3,6	-1,4	-2,9	-2,5	-0,2	1,3	0,4	-1,3	0,1
<b>GSYH</b>	<b>3,1</b>	<b>4,7</b>	<b>4,3</b>	<b>4,6</b>	<b>4,2</b>	<b>4,9</b>	<b>2,3</b>	<b>1,9</b>	<b>2,6</b>	<b>2,9</b>

Kaynak: TÜİK ve İş Bankası

**GRAFİK 13. Harcamalar Yöntemiyle GSYH Büyümesi (Çeyrek Bazında) (%)**

**Kaynak:** TÜİK ve İş Bankası

Türkiye'nin üç yıllık geleceğini şekillendirmek adına, Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda hazırlanan 2015 – 2017 Orta Vadeli Programı, Ekim 2014'de açıklanmıştır. Dünya ekonomisindeki belirsizliklerin devam ettiği bir ortamda, bu etkileri minimum hasarla atlama ve öte yandan kalıcı büyümeyi temel almak adına hazırlanan söz konusu stratejik plan kapsamında 2015 – 2017 Orta Vadeli Program dört temel hedef üzerine inşa edilmiştir:

1. Cari açığı azaltmak
2. Enflasyonu düşürmek
3. Kamu maliyesinde güçlü duruşu sürdürmek
4. Büyüme ve istihdamı artırmak

2012 yılında yayınlanan orta vadeli planda 2013 yılı için beklenen %3,1'lik, 2013 yılında yayınlanan orta vadeli planda belirtilen %3,6'lık büyüme hedeflerinin ötesinde, Türkiye 2013 yılında %4'lük bir büyüme yakalamıştır. Türkiye 2014 yılında ise %2,9'luk bir büyüme sağlamıştır. Son yayınlanan 2015 – 2017 OVP'ye göre 2015 yılında %4, 2016 ve 2017 yıllarında ise %5'lik bir büyüme beklenmektedir.

## 2.2. İŞSİZLİK VE İSTİHDAM

2014 yılının ilk yarısında iç talepteki yavaşlamaya rağmen nispeten güçlü istihdam artışı devam etmiştir. Özellikle tarım dışı istihdamdaki artış sayesinde toplam istihdamda önemli bir iyileşme görülmüştür. Ancak son dönemde işgücüne katılımdaki artış ve büyümedeki yavaşlama nedeniyle 2014 yıl sonunda işsizlik yüzde 9,9 olarak gerçekleşmiştir.

İstihdamdaki güçlü performansa rağmen işgücü piyasasının yapısal sorunlarından dolayı işsizlik oranı yüzde 9-10 seviyesinde direnç göstermektedir. Bu sorunları ortadan kaldırmak ve işsizlik sorununa kalıcı çözüm sağlamak amacıyla **Ulusal İstihdam Stratejisi** hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Belgede 4 temel eksene paralel olarak 20 ara hedef, hedeflere ulaşmak için 29 politika başlığı oluşturulmuştur.

Gerek özel sektör gerekse de kamu yatırımlarında yaşanan duraksamanın istihdam piyasasına olumsuz etkileri olmuştur. 2014 yılında istihdam edilen insan sayısındaki artışa rağmen işsizlik oranında bir iyileşme yaşanmamıştır. Ocak ayında yüzde 10,3 olarak gerçekleşen işsizlik oranı, Mayıs ayında yüzde 8,8 seviyesine düşmüş, Eylül ayında yüzde 10,5'e yükselmiş ve Aralık ayında yüzde 10,3 olarak gerçekleşmiştir. İstihdamdaki artışa rağmen oranın düşmemesinin temel sebebi genç nüfusun yüksek olmasının getirmiş olduğu artan işgücüne katılımı destekleyecek kadar yeni iş imkanlarının sağlanamamasıdır. Yatırımlarda yaşanan durgunluk, sanayi ve hizmet sektörlerinde istenen seviyede iş imkanlarının açılmamasına neden olmuştur. Bu durum tarım dışı işsizlik oranında artışı da beraberinde getirmiştir. Öte yandan, yıl içerisinde yaşanan kuraklık ve don olaylarının sebep olduğu tarımdaki üretim azalışı da istihdam piyasasını olumsuz etkilemiştir.

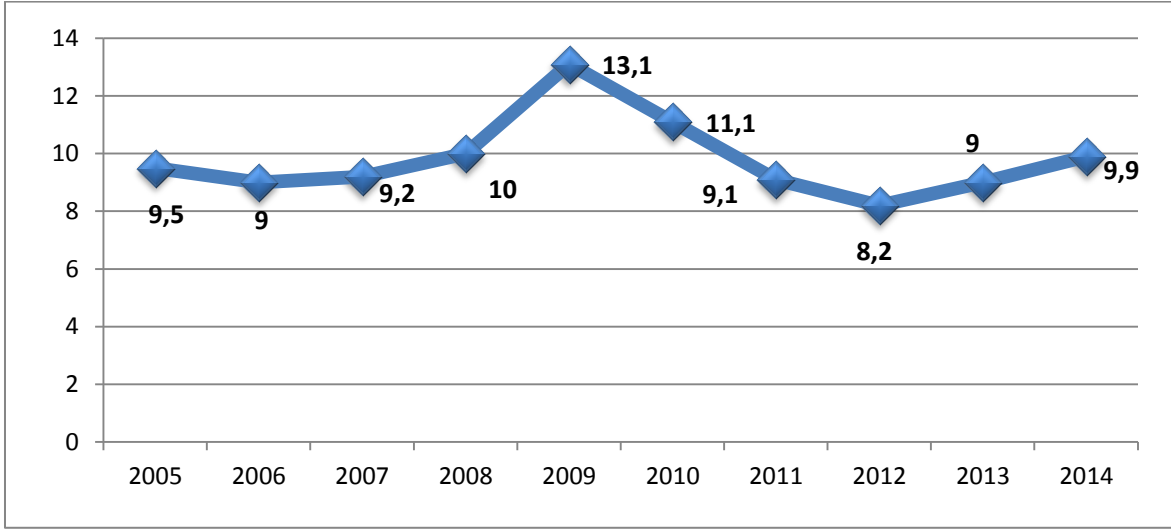
Türkiye, diğer gelişmekte olan ülkeler gibi FED'in parasal sıkılaştırma kararından ve birçok AB ülkesinde yaşanan durgunluktan hem ticaret hem de finans piyasaları kanallarıyla olumsuz etkilenmiştir. 2014 yılı boyunca yüksek seyreden jeopolitik tansiyon da Türkiye ekonomisi için bir diğer olumsuz risk unsuru olmuştur. Bütün bu olumsuz koşullar, Türkiye ekonomisiyle ilgili hedeflerin kısa vadede aşağı çekilmesine neden olsa da, hükümetin ekonomide yapısal dönüşümle ilgili 2014 yılı sonuna doğru açıkladığı iki önemli reform paketi sürdürülebilir ekonomik büyüme ve gelişme hedeflerine ulaşılması açısından umut vaat etmektedir. Açıklanan bu reform paketlerinin olabildiğince kısa bir sürede hayata geçirilebilmesi, Türkiye'nin orta ve uzun vadeli ekonomik hedeflerine ulaşması açısından kritik bir öneme sahiptir.

**TABLO 7. 2014 Yılı İşgücü ve İşsizlik Göstergeleri**

	İşgücü (Bin)	İstihdam (Bin)	İşsiz (Bin)	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)
<b>Ocak</b>	27.983	25.393	2.590	49,5	44,9	9,3	11,2
<b>Şubat</b>	28.391	25.789	2.601	45,5	45,5	9,2	11,1
<b>Mart</b>	28.566	25.942	2.624	45,7	45,7	9,2	11,2
<b>Nisan</b>	28.591	25.950	2.641	45,7	45,7	9,2	11,2
<b>Mayıs</b>	28.694	25.945	2.750	45,6	45,6	9,6	11,6
<b>Haziran</b>	28.714	25.847	2.666	45,4	45,4	10,0	12,0
<b>Temmuz</b>	28.779	25.780	2.999	45,2	45,2	10,4	12,5
<b>Ağustos</b>	28.828	25.841	2.987	45,3	45,3	10,4	12,4
<b>Eylül</b>	29.032	25.947	3.084	45,4	45,4	10,6	12,7
<b>Ekim</b>	29.174	26.089	3.085	45,6	45,6	10,6	12,6
<b>Kasım</b>	29.226	26.124	3.102	45,6	45,6	10,6	12,7
<b>Aralık</b>	29.263	26.379	3.040	45,7	45,7	10,3	12,5

Kaynak: TÜİK

GRAFİK 14. İşsizlik Oranı (%)



Kaynak: TÜİK

### 3. KAMU MALİYESİ

#### 3.1. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2014 yılında Türkiye ekonomisinde yaşanan makro gelişmelere kamu maliyesi açısından bakıldığında mali disiplin kaygısının büyük bir hassasiyetle korunduğu göze çarpmaktadır. Orta vadede Türkiye ekonomisinde büyümeyi destekleyen unsurlar, siyasi istikrar, güçlü kamu mali dengeleri, sağlam bankacılık sektörü, sağlıklı hane halkı bilançosu, esnek kur rejimi ve makro-ihtiyati politikalarıdır. Türkiye'nin son on yılda yakaladığı istikrarlı büyüme ve kalkınma ivmesinin temel çıpası mali disiplin olmuştur ve önümüzdeki dönemde de olmaya devam edecektir. Uluslararası standartlarda düşük bütçe açığı ve kamu borç yüküne rağmen, Türkiye'nin mali disiplin rotasından şaşmaması birkaç sebeple önemlidir. Bunlar, ulusal tasarrufları arttırarak cari açığı düşürmek, enflasyonla mücadelede Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nı desteklemek ve ekonomideki yapısal reformlar için ek mali kaynak sağlamak olarak özetlenebilir.

Küresel ekonomik kriz sonrası dönemde birçok gelişmekte olan ülkenin yüksek kamu borcu ve bütçe açıkları ile boğuştuğu bir dönemde Türkiye'nin sağlam mali duruşunu koruması, sistemik risklere karşı önemli bir savunma mekanizması oluşturmuş ve Türkiye'yi benzer piyasalardan pozitif yönde ayırmıştır. Genel devlet açığında Türkiye son on yılda, kriz yılı olan 2009 yılı hariç, yüzde 3 olan Maastricht kriterlerini gerçekleştiren bir performans ortaya koymuştur. Genel devlet açığının Gayrisafi Yurtiçi Hasılaya (GSYH) oranı, 2002 yılındaki yüzde 10,8 seviyesinden düzenli biçimde düşürülerek 2014 yılında yüzde 0,8 seviyesine indirilmiştir. Bu düşük açık oranı OECD ortalamasının dörtte birinden; Maastricht kriterlerinin üçte birinden ve gelişmekte olan ülkeler ortalamasının yarısından azdır. 2015-2017 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programın sonunda bütçe açığının tamamen ortadan kaldırılması ve milli gelirin yüzde 0,1'i kadar genel bütçe fazlası verilmesi hedeflenmektedir.

Orta Vadeli Programa göre 2014 yılında merkezi yönetim bütçe giderlerinin 436.433 milyon TL, bütçe gelirlerinin 403.175 milyon TL olması hedeflenmiştir. Bu hedeflere göre bütçe dengesinin 33.258 milyon TL açık vermesi, faiz dışı dengenin ise 18.742 milyon TL fazla vermesi öngörülmüştür.

Merkezi yönetim bütçe dengesinde 2013 yılında görülen iyileşme 2014 yılında tersine dönerek bir miktar bozulmuştur. Bununla birlikte merkezi yönetim bütçesi hedeflenenden daha iyi bir performans sergilemiş ve bütçe açığı öngörülen değerin altında gerçekleşmiştir. Bu performansta hedefin bir miktar üzerinde gerçekleşen vergi gelirlerinden ziyade TCMB ve kamu bankalarından bütçeye teşebbüs ve mülkiyet geliri olarak yapılan kâr transferlerinin etkisiyle artan vergi dışı gelirler etkili olmuştur. Faiz hariç bütçe giderlerindeki artışın geçen yıla göre hız kesmesi, faiz harcamalarındaki azalma, bütçe gelirlerindeki artışın devam etmesi bütçe dengesinde iyileşme sağlayan etmenlerdir.

Bütçe gelirleri bir önceki yıla göre % 9,3 artarak 389.682 milyon TL'den 425.758 milyon TL'ye, bütçe giderleri de % 9,8 artarak 408.225 milyon TL'den 448.424 milyon TL'ye yükselmiştir. 2013 yılında % 37,0 azalan bütçe açığı 2014 yılında % 22,2 artarak 18.543 milyon TL'den 22.666 milyon TL'ye yükselmiştir. 2013 yılında % 65,5 artış gösteren faiz dışı fazla, 2014 yılında % 13,4 azalarak 31.443 milyon TL'den 27.242 milyon TL'ye gerilemiştir. 2013 yılında % 95,5 olan bütçe gelirlerinin giderleri karşılama oranı, 2014 yılında % 94,9'a düşmüştür.

Böylece bütçe giderleri 448.424 milyon TL ile hedefin 11.991 milyon TL, bütçe gelirleri 425.758 milyon TL ile hedefin 22.583 milyon TL üzerinde gerçekleşmiştir. Bütçe açığı 22.666 milyon TL ile hedeflenen değerin 10.592 milyon altında kalırken, faiz dışı denge 27.242 milyon TL ile hedeflenenden 8.500 milyon TL fazla vermiştir.

**TABLO 8. Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmesi (Cari fiyatlarla, Milyon TL)**

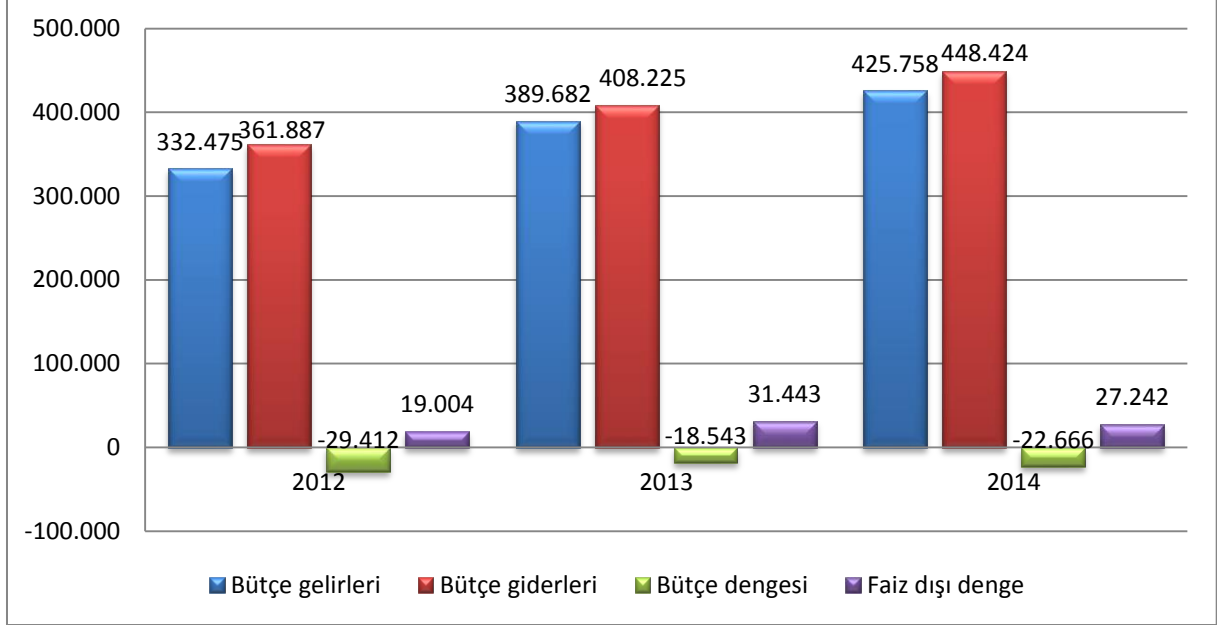
	2012	2013	2014	Değişim (%)		GSYH'ye Oranı (%)		
				2013	2014	2012	2013	2014
<b>Bütçe Giderleri</b>	361.887	408.225	448.424	12,8	9,8	25,5	26,0	25,6
<b>Faiz Hariç Giderler</b>	313.471	358.239	398.517	14,3	11,2	22,1	22,9	22,8
<b>Faiz Harcamaları</b>	48.416	49.986	49.907	3,2	-0,2	3,4	3,2	2,9
<b>Bütçe Gelirleri</b>	332.475	389.682	425.758	17,2	9,3	23,5	24,9	24,3
<b>Bütçe Dengesi</b>	-29.412	-18.543	-22.666	-37,0	22,2	-2,1	-1,2	-1,3
<b>Faiz Dışı Denge</b>	19.004	31.443	27.242	65,5	-13,4	1,3	2,0	1,6

**Kaynak:** TÜİK, TCMB

2014 yılı merkezi yönetim bütçe gelirlerinin cari fiyatlarla GSYH'ye oranı % 24,9'dan % 24,3'e, merkezi yönetim bütçe giderlerinin GSYH'ye oranı % 26,0'dan % 25,6'ya gerilemiştir. Merkezi yönetim

bütçe açığının GSYH'ye oranı % 1,2'den % 1,3'e yükselmiş, faiz dışı merkezi yönetim bütçe fazlasının GSYH'ye oranı % 2,0'dan % 1,6'ya gerilemiştir.

**GRAFİK 15. Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmesi (Milyon TL)**



Kaynak: TCMB

### 3.2. BORÇLAR

Türkiye kamu borcunu, AB tanımlı kamu borç stokunun GSYH'ye oranının 2002 yılındaki yüzde 74 seviyesinden 2014 yılında yine Maastricht kriterlerinin altındaki yüzde 33 seviyesine indirmiştir. 2017 sonu itibarıyla AB tanımlı kamu borç stokunun yüzde 28,5 seviyesine indirilmesinin hedeflenmesi kamu maliyesindeki disiplinin devam edeceğinin bir göstergesi olarak okunmalıdır. 2014 yılı itibarıyla Türkiye'nin brüt kamu borç oranı yüzde 111 seviyesinde olan OECD ortalamasının üçte birinden az; yüzde 96,4 olan Avro Bölgesi ortalamasının yaklaşık üçte biri ve yüzde 60 olan Maastricht kriterinin neredeyse yarısı düzeyinde seyretmektedir. Özellikle dünya ekonomisinde yavaşlama eğilimlerinin güçlendiği ve FED'in muhtemel faiz artırımı kararları dolayısıyla finansal hareketliliğin artabileceği bir dönemde mali disiplinin korunabilmiş olması, Türkiye ekonomisinin geleceği için hayati önemdedir. Estonya, Bulgaristan ve Lüksemburg gibi üç küçük ülke hesaba katılmaz ise Türkiye'nin borç yükü AB'nin 28 ülkesinden ve çoğu emtia ihracatçısı olan birçok gelişmekte olan ülkeden daha düşük seviyededir.

2014 yılında borç yönetiminin temel ilkeleri 2002 tarihli ve 24863 sayılı Borç ve Risk Yönetiminin Koordinasyonu ve Yürütülmesine İlişkin Esas ve Usuller Hakkındaki yönetmelikle belirlendiği şekilde yürütülmüştür. Bu çerçevede 2014 yılı finansman programı önceki yıllarda olduğu gibi borç stokunun temel olarak maruz kaldığı likidite riski, faiz riski ve döviz kuru riski göz önünde bulundurularak maliyet ve risk dengesini gözetten orta-uzun vadeli stratejik ölçütlere uygun olarak hazırlanmıştır.

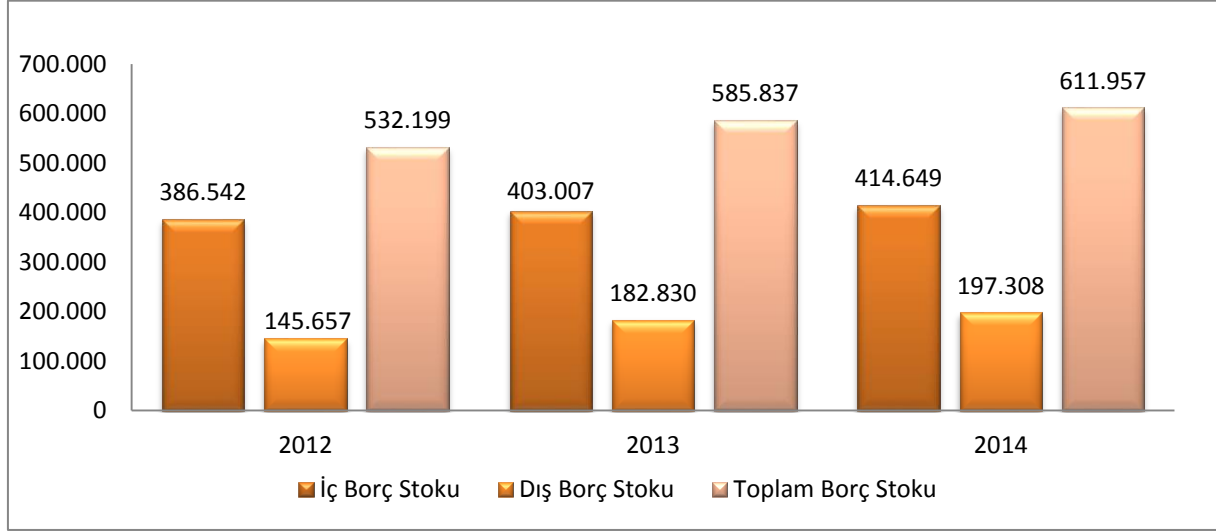
2014 yılında da borçlanmanın ağırlıklı olarak TL cinsinden ve sabit faizli enstrümanlarla yapılması, ortalama vadenin piyasa koşulları elverdiği ölçüde uzatılması, nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacı ile güçlü rezerv tutulması amaçlanmıştır. Yıl içinde uygulamalar bu amaca uygun olarak yürütülmüş, böylece 2014 yılında kamu borç stoku göstergeleri olumlu görünümünü devam ettirmiştir.

2013 yılında % 10,1 artan merkezi yönetim toplam borç stoku 2014 yılında % 4,5 artarak 611.957 milyon TL olmuştur. Merkezi yönetim iç borç stoku %2,9 artışla 414.649 milyon TL olurken, 2013 yılında % 25,5 artan dış borç stoku 2014 yılında % 7,9 artışla 197.308 milyon TL'ye yükselmiştir. 2014 yılında dolar cinsinden merkezi yönetim toplam borç stokundaki azalış devam etmiş ve % 3,9 azalarak 263.900 milyon dolara gerilerken, iç borç stoku % 5,3 azalarak 178.813 milyon dolar, dış borç stoku da % 0,7 azalarak 85.087 milyon dolar olmuştur.

**TABLO 9. Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku**

	2012	2013	2014	Değişim	
				2013	2014
	<b>(Milyon TL)</b>			<b>(%)</b>	
İç Borç Stoku	386.542	403.007	414.649	4,3	2,9
Dış Borç Stoku	145.657	182.830	197.308	25,5	7,9
Toplam Borç Stoku	532.199	585.837	611.957	10,1	4,5
	<b>(Milyon \$)</b>				
İç Borç Stoku	216.842	188.824	178.813	-12,9	-5,3
Dış Borç Stoku	81.710	85.663	85.087	4,8	-0,7
Toplam Borç Stoku	298.552	274.487	263.900	-8,1	-3,9
	<b>Pay (%)</b>				
İç Borç Stoku	72,6	68,8	67,8		
Dış Borç Stoku	27,4	31,2	32,2		
Toplam Borç Stoku	100,0	100,0	100,0		
	<b>GSYH'ye Oranı</b>				
İç Borç Stoku	27,3	25,7	23,7		
Dış Borç Stoku	10,3	11,7	11,3		
Toplam Borç Stoku	37,6	37,4	35,0		

Kaynak: TCMB

**GRAFİK 16. Merkezi Yönetim Borç Stoku (Milyon TL)**

Kaynak: TCMB

### 3.3. ÖZELLEŞTİRME

Özelleştirme uygulamasının temel amacı devletin ekonomide işletmecilik alanından tümüyle çekilmesini sağlamaktır. Ana felsefe, devletin asli görevleri olan adalet ve güvenliğin sağlanması için gerekli harcamalar ile özel sektör tarafından yüklenilemeyecek altyapı yatırımlarına yönelmesi, ekonominin pazar mekanizmaları tarafından yönlendirilmesi olarak belirlenmiştir.

Ülkemizde belirlenen bu hedef doğrultusunda 1984 yılında kamuya ait yarım kalmış tesislerin tamamlanması veya yerine yeni bir tesis kurulması amacıyla özel sektöre devri uygulaması ile başlatılan özelleştirme çalışmaları 1986 yılından itibaren hız kazanmıştır. Son yıllarda ise özelleştirme kapsamındaki kuruluşların büyük bölümünde özelleştirme işlemlerinin tamamlanmasıyla birlikte çalışmalar büyük ölçüde yavaşlamıştır.

1990'lı yıllarda gerekli reformların yapılmaması, popülist politikaların yol açtığı yüksek bütçe açıkları ve özelleştirilmelerin gerçekleşmemesi ya da hedeflenenin altında kalması 2001 krizinin başlıca nedenleri olmuştur. Bu dönemde özelleştirmelerin zamanında yapılmaması borç yükünü artırarak, borçlanma maliyetlerini de artırmıştır. 2002'den sonra mali disiplin sağlanmış, yapısal reformlar yapılmasına ilişkin yol haritası belirlenmiş ve özelleştirme politikaları kararlılıkla uygulanmıştır. Böylece kamudaki ağır yükün ve sürekli artan borçlanma ihtiyacının önüne geçilerek ekonomide verimlilik artırılmıştır. Bu politikalar kapsamında KİT'ler gruplandırılarak uygun stratejiler çerçevesinde ivedilikle özelleştirilmiştir.

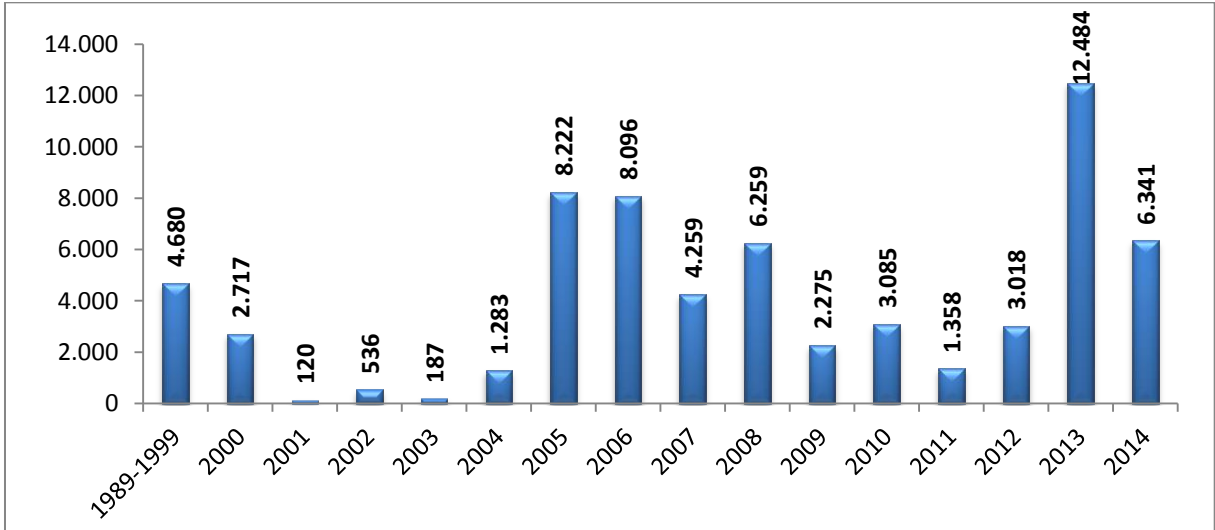
1985-2002 yılları arasında toplam özelleştirme gelirleri 8 milyar Dolar iken, sadece 2005 yılında toplam 8 milyar Dolar'ı aşan miktarda özelleştirme sağlanmıştır. Bu özelleştirmeler ile ülkeye yapılan

yatırımlar ve döviz gelirleri artmıştır. Sermaye piyasasını genişleten ve mali yapının güçlendirilmesini sağlayan bu durum sayesinde ekonomi 2008 küresel ekonomik krizden asgari düzeyde etkilenmiştir. İç ve dış borç finansmanına katkı sağlayan özelleştirmeler, kamu bütçesi üzerinde ağır yük olan KİT'lerin devlet üzerindeki yükünü de azaltmıştır. Böylece devlete ek gelir sağlanmış ve ekonomik özgürlük alanı genişlemiştir. 2010, 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarında yaklaşık 25 milyar Dolar özelleştirme geliri sağlanmıştır. Bu özelleştirme gelirleri ile hazinenin borçlanma ihtiyacı azaltılmış ve kamunun rolü asgariye indirilmiştir.

Özelleştirme uygulamaları kapsamında bugüne kadar, kamuya ait veya kamu iştiraki olan kuruluşlardaki kamu paylarının özelleştirme kapsamına alınması yoluyla yürütülen program çerçevesinde, 204 kuruluşta hisse senedi veya varlık satış/devir işlemi yapılmış ve bu kuruluşlardan 194'ünde hiç kamu payı kalmamıştır. Halen özelleştirme kapsam ve programında 23 kuruluş bulunmaktadır. Bu kuruluşların 12 tanesinde % 50'nin üzerinde kamu payı vardır. Ayrıca, özelleştirme kapsamında 614 taşınmaz, 38 tesis, 3 liman, 8 otoyol, 2 boğaz köprüsü ve şans oyunları lisans hakkı yer almaktadır.

2013 yılında 12.4 milyar dolar olan özelleştirme işlemi tutarı, 2014 yılında % 49,2'lik düşüşle 6.3 milyar dolara gerilemiştir. Bunun 5.8 milyar dolarını özelleştirme programındaki kuruluşlara ait bağlı ortaklık, iştirak, tesis ve varlık satışı, 459 milyon dolarını da özelleştirme programındaki kuruluşlar veya kuruluşlara ait bağlı ortaklık, iştirak, tesis ve varlıkların bedelli devirleri oluşturmaktadır. 1985 yılından bu yana yaklaşık 65 milyar dolar tutarında özelleştirme uygulaması gerçekleştirilmiştir

**GRAFİK 17. Yıllara Göre Özelleştirme Gelirleri (Milyon Dolar)**



**Kaynak:** Başbakanlık Özelleştirme Dairesi Başkanlığı

#### 4. ENFLASYON VE PARA POLİTİKASI

##### 4.1. ENFLASYON

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) temel amacı, fiyat istikrarını sağlamaktır. TCMB fiyat istikrarını sağlamak amacıyla 2006 yılından itibaren uyguladığı enflasyon hedeflemesi rejimini,

2010 yılının sonlarından itibaren aşamalı olarak fiyat istikrarından ödün vermeden finansal istikrarı da kapsayacak şekilde yeniden düzenlemiştir.

Ekonomik istikrarın ciddi şekilde yitirildiği 1990'lı yıllarda, kısa vadeli faiz oranları yüksek seviyelere ulaşmış, Türk Lirası'nda yaşanan değer kaybı ve seçim dönemlerinde artan kamu harcamaları yurtiçi talebi canlı tutarak enflasyon oranını ciddi seviyelerde artırmıştır. Bu dönemde yurtiçi tasarruflar giderek azalmış, yurtiçi talep artmış ve ekonomideki kaynak açığı büyük oranda dış borçlanma yoluyla karşılanmıştır. Ayrıca, fiyat ve ücret ayarlamalarında geçmiş yılların enflasyon oranlarının baz alınması, enflasyonun düşürülmesi önündeki yapısal engeller olarak kalmıştır. 1994 ekonomik krizi döneminde döviz kurlarında meydana gelen hızlı yükseliş, maliyetleri olumsuz etkilemiş ve kamu kesimi fiyat ayarlamaları gecikmeli olarak uygulanmış, sonuç olarak da enflasyon çift hanelere yükselmiştir.

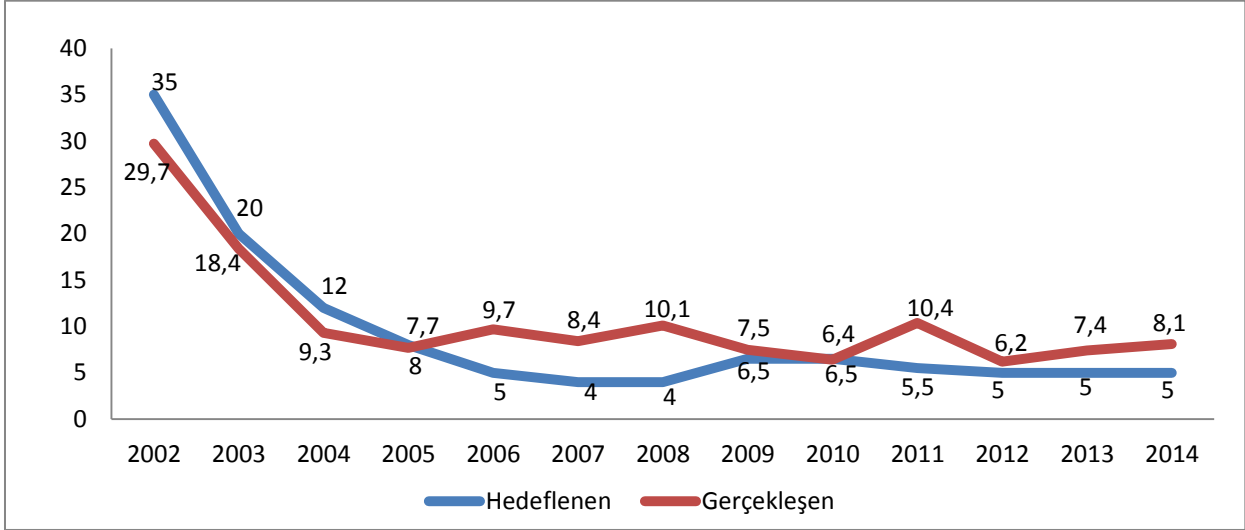
2001 ekonomik krizinden sonra uygulanmaya başlanan enflasyon hedeflemesi rejimi ile hedefler önceden belirlenmiş ve kamuoyuna duyurulmuştur. Bilindiği üzere, enflasyon hedeflemesi rejiminin uzun vadeli bir avantajı, kamuoyunun ilgisini kısa vadeli müdahaleci politikalardan uzaklaştırıp düşük ve istikrarlı enflasyon gibi makroekonomik büyümeyi destekleyen bir politika amacına yaklaştırmasıdır. Aynı zamanda enflasyon hedeflemesi, sadece para politikasının değil, maliye politikalarının da hesap verilebilirliğini ve disiplinini artırmaktadır. Merkez Bankası belirli bir süre sonunda belirlenen hedefe ulaşılacağını taahhüt ederek, tüm para politikası araçlarını yine bu belirlenen enflasyon hedefine ulaşmak için kullanmıştır. Bu uygulama altında Merkez Bankası'nın kullanmış olduğu temel politika aracı kısa vadeli faiz oranlarıdır. Merkez Bankası'nın enflasyon ve diğer ekonomik büyüklüklere ilişkin öngörülerini, gelecekteki enflasyonist baskılara karşı önceden uyarı niteliği taşımış ve faiz kararlarının alınması aşamasında Merkez Bankası'na yol göstermiştir.

TCMB "2014 Yılı Para ve Kur Politikası" metninde belirtildiği üzere, 2014 yılı için enflasyon hedefini, Hükümet ile varılan mutabakata paralel olarak % 5 olarak belirlemiştir. TCMB, enflasyonu hedefle uyumlu seviyelerde tutmak için, 2014 yılında da hesap verme yükümlülüğünün bir unsuru olan belirsizlik aralığını, her iki yönde 2 yüzdelik puan olarak korumuştur. Yıl içinde üçer aylık dönem sonları itibarıyla, enflasyonun yıl sonu hedefinden 2 yüzdelik puandan fazla sapsması durumunda, sapsmaya yol açan nedenler ile hedefe ulaşılması için alınan ve alınması gereken önlemlerin "Enflasyon Raporu" aracılığıyla kamuoyuna açıklanacağı, gerçekleşen enflasyonun yıl sonunda belirsizlik aralığının dışında kalması (% 3 ile % 7 aralığının dışında olması) durumunda ise Hükümete açık mektup yazılacağı yönündeki politika 2014 yılında da değişmemiştir.

2013 yılı Temmuz ayından sonra genel olarak gerileme eğiliminde olan enflasyon, Kasım ayından sonra yükselişe geçmiş ve bu yükseliş 2014 yılı Mayıs ayına kadar 6 ay devam etmiştir. 2014 yılı Ocak ayında % 7,75 olan yıllık enflasyon, olumsuz iklim koşulları nedeniyle gıda fiyatlarındaki artış, Türk Lirasında yaşanan değer kaybı ve vergi ayarlamalarının etkisiyle Mayıs ayında % 9,66 düzeyinde gerçekleşerek son 25 ayın en yüksek seviyesine çıkmıştır. Haziran ayında olumlu baz etkisi ve Türk Lirasının değer kazanmaya başlamasıyla % 9,16'ya gerilemiştir. Temmuz ayında yukarı yönlü seyir izleyen TÜFE Ağustos ayında da bu eğilimini sürdürmüştür. Nisan ayından itibaren % 9,00 seviyesinin

üzerinde seyreden enflasyon Eylül ayında % 8,86 seviyesine inmiştir. Kasım ayında baz etkisiyle % 9,15 seviyesine yükselen enflasyon, mevsimsel ürün fiyatlarının yanı sıra enerji fiyatlarındaki gelişmelerin de etkisiyle Aralık ayında % 8,17 ile son on ayın en düşük seviyesine gerilemiştir.

**GRAFİK 18. Enflasyon Hedefleri ve Gerçekleşme Oranları (%)**



**Kaynak:** TCMB

2014 yılı sonunda enflasyon % 5'lik hedefin 3,17 puan üzerinde kalarak % 8,17 düzeyinde gerçekleşmiş ve belirsizlik aralığını 1,17 puan aşmıştır. Bu düzey aynı zamanda önceki yıl enflasyon oranının 0,77 puan üzerindedir.

#### 4.2. PARA POLİTİKASI

Temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ayrıca finansal sistemde istikrarı sağlayıcı tedbirleri almakla da görevlendirilmiştir. TCMB buradan hareketle küresel dengesizliklerden kaynaklanan makro finansal riskleri kontrol altında tutabilmek için 2010 yılı sonlarından itibaren enflasyon hedeflemesi rejimini geliştirerek yeni bir para politikası stratejisini uygulamaya koymuştur. Yeni para politikası çerçevesinde TCMB temel amaç olarak fiyat istikrarını sağlamayı sürdürürken, koşulların elverdiği ölçüde makro finansal istikrarı da gözetmeye başlamıştır. Para politikası amaçlarında meydana gelen çeşitlilik, araç çeşitliliğini zorunlu hale getirmiştir. Bu ihtiyaçtan hareketle politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yanı sıra Banka bünyesindeki bankalar arası para piyasası ve Borsa İstanbul bünyesindeki repo-ters repo pazarında uygulanmakta olan gecelik borç alma ve borç verme faizleri arasında oluşan faiz koridorunun ve zorunlu karşılıkların birlikte kullanıldığı bir politika bileşimine geçilmiştir.

TCMB, 2014 yılı para politikası çerçevesinde enflasyonu hedefle uyumlu seviyelerde tutmaya ve finansal istikrarı gözetmeye devam edeceğine yönelik açıklama yapılmıştır. Bu doğrultuda TCMB'nin sermaye akımlarının yurt içi ekonomi üzerinde oluşturduğu oynaklığın sınırlandırılmasına yönelik

politikalara ve bu amaçlar doğrultusunda geleneksel araçların yanı sıra yeni politika çerçevesinde geliştirilen araçları da kullanmaya devam edeceği ifade edilmiştir. Ayrıca krediler ve döviz kuru kanallarının daha etkin çalışması için destekleyici bir araç olarak iletişim kanalının da devreye konulacağı belirtilmiştir.

2013 yılının Mayıs ayından itibaren ABD Merkez Bankası'nın, parasal genişlemeyle piyasaya verilen likiditeyi azaltabileceğine ilişkin açıklamaları küresel ekonomideki belirsizlikleri artırmış ve gelişmekte olan ülkelerin çoğu gibi ülkemizde de sermaye akımlarında dalgalanmalar olmuştur. Türk Lirasında belirgin bir değer kaybı yaşanırken, risk primi önemli oranda artmış ve faiz oranları yükselmiştir. TCMB bu dönemden itibaren küresel belirsizliklerin oluşturduğu makro finansal riskleri dikkate alarak parasal sıkılaştırmaya gitmiştir. Ayrıca döviz kurlarındaki oynaklığı dengelemek için piyasaya döviz satım ihaleleri yoluyla likidite sağlamaya devam etmiş, yılsonuna kadar para politikasındaki temkinli duruşunu korumuştur. Bununla birlikte 2013 yılı sonu ve 2014 yılı başında yurt içi ve yurt dışı belirsizliklere bağlı olarak Türk Lirasında önemli değer kayıpları ve piyasa faiz oranlarında sert yükselişler gerçekleşmiştir.

Bu gelişmeler karşısında 2014 yılı Ocak ayında Para Politikası Kurulunun aylık olağan toplantısında faiz oranlarında bir değişikliğe gidilmemiş olmakla birlikte, enflasyon görünümünü orta vadedeki hedeflerle uyumlu hale getirmek amacıyla likidite duruşunun sıkılaştırılması gerektiği belirtilmiştir. Bu doğrultuda parasal sıkılaştırma uygulanması gerekli görülen günlerde bankalar arası piyasadaki faizlerin % 7,75 yerine % 9,00 civarında oluşmasının sağlanması kararlaştırılmıştır.

**TABLO 10. TCMB Faiz Kararları (2014)**

Para Politikası Kurulu Toplantı Tarihleri	Faiz Kararı	Gecelik Borçlanma Faiz Oranı	Gecelik Borç Verme Faiz Oranı	Politika Faizi
21 Ocak 2014	Değişiklik yapılmadı	3,50	7,75	4,50
28 Ocak 2014	5,5 puan yükseldi	8,00	12,00	10,00
18 Şubat 2014	Değişiklik yapılmadı	8,00	12,00	10,00
18 Mart 2014	Değişiklik yapılmadı	8,00	12,00	10,00
24 Nisan 2014	Değişiklik yapılmadı	8,00	12,00	10,00
22 Mayıs 2014	0,50 puan indirildi	8,00	12,00	9,50
24 Haziran 2014	0,75 puan indirildi	8,00	12,00	8,75
17 Temmuz 2014	0,50 puan indirildi	7,50	12,00	8,25
27 Ağustos 2014	Değişiklik yapılmadı	7,50	11,25	8,25
25 Eylül 2014	Değişiklik yapılmadı	7,50	11,25	8,25

23 Ekim 2014	Değişiklik yapılmadı	7,50	11,25	8,25
20 Kasım 2014	Değişiklik yapılmadı	7,50	11,25	8,25
24 Aralık 2014	Değişiklik yapılmadı	7,50	11,25	8,25

**Kaynak:** TCMB

Söz konusu önlemler, piyasalardaki dalgalanma ve Türk Lirasındaki düşüşü önlemede yetersiz kalmıştır. Para Politikası Kurulu 28 Ocak 2014 tarihinde olağanüstü toplanarak iç ve dış piyasalarda risk algılamalarını olumsuz etkileyen gelişmelerin enflasyon ve makroekonomik istikrar üzerindeki olumsuz etkilerini sınırlandırmak ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla önden yüklemeli güçlü bir parasal sıkılaştırma uygulamasına gideceğini açıklamıştır.

Bu doğrultuda politika faiz oranını (bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı) % 4,50'ten % 10,00'a, gecelik borç verme faiz oranını % 7,75'ten %12,00'ye, gecelik borçlanma faiz oranını % 3,50'tan % 8,00'a yükseltmiştir. Kurul ayrıca operasyonel çerçevede sadeleştirmeye karar vermiş ve banka fonlamanın temel olarak marjinal fonlama oranı yerine bir hafta vadeli repo faizinden sağlanacağını açıklamıştır.

Para Politikası Kurulu enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki sıkı duruşu sürdüreceğini belirterek, Şubat, Mart ve Nisan aylarında yaptığı toplantılarda faiz oranlarının sabit tutulmasına karar vermiştir.

Parasal sıkılaştırma sonrasında, döviz kuru gelişmelerinin yıllık enflasyon üzerindeki olumsuz etkilerinin azalmaya başlaması, küresel likidite koşullarında iyileşme ve global risk iştahının artmasıyla Mart ayından itibaren yılın ikinci çeyreğinde piyasalar durulmaya başlamıştır. TCMB Mayıs ayından itibaren ölçülü olarak faiz indirimlerine gitmiştir. Politika faiz oranı Mayıs ayında 50 baz puan, Haziran ayında 75 baz puan, Temmuz ayında da 50 baz puan indirilerek % 8,25 seviyesine çekilmiştir.

Para Politikası Kurulu Temmuz ayı toplantısında gecelik borçlanma faiz oranını 50 baz puan indirerek % 7,50'ye, Ağustos ayı toplantısında ise gecelik borç verme faiz oranını 75 baz puan indirerek % 11,25'e çekmiştir. TCMB yılın geri kalan döneminde sıkı para politikası duruşunu koruyarak faiz oranlarında değişiklik yapmamış, yılsonuna kadar politika faizini % 8,25, gecelik borç verme faiz oranını % 11,25 ve gecelik borçlanma faiz oranını % 7,50 seviyesinde sabit tutmuştur.

## 5. ÖDEMELER DENGESİ

### 5.1. ÖDEMELER DENGESİ

TCMB Ödemeler Dengesi Beşinci El Kitabı'na göre yayımladığı ödemeler dengesi istatistiklerini, Eylül 2014 dönemine ait verilerden itibaren Altıncı El Kitabı'nın yeni tanım ve standartlarına göre yayımlamaya başlamıştır. TCMB Altıncı El Kitabına geçiş ile birlikte, temel kavramların büyük ölçüde aynı kaldığını, ancak alt kalemlerde bazı sınıflama ve tanım değişiklikleri olduğunu, diğer bir ifadeyle yapılan değişikliklerin ana kalemler olan "Cari İşlemler Hesabı", "Sermaye Hesabı", "Finans Hesabı" ve

“Net Hata Noksan” kalemlerinde rakamsal farklılıklar yaratmazken, alt kalemlerde bazı değişiklikler oluşturduğunu açıklamıştır.

Türkiye’de özellikle 2009 yılında yaşanan krizden sonra hızlı bir artış gösteren cari işlemler açığı önemli bir sorun oluşturmaya başlamış ve 2011 yılında tarihinin en yüksek seviyesine yükselmiştir.

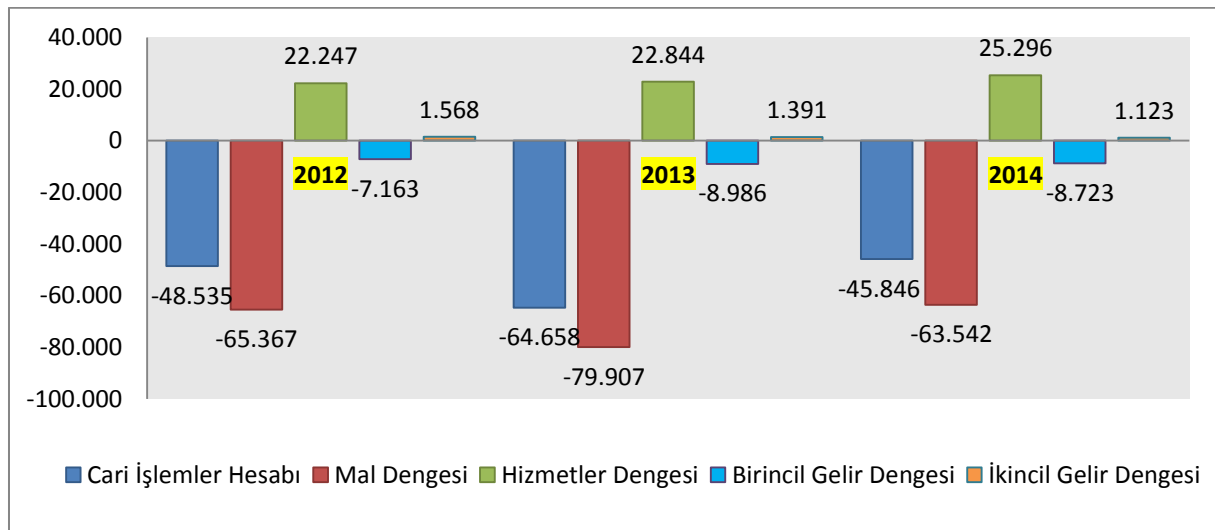
TCMB yüksek cari açığın oluşturduğu makro finansal riskleri sınırlandırmaya yönelik ekonomi politikaları uygulamaya başlamıştır. Bu kapsamda 2010 yılının son çeyreğinde kredilerdeki yüksek artış, kurlardaki aşırı değerlenme ve yüksek seviyelere ulaşan cari açığa karşı, finansal istikrarı da dikkate alan yeni bir para politikası çerçevesini uygulamaya koymuştur. TCMB ve diğer düzenleyici kurumların aldığı tedbirlerin katkısı ile 2011 sonrası dönemde kurlardaki aşırı değerlenme giderilmiş ve kredi büyüme hızı daha makul seviyelere çekilmiştir. Bu gelişmelerle uyumlu bir şekilde düzelleme eğilimi gösteren cari açık dalgalı bir seyir izlemekle birlikte, 2014 yılında ciddi oranda küçülmüştür. 2013 yılında 64.6 milyar dolar olan cari işlemler açığı, 2014 yılında % 29,1 azalarak 45.8 milyar dolara düşmüştür.

2014 yılında cari işlemler açığındaki iyileşmede başta, ödemeler dengesinde gösterildiği şekliyle dış ticaret açığındaki küçülme olmak üzere, net hizmet gelirlerindeki yükselme ve birincil gelir açığındaki gerileme etkili olmuştur.

Ödemeler dengesinde gösterildiği şekliyle 2013 yılında 79.9 milyar dolar olan dış ticaret açığı, 2014 yılında % 20,5 azalışla 63.5 milyar dolara gerilemiştir. Dış ticaret açığındaki iyileşmede ihracatta meydana gelen artışa karşın ithalatta kaydedilen küçülme etkili olmuştur. Altın hariç ihracat, önemli ihracat pazarlarımızdan Irak, İran ve Rusya Federasyonuna olan ihracattaki küçülmeye rağmen, Avrupa Birliği (AB) ülkelerine yönelik ihracattaki artışın etkisiyle yükseliş eğilimi göstermiştir. Altın ihracatında ise geçen yıla göre düşüş kaydedilmiştir.

Cari işlemler dengesinin, dış ticarettten sonra en önemli belirleyicisi olan hizmetler kalemi 2014 yılında cari dengeye olumlu katkı yapmıştır. Net hizmet gelirleri büyük ölçüde taşımacılık, seyahat ve inşaat hizmetlerindeki net gelir artışının etkisi ile 2013 yılına göre % 10,7 artarak 25.296 milyon dolara yükselmiştir.

**GRAFİK 19. Ödemeler Dengesi (Milyon Dolar)**



**Kaynak:** TCMB

Ücret ödemeleri ve yatırım geliri kalemlerinden oluşan birincil gelir dengesinde 2013 yılında 8.986 milyon dolar olan çıkış 2014 yılında 8.723 milyon dolara gerilemiştir. Bu gelişme, yatırım gelirinden kaynaklanan net çıkışların 371 milyon dolar azalarak 8.327 milyon dolara gerilemesinden kaynaklanmıştır. Genel Hükümet ve diğer sektörlerin cari transferlerinden oluşan ikincil gelir dengesinden kaynaklanan net girişler 268 milyon dolar azalarak 1.123 milyon dolar olmuştur.

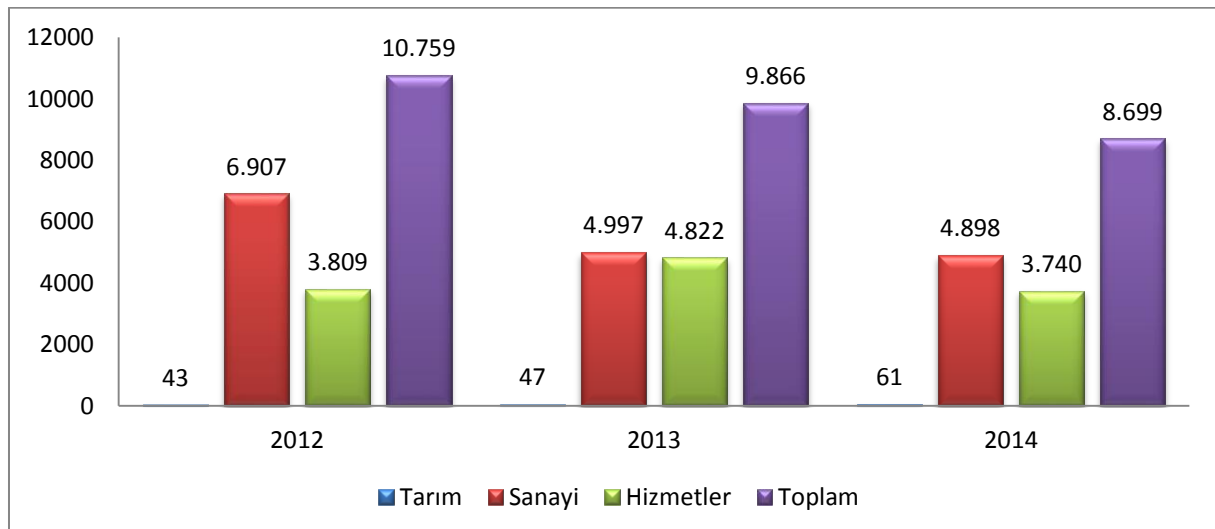
Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net varlıklar 2013 yılına göre 3.420 milyon dolar artarak 7.047 milyon dolara yükselirken, net yükümlülükler de 77 milyon dolar artarak 12.534 milyon dolar tutarında gerçekleşmiştir.

Küresel aktivitedeki yavaşlamanın sürmesi, ekonomik büyümenin hedeflenen seviyelere yükseltilememesi, dünyanın farklı bölgelerindeki karışıklıklar sermaye hareketlerini olumsuz etkilemiştir. Risk iştahındaki azalma ile birlikte özellikle gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye girişleri de azalış göstermiştir.

Ülkemize yönelik sermaye girişleri de uluslararası piyasalardaki gelişmelerin etkisiyle azalan bir seyir izlemiş ve 2012 yılında 10.759 milyon dolar olan uluslararası doğrudan sermaye girişi 2013 yılında 9.866 milyon dolara, 2014 yılında da 8.699 milyon dolara gerilemiştir.

2014 yılında Türkiye'ye yönelik doğrudan sermaye girişi % 11,8 azalışla 8.699 milyon dolar olurken, 254 milyon dolarlık sermaye çıkışı olmuştur. Böylece 8.445 milyon dolarlık net sermaye girişi, uluslararası sermayeli firmaların yabancı ortaklarıyla olan 623 milyon dolarlık net diğer sermaye çıkışı ve 4.321 milyon dolarlık net gayrimenkul satışı ile birlikte 2014 yılında toplam net sermaye tutarı bir önceki yıla göre % 1,7 gerileyerek 12.143 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

**GRAFİK 20. Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Sektörel Dağılımı (Milyon Dolar)**



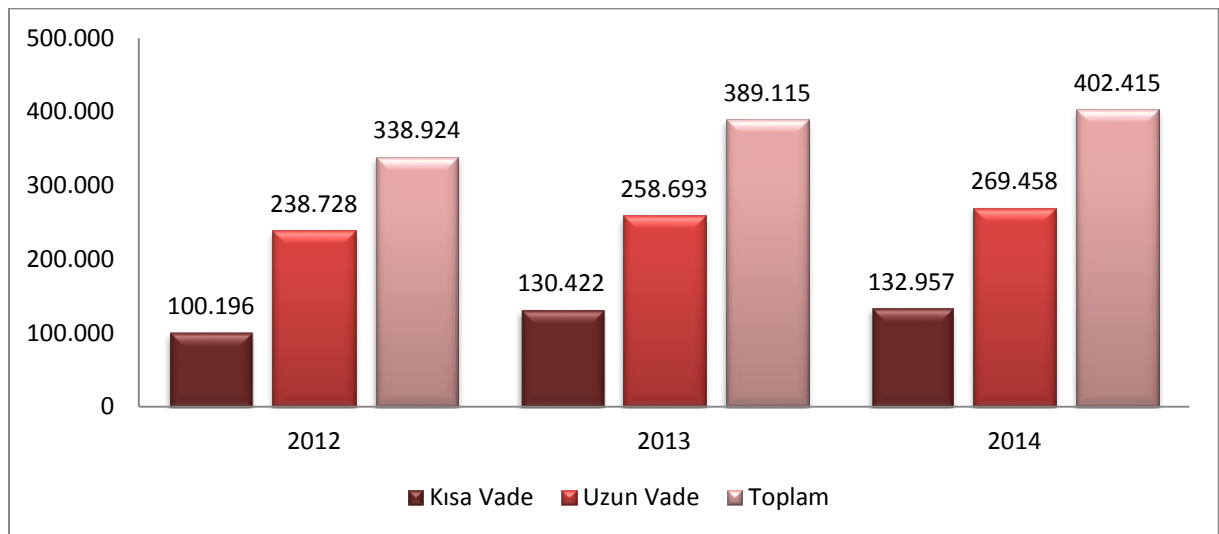
**Kaynak:** Ekonomi Bakanlığı

Son üç yılda uluslararası doğrudan yatırım girişleri içinde en yüksek payı sanayi sektörü almıştır. 2014 yılında sanayi sektörüne yönelik yatırım girişleri içinde en büyük payı imalat sanayi sektörü alırken, hizmetler sektöründeki yatırım girişinin büyük bölümü de yine mali aracı kuruluşların faaliyeti kaleminden kaynaklanmıştır. Tarım sektörü 2014 yılında da yabancı yatırımcıların en az ilgi gösterdiği sektör olma özelliğini devam ettirmiştir. 2014 yılında uluslararası doğrudan yatırım sermaye girişinin % 0,7'si olan 61 milyon doları tarım sektöründe, % 56,3'ü olan 4.898 milyon doları sanayi sektöründe, % 43,0'ı olan 3.740 milyon doları da hizmetler sektöründe gerçekleştirmiştir.

## 5.2. DIŞ BORÇLAR

2012 yılında % 11,6 ve 2013 yılında % 14,8 artan dış borç stoku, 2014 yılında önemli oranda yavaşlayarak % 3,4 artış göstermiştir. Böylece 2014 yılında brüt dış borç stoku, 389.115 milyon dolardan 402.415 milyon dolara yükselmiştir. 2014 yılında, özellikle kısa vadeli dış borçlardaki artış büyük ölçüde yavaşlamış ve borç stoku içinde kısa vadeli borçların payı azalmıştır. Bir önceki yıla göre 2013 yılında % 30,2 artan kısa vadeli dış borçlar 2014 yılında % 1,9 artarak 132.957 milyon dolara, uzun vadeli dış borçlar da % 4,2 artarak 269.458 milyon dolara yükselmiştir. Toplam dış borç stoku içinde kısa vadeli borçların payı 2013 yılında % 33,5 iken, 2014 yılında % 33,0'a gerilemiş, uzun vadeli borçların payı aynı yıllar itibarıyla % 66,5'ten % 67,0'a yükselmiştir.

**GRAFİK 21. Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)**



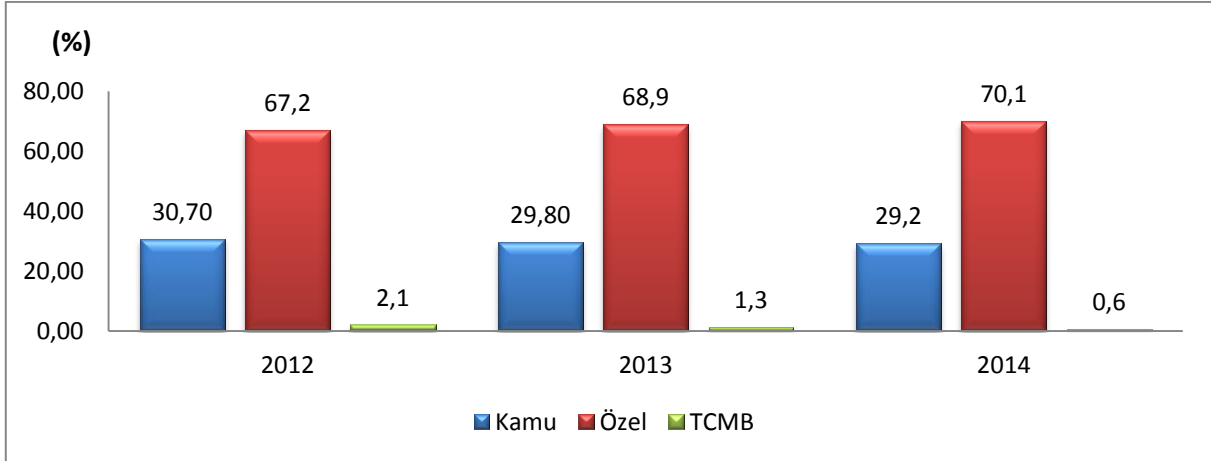
**Kaynak:** Hazine Müsteşarlığı

Dış borç stoku içinde önemli bir yer tutan özel sektör dış borcunun artış hızı 2013 yılına göre önemli oranda yavaşlamıştır. 2013 yılında % 17,6 artan özel sektörün dış borcu 2014 yılında % 5,3 artarak 282.235 milyon dolara yükselmiştir. 2013 yılında kamu sektörünün dış borcu % 11,5 artış gösterirken, 2014 yılında % 1,5'lik bir artış ile 117.696 milyon dolara yükselmiştir. TCMB'nin dış borcu ise gerilemeye devam ederek, 2014 yılında bir önceki yıla göre % 52,5'lik düşüş ile 2.484 milyon dolar olmuştur.

2014 yılında kamu kesimi dış borcunun 99.830 milyon dolarlık kısmı (%84,8) uzun vadeli ve 17.866 milyon dolarlık kısmı (%15,2) kısa vadeli borçlardan oluşurken, özel sektör dış borcunun 167.486 milyon dolarlık kısmı uzun vadeli (%59,3) ve 114.749 milyon dolarlık kısmı (%40,6) kısa vadeli borçlardan oluşmuştur.

Toplam dış borç stoku içinde 2014 yılında bir önceki yıla göre TCMB'nin payı % 1,3'ten % 0,6'ya ve kamu kesiminin payı % 29,8'den % 29,2'ye gerilerken, özel kesimin payı %68,9'dan %70,1'e yükselmiştir.

**GRAFİK 22. Dış Borç Stokunun Borçlulara Göre Dağılımı (%)**



**Kaynak:** Hazine Müsteşarlığı

### 5.3. DIŞ TİCARET DENGESİ

2014 yılında 2013 yılının tersine ithalatta daralma, ihracatta artış yönünde değişim gözlenmiştir. Yakın çevre ülkelerde yaşanan siyasi gelişmelere rağmen yurtiçi talebin zayıf seyretmesi ve döviz kurunda yaşanan gelişmeler sonucunda ihracat artmış, iç talepteki durgunluk ve alınan makro ihtiyati tedbirlerin etkisiyle ithalatta azalma gerçekleşmiştir.

2014 yılında ihracat, yurtiçi talebin zayıflığı ve kur artışları ile dış talep kaynaklı olarak % 3,8 artarak 151.803 milyon dolardan 157.642 milyon dolara yükselmiştir.

2014 yılında yurt içi talep koşullarının zayıf seyri, yılın ikinci yarısında petrol fiyatlarında kaydedilen hızlı düşüş ile 2012 ve 2013 yıllarında dış ticaret dengesi üzerinde önemli ölçüde etkili olan altın ticaretinin tarihsel değerlerinde seyretmesi ithalatın daralmasında etkili olmuştur. İthalat 2013 yılına göre % 3,8 azalarak 251.661 milyon dolardan 242.183 milyon dolara gerilemiştir.

Böylece, Türkiye'nin dış ticaret açığı 2014 yılında %15,3 oranında daralarak 84.541 milyon dolara gerilemiştir.

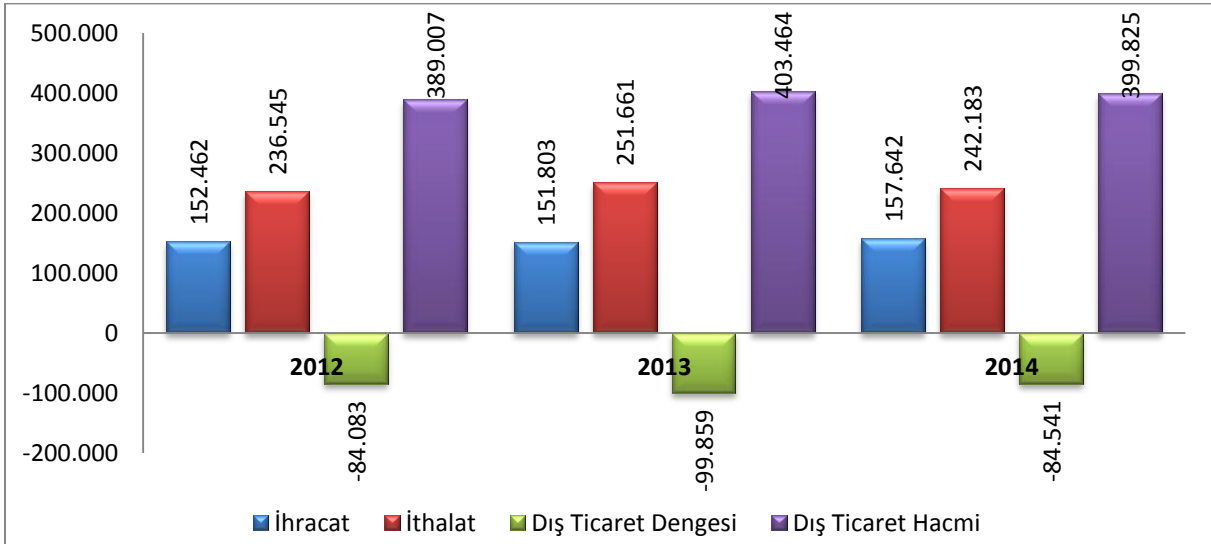
2013 yılında % 3,7 artış gösteren dış ticaret hacmi, 2014 yılında ihracattaki büyümeye karşın ithalattaki azalışın etkisi ile % 0,9 azalarak 399.825 milyon dolar olmuştur.

**TABLO 11. Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)**

Göstergeler	Değer			Değişim (%)	
	2012	2013	2014	2013	2014
İhracat	152.462	151.803	157.642	-0,4	3,8
İthalat	236.545	251.661	242.183	6,4	-3,8
Dış Ticaret Hacmi	389.007	403.464	399.825	3,7	-0,9
Dış Ticaret Dengesi	-84.083	-99.859	-84.541	18,8	-15,3
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	64,5	60,3	65,1	-	-

Kaynak: TÜİK

**GRAFİK 23. Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)**



Kaynak: TÜİK

## 6. SONUÇ VE BEKLENTİLER

Türkiye'nin son üç yıldır ciddi bir büyüme sıkıntısı ile karşı karşıya olduğu açık. Para politikası kullanımının küresel koşullar ve enflasyonla mücadele nedeniyle büyümeye destek vermesini beklemek çok gerçekçi görünmüyor. Zaten son üç yıldır sermaye akımlarını yavaşlatmak için Merkez Bankası'nın uyguladığı faiz indirimlerinin sıkı bir politikaya işaret ettiği de söylenemez. Bunun yanında kredi büyümesini sınırlamak için alınan bir takım makro ihtiyati tedbirlerin iç talebi yavaşlattığı ve cari açığın düşmesi karşılığında büyümeden bir miktar ödün verildiği görülüyor. Mali politika ise zaman zaman büyümeye destek vermek için kullanılsa da bütçe hedeflerini gerçekleştirmek için hükümetin gerektiğinde sıkılaştırma yapmaktan kaçınmadığı gözleniyor.

Büyümenin arzu edilen yüzde 5 düzeyine çıkabilmesi için hem küresel koşulların düzelmesi hem de içeride yatırımları yeniden canlandıracak ciddi yapısal reformların yapılması gerekiyor.

Dünya ekonomisinin 2015 yılında karşı karşıya kalabileceği olası riskler ve senaryolardan Türkiye'ye olası yansımaların pek de umut vermediği söylenebilir. Bir başka deyişle, küresel ekonomide iklim artık Türkiye'nin alışkın hatta bağımlı olduğu ortamlara benzememektedir.

İçinde hem avantajları, hem dezavantajları barındıran böylesi zorlu ve kaotik bir dünya ekonomisi ortamında iç ekonomik dengelerini koruyamaması halinde ortaya çıkabilecek gelişmelerin Türkiye ekonomisini sıkıntıya sokabileceği açıktır. Dolayısıyla, Türkiye'de tüm ekonomik birimler 2015 yılında çok daha dikkatli olmak durumundadır.

2015 yılında; özellikle petrol fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle, cari açığın daha da düşmesini bekliyoruz. Cari açığın çözümünde, yüksek katma değerli ürünlerin yanı sıra; KOBİ'lerin etkinliğinin artırılması gerektiği de, kaçınılmaz bir gerçektir. KOBİ'lerin, başta finansmana ulaşım olmak üzere, diğer yapısal problemlerinin çözülmesi ve ekonomi içerisinde daha etkin bir şekilde yer almaları, cari açığa sürdürülebilir bir iyileşme için çok önemlidir. Bu hususta 2015 yılında gerekli adımların atılması gerekmektedir.

Enerji ithalatımızın, cari açığın %85'ini ve ithalatımızın %22'sini oluşturduğu dikkate alındığında, 2014 yılında, Türkiye'nin enerjide önemli bir konuma gelmesinin yolunu açan gelişmeler yaşanmıştır.

Kuzey Irak ve Azerbaycan petrolünün transfer merkezi olmamız için yapılan anlaşmalar, Rus doğalgazında fiyat indirimi ve Güney Akım Proje'sinin Türkiye eksenine yönelmesi gibi gelişmeler, gelecek yıllar için, ülkemiz adına önemli kazanımlar teşkil edecektir.

Türkiye'nin, Aralık 2014'te devraldığı ve 2015 yılı boyunca devam edeceği; G20 ve onun iş dünyası ayağı olan B20 Dönem Başkanlığının, ülkemizin istikrarlı siyasi ve ekonomik büyümesine katkı sağlayacağı düşüncesindeyiz.

B20'de görüşülecek gündem maddelerinin tamamı, yalnızca gelişmiş ülkelerin değil, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin ve yalnızca büyük ölçekli şirketlerin değil, küçük ve orta ölçekli şirketlerin de sorunlarını ele alacaktır.

Türkiye'nin artık tam olarak ekonomik büyümeye ve hedeflerine odaklanması gerekmektedir. Yazı-tura ekonomisi güdülen yıllar geride kalmıştır. Yeni Türkiye'nin siyaset kurgusunun değiştiği gibi ekonomik kurgusu ve yapısı da değişmelidir.

Kendi iç dinamiklerimize has kalkınma modellemesinin yapılması ve bu modellemeye uygun kurum ve kuruluşların re-organizasyonu, hedeflerimiz için kaçınılmazdır.

Türkiye, gelecek 10 yılda, hem küresel ekonomideki belirsizlikleri ve gidişatı, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi, kendi lehine çevirecek yöndeki hamleleri yapmak ve pozitif ayrılmak durumundadır.

İş âlemi olarak önceliğimiz, huzur, güven ve pozitif istikrar ortamının korunmasıdır. Ülkemizin büyümesini sağlayacak özel sektör yatırımlarının yeterli seviyede gerçekleştirilebilmesi, finans sistemimizi, sadece teminata dayalı bankacılıktan, proje ve yatırım bankacılığına geçirmekle mümkün olabilir.

Özellikle KOBİ'lerimizin, Öz Kaynaklarını Arsa Ve Bina Yatırımlarına Harcıyıp, Borçlanarak Makina Teçhizat Yatırımını Da Tamamladıktan Sonra, İşletme Sermayesi Havuzunda Boğulmalarını Önlemek

İçin, TOKİ benzeri bir yapıyla, GMYO (Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı) veya uzun vadeli kiralama veya uzun vadeli satış sistemiyle, önleri açılmalıdır.

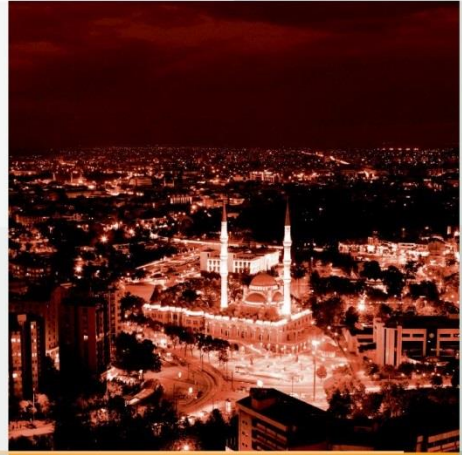
Mevcut teşvik sistemi, bölgesel teşvikler niteliğinden, sektörel teşvikleri de içine alan bir forma dönüştürülmelidir.

İşletmeler üzerinde ek birer finans yükü olan, Geçici Vergi, kademeli olsa da kaldırılmalıdır. Tahsilat vadesine uygun KDV ödeme sistemine geçilmelidir. Özellikle KOBİ'ler için bir yük olan, vadeli *ithalattaki %6 KKDF* (Kaynak kullanımı destekleme fonu) kaldırılmalıdır.

İş sağlığı ve güvenliği hususunda, sadece iş güvenliği noktasından bakarak çözüm bulamayız. İş sağlığı ve güvenliği, iş hukuku ve yargılaması, çalışma hayatının sorunlarını, 3'lü bir bütün olarak ele almamız gerekmektedir.

İş dünyası olarak siyaset kurumuna bir çağrımız olacaktır; seçimler demokratik hayatın bir gerçeğidir ve arenasıdır. Ancak eskiden olduğu gibi sık sık seçim gündemiyle uğraşmayı da doğru bulmuyoruz. 2019 yılında, genel seçimler, yerel seçimler ve cumhurbaşkanlığı seçimlerinin aynı yıl yapılacak olmasını önemsiyoruz. Böylelikle seçimsiz dönemlerde işimize çok daha fazla odaklanabiliriz.

3



**KONYA'YA  
GENEL BAKIŞ**

## 1. İDARİ YAPI

Yüzölçümü bakımından Türkiye'nin en büyük şehri olan Konya, geçmişte de doğunun ve batının geçiş noktasında yer aldığı için asırlardır birçok kültürün buluşma noktası hüviyetini kazanmıştır. Konya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde Karatay, Meram ve Selçuklu merkez ilçeler olarak belirlenmiştir.

Konya'da 31 ilçeye bağlı toplam 200 belediye, 584 köy var iken; Büyükşehir Belediyesi kurulması ve sınırlarının belirlenmesini içeren, 6 Aralık 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6360 sayılı kanun ile birlikte mevcut idari yapı da değişmiştir. Yeni kanun ile birlikte Konya'da; birisi Konya Büyükşehir Belediyesi olmak üzere 32 belediye ve bunlara bağlı toplam 1.185 mahalle bulunmaktadır.

## 2. COĞRAFİ YAPI

Konya, Anadolu Yarımadası'nın ortasında yer almaktadır. Doğuda Ankara, Aksaray ve Niğde ve güneyde Karaman ve Antalya, batıda Isparta ve Afyon, kuzeyde ise Ankara ve Eskişehir illeriyle komşudur. Konya 40.814 km<sup>2</sup>'lik yüzölçümü ile Türkiye'nin en büyük ilidir.

Topraklarının büyük bir bölümü, İç Anadolu'nun yüksek düzlükleri üzerinde yer alır. Güney ve güneybatı kesimleri Akdeniz bölgesine dâhildir. Ortalama yükseltisi 1.016 m'dir.

Kuzeyde Haymana platosu, kuzeydoğuda Cihanbeyli platosu ve Tuz Gölü'ne, batıda Beyşehir ve Akşehir Gölleri, güneyinde Sultan Dağları'ndan başlayan Karaman ilinin güneyine kadar devam eden Toros yayının iç yamaçları önünde bir fay hattı boyunca oluşmuş volkanik dağlara, doğuda ise Obruk platosuna kadar uzanmaktadır.

Konya en geniş kapalı havzadır. Eski göl ve deniz tortuları ve tektonik kayalıklı yerler bulunmakla beraber genel olarak düz ve az engebelidir. Ilgın, Akşehir, Beyşehir ve Tuz Gölü bu bölgede yer almaktadır. Konya il topraklarının yaklaşık %38'i ovalardan oluşmaktadır. En büyüğü Konya Ovası'dır. Ardından Ereğli, Hotamış ve Karapınar ovaları gelmektedir.

## 3. İKLİMİ

Konya; kapladığı alan ve coğrafi konum özellikleri nedeniyle farklı iklim özelliklerinin görüldüğü bir ildir. Konya'nın egemen olan iklim yapısı; genelde yazları sıcak ve kurak, kışları sert soğuk ve az yağışlı, yağış şekli çoğunlukla kar şeklinde olan karasal iklimdir. Gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkı diğer bölgelere göre daha fazladır. Kuraklık nedeniyle hâkim bitki örtüsü, dağlar dışında bozkırdır.

## 4. DOĞAL KAYNAKLAR VE MADENLER

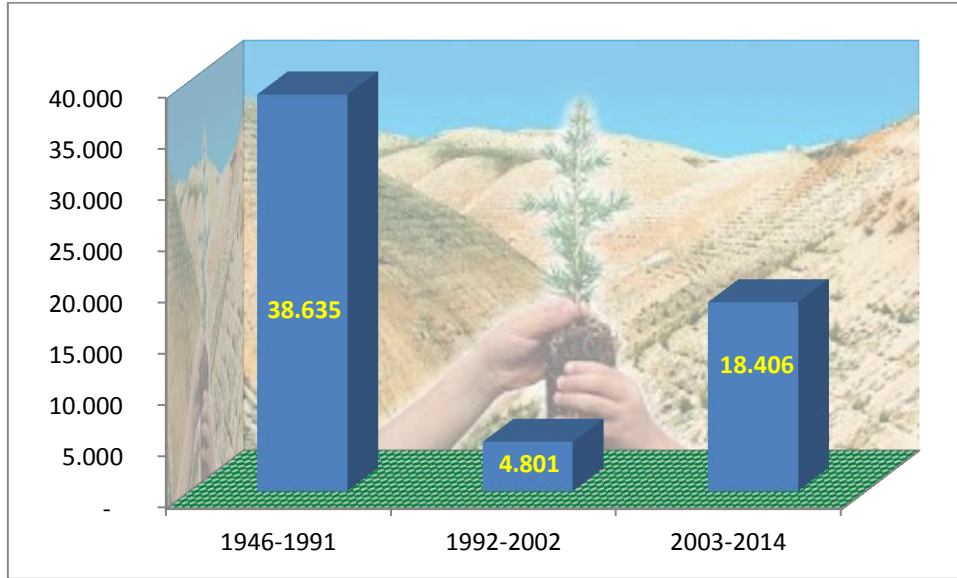
Konya İli yeraltı kaynakları bakımından Orta Anadolu Bölgesinin en önemli illerinden biridir. Türkiye'nin en değerli Alüminyum (boksit) ve manyezit yataklarının yanı sıra asbest, bentonit, cıva, kaolen, kil, kireçtaşı, bakır-kurşun-çinko, barit ve linyit yeraltı kaynakları ile önemli bir potansiyele sahiptir. Karapınar-Ayrancı kömür sahası ise mükemmel özellikleri olan, 1.832.000.000 ton'luk bir görünür linyit rezervine sahiptir. Bu kaynaktan Konya İli enerji üretecek konuma gelmiştir.

Doğanhisar ilçesinde 900 bin ton rezerve sahip seramik kil yatağı işletilmektedir. Tuz Gölü civarında zengin petrol yatakları bilinmektedir. Madenler daha çok Seydişehir, Beyşehir, Sızma, Ladik, Meram, Bozkır, Iğın, Ermenek ve Ereğli dolaylarındadır. Türkiye'nin tek alüminyum fabrikası Seydişehir'de bulunmaktadır.

## 5. ORMAN VARLIĞI

2014 yılında Konya ilinde 1.963 hektar ağaçlandırma yapılmış ve 2015 yılında 3.199 hektar ağaçlandırma yapılması planlanmıştır. 1946-1991 yılları arasında 38.635 hektar ağaçlandırma yapılır iken 1992-2002 arası 4.801 hektar, son 11 yılda ise 18.406 hektar ağaçlandırma yapılmıştır. 1946'dan 2014 sonuna kadar toplamda ağaçlandırılan alan miktarı ise 61.842 hektar olmuştur.

**GRAFİK 24. Konya Ağaçlandırma Faaliyetleri (Hektar)**



**Kaynak:** Konya Orman Bölge Müdürlüğü

## 6. TARİHİ

Cennet Yurdumuzun, adı eski devirlerden beri değişmeyen şehirlerinden biri de Konya'dır. Konya adının "Kutsal Tasvir" anlamındaki "İkon" sözcüğüne bağlı olduğu iddia edilmektedir. Konya'ya verilen isimler incelendiğinde, Roma döneminde imparator adlarıyla değişen yeni söyleniş biçimlerine rastlanır.

Arapların "Kuniya" dedikleri güzel kentimiz, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde bir daha değişmeyerek günümüze kadar gelen ismine kavuşmuştur.

Konya'nın Yerleşim Birimi Olarak Tarihsel Gelişimini Etkileyen Medeniyetler						
M.Ö. 8. Yüzyıl	M.Ö. 7. Yüzyıl	M.Ö. 6. Yüzyıl	M.Ö. 6. Yüzyıl	M.Ö. 4. Yüzyıl	M.Ö. 1. Yüzyıl	M.S. 7. Yüzyıl
Hitit Medeniyeti	Frig ve Kimmerler Medeniyeti	Lidyalılar	Pers Medeniyeti	Makedonlar	Roma Medeniyeti	Sasanîler, Müslüman Araplar
Konya'nın Yerleşim Birimi Olarak Büyümesi Ve Gelişmesi						
1077 - 1307 Selçuklu Medeniyeti		1307 - 1465 Karamanoğulları		1465 - 1923 Osmanlı Medeniyeti		
Konya'nın Günümüzde Kent Yapısının Gelişimi ve Şehirleşme Modeli						
1923 Cumhuriyet Dönemi						

**Kaynak:** Konya Valiliği

## 7. KÜLTÜREL MİRASI

Konya taşıdığı derin tarihi geçmişi ile pek çok kültür ve medeniyete beşiklik etmiştir. Dünyanın ilk Hristiyan yerleşim yeri ve mabetlerine ev sahipliği yapan Konya, kültür turizminde de önemli bir potansiyele sahiptir.

Konya ili, İslam ikliminin değerlerini ruhunda barındıran, Hz. Mevlana'nın ve Hoca Nasreddin'in nazarıyla kuşanmış, Çatalhöyük, Alaeddin Tepesi gibi güzide değerleriyle bezenmiş bir şehirdir.

Çumra Çatalhöyük, sadece ülkemizin değil, dünya ölçüsünde yemek kültürünün ilk defa başladığı, tarımın yapıldığı, ateşin kullanıldığı, yerleşik hayata geçildiği, vahşi hayvan saldırılarına karşı ortak savunmanın yapıldığı merkez olarak tanınmaktadır.

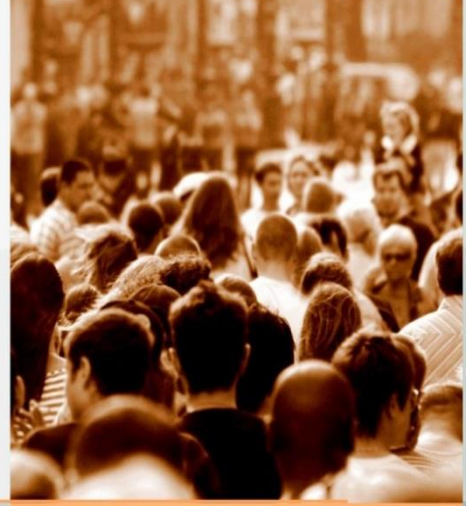
Anadolu Selçuklu Devleti'nin de başkentliğini yapan Konya, bu önemli gelişmeyle tarih sahnesinde siyasi ve kültürel olarak da yer almaya başlamıştır. Konya zamanla Türkiye'nin en mamur şehirlerinden birisi olmuştur. Bu yönden Selçuklu devrinde Konya, Bursa, Edirne ve İstanbul'dan önce "En Muhteşem Türk Şehri" mertebesine yükselmiştir.

Tarihi eserleri bakımından Türklüğün sayılı şehirleri arasında yer alan Konya, Selçuklulara iki asırdan fazla başkentlik yapması sebebiyle, Türk mimarisinin gözde eserleri sayılan abidelerle süslenmiştir. Alaeddin Camii, Sahip Ata Külliyesi, Karatay Medresesi, İnce Minareli Medrese, Sırçalı Medrese, Selçuklu dönemi eserlerindedir. Selçuklu ve Beylikler dönemine ait pek çok cami, hamam, çeşme, köprü, tekke, kervansaray, hastane, su yolu ve diğer altyapı kuruluşlarına sahip bulunan Konya'da Osmanlı dönemine ait eserlerin en tanınmışısı ise Aziziye Camii'dir.

Konya 12.yüzyılın ilk yarısında (Sultan Alaeddin Keykûbat (1219-1236) devri ve sonrasında) dünyanın ilim ve sanat merkezlerinden birisi haline gelmiştir. Bahaeddin Veled, Muhyiddin Arabî, Mevlana Celaeddin Rûmî, Sadreddin Konevî, Şemsî Tebrizî, Kadı Burhaneddin, Kadı Sicareddin, Urmemi gibi bilgin, mutasavvıf ve filozoflar kıymetli eserlerini Konya'da hazırlayarak, dünyaya ışık tutmuşlardır.

Konya'da, il merkezinde 7 (Mevlana, Karatay Çini Eserleri, İnce Minare, Sırçalı Medrese, Atatürk, Etnografya ve Arkeoloji Müzeleri) , ilçelerde 4 (Çatalhöyük Örenyeri Müzesi, Ereğli Müzesi, Akşehir Batı Cephesi Karargâhı Müzesi ve Akşehir Arkeoloji Müzesi) olmak üzere toplam 11 müze bulunmaktadır.

Konya'da bulunan ve milli kültürümüzün korunduğu Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi ile Yusuf Ağa Yazma Eserler Kütüphanesi, bilgiye ulaşmadaki önemli kaynaklar arasında yerini almıştır.



**DEMOGRAFİK  
YAPI VE SOSYAL  
KALKINMA**

## 1. NÜFUS

Nüfus bakımından Türkiye'nin 7. büyük ili olan Konya'nın nüfusu, 31.12.2014 tarihinde açıklanan son resmi veriler itibarıyla, 2 milyon 108 bin 808'dir. 2013 yılı verilerine göre 2 milyon 79 bin 225 olan nüfus, 2014 yılında %1,4 oranında artış göstermiştir.

Konya nüfusunun 1 milyon 46 bini erkeklerden, 1 milyon 62 bini kadınlardan oluşmaktadır. Konya erkek ve kadın nüfusu bakımından Türkiye'de 7. sırada yer almaktadır.

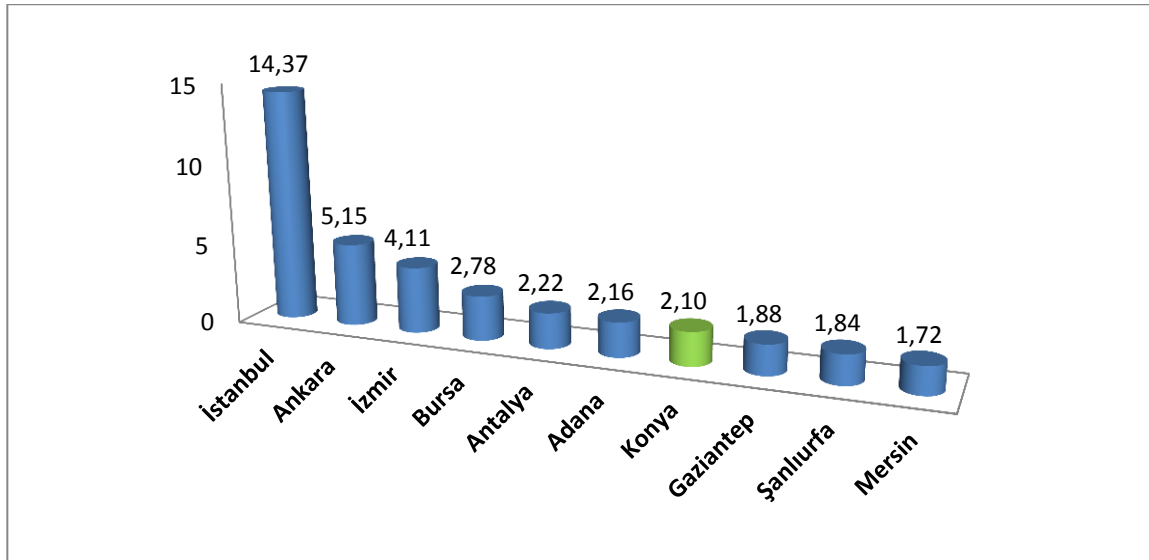
**TABLO 12. Konya-Türkiye Cinsiyete Göre Nüfus, 2013**

	Toplam	Erkek	Kadın
<b>Türkiye</b>	77.695.904	38.984.302	38.711.692
<b>Konya</b>	2.018.808	1.046.182	1.062.626

**Kaynak:** Türkiye İstatistik Kurumu

Türkiye nüfus sıralamasının zirvesinde, 14,37 milyon toplam nüfusu ile İstanbul yer almaktadır. İstanbul'un ardından 5,15 milyonluk nüfusu ile Ankara, 4,11 milyonluk nüfusu ile İzmir gelmektedir. Konya ise 2,10 milyonluk nüfusu ile Adana'nın ardından 7. sırada yer almaktadır.

**GRAFİK 25. Nüfus Bakımından İlk 10 İl – 2014 (Milyon Kişi)**



**Kaynak:** Türkiye İstatistik Kurumu

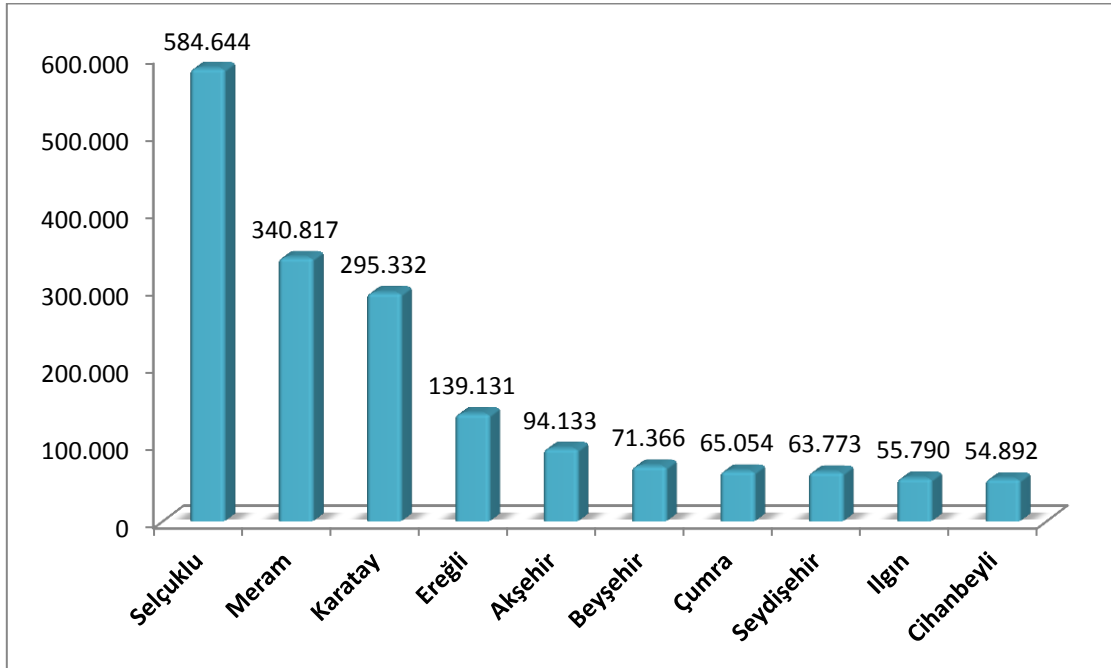
Nüfus yoğunluğu, metrekare başına düşen insan sayısını ifade etmekte olup bir ilin nüfusunun o ilin yüzölçümüne bölünmesi ile elde edilmektedir. Türkiye'de iller arasında nüfusun en yoğun olduğu il İstanbul'dur. TÜİK'in 2014 verilerine göre İstanbul'da metrekare başına 2.767 insan düşmektedir. Nüfus yoğunluğunda İstanbul'u Kocaeli ve İzmir takip ederken metrekareye 54 insan düşen Konya, iller ölçeğinde 49. sırada yer almaktadır.

**TABLO 13. Nüfus Yoğunluğu Bakımından Başlıca İller ve Konya'nın Yeri**

Sıra	İl	Km <sup>2</sup> Başına Düşen Kişi Sayısı
1	İSTANBUL	2.767
2	KOCAELİ	477
3	İZMİR	342
4	GAZİANTEP	277
5	BURSA	267
6	YALOVA	267
7	HATAY	261
8	ANKARA	210
9	SAKARYA	193
10	ZONGULDAK	181
49	<b>KONYA</b>	<b>54</b>

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konya ilçelerinin nüfuslarına bakıldığında 584 bin nüfusu ile Selçuklu ilk sırada gelirken Selçuklu'nun ardından sırasıyla; Meram (340 bin), Karatay (295 bin), Ereğli (139 bin) ve Akşehir (94 bin) gelmektedir.

**GRAFİK 26. Konya İlçeleri Nüfusları**

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

## 2. GÖÇ

Türkiye İstatistik Kurumu göç verilerine göre net göç; bir kentin aldığı göç miktarının, verdiği göç miktarıyla olan farkıdır. İlin aldığı göç verdiği göçten fazla ise net göç pozitif, verdiği göç aldığı göçten fazla ise net göç negatiftir.

2014 yılı net göç istatistiklerine göre Türkiye genelinde ilk sırada, aldığı 40.009 net göç miktarı ile Ankara yer almaktadır. Daha net ifadeyle Ankara'nın aldığı göç verdiği göçten 40 bin 9 kişi daha fazladır. Ankara'nın ardından 28.426 net göç miktarı ile Antalya ikinci, 24.637 net göç miktarı ile Kocaeli üçüncü, 22.992 net göç miktarı ile İzmir dördüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye'nin net göç miktarı negatif olan iller arasında -17.215 net göç miktarı ile Erzurum ilk sırada yer almaktadır. Erzurum'un ardından -16.848 net göç miktarı ile Van ikinci, -16.515 net göç miktarı ile Ağrı üçüncü sırada yer almaktadır.

**TABLO 14. Türkiye Net Göç Miktarı - 2014**

Sıra	İl	ADNKS 2014 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç
1	Ankara	5.150.072	203.621	163.612	40.009
2	Antalya	2.222.562	93.057	64.631	28.426
3	Kocaeli	1.722.795	79.697	55.060	24.637
4	İzmir	4.113.072	124.439	101.447	22.992
5	Tekirdağ	906.732	52.994	31.266	21.728
<b>59</b>	<b>Konya</b>	<b>2.108.808</b>	<b>55.798</b>	<b>55.453</b>	<b>345</b>
77	Adana	2.165.595	51.562	63.181	-11.619
78	Şanlıurfa	1.845.667	35.670	49.030	-13.360
79	Ağrı	549.435	14.480	30.995	-16.515
80	Van	1.085.542	27.587	44.435	-16.848
81	Erzurum	763.320	27.994	45.209	-17.215

**Kaynak:** Türkiye İstatistik Kurumu

2014 yılında Konya'nın aldığı göç, verdiği göçten daha fazladır. 2014 yılında Konya, 55 bin 798 kişi göç alırken 55 bin 453 kişi de göç vermiştir. Konya'nın 2014 yılındaki net göçü pozitif değerde olup 345 olarak gerçekleşmiştir. Konya bu değerle Türkiye sıralamasında 59. sırada yer almaktadır. Konya'nın aldığı toplam (55 bin 798 kişi) göçün; yüzde 47,4'ü (26 bin 466) erkek, yüzde 52,6'sı ise (29 bin 332 kişi) kadındır. Konya'nın verdiği toplam (55 bin 453 kişi) göçün yüzde 48,1'i (26 bin 646 kişi) erkek, yüzde 51,9'u (28 bin 807 kişi) ise kadındır.

Konya'nın en çok göç aldığı ilk beş il sırasıyla; Ankara (6.261 kişi), İstanbul (5.198 kişi), Antalya (3.607 kişi), Karaman (2.981 kişi) ve İzmir (2.589 kişi) olmuştur. En az göç aldığı iller ise sırasıyla Ardahan (62 kişi), Tunceli (76 kişi), Yalova (78 kişi), Iğdır (85 kişi), Kilis (93 kişi) ve Sinop (93 kişi) olmuştur.

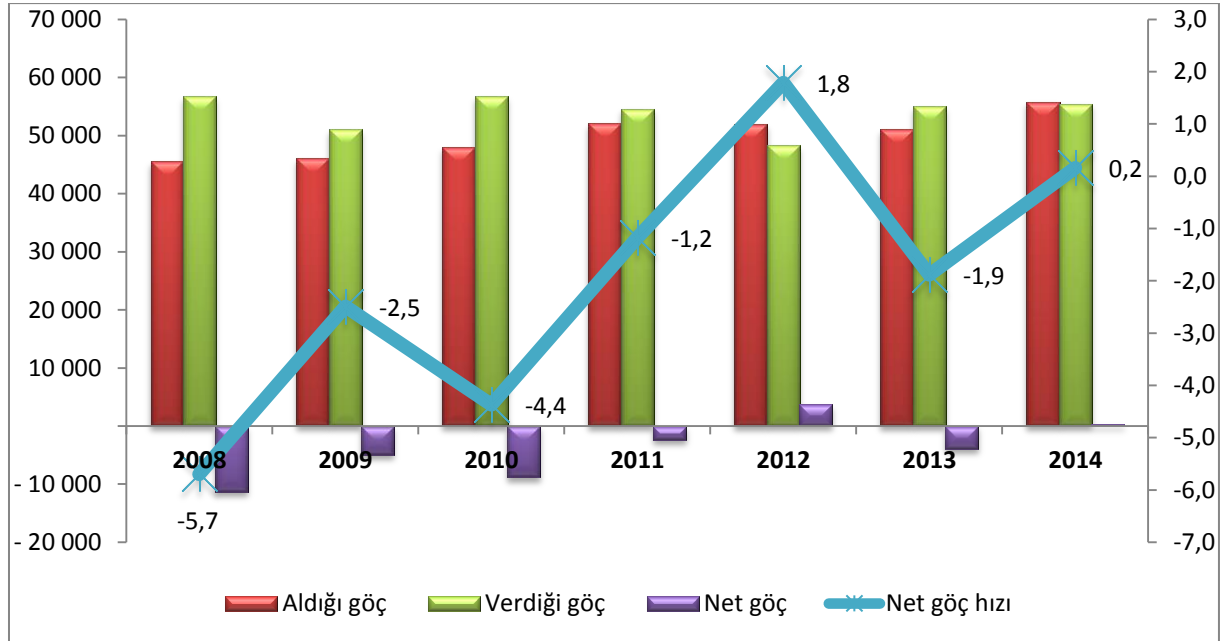
Yaş grubuna göre göç durumu incelediğinde ise; Konya'ya toplam göç edenlerin en fazla olduğu yaş grubu, %23,2 ile 20-24 yaş grubudur. Konya'ya göç edenlerin en fazla olduğu yaş grubu kadınlarda yüzde 24,9 ile 20-24 yaş, erkeklerde ise yüzde 21,4 ile yine 20-24 yaş grubudur. Konya'ya göç edenlerin yüzde 2,5'inin ise 65 ve üstü yaş grubunda olduğu belirlenmiştir.

Konya'nın en çok göç verdiği iller ise sırasıyla, Ankara (7.765 kişi), İstanbul (6.004 kişi), Antalya (5.161 kişi), İzmir (2.813 kişi) ve Karaman (2.098 kişi); en az göç verdiği iller ise sırasıyla Tunceli (61 kişi), Ardahan (61 kişi), Bayburt (76 kişi), Bartın (78 kişi) ve Kilis (79 kişi) olmuştur. Konya'dan toplam göç edenlerin en fazla olduğu yaş grubu yüzde 29,9 ile 20-24 yaş grubudur.

Bir önceki yıla göre aldığı göç oranında artış gösteren Konya'nın gelişen ekonomisi, sağlık alanındaki yatırımları, sürekli artan istihdamı ve eğitim alanında ilerleme kaydetmiş olması şehre olan göçleri arttırmıştır.

**Net göç hızı**, göç edebilecek her bin kişi için net göç sayısını ifade etmektedir. Konya'nın son beş yılda net göç hızına bakıldığında 2012 yılına kadar negatif değerde hareket eden net göç hızı, 2012 yılında pozitif değer kazanmıştır. 2013 yılında tekrar negatif değerlere düşen Konya'nın net göç hızı, 2014 yılında 0,2 olarak pozitif dönmüştür.

**GRAFİK 27. Konya Göç İstatistikleri – 2014**



**Kaynak:** Türkiye İstatistik Kurumu

### 3. AİLE

Konya'da, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bağlı olarak birçok kuruluş faaliyet göstermektedir. Konya'da İl Müdürlüğü'ne bağlı 2 adet yetiştirme yurdu, 2 adet sevgi evi, 2 adet huzur evi, 3 adet bakım ve rehabilitasyon merkezi hizmet vermektedir.

**TABLO 15. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne Bağlı Kuruluşlar (2014)**

Kuruluş Türü	Kapasite (Kişi)	Mevcut (Kişi)
<b>Yetiştirme Yurtları</b>	73	57
- Erkek Yurdu	40	37
- KİMSEV	33	20
<b>Sevgi Evleri</b>	140	103
- Mevlana	80	77
- Akşehir Nasrettin Hoca	60	26
<b>Huzurevleri</b>	365	357
- Dr. İsmail Işık	325	327
- Akşehir Nasrettin Hoca	40	30
<b>Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri</b>	210	243
- Çumra	80	98
- İsmil	50	51
- Ereğli	80	94
<b>Kadın Konukevi</b>	50	110
<b>Çocuk Evleri</b>	101	90
<b>Koruma, Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi</b>	20	24
<b>Karatay Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü</b>	50	70
<b>Bakım ve Sosyal Rehberlik Merkezi</b>	52	25

**Kaynak:** Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

### 4. EĞİTİM

#### 3.1. ÖRGÜN ÖĞRETİM

Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü verilerine göre Konya'da 2014 yılında 65 adet okul öncesi, 811 adet ilkokul, 449 adet ortaokul ve 98 adet lise faaliyet göstermektedir.

Okul, öğretmen ve öğrenci sayılarına bakıldığında, ortaöğretim kurumları (ilkokul ve ortaokul) toplamının, toplam sayının %50'sinden fazlasını oluşturduğu görülmektedir.

Konya'da Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okullarda öğrenim gören 436 bin öğrencinin 280 binini ilkokul ve ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrenci sayısı açısından ikinci sırada yer alan okul türü ise Meslek liseleridir. 2014 yılı itibarıyla Konya'da 184 meslek lisesinde 5.226 öğretmen bulunurken, toplamda 77.057 öğrenci eğitim görmektedir.

Lise düzeyinde Konya'nın eğitim durumuna bakıldığında, meslek liselerinin ağırlığı görülmektedir. Ortaöğretimin (genel lise ve meslek lisesi) %65'ini meslek liseleri oluşturmaktadır.

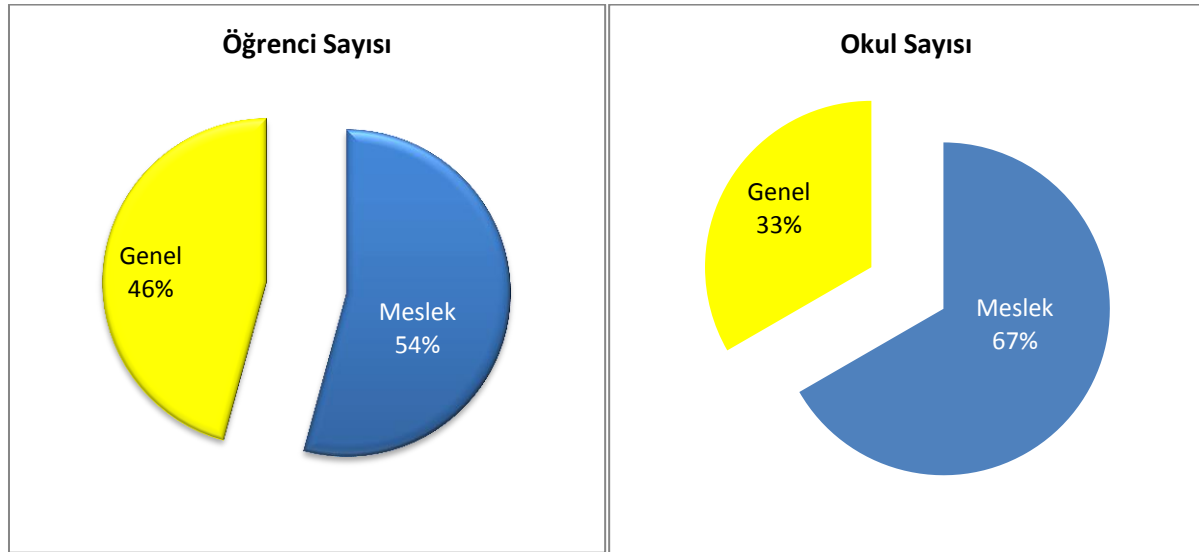
**TABLO 16. İl Millî Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul Türlerine Göre İstatistikler (2014)**

Okul Türü	Okul		Öğrenci		Öğretmen	
	Sayısı	Payı (%)	Sayısı	Payı (%)	Sayısı	Payı (%)
Okul Öncesi	65	3,1	6.119	1,4	327	1,2
İlkokul	811	38,6	169.934	38,9	8.411	32,1
Ortaokul	449	21,4	111.040	25,4	7.044	26,8
İmam Hatip Ortaokulu	103	4,9	35.649	8,2	2.008	7,7
Genel Lise	98	4,7	36.652	8,4	2.410	9,2
Meslek Lisesi	184	8,8	77.057	17,6	5.226	19,9
Halk Eğitim Merkezi	31	1,5	0	0,0	106	0,4
Mesleki Eğitim Merkezi	10	0,5	0	0,0	202	0,8
Diğer Kurumlar	350	16,7	0	0,0	507	1,9
<b>Genel Toplam</b>	<b>2.101</b>	<b>100,0</b>	<b>436.451</b>	<b>100,0</b>	<b>26.241</b>	<b>100,0</b>

Kaynak: Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Konya'da ortaöğretim düzeyinde faaliyet gösteren eğitim kurumlarında eğitim gören öğrencilerin %54'ü meslek ve teknik liselerde, %46'sı ise genel liselerde eğitim görmektedir. Okul sayısı açısından meslek ve teknik liselerin ağırlığı göze çarparken toplam içerisinde meslek liselerinin oranı %67'dir.

**GRAFİK 28. Meslek ve Genel Liseler Okul ve Öğrenci Dağılımı (2014)**



Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı Millî Eğitim İstatistikleri 2014-2015

### 3.2. MESLEKİ EĞİTİM

Konya'da mesleki eğitim kurumları arasında ağırlık çok programlı lise ve endüstri meslek liselerindedir. 2014 yılı itibarıyla Konya'da 40 çok programlı lise, 20 endüstri meslek lisesi, 18 kız meslek lisesi ve 12 ticaret meslek lisesi eğitim vermektedir.

Mesleki eğitim kurumları öğretmen sayısı açısından incelendiğinde; 1.118 öğretmen ile endüstri meslek lisesi, 629 öğretmen ile ticaret meslek lisesi ve 561 öğretmen ile çok programlı liseler ilk üç sırada yer almaktadır.

2014 yılı itibarıyla mesleki eğitim kurumları öğrenci sayıları açısından değerlendirildiğinde, 14.969 öğrenci sayısı ile endüstri meslek liselerinin ilk sırada yer aldığı görülmektedir. 9.868 öğrenci ile kız meslek liseleri ikinci, 7.624 öğrenci ile ticaret meslek liseleri üçüncü sırada yer almaktadır.

**TABLO 17. Konya'da Kurum Türüne Göre Mesleki Eğitim Birimleri**

Meslek Lisesi Türü	2013			2014		
	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Endüstri Meslek Lisesi	21	608	15.390	20	1.118	14.969
Kız Meslek Lisesi	18	386	10.632	18	629	9.868
Ticaret Meslek Lisesi	12	507	8.110	12	434	7.624
Sağlık Meslek Lisesi	9	96	3.124	9	235	3.817
Çok Programlı Lise	50	708	6.231	50	561	6.199
Anadolu Teknik Lisesi	3	13	2.189	3	169	2.123
Özel Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi				7	150	1.574
Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi	3	58	1.239	4	105	1.418
Tarım Meslek Lisesi	3	64	584	3	31	710
Anadolu Sağlık Meslek Lisesi	3	36	385	3	27	485
Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi	1	70	282	1	25	284

Kaynak: Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Meslek liselerinde birçok alanda eğitim verilmektedir. 2014 yılı itibarıyla en çok tercih edilen İmam Hatip Programları olmuştur. Alan bazında ilk üç sırada; İmam Hatip (29.485), Bilişim Teknolojileri (4.916) ve Elektrik-Elektronik Teknolojisi (3.595) bölümleri yer almaktadır.

İmam Hatip programı hem erkek hem de kız öğrenciler arasında en yüksek tercih edilen alan olurken İmam Hatip programı hariç tutulduğunda erkek öğrencilerin en çok tercih ettiği ilk üç meslek alanı; Elektrik-Elektronik Teknolojisi (3.570), Bilişim Teknolojileri (2.943) ve Makine Teknolojisidir (2.297). Kız öğrencilerin en çok tercih ettiği ilk üç meslek alanı ise Çocuk Gelişimi ve Eğitimi (3.043), Bilişim Teknolojileri (1.973) ve Muhasebe Finansmandır (1.293).

Toplam öğrenci sayısı açısından bakıldığında en çok tercih edilen bölümler; İmam Hatip, Bilişim, Elektrik-Elektronik, Muhasebe-Finansman ve Çocuk Gelişimi olarak sıralanmaktadır. Öğrenciler tarafından en az tercih edilen bölümler ise; Tekstil, Diş Protez Teknisyenliği, Hayvan Yetiştiriciliği, Bahçecilik ve Ahşap Teknolojisi olarak sıralanmaktadır.

**TABLO 18. Konya’da Mesleki Eğitimde En Çok ve En Az Tercih Edilen Alanlar (2014)**

En Çok Tercih Edilen Meslek Alanları		
Meslek Türü	Öğrenci Sayısı	Payı (%)
İmam Hatip	29.485	49,0
Bilişim Teknolojileri	4.916	8,2
Elektrik-Elektronik Teknolojisi	3.595	6,0
Muhasebe Finansman	3.221	5,4
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	3.175	5,3

En Az Tercih Edilen Meslek Alanları		
Meslek Türü	Öğrenci Sayısı	Payı (%)
Tekstil Teknolojisi	26	0,0
Diş Protez Teknisyenliği	21	0,0
Hayvan Yetiştiriciliği	16	0,0
Bahçecilik	11	0,0
Ahşap Teknolojisi	5	0,0

Kaynak: Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Konya ilçelerinde bulunan okullara, öğretmen başına düşen öğrenci sayısı açısından bakıldığında ilk sırada Karatay ilçesinin geldiği görülmektedir. Karatay ilçesinde öğretmen başına 19,4 öğrenci düşerken Karatay’ın ardından 19,1 öğrenci sayısı ile Altınekin ikinci sırada, 18,4 öğrenci sayısı ile Karapınar üçüncü sırada yer almaktadır.

Öğretmen başına düşen öğrenci sayısının en düşük olduğu ilçeler şu şekilde sıralanmaktadır: Derebucak (8,1), Yalhöyük (8,8) ve Taşkent (9,2).

**TABLO 19. Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı (2014)**

En Yüksek İlk Beş İlçe				
İlçe Adı	Okul Sayısı	Öğrenci	Öğretmen	Öğrenci/Öğretmen
Karatay	174	63.544	3.273	19,4
Altınekin	22	2.753	144	19,1
Karapınar	69	11.619	631	18,4
Çumra	106	15.194	848	17,9
Kulu	73	9.107	509	17,9

En Düşük İlk Beş İlçe				
İlçe Adı	Okul Sayısı	Öğrenci	Öğretmen	Öğrenci/Öğretmen
Doğanhisar	31	2.366	220	10,8
Ahırlı	9	740	69	10,7
Taşkent	20	1.402	153	9,2
Yalılıyük	6	141	16	8,8
Derebucak	16	703	87	8,1

Kaynak: Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

### 3.3. YÜKSEKÖĞRETİM

Yükseköğretim Kurumu'nun (YÖK) Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi istatistiklerine göre, 2014 yılı itibarıyla öğrenci sayılarının en fazla iller, nüfusun yoğun olduğu İstanbul, Ankara ve İzmir'dir. Üç ildeki toplam öğrenci yaklaşık 915 bin civarındadır. Konya, 102.372 öğrenci sayısı ile ilk üç ilin ardından dördüncü sırada yer almaktadır. Akademisyen başına düşen öğrenci verilerine bakıldığında, ilk dört sıradaki iller arasında Konya akademisyen başına düşen 22,4 öğrenci sayısı ile ilk sırada yer almaktadır.

**TABLO 20. Öğrenci Sayısına En Fazla Olan İlk 10 İl (2014)**

İl Adı	Akademisyen	Öğrenci	Öğrenci/Akademisyen
1 İstanbul	28.206	511.041	18,1
2 Ankara	19.098	258.334	13,5
3 İzmir	9.481	145.555	15,4
4 Konya	4.565	102.372	22,4
5 Kocaeli	2.573	73.143	28,4
6 Erzurum	2.805	61.667	22,0
7 Isparta	2.153	61.069	28,4
8 Sakarya	1.960	60.863	31,1
9 Eskişehir	3.670	57.159	15,6
10 Bursa	2.781	56.014	20,1
Genel Toplam	148.903	2.876.550	19,3

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Konya'da yükseköğretimde 2 devlet, 2 vakıf üniversitesi faaliyet göstermektedir. Bunlar; Selçuk Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi ve Mevlana Üniversitesi'dir. Konya'da 2013 yılında Bilimsel Araştırma Teknoloji Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından kurulan Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi ise, bir vakıf üniversitesi olup Konya'nın 5. üniversitesidir. Üniversitenin kurulmasına ilişkin karar 18 Haziran 2013 tarihli ve 28681 sayılı resmî gazetede yayınlanmıştır. Bu üniversitenin en geç iki yıl içerisinde eğitim ve öğretim faaliyetlerine başlaması beklenmektedir.

Konya'da faaliyet gösteren üniversitelerin akademik kadrosuna bakıldığında ise ağırlığın Selçuk Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir. Selçuk Üniversitesi'nde 2014 yılı itibariyle toplamda 2.654 akademisyen görev yapmaktadır. Selçuk Üniversitesi'nin ardından ise Necmettin Erbakan (1.404), Mevlana (203) ve KTO-Karatay (179) Üniversiteleri sıralanmaktadır. Konya'daki üniversiteler arasında akademisyen sayısı en çok artan KTO Karatay Üniversitesi olmuştur. 2014 yılı itibariyle üniversitenin akademik kapasitesi 124'ten 179'a çıkarak yaklaşık %44,4 oranında artış göstermiştir.

**TABLO 21. Konya'da Türlerine Göre Akademik Kadro**

Üniversite	Profesör	Doçent	Yrd.Doç.	Öğr.Gör.	Okutman	Arş.Gör.	Uzman	Toplam
<b>Selçuk</b>	331	221	492	439	165	899	107	2.654
<b>Mevlana</b>	24	21	89	23	13	33		203
<b>KTO Karatay</b>	25	10	58	7	28	51		179
<b>N. Erbakan</b>	224	175	360	134	28	536	33	1.490
<b>Toplam</b>	604	427	999	603	234	1.519	140	4.526

**Kaynak:** İlgili Üniversite Rektörlükleri

Konya'da faaliyet gösteren üniversiteler, akademisyen başına düşen öğrenci sayısı açısından incelendiğinde ise, ilk sırada Selçuk Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi gelmektedir. Fakültede akademisyen başına 0,9 öğrenci düşerken bu fakültenin ardından Meram Tıp Fakültesi (2,3) ve Selçuk Tıp Fakültesi (2,4) gelmektedir.

Akademisyen başına düşen öğrenci sayısında son sırada yer alan fakülte ise, Beyşehir Ali Akkanat İşletme Fakültesi'dir. Fakültede 3 akademisyene karşılık 495 öğrenci eğitim alırken akademisyen başına düşen öğrenci sayısı ise 165'tir. Bu fakülteyi ise sırasıyla Beyşehir Ali Akkanat Turizm Fakültesi (115 öğrenci) ve Selçuk İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (65 öğrenci) takip etmektedir.

**TABLO 22. Üniversite Fakültelerinde Akademisyen Başına Düşen Öğrenci Sayısı**

Sıra	Üniversite	Okul Adı	Öğrenci	Akademisyen	Öğr./Aka.
<b>İlk Beş Fakülte</b>					
1	Selçuk	Sanat ve Tasarım Fakültesi	37	39	0,9
2	NEÜ	Meram Tıp Fakültesi	1.383	608	2,3
3	Selçuk	Tıp Fakültesi	828	344	2,4
4	NEÜ	Diş Hekimliği Fakültesi	143	34	4,2
5	NEÜ	Ereğli Eğitim Fakültesi	40	9	4,4

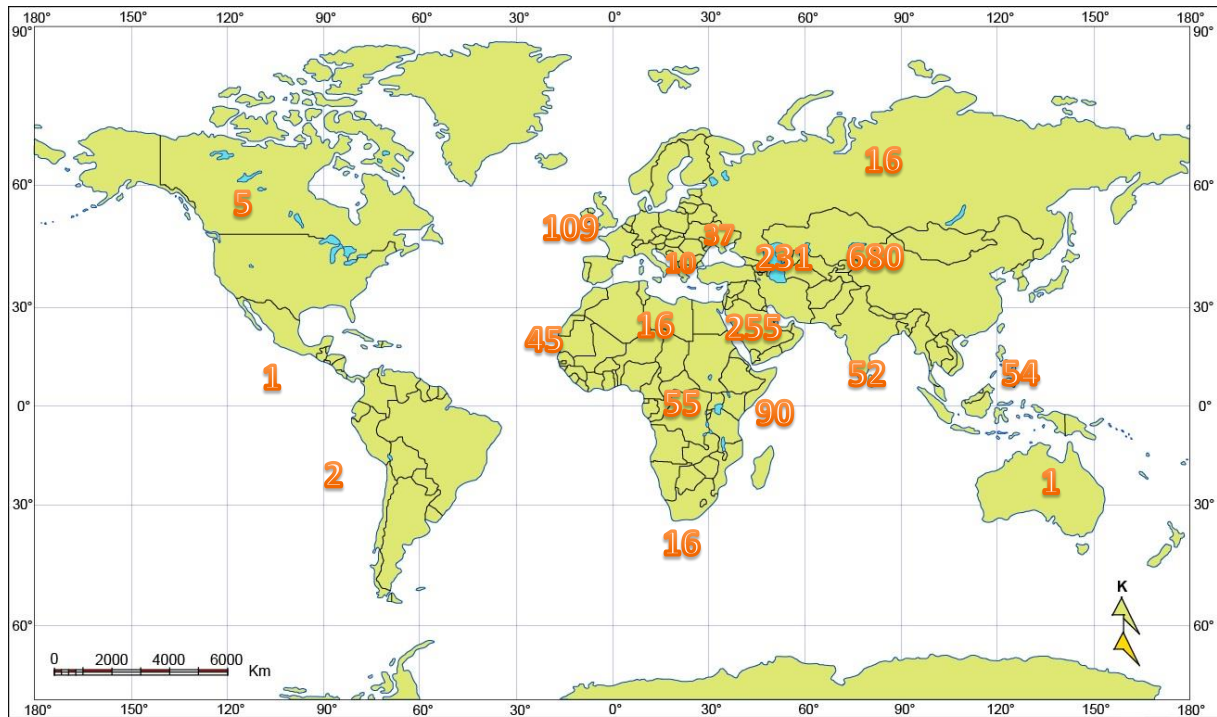
Son Beş Fakülte					
1	Selçuk	Beyşehir Ali Akkanat İşletme Fakültesi	495	3	165,0
2	Selçuk	Beyşehir Ali Akkanat Turizm Fakültesi	460	4	115,0
3	Selçuk	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	5.188	79	65,7
4	Selçuk	Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	193	3	64,3
5	Selçuk	Hukuk Fakültesi	2.843	59	48,2

**Kaynak:** İlgili Üniversiteler

Konya'da okuyan yabancı öğrencilerin geldikleri ülkelere bölgesel olarak bakıldığında, ilk sırada 680 öğrenci sayısı ile Orta Asya bölgesinin geldiği görülmektedir. Orta Asya ülkelerinin ardından 255 öğrenci ile Orta Doğu ikinci, 231 öğrenci sayısı ile Kafkasya bölgesi üçüncü sırada yer almaktadır. Konya'daki üniversitelere en az öğrenci gönderen dünya bölgeleri ise sırasıyla; Orta Amerika (1), Okyanusya (1) ve Güney Amerika (2) ülkeleri gelmektedir.

Yurtdışından gelen öğrencilere ülkeleri bazında bakıldığında, Konya'da en çok öğrencisi olan ülkenin 272 öğrenci ile Afganistan olduğu görülmektedir. Afganistan ile birlikte 234 öğrenci sayısı ile Türkmenistan ve 210 öğrenci sayısı ile Azerbaycan ilk üç sırayı oluşturmaktadır.

**GRAFİK 29. Üniversitelerde Yabancı Öğrencilerin Bölgesel Dağılımı - 2014**



**Kaynak:** İlgili Üniversiteler

Konya'da faaliyet gösteren dört üniversite çevre illerden de yoğun talep görmektedir. Konya'da diğer illerden gelen öğrenci sayısı, Konyalı öğrencilerin sayısından fazladır. Bölgesel düzeyde bakıldığında ise Konya'da okuyan öğrencilerin 17.264'ü, Konya haricindeki diğer İç Anadolu Bölgesinde yer alan illerden gelmiştir.

Konya'ya şehir dışından gelen öğrencilerin yaklaşık %29,6'sı İç Anadolu Bölgesinden gelmektedir. Bölge içerisinde Konya'ya en çok öğrenci gönderen il 5.591 öğrenci sayısı ile Ankara olmuştur. Ankara'nın ardından 1.951 öğrenci sayısı ile Karaman ikinci, 1.435 öğrenci sayısı ile Aksaray üçüncü sırada yer almaktadır.

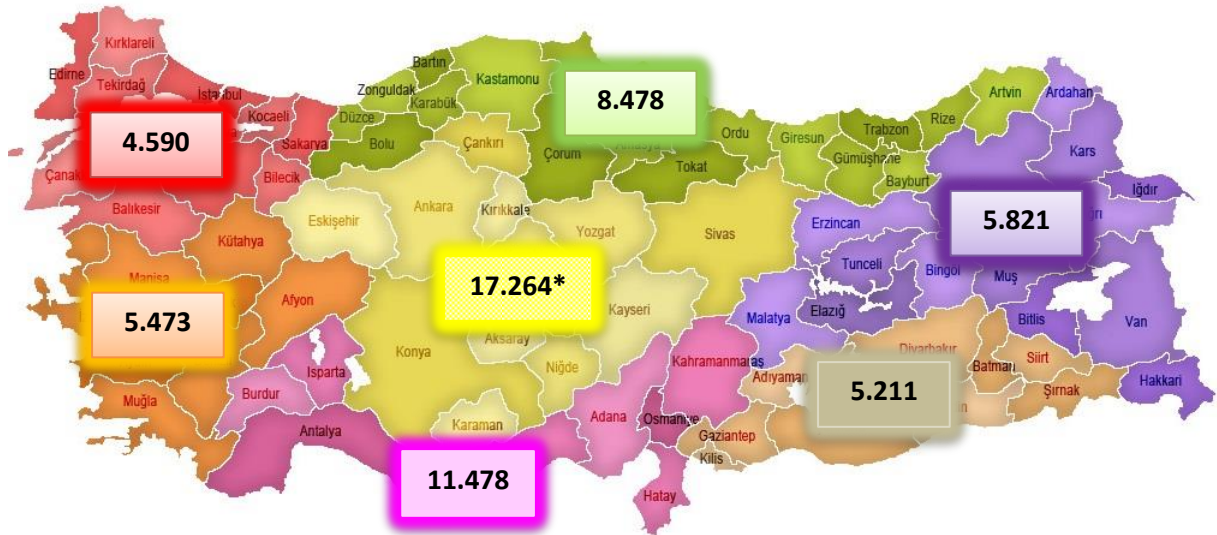
İç Anadolu Bölgesi'nin ardından Konya'ya en çok öğrenci gönderen bölge 11.478 öğrenci sayısı ile Akdeniz Bölgesi olmuştur. Akdeniz Bölgesi içerisinde ise Mersin, 2.894 öğrenci sayısı ile Konya'nın en fazla öğrenci çektiği il olmuştur. Mersin'in ardından 2.529 öğrenci sayısı ile Adana ikinci, 1.728 öğrenci ile Antalya üçüncü sırada yer almaktadır.

Konya'nın en çok öğrenci çektiği üçüncü bölge Karadeniz bölgesi olmuştur. Karadeniz bölgesinden toplamda 8.478 öğrenci Konya'ya eğitim amaçlı gelmiştir. Karadeniz bölgesi içinde en çok öğrenci gönderen il, 1.215 öğrenci ile Çorum olurken onu 1.052 öğrenci ile Samsun, 815 öğrenci ile Ordu takip etmiştir.

Konya'da en az öğrencisi bulunan bölge 4.590 öğrenci ile Marmara bölgesidir. Marmara bölgesi içinde Konya'ya en çok öğrenci gönderen il ise 1.299 öğrenci ile İstanbul'dur. İstanbul'un ardından 1.038 öğrenci ile Bursa ikinci, 592 öğrenci ile Balıkesir üçüncü sırada yer almaktadır.

Konya'da en az öğrencisi bulunan iller ise 74 öğrenci ile Tunceli'dir. Tunceli'nin ardından en az öğrenci olan iller 86 öğrenci ile Yalova ikinci, 119 öğrenci ile Kırklareli üçüncü sırada yer almaktadır.

**GRAFİK 30. Üniversitelerde Öğrencilerin Bölgesel Dağılımı - 2014**

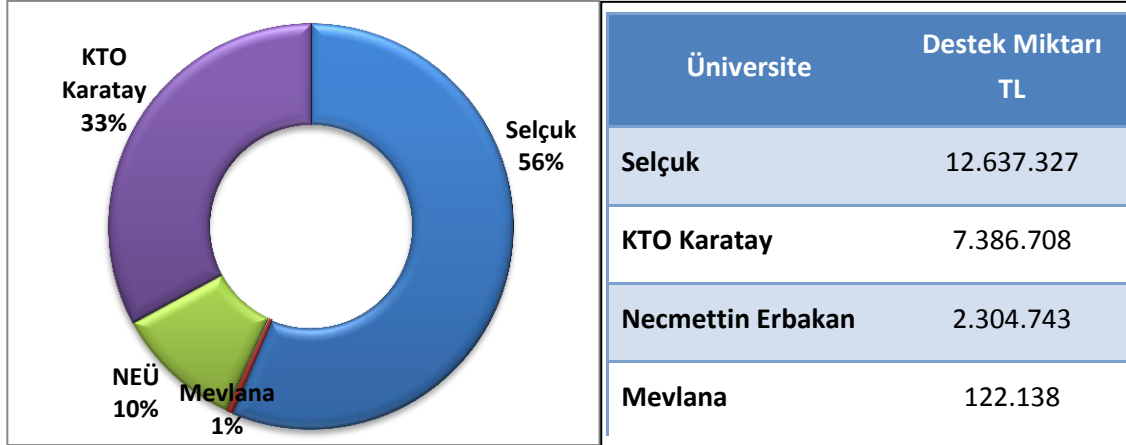


**Kaynak:** İlgili Üniversiteler

\* İç Anadolu Bölgesinde Konya hariç öğrenci sayısı verilmiştir.

Konya'da faaliyet gösteren dört üniversitenin TÜBİTAK Desteklerinden faydalanma oranlarına ve aldıkları destek miktarlarına bakıldığında Selçuk Üniversitesi'nin 12.637.327 TL ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

**GRAFİK 31. Konya'da Üniversitelerin Aldığı TÜBİTAK Destekleri (2014)**



Kaynak: Üniversite Rektörlükleri

Konya'da Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı 17 yurt faaliyet göstermektedir. Bu sayı ile Konya yurt sayısında Türkiye'de 3. sırada yer almaktadır. Yatak kapasitesi bakımından ise Konya 12.743 adet ile Türkiye'de 2. sıradadır. KYK Yurtlarında kalan öğrenci sayısına bakıldığında ise Konya, 11.054 öğrenci ile Türkiye'de 4. sırada bulunmaktadır.

**GRAFİK 32. Kredi ve Yurtlar Kurumu'nda Konya'nın Durumu (2014)**



Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Milli Eğitim İstatistikleri 2014-2015

### 3.4. ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü 2014 yılı verilerine göre Konya'da 108 özel okul, 68 dersane, 13 etüt merkezi, 51 özel kurs, 49 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi faaliyet göstermektedir. Ayrıca 228 özel yurt ve 107 özel sürücü kursu bulunmaktadır.

Konya'nın özel eğitim kurumları açısından Türkiye'deki sıralamasına bakıldığında en dikkat çeken nokta özel yurtlardır. 228 özel yurt sayısı ile Konya'nın, İstanbul ve Ankara'nın ardından 3. sırada yer aldığı görülmektedir.

**TABLO 23. Konya Özel Öğretim Kurumları ve Türkiye'deki Yeri (2014)**

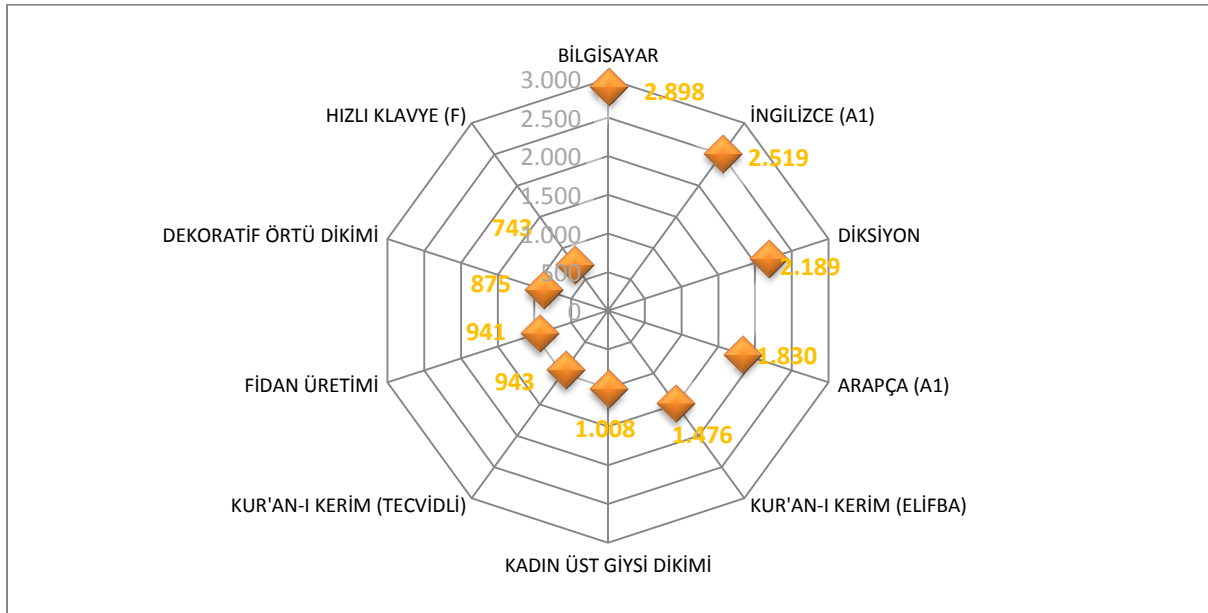
Türü	Sayısı	Sırası
Özel Dershane	68	10.
Etüt Merkezi	13	15.
Özel Kurslar	51	10.
Özel Okul Sayısı	108	9.
Özel Eğitim Merkezi	49	9.
Özel Yurt	228	3.
Özel Sürücü Kursları	107	7.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

### 3.5. MESLEK EDİNDİRME MERKEZLERİ

KOMEK, Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından oluşturulmuş meslek edindirme merkezleridir. 2014 yılında KOMEK'te açılan kurslardan en çok sertifika alınan bölüm, bilgisayar kullanımı kursu olmuştur. Bilgisayar kullanımı kursundan 2014 yılı sonuna kadar toplamda 2.898 kişi sertifika almıştır. Bilgisayardan sonra 2.619 sertifika ile İngilizce ikinci, 2.189 sertifika ile Diksiyon üçüncü sırada yer almaktadır.

**GRAFİK 33. KOMEK Kurslarında En Çok Sertifika Alınan İlk 10 Bölüm**



Kaynak: Konya Büyükşehir Belediyesi

## 5. SAĞLIK

Konya İl Sağlık Müdürlüğü verilerine göre, Konya’da hastane sayısında 2013 yılında bir azalış olmasına karşın, 2014 yılında bu rakam aynı kalmıştır.

Yatak kapasitesi bakımından Konya’da hastanelere bakıldığında ise, 2014 yılında artış yaşandığı görülmektedir. 2013 yılında 6.579 olan yatak kapasitesi, 2014 yılında %1,1 oranında artarak 6.657’ye yükselmiştir.

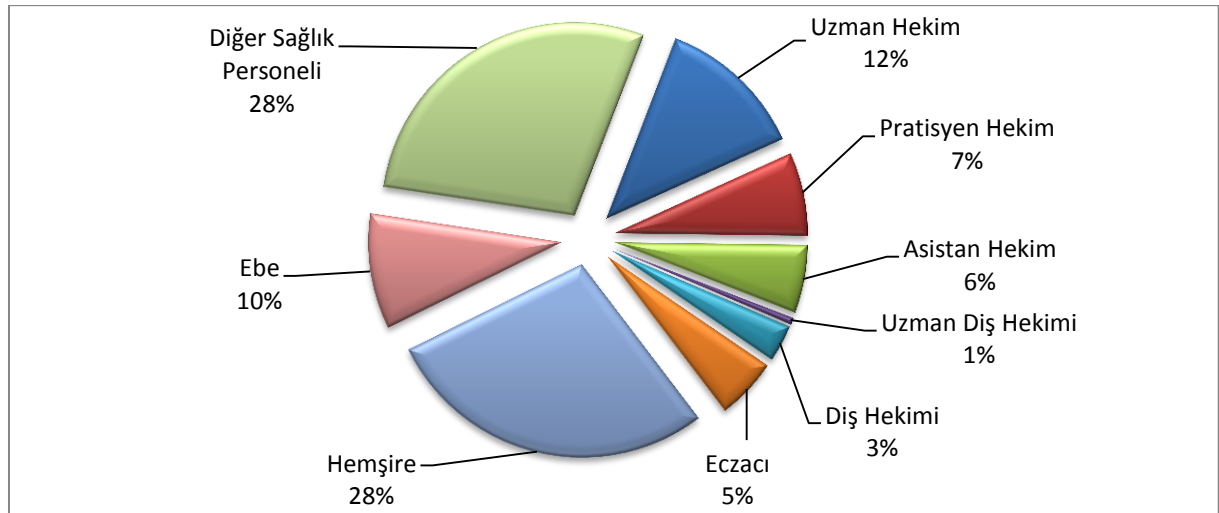
**TABLO 24. Yıllara Göre Konya’daki Hastane ve Yatak Sayısı**

Kurum/Kuruluş Türü	2012		2013		2014	
	Sayısı	Yatak Sayısı	Sayısı	Yatak Sayısı	Sayısı	Yatak Sayısı
Sağlık Bakanlığı Hastanesi	22	3.664	20	3.578	20	3.674
Üniversite Hastanesi	4	2.431	4	2.204	4	2.153
Asker Hastanesi	1	100	1	100	1	100
Özel Hastane	12	717	10	697	10	730
<b>Toplam</b>	<b>39</b>	<b>6.912</b>	<b>35</b>	<b>6.579</b>	<b>35</b>	<b>6.657</b>

**Kaynak:** Konya Sağlık İl Müdürlüğü

Konya İl Sağlık Müdürlüğü verilerine göre, Konya’da sağlık çalışanlarının çoğunluğunu diğer sağlık personeli (%28) ve hemşireler (%28) oluşturmaktadır. 2014 yılı itibariyle Konya’da Sağlık Bakanlığı’na bağlı toplamda 15.161 sağlık çalışanı bulunmaktadır.

**GRAFİK 34. Konya Sağlık Çalışanları İstatistikler – 2014**



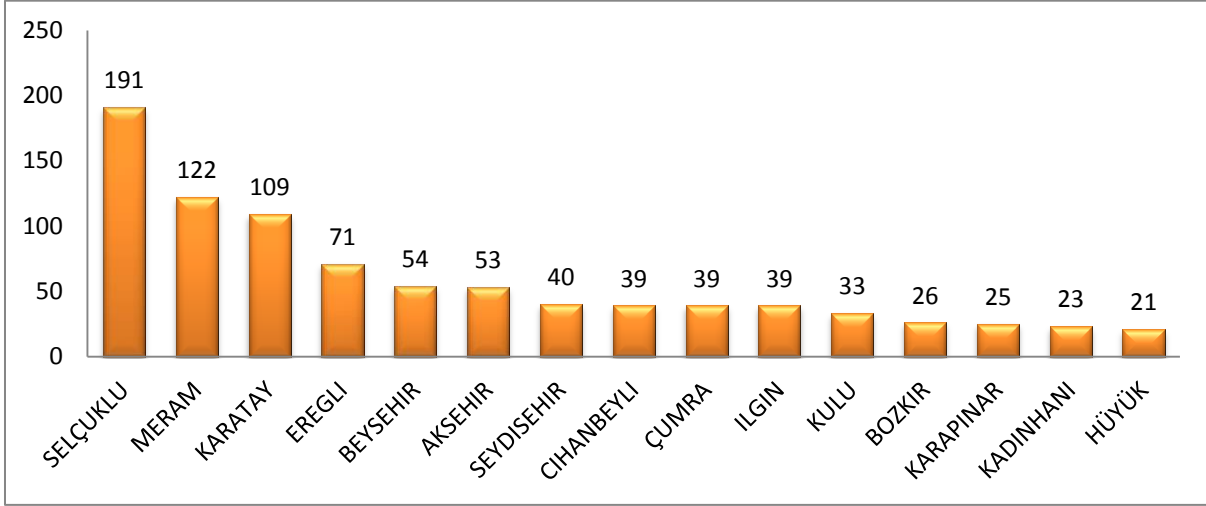
**Kaynak:** Konya Sağlık İl Müdürlüğü

Konya’da toplam 201 tane Aile Sağlığı Merkezi, 582 tane Aile Hekimliği Birimi ve 251 tane Sağlık Evi bulunmaktadır. En fazla Aile Sağlığı Merkezi Selçuklu ilçesinde olup sayısı 33’dür. Aile Hekimliği Birimi ise en fazla yine Selçuklu da olup 155 tanedir. En az Aile Hekimliği Birimi ise yalnızca bir tane olan Yalihüyük ilçesindedir.

Sağlık Evlerine baktığımızda ise en fazla Sağlık Evi olan ilçe Beyşehir'dir. Yalılıyök ilçesindeyse hiç Sağlık Evi bulunmamaktadır.

İlçelerde yer alan Aile Sağlığı Merkezlerine dair istatistiklere göre ilk sırada 155 merkez ile Selçuklu gelirken, onu 122 merkezle Meram ve 109 merkezle Karatay takip etmektedir.

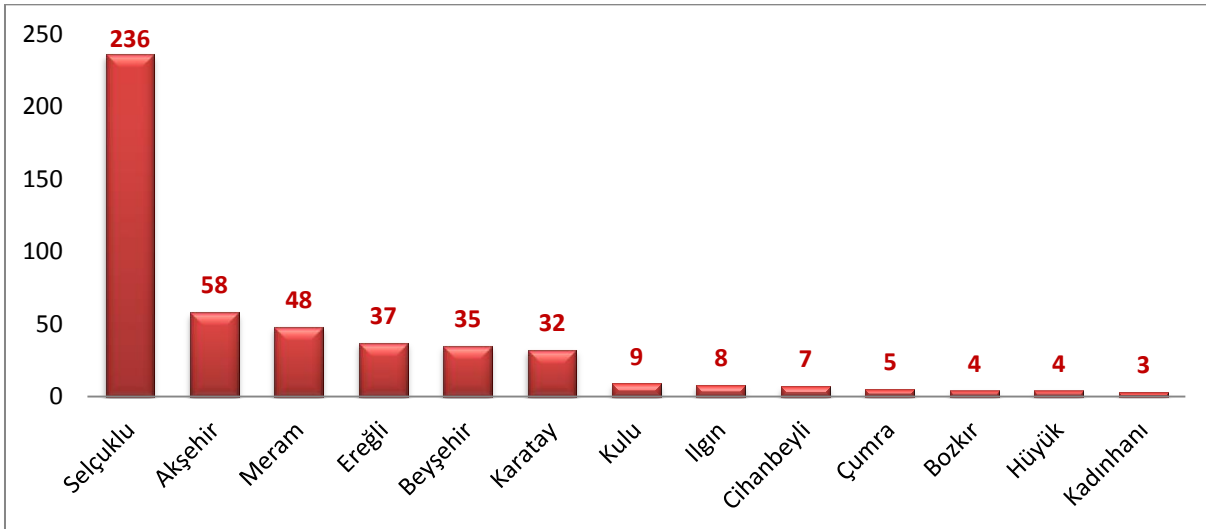
**GRAFİK 35. İlçelere Göre Aile Sağlığı Yerleri – İlk 15 İlçe - 2014**



**Kaynak:** Konya İl Sağlık Müdürlüğü

2014 yılı itibariyle ilimizde 4'ü üniversite hastanelerinde, 14'ü Sağlık Bakanlığı'na bağlı devlet hastanelerinde ve 9'u özel diyaliz merkezlerinde olmak üzere toplamda 27 diyaliz merkezi bulunmaktadır. Konya'da 2014 yılı itibariyle toplamda 486 diyaliz cihazı bulunurken ilçeler bazında en fazla diyaliz cihazı 236 ile Selçuklu 'da, 58 cihaz sayısı ile Akşehir'de ve 48 cihaz sayısı ile Meram'da bulunmaktadır.

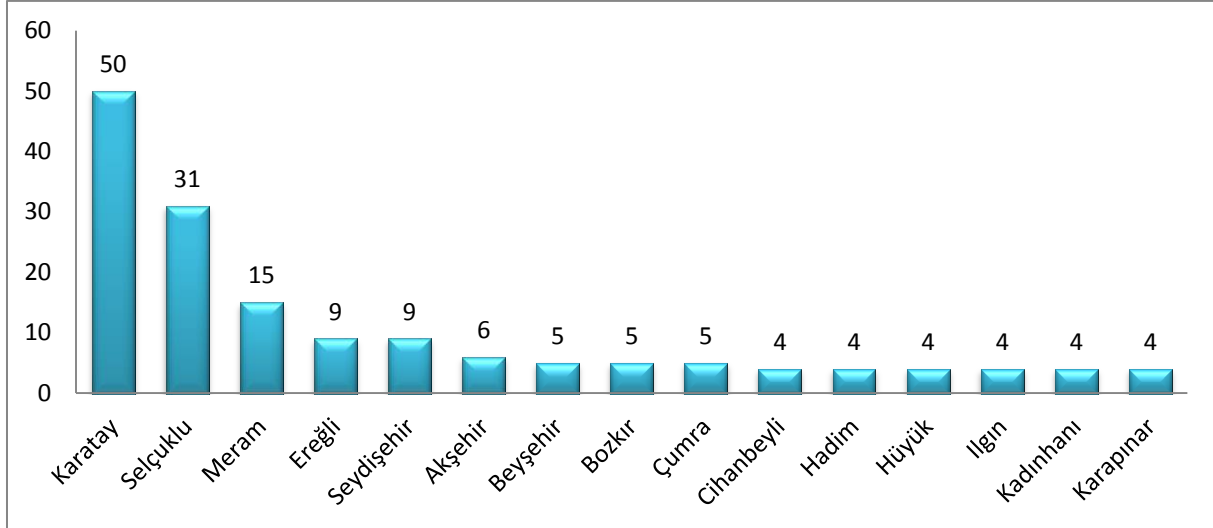
**GRAFİK 36. İlçelere Göre Diyaliz Merkezleri - 2014**



**Kaynak:** Konya İl Sağlık Müdürlüğü

Konya’da toplam 59 adet 112 istasyonu ve 183 ambulans bulunmaktadır. Bu ambulansların 103 tanesi 112 ambulansı, 55’i hastane ambulansı 25’i ise özel ambulanstır.

**GRAFİK 37. İlçelere Göre Ambulans Sayıları – İlk 15 İlçe - 2014**



**Kaynak:** Konya İl Sağlık Müdürlüğü

2013 yılında 60 adet olan 112 istasyon sayısı 2014 yılında 59’a düşmüştür. 2013 yılında 112 vaka sayısı, 133.949 iken 2014 yılında %5,3 artış göstererek 141.144 bin olmuştur.

**TABLO 25. 112 İstatistik Bilgileri**

	2013	2014
<b>112 İstasyon Sayısı</b>	60	59
<b>112 İstasyonu Başına Düşen Nüfus</b>	34.653	35.742
<b>112 Vaka Sayısı</b>	133.949	141.144

**Kaynak:** Konya İl Sağlık Müdürlüğü

Konya’da, özel tıp merkezleri 2013 yılında 5 tane iken 2014 yılında bu sayı 4’e düşmüştür. 2013 yılında 12 olan özel dış polikliniği sayısı, 2014 yılında 15’e yükselmiştir. Dış hekim muayenehanelerinde ciddi bir azalış yaşandığı görülmektedir. 2013 yılında 185 muayenehane varken 2014 yılında bu sayı 178’e gerilemiştir.

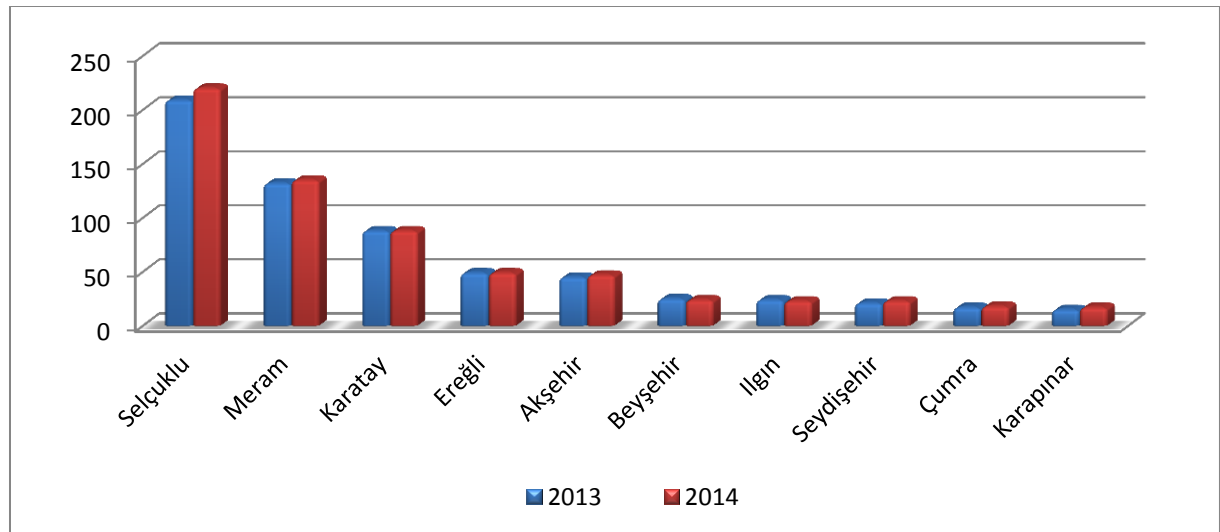
TABLO 26. Konya’da Faaliyet Gösteren Özel Sağlık Kuruluşları

Sağlık Kuruluşu	2013	2014
Özel Tıp Merkezi	5	4
Özel Dal Merkezi	5	4
Özel Diş Polikliniği	12	15
Özel Poliklinik	3	3
Doktor Muayenehanesi	46	48
Diş Hekimi Muayenehanesi	185	178
Genetik Merkezleri	2	2
Akupunktur Kuruluşları	4	4
Ortez/Protez Üretimi ve İşitme Cihazı Satış ve Uygulama Yapan	28	34
Psikoteknik Değerlendirme Merkezi	3	3
992 sayılı kanuna tabi Laboratuvar	5	4
3153 sayılı kanuna tabi Laboratuvar	6	6
Optisyenlik Müesseseleri	179	182
Sağlık Kabini (Çalışma Uygunluk Belgesi Düzenlenmiş)	14	13
Özel Diş Protez laboratuvarları	50	48
ÜYTE (Üremeye Yardımcı Tedavi) Merkezleri	6	6

Kaynak: Konya İl Sağlık Müdürlüğü

2014 yılında en fazla serbest eczane, nüfus bakımından en kalabalık ilçe olan Selçuklu’ da olup 220 tanedir. Selçuklu’nun ardından 135 eczane ile Meram ve 88 eczane ile Karatay ilçeleri gelmektedir.

GRAFİK 38. İlçelere Göre Eczane Sayıları – İlk 10 İlçe



Kaynak: Konya İl Sağlık Müdürlüğü

## 6. TURİZM

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerine göre, 2014 yılında Konya'ya gelen turist sayısı 646.011 kişi iken, Konya'da konaklayan kişi sayısı ise 490.219 kişi olmuştur.

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü istatistiklerine göre Konya'ya giriş yapan ve konaklayan ziyaretçilerin çoğunluğunu yerli ziyaretçiler oluşturmaktadır. 2014 yılında Konya'ya gelen yerli turist sayısı 461.754, yabancı turist sayısı ise 184.257 olmuştur.

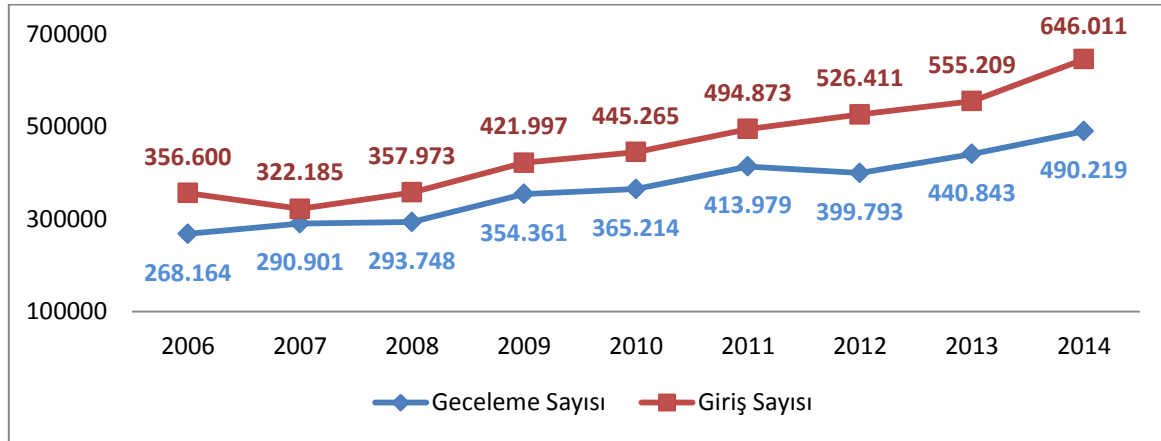
**TABLO 27. Konya'ya Gelen Turist Sayısı ve Konaklama İstatistikleri**

Yıl	Geceleme			Giriş		
	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam
2012	267.891	131.902	399.793	338.423	187.988	526.411
2013	298.652	142.191	440.843	376.566	178.643	555.209
2014	340.199	150.020	490.219	461.754	184.257	646.011

**Kaynak:** Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Aşağıdaki grafikte de görüleceği üzere Konya'ya gelen turist sayısı ve konaklayan turist sayısı her yıl artış göstermektedir. 2014 yılında Konya'ya giriş yapan ziyaretçilerin sayısı bir önceki yıla göre %16,3 artış göstermiştir. Konaklayan ziyaretçi sayısına bakıldığında ise 2014 yılında, bir önceki yıla göre %10,3'lük bir artış yaşandığı görülmektedir.

**GRAFİK 39. Konya'da Giriş ve Geceleme İstatistikleri – 2014**



**Kaynak:** Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerine göre 2014 yılında ilimizde turistik işletme belgesine sahip 29 otel bulunmaktadır. Bunların 3'ü beş yıldızlı, 8'i dört yıldızlı, 14'ü üç yıldızlı, 2'ser tanesi iki yıldızlı ve özel belgeli otellerden oluşmaktadır. 2014 yılında beş yıldızlı, iki yıldızlı ve özel belgeli otel sayısında bir artış görülmezken, üç yıldızlı otel sayısında artış yaşandığı görülmektedir.

2014 yılında Konya'da üç yıldızlı otel sayısındaki artış ile birlikte oda sayısı toplamda 54, yatak kapasitesi ise 66 artış göstermiştir.

TABLO 28. Konya’da Turizm İşletme Belgeli Otel İstatistikleri

Sınıfı	Otel Sayısı				Oda Sayısı				Yatak Kapasitesi			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
5 Yıldızlı	2	3	3	3	486	672	672	672	966	1.368	1.368	1.368
4 Yıldızlı	6	6	8	8	709	709	888	889	1.464	1.467	1.822	1.783
3 Yıldızlı	9	10	13	14	384	422	602	655	770	837	1.191	1.296
2 Yıldızlı	3	2	2	2	120	27	27	27	238	54	54	54
Özel Belgeli	2	2	2	2	77	77	77	77	162	162	162	162
<b>Toplam</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>1.776</b>	<b>1.907</b>	<b>2.266</b>	<b>2.320</b>	<b>3.630</b>	<b>3.888</b>	<b>4.597</b>	<b>4.663</b>

Kaynak: Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerine göre 2014 yılında ilimizde yatırım belgeli 17 tesis bulunmaktadır. Bunların 6’sı üç yıldızlı, 4’ü dört yıldızlı ve 7’si beş yıldızlı tesislerden oluşmaktadır. Yeni kurulacak tesislerin toplam oda sayısı ise 2.821’dir. Oda sayısı bakımından en fazla oda %63,8 payı ile beş yıldızlı tesislerde olduğu görülmektedir. Üç yıldızlı oteller oda sayısı bakımından dört yıldızlı otellere nazaran az olmasına karşılık, yatak sayısı açısından daha fazla kapasiteye sahiptir.

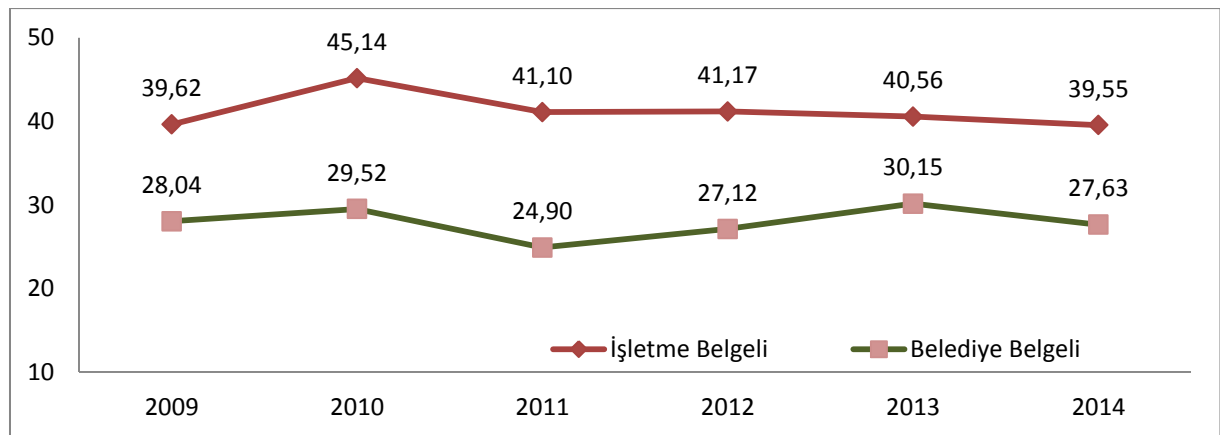
TABLO 29. Konya’da Yatırım Belgeli Konaklama Tesis İstatistikleri

	Otel Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
3 Yıldızlı	6	485	1.146
4 Yıldızlı	4	535	1.072
5 Yıldızlı	7	1.801	3.783
<b>Toplam</b>	<b>17</b>	<b>2.821</b>	<b>6.001</b>

Kaynak: Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

2014 yılında Konya’da faaliyet gösteren işletme belgesi olan tesislerde, doluluk oranı daha fazla gerçekleşmiştir. 2014 yılında turizm işletme belgeli otellerin doluluk oranı %39,55, belediyeler tarafından belgeli tesislerin doluluk oranı ise %27,63 olarak gerçekleşmiştir.

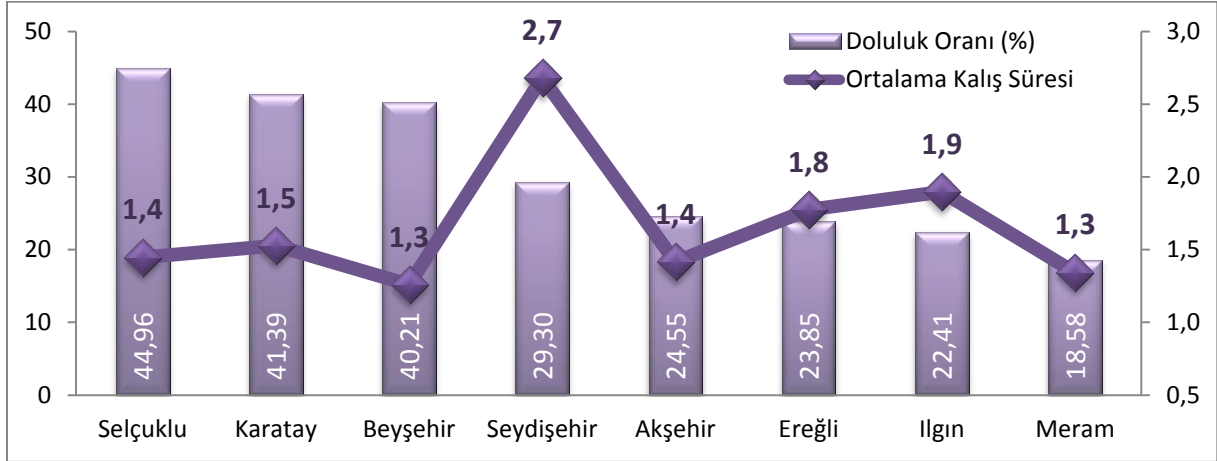
GRAFİK 40. Konya’da İşletme ve Belediye Belgeli Tesislerin Doluluk Oranları (%)



Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı Turizm İstatistikleri

İlçeler bazında işletme belgeli tesislerde en yüksek doluluk oranları Selçuklu (%44,96), Karatay (%41,39) ve Beyşehir (%40,21) ilçelerindedir. İlçeler bazında gelen ziyaretçilerin ortalama kalış süresinin en uzun olduğu ilçe ise Meram'dır. Meram'ın ardından 1,9 gün ile Ilgın, 1,8 gün ile Ereğli ilçeleri gelmektedir.

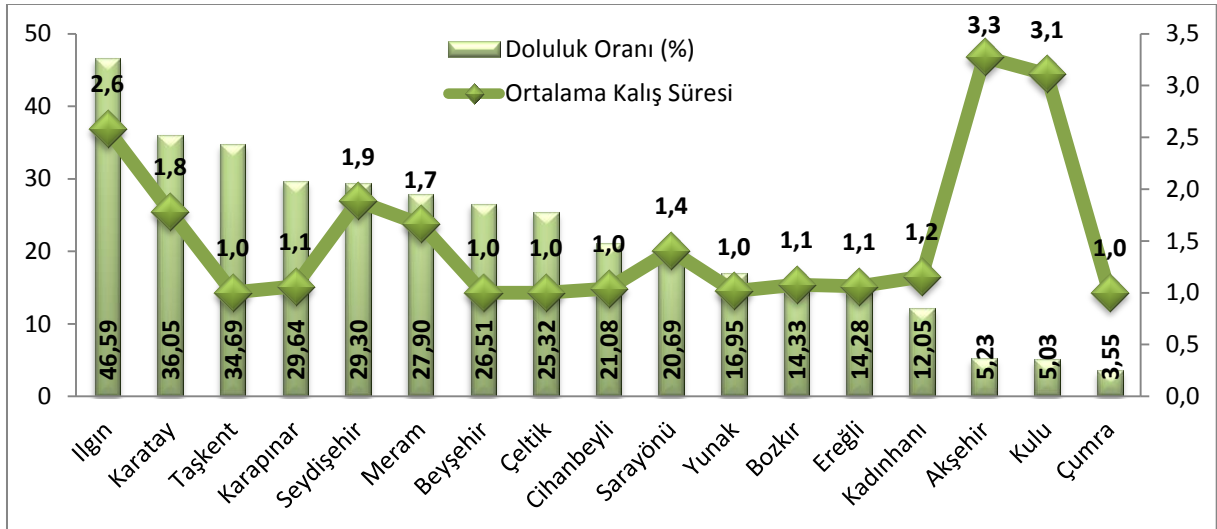
**GRAFİK 41. Konya'nın İlçelerinde İşletme Belgeli Tesislerin Doluluk Oranları ve Ortalama Kalış Süreleri (2014)**



**Kaynak:** Kültür ve Turizm Bakanlığı Turizm İstatistikleri

İlçeler bazında belediye belgeli tesislerde en yüksek doluluk oranları; %46,59 ile Ilgın, %36,05 ile Karatay ve %34,69 ile Taşkent ilçelerinde gerçekleşmiştir. İlçeler bazında gelen ziyaretçilerin ortalama kalış süresinin en uzun olduğu ilçeler Akşehir (3,3 gün), Kulu (3,1 gün) ve Ilgın (2,6 gün) ilçeleridir.

**GRAFİK 42. Konya'nın İlçelerinde Belediye Belgeli Tesislerin Doluluk Oranları ve Ortalama Kalış Süreleri (2014)**

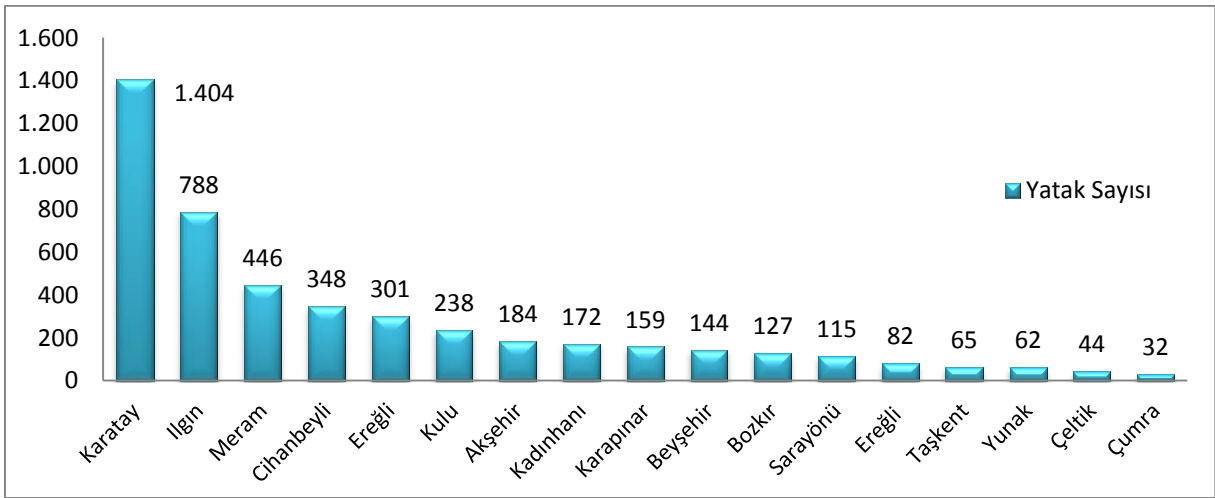


**Kaynak:** Kültür ve Turizm Bakanlığı Turizm İstatistikleri

Mahalli idarelerce belgelendirilen konaklama tesisleri yatak kapasitesi açısından değerlendirildiğinde, 2014 yılı itibarıyla 1.404 yatak kapasitesi ile Karatay ilçesi ilk sırada yer almaktadır. Karatay'ı 788 yatak kapasitesi ile Ilgın ve 446 yatak kapasitesi ile Meram ilçeleri takip etmektedir.

Karatay ilçesi 14 adet 1.sınıf konaklama tesisi ile Meram ilçesi ise 12 adet 3. sınıf konaklama tesisi ile öne çıkmaktadır. Ilgın ilçesi ise 6 adet 1. sınıf tesisi ile konaklama tesisi sayısında, Karatay'dan sonra gelmektedir.

**GRAFİK 43. Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinin Yatak Kapasitesi (2014)**



**Kaynak:** Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

## 7. KÜLTÜR

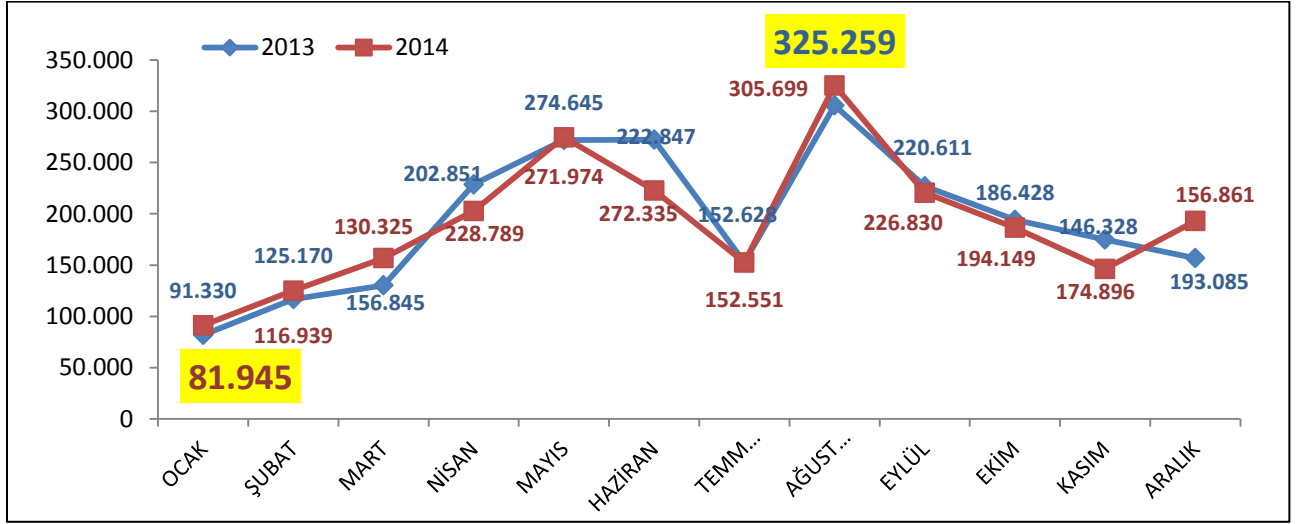
### 7.1. MÜZE İSTATİSTİKLERİ

Konya Müze Müdürlüğüne bağlı müzeler şu şekildedir: Mevlana, Karatay, İnce Minare, Atatürk, Arkeoloji, Etnografya, Çatalhöyük, Akşehir Batı Cephesi, Akşehir Nasrettin Hoca, Ereğli.

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerine göre ilimizi ziyaret eden ziyaretçilerin ağırlıklı olarak ilkbahar ve yaz aylarını seçtiği görülmektedir. Bununla birlikte son iki yıldır Ramazan ayının Temmuz ayına denk gelmesi nedeniyle müze ziyaretçi sayısı Temmuz ayında düşüş göstermektedir.

Konya'daki müzelere aylar itibarıyla gelen ziyaretçi sayılarına bakıldığında, en fazla ziyaretlerin Ağustos, en az ziyaretlerin ise Ocak ayında yapıldığı görülmektedir.

GRAFİK 44. Konya'da Aylara Göre Müze Ziyaretçi Sayısı



Kaynak: Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Konya'da bulunan müzelere gelen ziyaretçi sayılarında Mevlana müzesi öne çıkmaktadır. Mevlana müzesi, 2,1 milyon ziyaretçi sayısı ile Konya'daki tüm müzelere yapılan ziyaretlerin %91'ini tek başına karşılamaktadır. Mevlana müzesinden sonra en çok ziyaret edilen müze, 69 bin ziyaretçi sayısı ile Karatay Müzesi'dir.

Konya müzeleri içerisinde ziyaretçi sayısını en çok artıran müze, Ereğli Müzesi olmuştur. 2014 yılında Ereğli Müzesine ziyaretçi sayısı 2013 yılına göre %220 oranında artarak 6.539'a yükselmiştir. Ereğli müzesinde sonra ziyaretçi sayısını en çok artıran müzeler, %39,8 oranıyla Çatalhöyük ve %37,1 oranıyla Etnografya müzesi olmuştur.

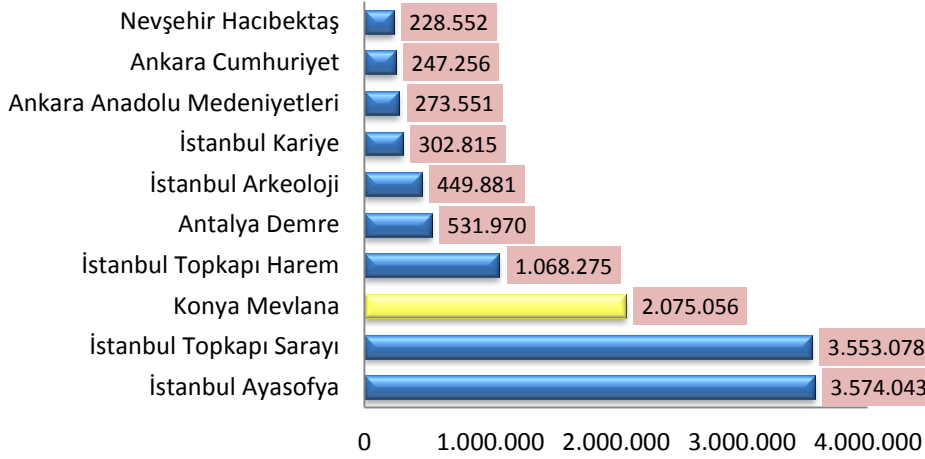
TABLO 30. Konya'daki Müzelerin Ziyaretçi Sayıları

Müze Adı	2013	2014	Değişim %	2014 %
Mevlana	2.047.666	2.109.487	3,0	91,7
Karatay	112.869	69.879	-38,0	3,0
İnce Minare	84.989	46.022	-45,8	2,0
Çatalhöyük	14.690	20.542	39,8	0,8
Atatürk	10.360	11.708	13,0	0,5
Akşehir Nasrettin Hoca	11.178	9.785	-12,4	0,4
Akşehir Batı Cephesi	14.589	9.106	-37,5	0,3
Arkeoloji	10.144	8.419	-17,0	0,3
Etnografya	4.770	6.540	37,1	0,2
Ereğli	2.038	6.539	220,0	0,2

Kaynak: Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Türkiye’de 2014 yılında en çok ziyaret edilen müze 3.57 milyon ile İstanbul Ayasofya Müzesi’dir. Ayasofya Müzesinin ardından ikinci sırada 3.55 milyon ile İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi ve üçüncü sırada 2.04 milyon ziyaretçi ile Konya Mevlana Müzesi gelmektedir.

**GRAFİK 45. En Fazla Ziyaret Edilen İlk 10 Müze (2014)**



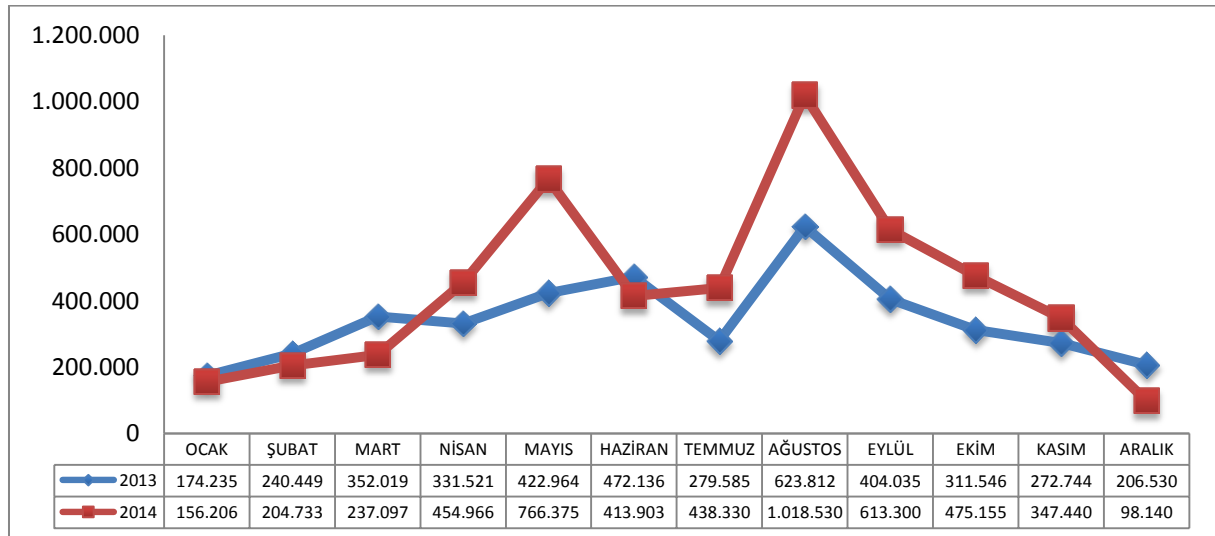
Mevlana  
Müzesi,  
**2014** yılında  
en çok  
ziyaret  
edilen  
**3. Müze.**

**Kaynak:** Kültür ve Turizm Bakanlığı Turizm İstatistikleri

Konya müzelerinde en fazla eser sayısı, Arkeoloji Müzesi’ndedir. Arkeoloji Müzesi’nde 14.845 sikke, 572 adet mühür ve 12.936 arkeolojik eser sergilenmektedir. Konya Arkeoloji Müzesi’nden sonra en fazla eser sayısı, Mevlana Müzesi’nde sergilenmektedir. Müzede Etnografik, Yazma ve A. vesikası olmak üzere toplamda 9.205 eser bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise 6.237 eser sayısı ile Etnografya Müzesi yer almaktadır. En az eser bulunan müze ise 177 adet ile Atatürk Müzesi’dir.

**Konya’daki müzelerin elde ettiği gelirlere bakıldığında**, gelirlerin ziyaretçi sayıları ile doğru orantılı olduğu görülmektedir. 2013 yılında müzelerden 3,9 milyon TL gelir elde edilirken, 2014 yılında bu rakam %33 oranında artarak 5,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

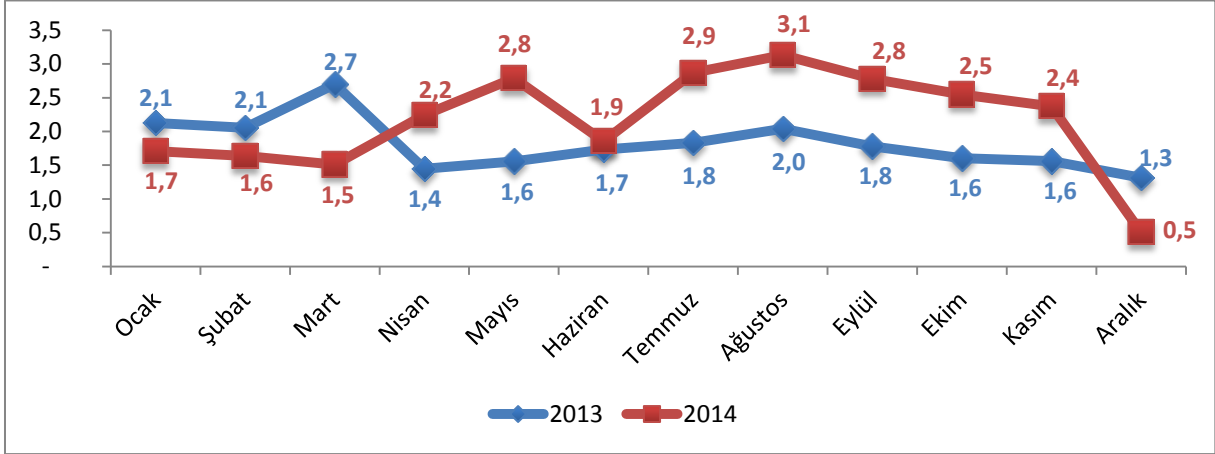
**GRAFİK 46. Konya’da Aylara Göre Müze Gelirleri (TL)**



**Kaynak:** Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Ziyaretçi başına elde edilen müze gelirlerine bakıldığında ise 2013 yılı, aylar itibariyle 2014 yılından düşük bir seyir izlemiştir. 2013 yılında ziyaretçi başına en yüksek gelir 2,7 TL ile Mart ayında gerçekleşirken, 2014 yılında en fazla müze geliri 3,1 TL ile Ağustos ayında gerçekleşmiştir. En düşük müze geliri 2013 ve 2014 yıllarında Aralık ayında yaşanmıştır. Aralık ayında müze gelirlerinin düşmesi Şeb-i Arus dönemi olması sebebiyle ücretsiz olarak halka açılmasından kaynaklanmaktadır.

**GRAFİK 47. Konya'da Ziyaretçi Başına Elde Edilen Müze Gelirleri (TL)**



**Kaynak:** Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

## 7.2. SİNEMA

Türkiye İstatistik Kurumu Konya Bölge Müdürlüğü "Konya ili, Sinema ve Tiyatro İstatistikleri, 2014" bültenine göre, Konya'da sinema salonu sayısı 46 olurken, seyirci sayısı da yüzde 18,8 artmıştır. Konya'da 2013 yılında 49 olan sinema salonu sayısı 2014 yılında 46'ya gerilemiştir. Konya, 46 sinema salonu ile Türkiye'den 2,1 pay alarak Türkiye sıralamasında 6. sırada yer almıştır. 2014 yılında İstanbul ili 705 sinema salonu ile Türkiye birincisi olurken Ankara 190 ile ikinci, İzmir 96 ile üçüncü olmuştur. Bu dönemde Türkiye'de toplam sinema salonu sayısı yüzde 3,2 artarak 2 bin 170 olmuştur.

Konya'da sinema koltuk sayısı 2014 yılında 2013 yılına göre (7.413) yüzde 3,6 azalarak 7.144 olmuştur. Bu dönemde Konya Türkiye'den yüzde 2,6 pay alarak 7'inci sırada yer almıştır. Türkiye'de 2014 yılında sinema salonlarındaki koltuk sayısı %5,7 azalarak 276.318 olmuştur.

Konya ilinde 2014 yılında seyirci sayısı 2013 yılına (1 milyon 122 bin 820) göre yüzde 18,8 artarak 1 milyon 334 bin 96 olmuştur. Sinema seyirci sayısı sıralamasında Konya Türkiye'den yüzde 2,4 pay alarak 8'inci sırada yer almıştır.

## 7.3. TİYATRO

Türkiye İstatistik Kurumu Konya Bölge Müdürlüğü "Konya ili, Sinema ve Tiyatro İstatistikleri, 2014" bültenine göre, Konya'da 2012-2013 sezonunda 5 olan tiyatro salonu sayısı 2013-2014 sezonunda 10'a yükselmiş ve Konya Türkiye'de 8. sıraya yükselmiştir. Bu dönemde Türkiye'de tiyatro salonu sayısı yüzde 9,9 azalarak 611'e gerilerken 2013-2014 sezonunda tiyatro salonu sayısında ilk üç il İstanbul (178 salon), İzmir (56 salon) ve Ankara (44 salon)'dır.

2013-2014 sezonunda Konya'da tiyatro koltuk sayısı, 2012-2013 sezonuna göre yüzde 79,8 artarak 2 bin 815 koltuktan 5 bin 60 koltuğa yükselmiştir. Bu dönemde Türkiye'de tiyatro koltuk sayısı yüzde 5 artarak 266 bin 577 olmuştur.

Konya ilinde 2013-2014 sezonunda tiyatro seyirci sayısı, 2012-2013 sezonu seyirci sayısına (283 bin 157) göre yüzde 22,4 azalarak 219 bin 716'e gerilemiştir. Seyirci sayısı açısından Konya Türkiye'de 5'inci sırada yer almaktadır. Konya'da 2013-2014 sezonunda tiyatro seyircilerinin yüzde 82,7'si yerli oyunları, yüzde 17,3'ü yabancı oyunları tercih etmiştir.

2013-2014 sezonunda Konya'da toplamda 91 eser oynanırken bu eserlerin 72'si yerli, 19'u yabancı eserlerdir. Bu sezonda oynanan eserler toplam 501 kez gösterilirken yerli eserler 370, yabancı eserler 131 kez gösterilmiştir. 501 kez gösterilen eserlerden 296'sı yetişkin, 205'i ise çocuk eserleri olarak sahnelenmiştir.

## 8. ADALET

2014 yılı itibariyle Konya'da toplam 8 adet ceza infaz kurumu mevcut olup bu cezaevlerinin toplam kapasitesi 2.322 kişidir. Konya'da faaliyete geçen ilk cezaevi, 1942'de kurulan 374 kişi kapasiteli Açık Cezaevi iken; faaliyete geçen son cezaevi, 2013 yılında kurulan 540 kişi kapasiteli Akşehir T Tipi cezaevidir.

Konya Merkezde; açık cezaevi ve E tipi cezaevi olmak üzere iki adet cezaevi faaliyet göstermektedir. Diğer altı cezaevi ise Konya'nın çeşitli ilçelerinde bulunmaktadır. İlçelerdeki cezaevlerine bakıldığında; Akşehir'de iki adet cezaevi olup toplam kapasiteleri 957 kişidir. Beyşehir, Ereğli, Ilgın ve Seydişehir ilçelerinde de birer cezaevi faal olup toplam kapasiteleri 291 kişidir.

**TABLO 31. Konya'daki Faal Ceza İnfaz Kurumları**

Adı	Kuruluş Yılı	Kapasite
Konya Açık CİK	1942	374
Ereğli B tipi Kapalı CİK	1951	111
Seydişehir B Tipi Kapalı CİK	1952	60
Akşehir C Tipi Kapalı ve Açık CİK	1954	417
Ilgın A3 Tipi Kapalı CİK	1956	60
Beyşehir A3 Tipi Kapalı CİK	1964	60
Konya E tipi Kapalı CİK	1988	700
Akşehir T Tipi Kapalı ve Açık CİK	2013	540

**Kaynak:** Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

2014 yılında Konya'da özel kanun kapsamında davalarda kararlar en çok İcra İflas Kanunu (9.237), Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu (2.861) ve Ateşli Silahlar Kanunu (2.030) kapsamında alınmıştır.

2014 yılında Konya'da karar sayısı, bir önceki yıla göre en çok artış gösteren kanun; siyasi partiler kanunu olmuştur. Siyasi partiler kanunu kapsamında 2013 yılında 2 dava karar bağlanmışken 2014 yılında %1.800 artarak 38 olarak gerçekleşmiştir.

**TABLO 32. Özel Kanun Kapsamında Alınan Kararların Sayısı ve En Çok Artanlar**

Özel Kanunlarda Karar Sayısı En Çok Olan İlk Beş Kanun				Özel Kanunlarda Karar Sayısı En Çok Artan İlk Beş Kanun			
Kanun	2013	2014	Oran (%)	Kanun	2013	2014	Oran (%)
İcra İflas Kanunu	10.684	9.237	-13,5	Siyasi Partiler Kanunu	2	38	1.800
Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu	1.500	2.861	90,7	Terörle Mücadele Kanunu	3	36	1.100
Ateşli Silahlar Kanunu	2.538	2.030	-20,0	Tabanca-Bıçak Yapım Kanunu	16	135	743,8
TAPDK Teşkilat Kanunu	2.023	960	-52,5	Yapı Denetim Kanunu	4	26	550,0
Vergi Usul Kanunu	733	922	25,8	Türk Ticaret Kanunu	1	6	500,0

**Kaynak:** Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü

Özel kanunlar kapsamında Konya'da açılan dava sayılarına bakıldığında en çok davanın 2004 sayılı İcra İflas Kanunu kapsamında açıldığı görülmektedir. İcra İflas Kanunu kapsamında 2014 yılında 9.104 dava açılmıştır. İcra İflas Kanunun ardından en çok dava açılan kanunlar; 1.727 dava sayısı ile Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve 1.679 dava sayısı ile Ateşli Silahlar Kanunu'dur. En çok dava açılan ilk beş kanun içerisinde 2013 yılına göre en çok artış gösteren kanun 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu olmuştur. Kooperatifler Kanunu kapsamında açılan dava sayılarına bakıldığında, 2013 yılında 217 dava açılmışken 2014 yılında %85,3 artış göstererek 402 dava sayısına ulaşılmıştır.

2014 yılında Konya'da özel kanunlar kapsamında açılan dava sayılarına bakıldığında, 2013 yılına göre en çok artışın 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında gerçekleştiği görülmektedir. Terörle Mücadele Kanunu kapsamında 2013 yılında 5 dava açılmışken, 2014 yılında bu rakam %2580 artış göstererek 134 dava sayısına ulaşmıştır.

**TABLO 33. Özel Kanun Kapsamında Alınan Davaların Sayısı ve En Çok Artanlar**

Özel Kanunlarda Dava Sayısı En Çok Olan İlk Beş Kanun				Özel Kanunlarda Dava Sayısı En Çok Artan İlk Beş Kanun			
Kanun	2013	2014	(%)	Kanun	2013	2014	(%)
İcra İflas Kanunu	10.310	9.104	-11,7	Terörle Mücadele Kanunu	5	134	2580
Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu	1.856	1.727	-7,0	Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu	2	53	2550
Ateşli Silahlar Kanunu	1.670	1.679	0,5	Türk Ticaret Kanunu	3	26	766,7
Vergi Usul Kanunu	800	862	7,7	Seçimlerin Temel Hükümleri Kanunu	3	18	500,0
Kooperatifler Kanunu	217	402	85,3	Bankalar Kanunu	1	3	200,0

**Kaynak:** Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü

Konya'da 2014 yılında Türk Ceza Kanunu kapsamında ceza mahkemelerinde açılan davalara bakıldığında ilk sırada mal varlığına ilişkin suçlar yer almaktadır. Mal varlığına karşı işlenen suçlar bir önceki yıla göre %2,4 oranında azalarak 21.331'e düşmüştür. Mal varlığına karşı işlenen suçları, 19.617 dava sayısı ile vücut dokunulmazlığına karşı işlenen suçlar ve 15.412 dava sayısı ile hürriyete karşı işlenen suçlar takip etmektedir.

TABLO 34. TCK Kapsamında Ceza Mahkemelerinde Dava İstatistikleri - Konya

Suç Türü	Dava Sayısı			Karar Sayısı		
	2013	2014	(%)	2013	2014	(%)
Mal varlığına karşı suçlar	21.863	21.331	-2,4	29.267	24.843	-15,1
Vücut dokunulmazlığına karşı suçlar	20.857	19.617	-5,9	24.176	21.852	-9,6
Hürriyete karşı suçlar	15.373	15.412	0,3	17.945	16.388	-8,7
Şerefe karşı suçlar	11.491	11.509	0,2	11.907	12.063	1,3
Kamu sağlığına karşı suçlar	4.421	4.434	0,3	4.735	6.095	28,7

Kaynak: Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü

## 9. EMNİYET

Konya İl Emniyet Müdürlüğü verilerine göre, suç türleri incelendiğinde; 2014 yılında Konya'da şahsa karşı işlenen suçlarda ilk sırada 15.128 suç sayısı ile "Taksirle Yaralama", ikinci sırada 8.230 suç sayısı ile "Kasten Yaralama", üçüncü sırada ise 3.153 suç sayısı ile "Tehdit" suçları gelmektedir.

2014 yılında mala karşı işlenen suçlar incelendiğinde ise en çok suç türlerinde ilk beş sıranın dördünü hırsızlık suçu oluşturmaktadır. Mala karşı işlenen suçlarda ilk üç sırada sırasıyla, evden hırsızlık (2.556), işyerinden hırsızlık (1.972) ve mala zarar verme (1.948) suçları bulunmaktadır.

TABLO 35. Suç Türlerine Göre Suç Sayıları (2014)

Şahsa Karşı İşlenen Suç Türü	Adet	Mala Karşı İşlenen Suç Türü	Adet
Taksirle Yaralama	15.128	Evden Hırsızlık	2.556
Kasten Yaralama	8.230	İşyerinden Hırsızlık	1.972
Tehdit	3.153	Mala Zarar Verme	1.948
Kayıp Şahıslar	2.494	Otodan Hırsızlık	1.164
Diğer Şahsa Suçlar	2.260	Kayıp Eşya	1.128

Kaynak: Konya Emniyet İl Müdürlüğü

Konya'da 2014 yılında şahsa karşı işlenen suçlar arasında en çok artış gösteren suç, %100 artış oranıyla denetim görevinin ihlali suçudur. Bunun ardından ise suçta %33 artış oranıyla intihar ve %25 artış oranıyla koruma-gözetim yükümlülüğü ihlali suçları gelmektedir.

Şahsa karşı işlenen suçlar arasında bir önceki yıla göre en fazla düşen suç türü, %66,7 düşüş oranıyla zimmet suçudur. Zimmet suçunun ardından sırasıyla %47,3 azalış oranıyla fuhşa teşvik, aracılık ve zorlama suçu ve %45,4 azalış oranıyla 6136 sayılı ateşli silahlar kanunu kapsamında işlenen suçlar gelmektedir.

Konya'da 2014 yılında mala karşı işlenen suçlarda bir önceki yıla göre en çok artış gösteren suçlar sırasıyla; buluntu eşya (%733,3), kayıp eşya (%98,9) ve hükümet emirlerine muhalefet (%55,4) suçlarıdır. 2014 yılında mala karşı işlenen suçlar arasında bir önceki yıla göre en çok düşüş gösteren suç türleri ise; otodan hırsızlık (%-23,3) ve evden hırsızlık (%-14,5) suçlarıdır.

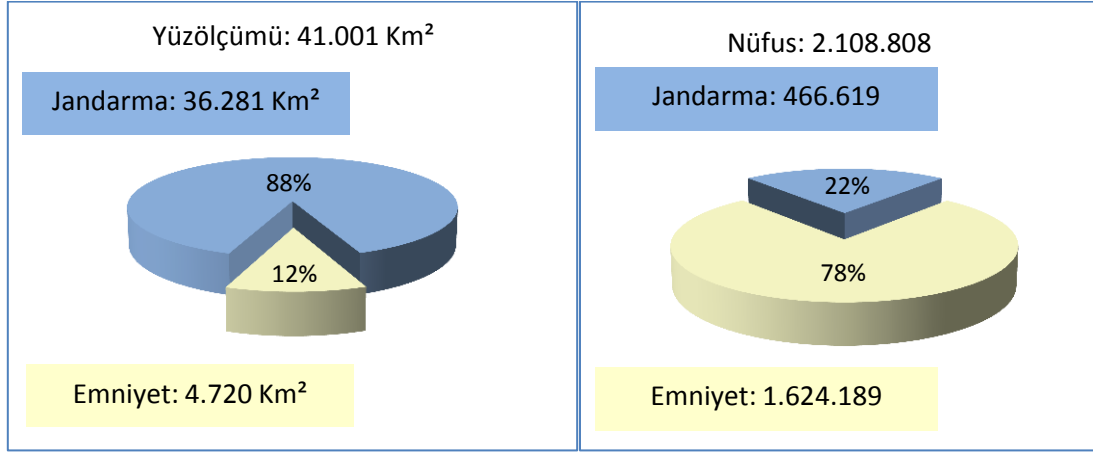
TABLO 36. Şahsa ve Mala Karşı İşlenen Suçlarda En Çok Artan ve En Az Artan Suçlar (2014)

Şahsa Karşı İşlenen Suçlar	<b>En Çok Artan</b>		(%)
	Denetim Görevinin İhlali		%100,0
	İntihar		%33,3
	Koruma, Gözetim, Yardım Veya Bildirim Yükümlülüğünün İhlali		%25,0
	Hürriyet Ve Şerefe Karşı Diğer Suçlar		%20,2
	Özel Hayata Ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar		%18,3
	<b>En Az Artan</b>		(%)
	Çocuk Düşürtme, Düşürme Veya Kısırlaştırma		-%33,3
	Hayâsızca Hareketler		-%33,3
	6136 S.K.M.		-%45,4
	Fuhşa Teşvik, Aracılık Veya Zorlama		-%47,3
	Zimmet		-%66,7
	Mala Karşı İşlenen Suçlar	<b>En Çok Artan</b>	
Buluntu Eşya			%733,3
Kayıp Eşya			%98,9
Hükümet Emirlerine Muhalefet			%55,4
Kapkaç (TCK 142/2-B.1) Hırsızlık			%43,8
Muhafaza Görevini Kötüye Kullanma			%33,3
<b>En Az Artan</b>		(%)	
Mala Zarar Verme			%8,8
Yankesicilik (TCK 142/2-B.2) Hırsızlık			%6,3
Oto Hırsızlığı			%1,3
Evden Hırsızlık			-%14,5
Otodan Hırsızlık			-%23,3

Kaynak: Konya Emniyet İl Müdürlüğü

Konya Emniyet Müdürlüğü verilerine göre Konya'da ilçeler itibariyle suç istatistiklerine bakıldığında merkez ilçeler arasında Selçuklu (49.633), en fazla suç işlenen ilçedir. Selçuklu'nun ardından ise Meram ile Karatay ilçeleri gelmektedir. İki ilçede 2014 yılında işlenen suç sayısı 33 bin civarındadır.

Konya'da son 1 yıl içerisinde suç oranı en çok artış gösteren ilçeler arasında merkez ilçeler bulunmamaktadır. Bir önceki yıla göre suç sayısı en fazla artan ilçe %94,1'lik artış ile Yunak'tır. Yunak ilçesinin ardından %83,3 suç artış oranı ile Derebucak ve %64,3 suç artış oranı ile Halkapınar gelmektedir.

**GRAFİK 48. Jandarma ve Emniyet Müdürlüğü Faaliyet Alanları**

Konya İl Jandarma Komutanlığı, 31 ilçede ilçe jandarma komutanlıkları ve 40 jandarma karakolunda faaliyet göstermektedir. 2014 yılında Jandarma bölgesinde yaşanan olayların %27 artarak 13.901'a ulaştığı görülmektedir.

Jandarma görev sahasında yaşanan olayların yarısını asayiş suçları oluşturmaktadır. Asayiş suçları toplam yaşanan olayların %50,6'sını oluşturmaktadır. Asayiş suçlarını, kabahatler kanunu kapsamında işlenen suçlar takip etmekte olup 2014 yılında 4.151 suç, kabahatler kanunu kapsamında işlenmiştir. Jandarma bölgesinde yaşanan bu iki suç türünü ise, 1.585 olay sayısı ile trafik suçları takip etmektedir.

**TABLO 37. Suç Tasnifine Göre Yaşanan Olaylar**

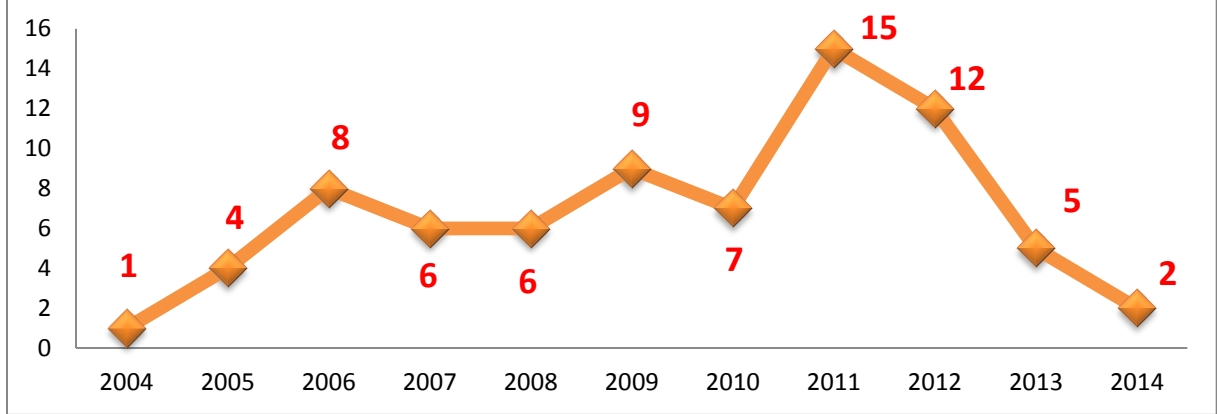
Suç Tasnifi / Yıllar	2013	2014	%
Asayiş	6.235	7.047	13
Kabahatler	2.434	4.151	71
Trafik	1.513	1.585	5
Kaçakçılık	542	572	6
Cezaevi	239	544	128
Terör	-	2	
<b>Genel Toplam</b>	<b>10.963</b>	<b>13.901</b>	<b>27</b>

Kaynak: Konya İl Jandarma Komutanlığı

## 10. SPOR

Konya'da Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde birçok kulüp faaliyet göstermektedir. Kulüplerin tescil tarihlerine bakıldığında en çok kulüp tescili 2011 yılında yapılmıştır. 2011 yılında 15 kulüp İl Müdürlüğünden tescil almış ve 2011 yılı son 10 yılında en çok tescil alınan yılı olmuştur.

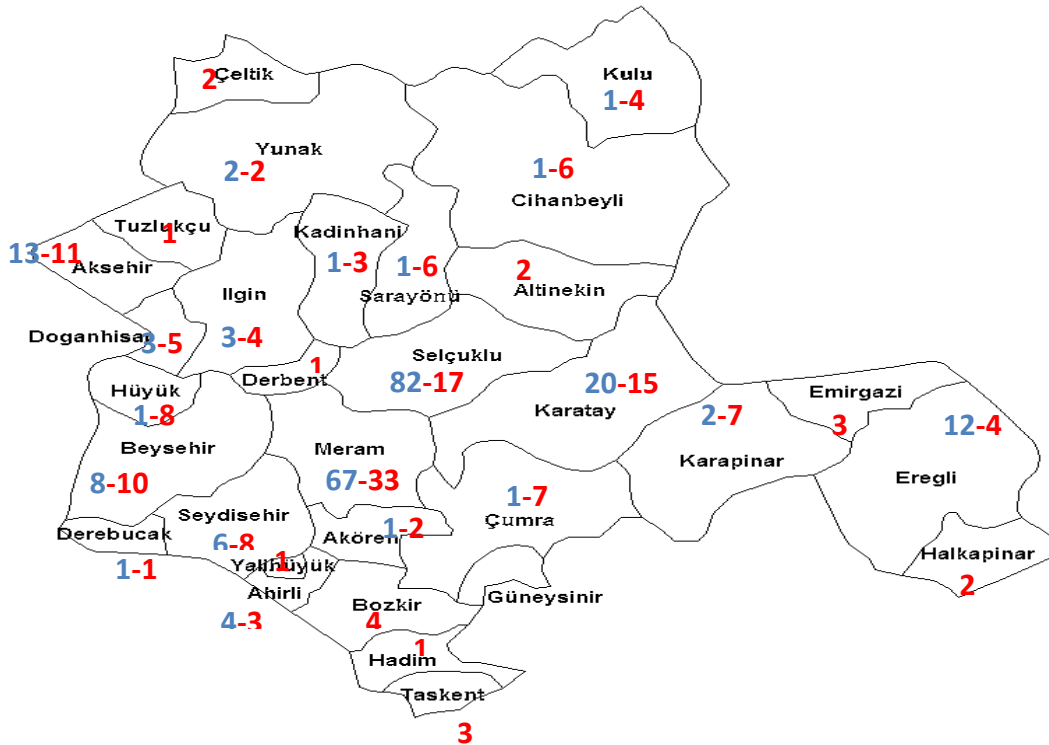
**GRAFİK 49. Yıllara Göre Tescil Edilen Kulüp Sayıları (Konya)**



Kaynak: Konya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü verilerine göre Konya'da bulunan spor kulüpleri ve spor tesislerinin ilçeler bazında dağılımı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

**GRAFİK 50. İlçeler İtibariyle Spor Kulüpleri Ve Tesis Sayıları (2014)**



Kaynak: Konya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü (Mavi Renk: Spor Kulübü Sayısı, Kırmızı Renk: Spor Tesis Sayısı)

Konya merkez ilçeleri arasında en çok spor kulübü Selçuklu'da (82 adet) bulunurken, spor tesisleri sayısında Meram (33 adet) öne çıkmaktadır.

Konya merkez ilçeleri dışında kimi ilçelerde spor kulübü kimi ilçelerde ise spor tesisi bulunmamaktadır. Bu ilçelere bakıldığında; Bozkır, Hadim, Taşkent, Tuzlukçu, Çeltik, Halkapınar, Emirgazi, Altinekin, Yalılıyük ve Derbent ilçelerinde spor tesisi olmasına karşılık spor kulübü bulunmamaktadır. Benzer şekilde Karapınar'da da iki spor kulübü olmasına karşılık tesis bulunmamaktadır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü 2014 yılı istatistiklerine göre Konya sahip olduğu 80.669 lisanslı sporcu sayısı ile Türkiye sıralamasında 9. sırada yer almaktadır. 24.500 faal sporcunun olduğu Konya, 230 adet kulübe sahip bir il konumundadır.

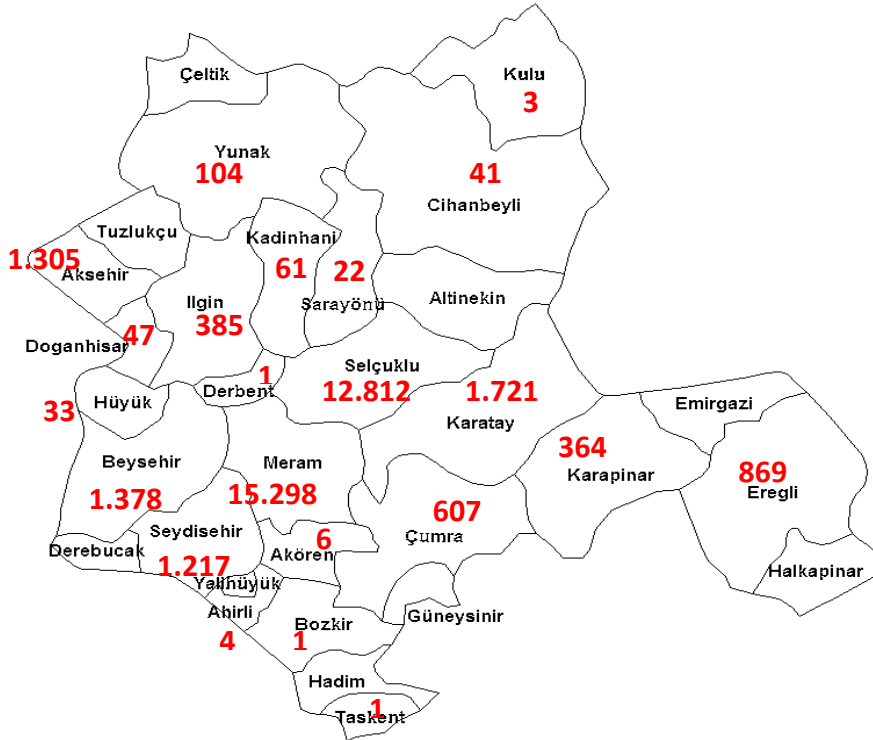
**TABLO 38. Konya İli Sporcu ve Kulüp İstatistikleri (2014)**

	Sayı	Türkiye Sıralamasında Yeri
<b>Lisanslı Sporcu Sayısı</b>	80.669	9.
<b>Faal Sporcu</b>	24.500	6.
<b>Kulüp Sayısı</b>	230	14.

**Kaynak:** Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü

Konya'da sporcu sayılarına bakıldığında en çok sporcu Meram ve Selçuklu ilçelerinde bulunmaktadır. Konya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü verilerine göre Meram 15.298 sporcu sayısı ile ilçeler arasında ilk sırada yer almaktadır. Meram'ın ardından 12.812 sporcu sayısı ile Selçuklu ikinci, 1.721 sporcu sayısı ile Karatay üçüncü sırada yer almaktadır.

**RAFİK 51. İlçeler İtibariyle Sporcu Sayıları (2014)**



**Kaynak:** Konya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

## 11. ÇEVRE

Çevre Bakanlığı ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü bünyesinde çevre izin, lisans ve geçici faaliyet belgesi verilmektedir. Çevre izni, Çevre Kanunu kapsamında alınması gerekene hava emisyonu, çevresel gürültü, atıksu ve derin deniz deşarjı konularından en az birini içeren izindir. Çevre lisansı ise Kanunun Ek-3C’de yer alan lisans konuları ile ilgili teknik yeterlilikleri içermektedir. Geçici faaliyet belgesi ise, işletmelerin çevre izin ve lisansı almasından önce faaliyete geçebilmeleri için verilen belgedir.

Geçici faaliyet belgesi istatistiklerine göre 2014 yılında ilk üç sırada Türkiye’nin sanayileşmede öncü illeri İstanbul (156), İzmir (96) ve Bursa (74) yer almaktadır. Konya ise bu sıralamada Kocaeli’nin ardından 55 belge sayısı ile beşinci sırada yer almaktadır.

Çevre izin ve lisans istatistiklerine bakıldığında ise Konya, 122 belge sayısı ile Türkiye sıralamasında 8. sırada yer almaktadır.

**TABLO 39. Çevre Bakanlığı istatistikleri ilk 10 il (2014)**

S	İller	GFB		S	İller	Çevre İzin ve Lisans	
		Sayı	Pay (%)			Sayı	Pay (%)
1	İstanbul	156	12,8	1	İstanbul	380	10,4
2	İzmir	96	7,9	2	İzmir	350	9,5
3	Bursa	74	6,1	3	Kocaeli	288	7,8
4	Kocaeli	62	5,1	4	Bursa	245	6,7
5	Konya	55	4,5	5	Muğla	212	5,8
6	Tekirdağ	45	3,7	6	Ankara	145	3,9
7	Ankara	42	3,5	7	Tekirdağ	137	3,7
8	Kayseri	41	3,4	8	Konya	122	3,3
9	Uşak	39	3,2	9	Antalya	92	2,5
10	Antalya	31	2,6	10	Gaziantep	75	2,0
	<b>Toplam</b>	1.215	100,0		<b>Toplam</b>	3.671	100,0

**Kaynak:** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalardır.

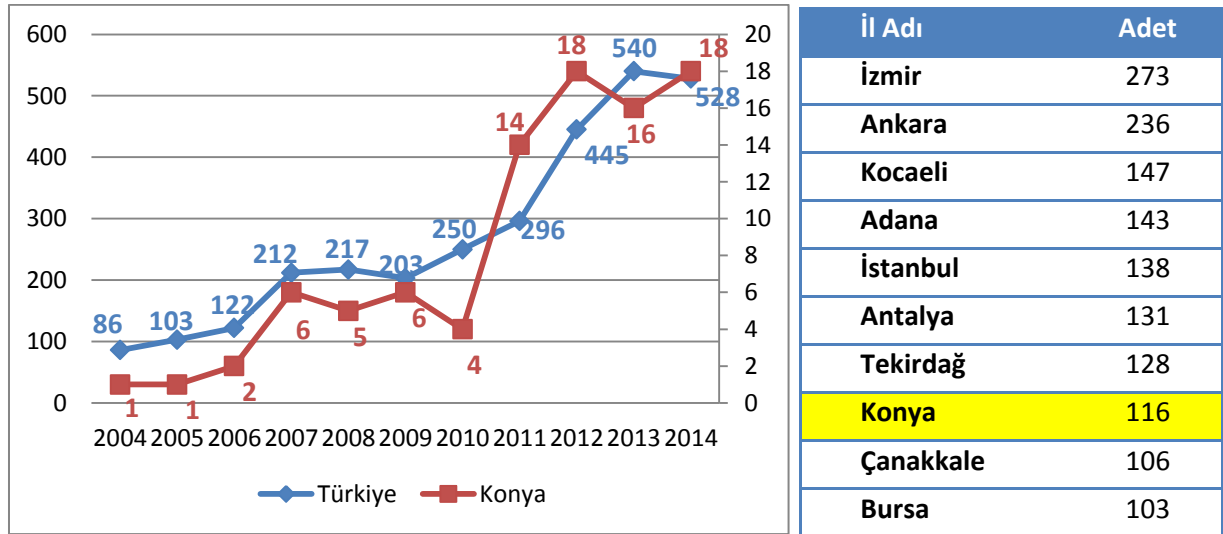
ÇED yönetmeliğine tabi projeler için, “ÇED Olumlu”, “ÇED Gerekli Değildir” veya “ÇED Kapsamı Dışındadır” kararı alınmadıkça yatırıma başlanamaz. Bu projelere hiçbir teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez. Olumlu karar alınincaya kadar faaliyet süresiz durdurulur ve yukarıdaki kararlardan biri alınmadan başlanan projelere %2’ye kadar ceza uygulanır.

2004-2012 yılları arasında ÇED olumlu kararlarına bakıldığında Konya’nın Türkiye geneliyle paralel bir seyir izlediği görülmektedir. Konya’da alınan ÇED olumlu raporları, Türkiye genelini takip ederek sürekli artış göstermiştir. Türkiye’de 2004 yılında 86 olan ÇED olumlu karar sayısı 2012 yılsonunda 445’e yükselmiştir. Buna paralel olarak Konya’da 2004 yılında 1 tane olan ÇED olumlu karar sayısı, 2012 yılsonu itibariyle 18 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde ÇED olumlu karar sayısı Türkiye genelinde %417 oranında artarken Konya’da %1700 oranında artış göstermiştir.

2012 yılından sonra ise Konya’daki ÇED olumlu karar sayısının Türkiye geneline nazaran ters yönde geliştiği görülmektedir. 2013 yılında Türkiye genelindeki ÇED olumlu rapor artışı, Konya’da yerini düşüşe bırakmaktadır. Bunun aksine 2014 yılında gelindiğinde ise Türkiye genelinde azalan ÇED olumlu rapor sayısının, Konya’da yeniden artışa geçtiği görülmektedir.

1993-2014 döneminde ÇED olumlu rapor sayısı il sıralamasına bakıldığında Konya, aldığı 116 ÇED olumlu raporuyla Türkiye sıralamasında 8. sırada yer almaktadır.

**GRAFİK 52. ÇED Olumlu Kararları (Konya-Türkiye)**

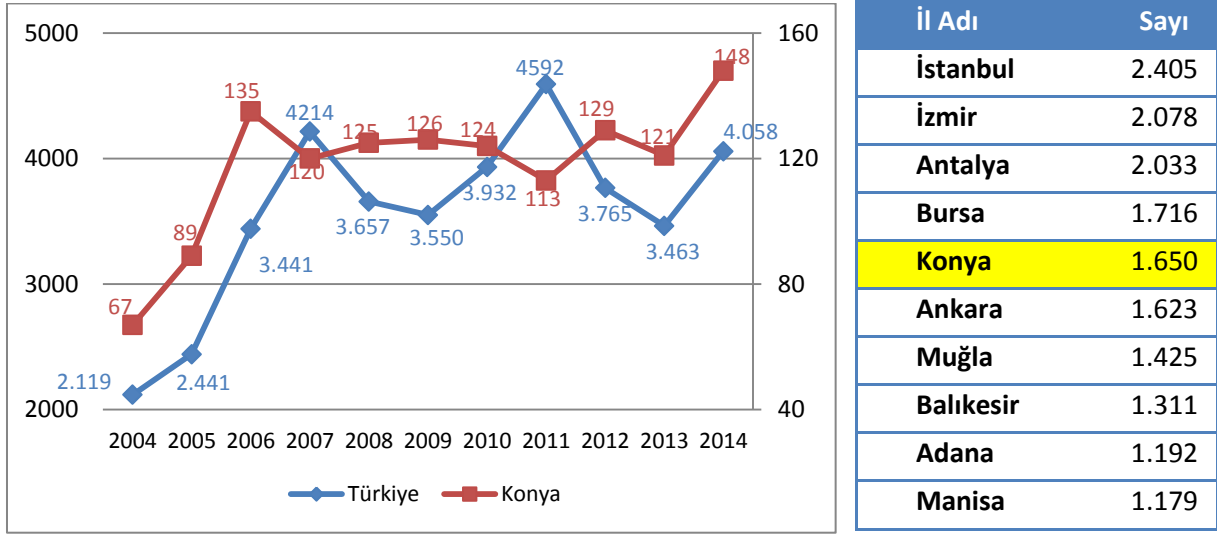


**Kaynak:** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

ÇED yönetmeliği kapsamında önemli çevresel etkileri olmayan projelere ÇED gerekli değildir raporu sunulmaktadır. ÇED gerekli değildir raporu verilerine göre Konya, son 10 yılın yarısında Türkiye geneline paralel bir seyir izlerken, diğer yarısında zıt yönde bir seyir izlemiştir.

2004-2006 ve 2012-2014 dönemlerinde ÇED gerekli değildir raporu sayısı, Konya ve Türkiye genelinde paralel olarak artış göstermiştir.

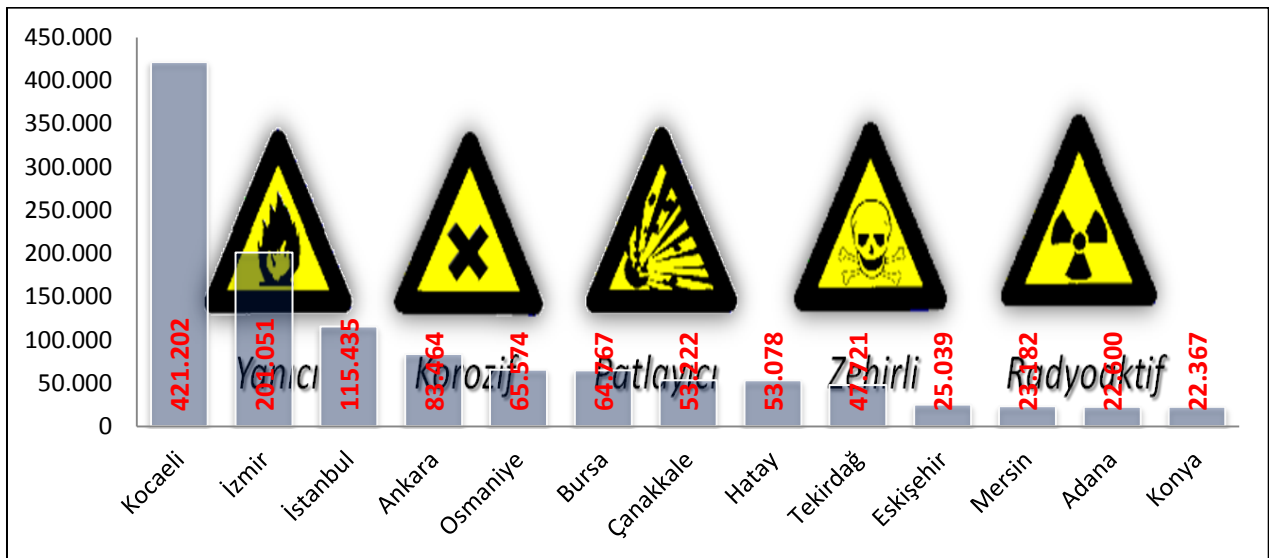
GRAFİK 53. ÇED Gerekli Değildir Kararları (Konya-Türkiye)



Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2013 yılı tehlikeli atık istatistiklerine göre, Türkiye’de en çok tehlikeli atık çıkaran il 421 bin tonluk atık miktarı ile Kocaeli’dir. Kocaeli’nin ardından 201 bin ton ile İzmir ikinci ve 115 bin ton atık ile İstanbul üçüncü sırada yer almaktadır. İlk üç ilden çıkarılan tehlikeli atık miktarı tüm Türkiye’deki atık miktarının %53’ünü oluşturmaktadır. Konya 2013 yılsonu itibariyle çıkardığı 22.367 tonluk atık miktarı ile Türkiye’de 13. sırada yer almaktadır.

GRAFİK 54. Tehlikeli Atık İstatistikleri (ton) (2013)



Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

# S



**MAKROEKONOMİK  
GÖSTERGELER**

## 1. TARIM

İlimiz 40.813.520 dekar yüzölçümü ile yurdumuzun en geniş arazi varlığına sahip ili olup 19.106.385 dekar alanda tarım yapılmaktadır.

Konya geçtiğimiz yıla göre toplam alan, ekilen alan ve nadas alanı bakımından ülkemizde birinci sıradaki yerini korumuştur. Sebze bahçeleri alanı bakımından bir sıra yükselerek 15. sıraya yükselmiş; meyve bahçeleri alanı bakımından geçtiğimiz yıla göre artış olsa da Türkiye genelinde bir sıra gerileyerek 27. sırada yer almıştır. Bir başka önemli veriye göre Konya, geçtiğimiz yıla göre 400 bin dekar daha fazla ekilmiştir.

**TABLO 40. Konya İli Tarım Alanları (2014)**

Alanlar	Alan (Dekar)	Türkiye Sırası
<b>Toplam Alan</b>	19.106.385	1.
<b>Ekilen Alan</b>	12.949.399	1.
<b>Nadas</b>	5.566.735	1.
<b>Sebze Bahçeleri Alanı</b>	193.090	15.
<b>Meyve Bahçeleri Alanı</b>	395.490	27.
<b>Süs Bitkileri Alanı</b>	1.671	7.

Kaynak: TÜİK

Konya'nın 27. sırada bulunduğu meyve bahçeleri sıralamasında ise ilk üçte sırasıyla, 2,2 milyon dekarla Ordu, 2,1 milyon dekar araziyle Aydın ve 2 milyon dekar araziyle de Gaziantep yer almaktadır.

### 6.1. TARIMSAL ÜRETİM

Konya'da tarımının en gelişkin kolu bitkisel üretimdir. Konya'da en çok tarla bitkileriyle sebze ürünleri yetiştirilmektedir. Tahıl tarımı ve endüstriyel ürünlerden şekerpancarı üretimine dayalı bitkisel üretim, Konya tarımının temel ürün grubunu teşkil etmektedir. İlde tahıl ve endüstriyel ürünler dışında sebze ve meyve ürünleri üretimi de önemli bir tarımsal uğraş alanıdır.

Konya'nın bitkisel üretim yapısının Türkiye bitkisel üretiminden farklı bir görünüm arz ettiği dikkat çekmektedir. Türkiye genelinde gerek tarla ürünleri gerekse sebze ve meyve ürünleri üretimi bitkisel üretim içinde eşit bir ağırlığa sahip iken (yaklaşık olarak %30-35) Konya'da tahıl ve şekerpancarı başta olmak üzere tarla ürünleri üretiminin ağırlıklı olduğu bir yapı söz konusudur.

TABLO 41. Konya’da Üretilen Tarımsal Ürünler (2014)

Türü	Sıra	Ürün Adı	Üretim Miktarı (ton)	TR Sırası 2013
Tarla Ürünleri	1	Buğday (Diğer)	1.351.959	1
	2	Buğday (Durum)	553.341	2
	3	Çavdar	16.991	5
	4	Çemen Otu	183	1
	5	Fasulye (Kuru)	61.158	1
	6	Şekerpancarı	5.029.807	1
	7	Kimyon	6.027	2
	8	Aspir	3.849	3
	9	Bezelye	832	2
	10	Haşhaş (Kapsül)	3.083	3
	11	Mercimek	1.203	6
	12	Arpa (Biralık)	82.698	2
	13	Arpa (Diğer)	650.101	1
	14	Ayçiçeği(Yağlık)	263.581	1
Sebzeler	1	Havuç	331.593	1
	2	Mantar (Kültür)	4.429	3
Meyveler	1	İğde	368	2
		Kiraz	51.201	1
		Vişne	33.346	2
		Kavun	95.049	6

Kaynak: TÜİK

*Konya'nın tarım üretimi açısından öne çıktığı ürünler ağırlıklı olarak tarla ürünleridir. Konya, buğday, arpa, şekerpancarı, fasulye, çemen otu üretiminde Türkiye’de en çok üretim yapan il konumundadır. Sebze türü bakımından havuçta en çok üretim Konya’da yapılırken, mantar ve iğde de Türkiye’de ilk üçtedir. Konya, kiraz üretiminde Türkiye’de açık ara öndedir. 1,5 milyon ağaçla, 3 milyon ağacın bulunduğu İzmir’den 10 bin ton fazla üretim*

## 6.2. ORGANİK TARIM

Organik tarım bakımından Türkiye’nin en iyilerinden olan Konya, birçok üründe ilk sırada yer almaktadır. Acı bakla ve termiye ürünlerinde Türkiye üretiminin % 100’ünü gerçekleştiren Konya, havuç, vişne, çilek ve pancarda da birinci sıradadır.

Türkiye genelinde 1 milyon 65 bin ton organik üretim yapılırken; Konya’da toplamda 9 bin 162 ton üretimle 16. sırada yer almıştır. Geçtiğimiz yıla göre organik buğdayda üretimde yükselme olmasına rağmen Türkiye genelinde 9 basamak gerilemiştir.

Konya, kiraz ve vişnede ağaç sayısı/üretim oranlamasına göre de Antalya, İzmir, Afyon gibi birçok ilden daha fazla verim almıştır.

Organik tarımda, toplama göre Türkiye’de 1. sırada 195 bin tonla Van, ikinci sırada ise 132 bin tonla Erzurum yer almıştır.

**TABLO 42. Konya’da Organik Tarım (2014)**

Sırası	Ürün	Üretim (ton)	TR Sırası
1	Havuç	2.784,75	1
2	Çilek	1.999,64	1
3	Vişne	2.168,68	1
4	Buğday	299	19
5	Erik	90,55	6
6	Kiraz	387,35	2
7	Patates	94,55	4
8	Susam	15,20	4
9	Kimyon	79,54	2
10	Pancar	108,75	1

Kaynak: TÜİK

### 6.3. TARIMSAL MAKİNE KULLANIMI

Türkiye’nin en büyük tarım kentlerinden biri olan Konya’da, tarımsal makine kullanımı da üst düzeydedir. Konya’da en fazla kullanılan tarımsal makine, tarım arabası olarak kullanılan römorktur (66.877). Römorkun ardından ise yağmurlama makinesi (36.520) ve kimyevi gübre dağıtma makinesi (35.180) gelmektedir.

**TABLO 43. Konya'nın Tarımsal Makine İstatistikleri (2014)**

Sıra	Ürün Adı	Makine Miktarı (Adet)
1	Römork	66.877
2	Yağmurlama Makinesi	36.520
3	Kimyevi Gübre Dağıtma Makinesi	35.180
4	Traktör - İki Akslı (51-70 Bg)	29.672
5	Kombine Hububat Ekim Makinesi	27.524
6	Kuyruk Milinden Hareketli Pulverizatör	24.019
7	Krema Makinesi	16.332
8	Traktörle Çekilen Hububat Ekim Makinesi	13.645
9	Diskli Traktör Pulluğu	10.559
10	Diskli Anız Pulluğu (Vanvey)	6.738
11	Pancar Sökme Makinesi	3.781

12	Saman Aktarma - Boşaltma Makinesi	3.414
13	Kulaklı Anız Pulluğu	2.851
14	Set Yapma Makinesi	2.558
15	Sap Toplamalı Saman Yapma Makinesi	2.146
16	Kombine Pancar Hasat Makinesi	1.268
17	Selektör (Sabit Veya Seyyar)	390
18	Biçerdöver (6-10 Yaş)	335

Kaynak: TÜİK

#### 6.4. TARIMSAL KREDİLER

Türkiye tarımsal krediler bakımından son yıllarda önemli mesafeler kat etmiştir. Gerek Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu gerekse IPARD kapsamında üst düzey desteklerle tarımsal kalkınmaya önemli desteklerde bulunulmuştur.

**TABLO 44. Konya İlinde 2014 Yılında Kullanılan Tarımsal Kredi Tutarı (TL)**

KREDİ TÜRÜ	KREDİ MİKTARI
GENEL İHTİYAÇ	57.490.590
TOHURLUK VE FİDE	17.438.159
FAİZSİZ KREDİLER	128.311
GÜBRE	60.145.980
ZİRAİ MÜCADELE	535.940
HAYVANCILIK	16.433.419
PETROL ÜRÜNLERİ	24.316.040
TÜKETİM	2.335.940
SİGORTA PRİMİ	1.649.546
DİĞER İŞLETME	14.064.205
DONATMA	7.861.016
MEKANİZASYON	293.698
SULAMA SİSTEM	15.925.639
HAYVAN EDİNDİRME	4.272.947
TÜKETİM YATIRIM	1.360
DİĞER YATIRIM	39.916
<b>TOPLAM</b>	<b>222.932.706</b>

Kaynak: Tarım Kredi Kooperatifleri Konya Bölge Müdürlüğü

Kullanılan kredi miktarı bakımından Konya ilçelerine bakıldığında, geçtiğimiz seneye göre ilk beşteki tek değişiklik 4. sıradaki Karatay'ın beşinciliğe, 5. sıradaki Cihanbeyli'nin dördüncülüğe yükselmesi olmuştur. Kredi kullanan ortak sayısı toplamda geçtiğimiz yıla göre 700 kişi artmıştır. Geçtiğimiz yıl 180 milyon olan toplam kredi miktarı, bu yıl 222 milyon TL'ye çıkmıştır.

TABLO 45. Konya’da 2014 Yılında Tarımsal Kredi Kullanan Ortak Sayısı ve Kullanılan Kredi Miktarı

İlçe Adı	Kredi Kullanan Ortak Sayısı 2013	Kredi Kullanan Ortak Sayısı 2014	Kullanılan Kredi Miktarı (TL) 2014
KARAPINAR	939	1.054	42.622.789
ÇUMRA	1.102	1.228	28.088.542
EREĞLİ	1.000	1.074	21.734.443
CİHANBEYLİ	1.048	1.133	19.626.542
KARATAY	804	898	19.360.583
KADINHANI	619	609	10.408.328
KULU	835	817	9.170.556
HÜYÜK	533	572	7.791.283
BEYŞEHİR	537	521	7.467.710
ILGIN	781	734	7.385.851
YUNAK	615	613	6.561.403
SARAYÖNÜ	290	315	5.038.626
SEYDİŞEHİR	380	443	4.707.239
AKŞEHİR	456	520	4.693.870
TUZLUKÇU	159	166	4.406.833
HALKAPINAR	333	372	4.167.004
SELÇUKLU	157	161	3.865.499
MERAM	220	229	3.046.170
DOĞANHİSAR	366	380	2.985.033
AKÖREN	164	190	2.008.789
AHIRLI	134	209	1.871.515
GÜNEYSINIR	168	189	1.818.649
ALTINEKİN	124	118	1.784.811
ÇELTİK	164	86	1.465.490
DERBENT	129	133	855.148
<b>TOPLAM</b>	<b>12.031</b>	<b>12.764</b>	<b>222.932.706</b>

Kaynak: Tarım Kredi Kooperatifleri Konya Bölge Müdürlüğü

Konya’da ilçeler bazında Karatay, Cihanbeyli, Çumra ve Altinekin gibi ilçeler verimlilikleriyle öne çıkmaktadır. Şeker pancarında Çumra, arpada (diğer) Selçuklu, ayçiçeğinde Karatay, vişnede Akşehir ve kirazda da Ereğli listenin başında yer almaktadır.

TABLO 46. Konya'da İlçeler Bazında Öne Çıkan Tarımsal Ürünler (ton)

	Arpa Diğer	Arpa Biralık	Aspir	Ayçiçeği	Kimyon	Kiraz	Vişne	Şeker Pancarı
Selçuklu	74.995		40	6.161	35	299	68	55.988
Karatay	68.683	1.011	122	93.207	57	55	42	297.017
Kulu	60.992	40	1.196	722	2.000		26	32.671
Kadınhanı	59.269		99	11.646	125			257.415
Çumra	56.884	3.825	5	36.211		168		1.499.530
Ereğli	37.953		4	2.747	6	15.159	1.805	134.944
İlgin	37.735		115	846	105	252	238	163.359
Altınekin	34.161		47	23.363	356	33	60	500.018
Karapınar	29.512			25.802		72	41	316.818
Sarayönü	26.675		463	2.470	210	26	9	39.504
Seydişehir	26.196			56		375	27	226.525
Emirgazi	24.871		20	97				3.218
Beyşehir	21.875		89			442	888	110.886
Yunak	17.364		91	17.172	168	165	891	297.017
Tuzlukçu	14.889		201	298	90	36	36	35.167
Akşehir	10.971		68	256		15.049	19.504	111.368
Hüyük	8.774		23	10		342	172	51.978
Meram	7.545	628	163	1.030		362	255	69.131
Doğanhisar	6.899		64	95		610	8.531	27.226
Güneysınır	6.695			39		428	23	260
Akören	5.973			515		77	22	7.896
Çeltik	2.978		111	5.715	75	205	331	114.406
Halkapınar	2.366					1.520	244	
Yalıhüyük	1.871					44	18	3.881
Bozkır	1.658			1		245	36	
Ahırlı	1.509					128	18	11.138
Derbent	609		99			109	17	4.059
Derebucak	146		86			15		
Taşkent	39					2.314	4	
Hadim	14					12.581	32	
Cihanbeyli		77.194	743	35.122	2.800	15	8	658.387

Kaynak: TÜİK

## 2. HAYVANCILIK

Konya ili tarımsal faaliyetleri içinde hayvancılık özel bir ağırlığa sahiptir. Geniş bir alana yayılan Konya il toprakları hayvancılık için uygun bir zemin oluşturmaktadır. İlde yağışların yetersiz olması sulama olanaklarının azlığı bitkisel üretim yapan çiftçilerin ikinci bir faaliyet kolu olarak hayvancılığa yönelmelerine neden olmuştur.

Konya ili büyükbaş hayvan varlığı içinde sığır ağırlıklı bir yer tutmakta olup manda yok denecek kadar azdır. TÜİK 2014 yılı verilerine göre ilde toplam 460,814 baş sığır bulunmaktadır. İl sığır varlığının yapısı incelendiğinde ağırlığın kültür ırk sığırlarda olduğu dikkat çekmektedir.

**TABLO 47. Konya'da Büyükbaş Hayvancılık (2014)**

Hayvan Adı	Toplam (Adet)	Sağılan Hayvan Sayısı (Baş)	Süt (Ton)
<b>Sığır (Kültür)</b>	436.853	158.070	631.174
<b>Sığır (Melez)</b>	185.356	62.890	174.583
<b>Sığır (Yerli)</b>	46.931	12.529	16.563
<b>Manda</b>	203	83	107
<b>TOPLAM</b>	669.343	233.572	822.427

Kaynak: TÜİK

Konya ili hayvan varlığı içerisinde ağırlıklı olarak küçükbaş hayvanlar bulunmaktadır. Küçükbaş hayvanlar içerisinde ise ilk sırayı koyun yetiştiriciliği almaktadır. İlde bitkisel üretimle birlikte yapılan hayvancılık ve özellikle koyun ve sığır yetiştiriciliği çiftçi aileleri için önemli bir ekonomik uğraştır.

**TABLO 48. Konya'da Küçükbaş Hayvancılık (2014)**

Hayvan Adı	Toplam (Adet)	Sağılan Hayvan Sayısı (Baş)	Süt (Ton)
<b>Koyun (Yerli)</b>	1.592.964	887.903	70.144
<b>Koyun (Merinos)</b>	303.022	143.936	5.757
<b>Keçi (Kıl)</b>	230.260	97.338	9.539
<b>Keçi (Tiftik)</b>	1.191	507	22
<b>TOPLAM</b>	1.824.415	985.748	79.705

Kaynak: TÜİK

Konya 2014'te bir önceki yıla göre yerli koyun, kıl keçisi ve merinos koyunu süt veriminde artış sağlamış, diğerlerinde ise düşüş göstermiştir. 2014 yılının önceki senelere göre kurak geçmesiyle açıklanabilecek bu durumla birlikte, adet miktarlarında da düşüş gözlenmektedir.

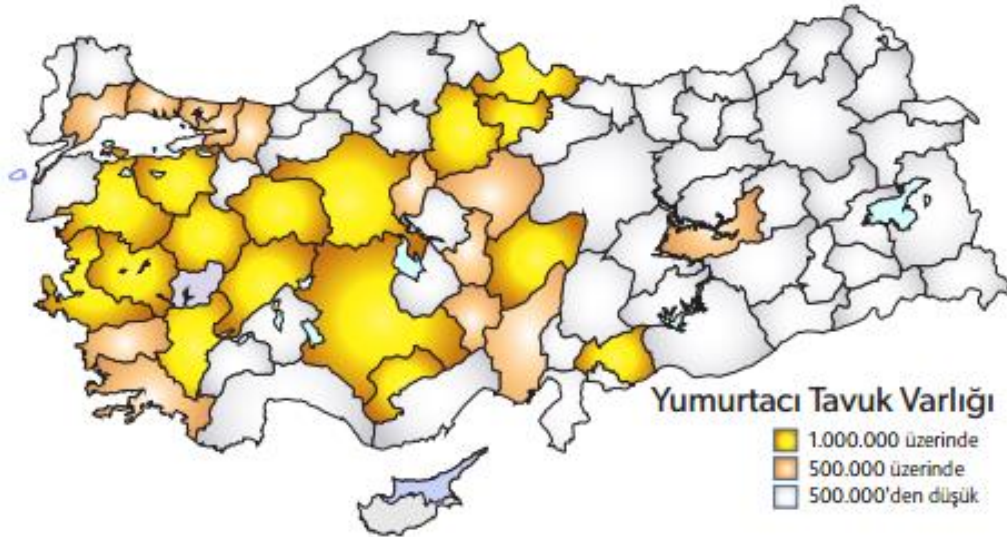
Konya'da kümes hayvanları yetiştiriciliğinden daha ziyade yumurta tavukçuluğu yapılmaktadır. 2014 yılında Konya, toplam 10.934.035 adet yumurta tavuğu ile Türkiye'nin yumurta tavuğunun %11,7'sini karşılayarak ikinci olmuştur. Birinci sırayı 12.720.000 (%13,6) yumurta tavuğu ile Afyonkarahisar ili alırken, üçüncü sırayı 9.110.284 (%9,7) yumurta tavuğu ile Manisa almıştır. 2014 yılında Türkiye'de 93.751.470 yumurta tavuğu üretilmiştir.

**TABLO 49. Konya'da Kümes Hayvancılığı**

	Yumurta Tavuğu	Et Tavuğu	Ördek	Hindi	Kaz
Türkiye	93.751.470	199.976.150	399.820	2.990.304	911.990
Konya	10.934.035	760.100	7.066	47.229	15.296
Konya'nın Payı (%)	11,7	0,3	1,71	1,5	1,6

Kaynak: TÜİK

Konya'da yumurta tavukçuluğu bütün ilçelerde yapılmakla birlikte, merkez ilçeleri oluşturan Karatay, Meram ve Selçuklu'da daha yaygındır. Konya'da yumurta tavukçuluğunda teknoloji kullanımı oldukça yüksek düzeydedir ve ilde üretilen yumurta sayısı tavuk sayısına göre çok daha yüksektir. Konya Türkiye yumurta üretiminin ortalama %15-20'sini karşılamaktadır.



Konya'da yumurtacılık çok önemli bir istihdam kaynağıdır ve kanatlı hayvancılık Konya'da ihrac amaçlı geliştirilmelidir. Özellikle markalı ve katkılı yumurta üretimi teşviki oluşturulmalıdır. Gelişmiş tesis kurulması ve markalı yumurta için gerekli teknik alt yapının da yapımı desteklenmelidir

Konya ilinde diğer kanatlı hayvan (ördek, hindi, kaz) yetiştiriciliği ise yok denecek kadar azdır.

Konya’da eskiden beri geleneksel olarak arıcılık faaliyetleri de yapılmaktadır. 1960’ların ortalarında modern kovanlar kullanılmaya ve arıcılıkta modern yöntemler yaygınlaşmaya başlamıştır. İlde arıcılık faaliyetlerinde bulunan köy sayısı 338 olup, arıcılık yapan köyler daha çok merkez ilçeyi oluşturan Karatay, Meram ve Selçuklu ilçeleri ile Beyşehir, Seydişehir ve Hadim ilçesindeki köylerden oluşmaktadır. Bununla birlikte Konya’nın Türkiye’nin bal üretimine katkısı oldukça düşüktür.

TABLO 50. Konya’da Arıcılık

Yıl	Arıcılık Yapan İşletme Sayısı	Toplam Kovan	Bal Üretimi (ton)	Balmumu Üretimi (ton)
2014	1.032	80.676	921	62
2013	1.017	76.430	928	62

Kaynak: TÜİK

### 3. SANAYİ

Konya sahip olduğu 9 adet organize sanayi bölgesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı destekli 18 küçük sanayi sitesi, il merkezinde yer alan 18 küçük sanayi sitesi, Konya iline bağlı ilçelerde yer alan 13 küçük sanayi sitesi ve 14 özel sanayi sitesi ile Türkiye ekonomisinin istihdam ve sanayi yükünü sırtlayan illerden bir tanesidir.

Sanayi odaklı üretim misyonuyla ülkemizin yükselen ekonomilerinden birisi olan Konya’da, 2014 yılı verilerine göre I. Organize Sanayi Bölgesi’nde 156, Konya Organize Sanayi Bölgesi’nde 490, Beyşehir Organize Sanayi Bölgesi’nde 12, Ereğli Organize Sanayi Bölgesi’nde 57, Akşehir Organize Sanayi Bölgesi’nde 13, Seydişehir Organize Sanayi Bölgesi’nde 2 ve Karapınar Organize Sanayi Bölgesi’nde 5 adet olmak üzere; organize sanayi bölgelerinde toplam 735 firma üretim faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Ayrıca Konya’da bulunan özel sanayi sitelerinden birisi olan BÜSAN Özel Organize Sanayi’nde 840 işyeri bulunmakta olup 680 firma üretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

2002 yılında Konya’da mevcut 4.409 adet iş yeri kapasitesinde 17 adet sanayi sitesinde 9.000 kişiye istihdam sağlanmışken, 2015 yılında 4.500 adet iş yeri kapasitesinde 18 adet sanayi sitesinde istihdam 11.843 kişiye ulaşmıştır. Ayrıca 60 işyeri kapasiteli Bozkır Özlem Sanayi Sitesi projesi devam etmektedir.

Özellikle Konya’da faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin işyeri sayısı bakımından sektörel çeşitliliği dikkat çekicidir. Konya, metal işleme alanında Türkiye pazarının % 45’ine sahiptir. Traktörlerde kullanılan parçaların % 90’nı ve tarım makinalarında kullanılan parçaların % 100’ünü üretebilmekte ve bu alanda Türkiye pazarının % 65’ini elinde bulundurmaktadır. Otomotiv Yan Sanayi sektöründe, birçok marka modelin %70’den fazla parça ve ekipmanı Konya’da üretilmektedir. Türkiye tahıl üretiminin % 10’unu Konya karşılamaktadır. Bununla birlikte Konya’da çikolata ve şekerleme sektörü oldukça ilerlemiş durumdadır. Konya’da metal döküm sanayi sektöründe 450 firma yılda 250.000 ton kapasiteyle üretim yapmaktadır. Bu da Türkiye’deki metal döküm üretiminin % 18’ine tekabül etmektedir. Yılda yaklaşık 15 milyon çift ayakkabı üretimi ile Konya, Türkiye pazarının % 15’ini tek başına karşılamaktadır.

Sektörel çeşitlilikte önemli mesafeler kat eden Konya’da, 2013 yılında 3.249 olan sanayi siciline kayıtlı işletmelerin sayısı, 2014 sonu itibarıyla 3.825 olarak gerçekleşmiştir. Konya’da “sanayi envanteri” oluşturulması çalışmaları kapsamında, Nisan 2015 itibarıyla 6.750 işletme sanayi siciline kayıtlı bulunmaktadır. 1.375 işletme ise sanayi sicil belgesi almak için onay beklemektedir. Bu durumda Konya, sanayi sicil veri tabanına göre ülke sıralamasında 4. büyük il konumundadır.

**TABLO 51. Konya İli 2014 Sonu Sanayi Siciline Kayıtlı İşletmelerin Sektörlere Göre Dağılımı**

SEKTÖR ADI	FİRMA SAYISI
Ağaç ve Mantar Ürünleri (Mobilya Hariç) Saz Saman ve Benzeri Malzemeden Örülerek Yapılan Eşyalar	57
Ambalaj İmalatı	59
Ana Metal Sanayi	892
Basım ve Yayımlar; Plak Kaset ve Benzeri Kayıtlı Medyanın Çoğaltılması	28
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Elektrikli Makine ve Cihazların İmalatı	28
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Teçhizatın İmalatı	312
Büro Makineleri ve Bilgisayar İmalatı	15
Derinin Tabaklanması ve İşlenmesi; Bavul, El Çantası, Saraçlık, Ayakkabı, Koşum Tk.	192
Diğer Madencilik ve Taş ocakçılığı	85
Elektrik Gaz Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	28
Geri Dönüşüm	3
Gıda Ürünleri ve İçecek İmalatı	622
Giyim Eşyası İmalatı; Kürkün İşlenmesi ve Boyanması	46
Ham Petrol ve Doğalgaz Çıkarımı; Saha Araştırması ve Tetk. Hariç, Petrol ve Gaz Çıkarımı ile İlgili Hizmetlerin Faaliyetleri	25
İnşaat Malzemeleri	157
Kâğıt Hamuru, Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri İmalatı	15
Kimyasal Madde ve Ürünleri İmalatı	57
Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt Malzemesi	2
Kömür Madenciliği	33
Makine İmalatı	489
Metal Cevherler Madenciliği	48
Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	65
Mobilya İmalatı; Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer İmalatlar	298
Motorlu Kara Taşıtı, Römork ve Yarı Römork İmalatı	2
Plastik ve Kauçuk Ürünlerin İmalatı	103
Radyo, Televizyon, Haberleşme Teçhizatı ve Cihazların İmalatı	7
Tekstil Ürünleri İmalatı	62
Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler ile Saat İmalatı	58
Tıbbi Bitkiler	37
<b>TOPLAM</b>	<b>3.825</b>

**Kaynak:** Konya Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

### 3.1. KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ

#### 3.1.1. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekli Küçük Sanayi S siteleri

Konya'da Bakanlık destekli toplamda 15 sanayi sitesi faaliyetlerini yürütmekte olup, ayrıca 60 işyerine sahip Bozkır Özlem Sanayi Sitesi projesi devam etmektedir. Bu sanayi sitelerinde yaklaşık 12.000 kişiye istihdam sağlanmaktadır. Toplamda 4.340 işyeri faal olarak ticaretini sürdürmekte olup 15 sanayi sitesinin ortalama doluluk oranı % 92,1'dir.

**TABLO 52. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Desteği İle Yapılan Küçük Sanayi S siteleri**

Kuruluş Yılı	ADI	KREDİ 2014 FİYATLARI (BİN TL)	TOPLAM İŞYERİ SAYISI	FAAL İŞYERİ SAYISI	DOLULUK ORANI	YAKLAŞIK İSTİHDAM
2009	Konya - Kulu	4.864	91	76	84	152
1971	Konya - Karatay (I+II) Bölüm	4.713	1075	991	92	3.964
1972	Konya - Bayrakçı (I+II) Bölüm	2.346	536	430	80	1.290
1974	Konya - Akşehir (I. Bölüm)	6.333	302	302	100	604
1974	Konya - Ereğli Hızar ve Marangoz	4.804	200	200	100	600
1980	Konya - Merkez (Hızarcılar)	2.813	104	86	83	172
1983	Konya - Ilgın	2.356	76	76	100	152
1985	Konya - Çumra	9.805	174	154	89	308
1983	Konya - Ereğli	2.760	112	112	100	336
1983	Konya - Merkez Anadolu Teknik (I+II)	17.397	537	537	100	1.611
1989	Konya - Merkez (Zafer)	4.238	432	404	94	1.212
1988	Konya - Karapınar	2.505	170	140	82	420
1990	Konya - Akşehir (II. Bölüm)	11.720	394	394	100	788
1995	Konya - Yunak	2.429	90	70	78	140
1992	Konya - Bozkır	1.633	47	47	100	94
2001	Konya - Karapınar (II. Bölüm)	1.614	(Karapınar I ile Karapınar II bilgileri aynıdır)			

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

#### 3.1.2. Konya İl Merkezindeki Küçük Sanayi S siteleri

Konya il merkezinde 18 küçük sanayi sitesi 5.491 işyerinde yaklaşık 14.000 kişiye istihdam oluşturmaktadır. Bu sanayi sitelerinde ayakkabı, mobilya, otomotiv, döküm, makine vb. sektörlerde ağırlıklı olarak üretim gerçekleştiren firmalar bulunmakla birlikte aynı zamanda oto tamir ve bakım hizmetleri sunan firmalar da yer almaktadır.

TABLO 53. Konya İl Merkezindeki Küçük Sanayi Siteleri

Sıra No	Adı	Yeri	Kuruluş Yılı	Alanı (Daa)	Faaliyete Geçtiği Yıl	İşyeri Sayısı	İstihdam
1	EN-SAN KSS	Selçuklu	1978	21.000	1992	150	302
2	ALTINBAŞAK KSS	Selçuklu	1983	4.814	1986	33	64
3	BAKIR VE KAL. KSS	Selçuklu	1984	7.280	1989	66	122
4	KERESTECİLER KSS	Selçuklu	1991	30.000	1999	103	206
5	KIBRIS KSS	Selçuklu	1989	10.310	2002	73	52
6	TIRSAN KSS	Selçuklu	1990	25.000	2001	170	340
7	SELÇUK KSS	Selçuklu	1984	3.585	1990	111	220
8	SAYGIN KSS	Selçuklu	1989	88.393	1997	87	120
9	MOBİLYA KSS	Selçuklu	1986	12.800	1993	99	202
10	KUNDURACILAR KSS	Selçuklu	1969	2.626	1972	450	650
11	AYKENT KSS	Karatay	-	-	-	1.343	5.500
12	DÖKÜMCÜLER KSS	Karatay	-	-	-	180	550
13	SON BİRLİK KSS	Karatay	-	-	-	160	250
14	ASLIM KSS	Karatay	-	-	-	300	600
15	YILDIZ KSS	Karatay	1996	-	2010	120	150
16	ESKİ SANAYİ SİTESİ	Selçuklu	-	-	-	1.530	3.000
17	VATAN SANAYİ SİTESİ	Karatay	-	-	-	340	900
18	KONİMSAN SANAYİ SİTESİ	Karatay	-	-	-	176	600
<b>TOPLAM</b>						<b>5.491</b>	<b>13.828</b>

**Kaynak:** Konya Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

### 3.1.3. Konya İlçelerindeki Küçük Sanayi Siteleri

Konya'ya bağlı ilçelerde 13 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Yaklaşık 1.400 işyerinin bulunduğu bu sanayi sitelerinde, ortalama 2.000 kişiye istihdam sağlanmaktadır.

TABLO 54. Konya İlçelerindeki Küçük Sanayi Siteleri

Sıra No	Adı	Yeri	Kuruluş Yılı	Alanı (Daa)	Faaliyete Geçtiği Yıl	İşyeri Sayısı	İstihdam
1	Akşehir KSS	Akşehir	1959	15.645	1974	330	314
2	Y. Beyşehir KSS	Beyşehir	1981	35.840	1990	256	496
3	Oto KSS	Beyşehir	1979	8.800	1999	21	52
4	Cihanbeyli KSS	Cihanbeyli	1987	16.120	1993	124	134
5	Doğanhisar KSS	Doğanhisar	1999	10.800	-	36	-

6	Ereğli Marangozlar KSS	Ereğli	1980	15.800	1984	112	210
7	Kadınhanı KSS	Kadınhanı	1968	25.000	1987	95	144
8	İlgın Ağaç İşleri	İlgın	1999	88.393	2002	21	40
9	Seydişehir KSS	Seydişehir	1994	47.705	-	124	210
10	Akören KSS	Akören	1998	3.000	2001	12	23
11	İçeri Çumra KSS	İçeri Çumra	1995	32.000	-	160	-
12	Sarayönü KSS	Sarayönü	1990	15.000	1999	25	62
13	Seydişehir Hiz.	Seydişehir	1989	23.100	1999	77	152
<b>TOPLAM</b>						<b>1393</b>	<b>1.837</b>

**Kaynak:** Konya Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

### 3.1.4. Konya İli Diğer Sanayi Alanları

Konya'da özel sanayi alanları içerisinde yer alan Yeni Dökümcüler Sitesi, Konsan Sanayi Sitesi, Ketenci Sanayi Sitesi, Astim Sanayi Sitesi, Modesa Sanayi Sitesi ve Şekerciler Sanayi Sitesinde 489 işyeri bulunmakta olup 3.880 kişiye istihdam sağlanmaktadır.

**TABLO 55. Konya İli Diğer Sanayi Alanları**

SANAYİ ALANI ADI	YERİ	İŞYERİ SAYISI	İSTİHDAM
Yeni Dökümcüler Sitesi	Karatay	70	350
Konsan Sanayi Sitesi	Karatay	122	2.600
Ketenci Sanayi Sitesi	Selçuklu	55	280
Astim Sanayi Sitesi	Karatay	60	200
Modesa Sanayi Sitesi	Karatay	52	120
Şekerciler Sitesi	Karatay	130	330

### 3.2. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

Türkiye'de en fazla organize sanayi bölgesine sahip illerinden birisi olan Konya; toplamda 9 adet OSB ile Türkiye ekonomisinin sanayi lokomotifleri arasında yer almaktadır. 2002 yılında, 550 hektar alanda kurulu 3 adet OSB'de 7.640 kişi istihdam edilmekte iken, 2015 yılında 3.409 hektar alanda kurulu 7 adet OSB'de 37.000'den fazla kişiye istihdam sağlanmaktadır.

Ayrıca; 2015 yılında 450 hektar büyüklüğünde 2 adet Organize Sanayi Bölgesi projesi ve 5.958 hektar büyüklüğündeki Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi projeleri devam etmektedir. Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'nde yapılacak yatırımların çoğunlukla güneş enerjisinden elektrik elde etmeye yönelik olması beklenilmektedir.

TABLO 56. Konya İli Organize Sanayi Bölgeleri

OSB adı	Alan (Ha)	Tahsis Edilen Parsel Sayısı	Üretimde Olan İşyeri Sayısı	İnşaat	Proje	Mevcut İstihdam Durumu
1 Akşehir OSB	115	58	21	15	19	380
2 Beyşehir OSB	100	45	12	5	28	175
3 Çumra OSB	58	22	2	0	5	10
4 Ereğli OSB	258	68	57	4	5	651
5 Karapınar OSB	208	47	9	10	25	95
6 KONYA OSB	2043	609	490	116	35	30.000
7 KONYA 1. OSB	134	186	156	5	25	6.000
8 Seydişehir OSB	150	53	2	2	39	30
9 Kulu OSB	400	0	0	0	0	0

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Konya Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

### 3.2.1. Konya Organize Sanayi Bölgesi (KOS)

Tahsisi Yapılan İşyeri Sayısı	609 Adet
Faal İşyeri Sayısı	490 Adet
Sektörel Çeşitlilik	40
İstihdam	30.000

**Kaynak:** Konya OSB Müdürlüğü

1976 yılında 3 milyon metrekare alanda 2. OSB olarak faaliyete başlayan Konya Organize Sanayi Bölgesi (KOS), 1997 yılında 9 milyon metrekare alan ile 3. OSB'nin açılması, 2006 yılında 4 milyon metrekare ile 4. OSB'nin açılması ve alanın bölgeye kazandırılması ile 16 milyon metrekareye ulaşmıştır. Tamamı tahsis edilmiş olan 4. OSB'de bulunan 105 sanayi parselinde Unilever ile birlikte 13 firma faaliyete geçmiş 92 firmanın inşaatı ise hızla devam etmektedir.

2012 yılında 7 milyon metrekare alanın imar planları onaylanarak 5. OSB'de çalışmalar başlatılmıştır. 5. OSB'de şu ana kadar 3.800.000 m<sup>2</sup>'lik alanın satın alımları gerçekleştirilmiştir. Bu rakamlar dâhilinde Konya OSB, sahip olduğu toplamda 23 milyon metrekarelik arazi ile Türkiye'nin en büyük ikinci organize sanayi bölgesi konumundadır.

TABLO 57. Konya Organize Sanayi Bölgesi'nde İmalat Yapan Firmaların Sektörel Dağılımı

SEKTÖR ADI	ÜRETİMDEKİ FİRMA SAYISI	SEKTÖR YÜZDESİ
Otomotiv Yedek Parça	108	17
Döküm	74	12
Makine	61	10
Tarım Makineleri ve Ekipmanları	47	8
Metal	40	7
Gıda	38	6
Plastik	34	6
İnşaat	28	5
Ambalaj	20	3
Mobilya ve Ahşap Ürünleri	18	3
Değirmen Makinaları	17	3
Hidrolik	17	3
Kimya	15	2
Dorse ve Damper	14	2
Isıtma ve Soğutma Sistemleri	9	1
Kauçuk ve Lastik	8	1
Tekstil	8	1
Yem ve Tohumculuk	8	1
Geri Dönüşüm	5	1
Kâğıt	5	1
Boya	4	1
Kozmetik	4	1
Güneş Enerji Sistemleri	3	1
Madeni Yağ	3	1
Diğer	21	3
<b>Toplam</b>	<b>609</b>	<b>100</b>

Kaynak: Konya OSB Müdürlüğü

## 3.2.2. BÜSAN Özel Organize Sanayi Bölgesi

Cadde Sayısı	10 Adet
Sokak Sayısı	20 Adet
İşyeri Sayısı	840 Adet
Faal Firma Sayısı	675 Adet
İş Grup (Sektör)	29 Adet
İthalat	(Kıta) 7
İhracat	(Kıta) 7
İstihdam	23.000 kişi yaklaşık
Araç Sirkülasyonu	11.000 üzerinde
BÜSAN Sanayi Yıllık İhracat	459.142.376 TL
BÜSAN Sanayi Yıllık İthalat	412.880.468 TL

Kaynak: BÜSAN Özel Organize Sanayi Sitesi Müdürlüğü

BÜSAN Özel Organize Sanayi Sitesi, özel sanayi siteleri içerisinde Türkiye’de 1. sırada, dünyada ise 6. sırada yer almaktadır. 840 adet işyerinin faaliyetlerini yürüttüğü BÜSAN, yaklaşık 23.000 kişiye istihdam oluşturmaktadır.

BÜSAN Sanayinde üretilen ürünler 7 farklı kıtada birçok ülkeye ihraç edilmektedir. Gerçekleştirilen üretimin yaklaşık olarak %40’ını otomotiv ve makine yedek parça sanayi oluştururken, %30’unu plastik, ambalaj, gıda üretimi, malzeme satış ve ticaret, geriye kalan %30’unu da diğer sanayi ürünleri imalatı oluşturmaktadır.

**TABLO 58. BÜSAN Özel Organize Sanayi Sitesinde Yer Alan Firmaların Sektörel Dağılımı**

Sektör Adı	Sektörde Yer Alan Faal Firma Sayısı	Sektör Yüzdesi
Otomotiv	102	15,1
Makine İmalat	88	13
Gıda	75	11,1
Endüstri Ürünleri	74	11
Metal	63	9,3
Hırdavat	46	6,8
Elektronik	32	4,7
İnşaat	30	4,4
Hidrolik	25	3,7
Kalıp	21	3,1
Tarım Makinaları	20	3
Alüminyum	17	2,5
Makine Satış	16	2,4
Kargo Taşımacılık	9	1,3
Reklam	9	1,3
Asansör	8	1,2
Mühendislik	7	1
Dalgıç Pompa	6	0,9
Cam Sanayi	5	0,7
Finans	5	0,7
Sağlık	5	0,7
Tekstil	3	0,4
Güneş Enerji Sistemleri	2	0,3
Kişisel Bakım	2	0,3
Demir Çelik	1	0,1
Demir Çelik Doğrama	1	0,1
Spor Eğitim	1	0,1
Tesisat	1	0,1
Turizm	1	0,1
<b>Toplam</b>	<b>675</b>	<b>100</b>

Kaynak: BÜSAN Özel Organize Sanayi Sitesi Müdürlüğü

#### 4. DIŞ TİCARET

2014 yılı, dünya ülkelerinin tamamında olduğu gibi Türkiye’de de birbirinden çok farklı ve iniş-çıkışlarla dolu bir ekonomik seyir halinde geçmiştir. Ülke olarak 2014 yılındaki %2,9 büyümenin en büyük dinamiklerinden birisi ihracat artışı ve ithalat azalması ile sağlanan net ihracattır.

İhracata dayalı büyüme hedefleyen bir ülke için, aynı hedef doğrultusunda üretime devam eden ve Türkiye’nin yeni Marmara’sı olma yolunda son hızla koşturan Konya iş âleminin verileri fazlasıyla önemli hale gelmiştir.

Konya’da; son 13 yıl boyunca sürekli artan (2009 yılında yaşanan ihracat ve ithalattaki düşüş harici) dış ticaret rakamları gözlenmektedir.

2002-2014 döneminde Türkiye’nin dış ticaret hacmi 4,56 katına çıkarken, Konya’nın dış ticaret hacmi aynı dönemde 9,71 katına ulaşmıştır. Nitekim 2002 yılında 292 milyon dolar olan Konya dış ticaret hacmi, 2014 yılında 2,832 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. Bu gelişmenin bir yansıması olarak Konya dış ticaret hacmi 2002 yılında Türkiye dış ticaret hacminin binde 3’ünü oluştururken, 2014 yılında binde 7’ye ulaşmıştır.

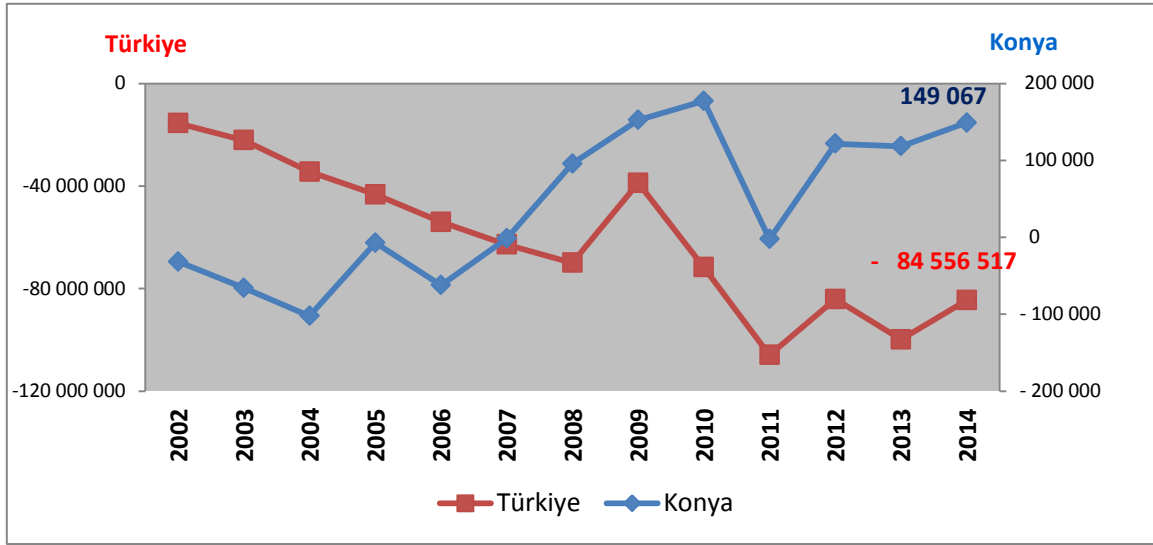
**TABLO 59. Konya’nın Dış Ticaret İstatistikleri (2002 – 2014)**

Yıllar	İhracat % Değişim (Önceki Yıla Göre)		İthalat % Değişim (Önceki Yıla Göre)		Dış Ticaret Dengesi	Dış Ticaret Hacmi	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı
	x 1000\$	Değişim %	x 1000\$	Değişim %	x 1000\$	x 1000\$	%
2002	129 959	21,3	161 564	80,1	- 31 605	291 523	80
2003	179 039	37,8	244 921	51,6	- 65 882	423 960	73
2004	275 556	53,9	377 698	54,2	- 102 142	653 255	73
2005	419 985	52,4	427 021	13,1	- 7 036	847 006	98
2006	493 532	17,5	555 829	30,2	- 62 297	1 049 361	89
2007	694 111	40,6	695 625	25,2	- 1 514	1 389 736	100
2008	871 223	25,5	775 418	11,5	95 805	1 646 641	112
2009	735 997	-15,5	583 483	-24,8	152 514	1 319 481	126
2010	980 101	33,2	802 842	37,6	177 259	1 782 943	122
2011	1 168 598	19,2	1 170 864	45,8	- 2 266	2 339 462	100
2012	1 275 626	9,2	1 153 774	-1,5	121 851	2 429 400	111
2013	1 368 079	7,2	1 249 700	8,3	118 378	2 617 779	109
2014	1 490 599	9,0	1 341 532	7,3	149 067	2 832 131	111

**Kaynak:** Türkiye İstatistik Kurumu

Konya ekonomisi, 2011’deki 2,5 milyon dolar açıktan sonra 3 yıl boyunca dış ticaret fazlası vermiştir. Türkiye genelindeki dış ticaret dengesi ise ülke ithalatının ihracatından fazla olması dolayısıyla 13 yıldır negatif değerler almaktadır.

GRAFİK 55. Dış Ticaret Dengesi - Konya / Türkiye (x1000 Dolar)

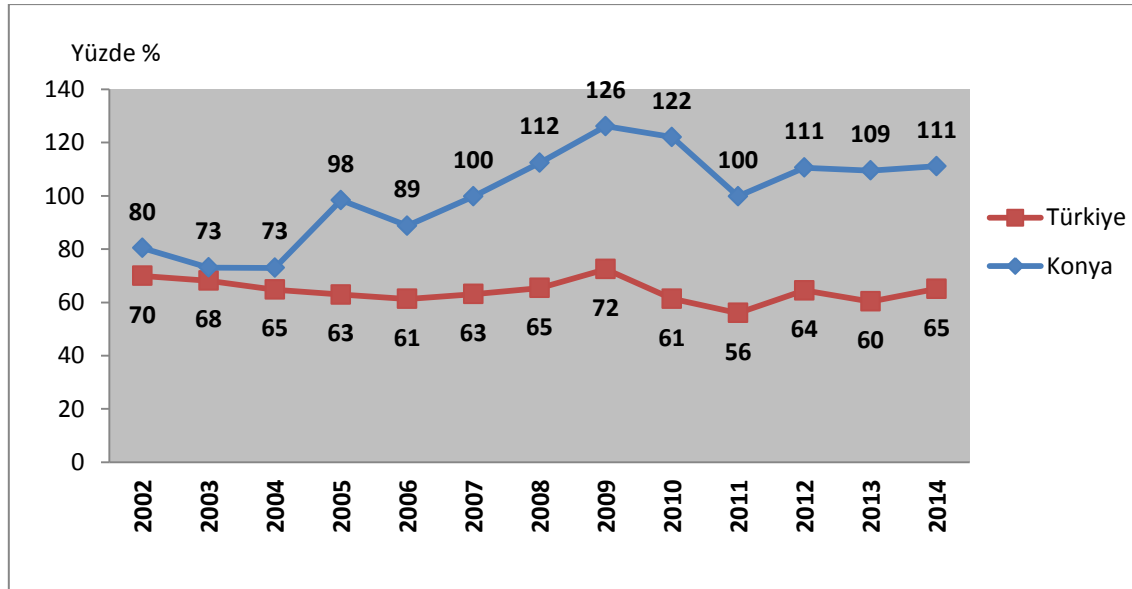


Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Dış ticaret grafikleri ile de Türkiye'nin son yıllarda dış ticaret açığının devam ettiği, Konya dış ticaret dengesinin fazla verme eğiliminde olduğu açıkça görülmektedir.

İhracatın ithalatı karşılama oranı incelendiğinde; Konya ilinde karşılama oranının Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu ve 2007 yılından itibaren Konya ihracatının, ithalat rakamları üzerinde değerler elde ederek ithalatı karşılama oranlarının 100 ve üzerinde olduğu gözlemlenmektedir.

GRAFİK 56. İhracatın İthalatı Karşılama Oranı - Konya / Türkiye (%)



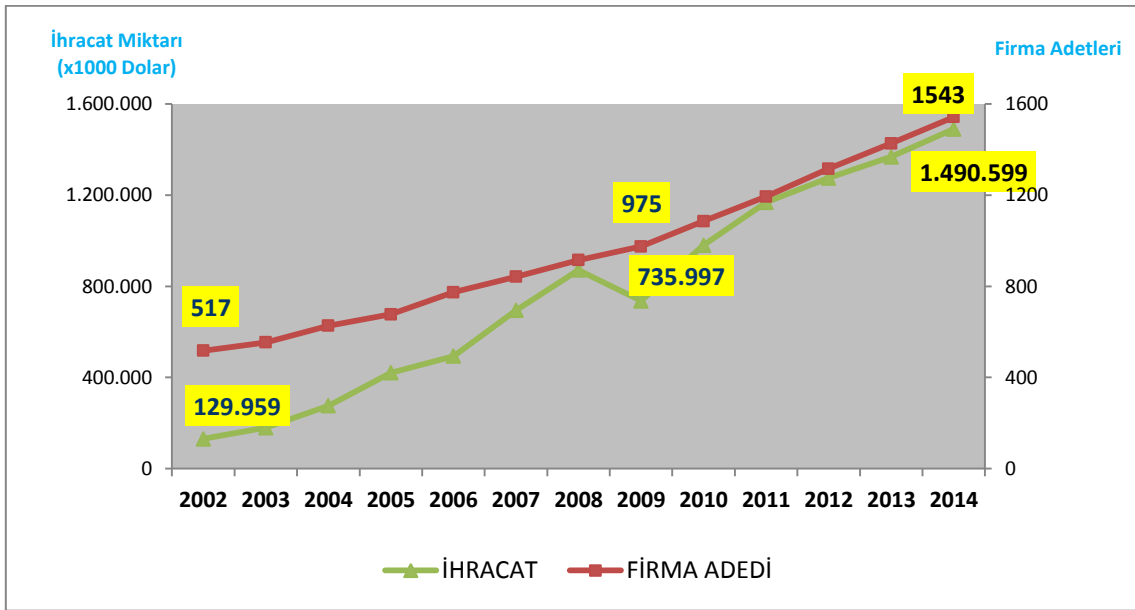
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

#### 4.1. İHRACAT

172 ülkeye ihracat yapan Konya'nın ihracatı, son yıllarda ciddi bir ivme kazanmıştır. Bugün Konya, sanayiden tarıma, hammaddeden otomotive, ulaşımdan lojistiğe kadar birçok alanda oyun kurucu rolündedir. Konya'da üretilen ürünlerin büyük bir kısmı yurt dışına ihraç edilmektedir.

Son 13 yıl içerisinde ihracat verilerinin düştüğü tek yıl 2009'da **975** olan Konya **ihracatçı firma sayısı**, 2014 yılsonu itibariyle **% 58 artış** ile **1.543'e** çıkmıştır. Aynı yıl **736 milyon dolar** olan ihracat rakamı ise **% 103 artış** ile **1.490 milyar dolara** çıkmıştır.

GRAFİK 57. 2002-2014 Konya İhracat Verileri

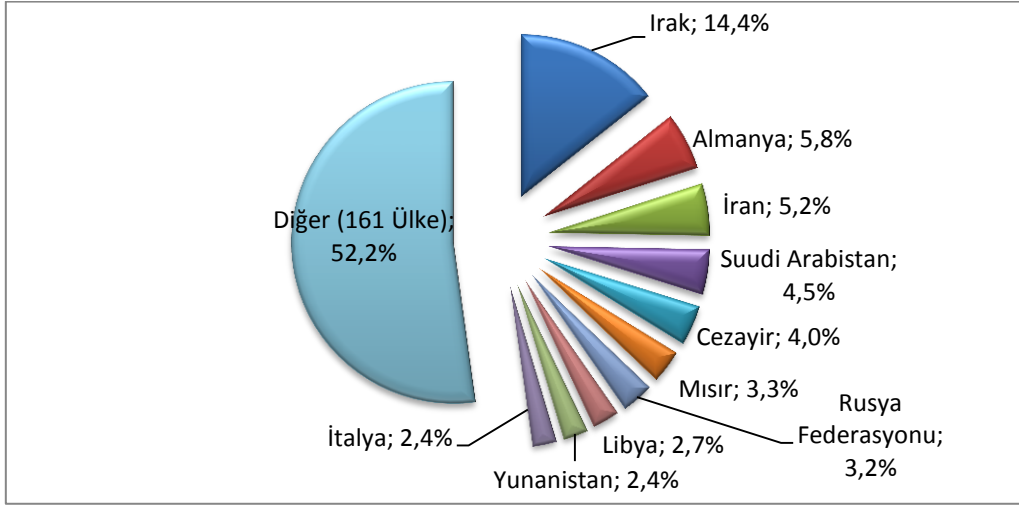


**Kaynak:** Türkiye İstatistik Kurumu

TÜİK verilerine göre; Konya ihracatında yer alan 172 farklı ülkeden ilk 10 ülkenin toplam ihracat içindeki payı 2011 yılından itibaren yaklaşık %48 olarak gerçekleşmiştir. Konya ihracatında en büyük payı, %14,4 ile Irak almaktadır. Irak'a yapılan ihracat, iç savaş, yerel sorunlar vb. nedeni ile 2012 yılından beri düşme eğilimine girmiştir.

Konya'nın ihracat yaptığı ülkeler arasında bulunan Irak ve Almanya son üç yıldır ilk iki sırada yer almaktadırlar. İran, Rusya, İtalya, Suudi Arabistan, Mısır ve Cezayir gibi ülkeler ise ihracatta ön sıralarda yer alan diğer ülkeler olmuşlardır.

GRAFİK 58. 2002-2014 Konya İhracat Partnerleri (Ülke Dağılımları)



Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2002-2014 yılları arasındaki Konya ihracatının ana sektörler itibarıyla dağılımına bakıldığında, “İmalat Sanayi” ihracatının çok yüksek bir yüzde ile (2014’de % 93,4) önde yer aldığı görülmektedir. İmalat sanayinden sonra yer alan sektörler bakıldığında; sırasıyla “Tarım ve Ormanlık, Madencilik ve Taşocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticareti” gelmekte ve bu ana sektörlerin toplamı %10’a dahi ulaşmamaktadır.

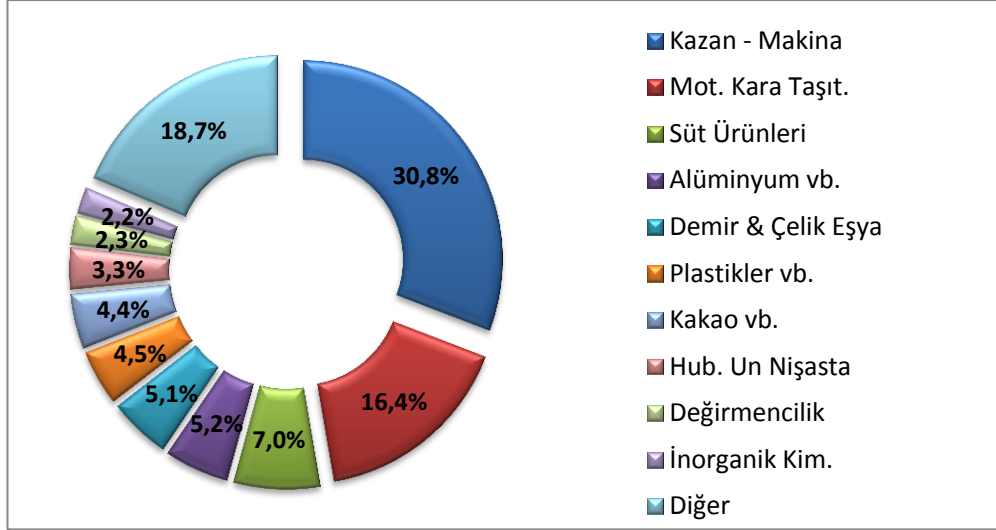
TABLO 60. Konya İhracatının Ana Sektörlerdeki Dağılımı (2002-2014) (Dolar)

YIL	İmalat Sanayi	Tarım ve Ormanlık	Madencilik, Taşocakçılığı	Toptan ve Perakende Ticaret	Diğer	TOPLAM
2002	124.646.265	4.750.214	450.572	110.914	1.402	129.959.367
2003	171.131.747	6.769.166	392.177	737.208	8.481	179.038.779
2004	267.779.314	4.642.246	496.976	2.636.286	1.535	275.556.357
2005	411.494.792	4.522.722	216.061	3.749.694	2.123	419.985.392
2006	482.634.508	6.927.642	597.218	3.372.405	406	493.532.179
2007	657.002.769	24.539.423	9.170.299	3.398.256	0	694.110.747
2008	827.956.002	33.631.397	7.326.541	2.308.854	0	871.222.794
2009	703.346.843	26.091.276	4.831.972	1.727.358	0	735.997.449
2010	914.746.801	43.962.645	19.456.426	1.916.882	18.389	980.101.143
2011	1.077.200.106	67.735.955	20.134.245	3.527.672	0	1.168.597.978
2012	1.186.609.272	76.287.911	8.959.314	3.769.130	0	1.275.625.627
2013	1.274.849.174	77.308.379	11.494.769	4.414.182	12.168	1.368.078.672
2014	1.392.142.224	79.547.574	14.187.421	4.683.041	38.893	1.490.599.153

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2014 yılı Konya ihracat rakamlarına bakıldığında alt sektörler arasında ilk sırada %30,8'lik pay ile kazan ve makineler gelmektedir (2013 payı %28,3) . İkinci sırada %16,4 bir pay ile (2013 payı %17,5) motorlu kara taşıtları, parça ve aksesuarları gelmekte, üçüncü olarak ise süt ürünleri, yumurta, bal gibi hayvansal menşeli ürünler yer almaktadır. İhracattaki ilk on sektörün toplam rakamı 1.211 milyar dolar ile %81,3'ü bulmaktadır.

**GRAFİK 59. Konya İhracatında Alt Sektörler - 2014**



**Kaynak:** Türkiye İstatistik Kurumu

2014'te Konya'nın Türkiye ihracatındaki payı %0,99 olarak gerçekleşmiştir. Konya bu oranla, Türkiye genelinde 14., yoğun rekabette bulunduğu dokuz il arasında 8.sırada bulunmaktadır.

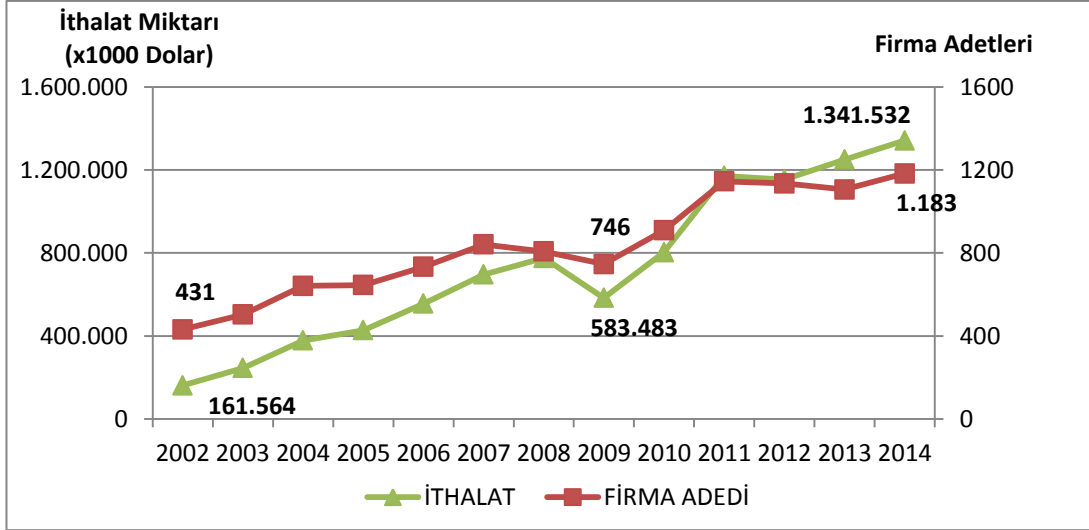
2013 yılına göre %9 oranında artan Konya ihracatının sadece birkaç önemli sektörde olması, üzerinde çalışılması gereken bir durumdur. Şehirde yapılan sanayi alanındaki yeni yatırımlar ile sektör çeşitliliği sağlanmalı ve 2015 yılından başlamak üzere asgari 2 milyar dolarlık bir yıllık ihracat hedefi ile üretime devam edilmelidir.

2014 ihracat rakamları, Konya için yeterli değildir. Konya'nın ihracat hedefi olarak önümüzdeki 3 yıl içerisinde 2,5 milyar dolar, 2023 yılında da 15 milyar dolar olarak bir rakam ortaya konmuştur. Ayrıca bugün ihracatta 14. sırada olan Konya'nın, 2023 yılında ilk beş şehir içerisinde yer alması hedeflenmektedir.

#### 4.2. İTHALAT

Konya'da 2009'da 746 olan Konya ithalatçı firma sayısı, 2014 yılsonu itibarıyla % 59 artış ile 1.183'e çıkmıştır. Aynı yıl 583 milyon dolar olan ithalat rakamı ise % 130 artış ile 1,342 milyar dolara çıkmıştır.

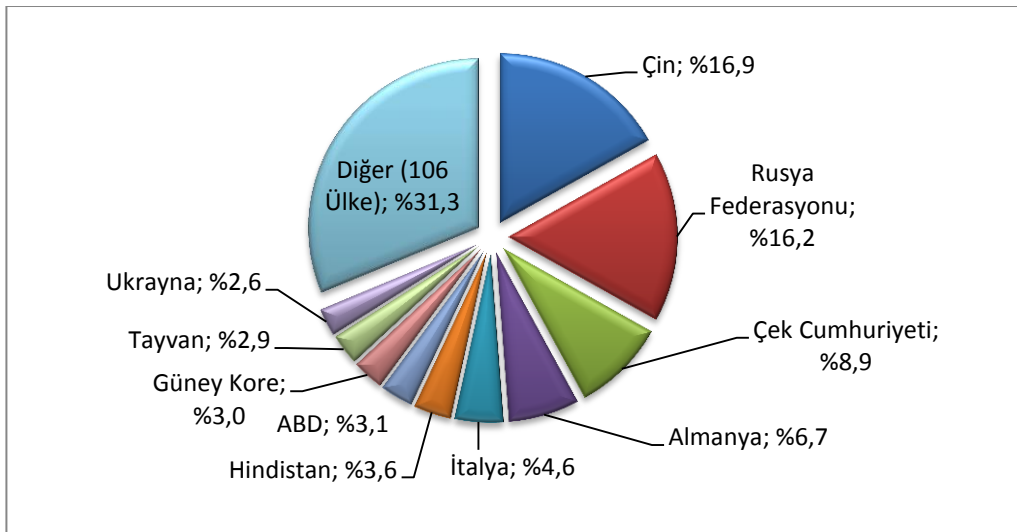
GRAFİK 60. 2002-2014 Konya İthalat Verileri



Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konya ithalatında yer alan 106 farklı ülkeden ilk üçü, Çin (%16,9), Rusya (%16,2) ve Çek Cumhuriyeti (%8,9) olmuştur. İthalatta yer alan ilk 10 ülkenin toplam dış ticaret içindeki payı 2013 yılında %63,3 iken 2014 yılında bu veri %68,7 gibi yüksek bir rakam olarak gerçekleşmiştir. Son yıllarda ilk iki sırada Çin ve Rusya arasında yer değişiklikleri olmakla birlikte asıl sürpriz veriler 2013 yılında %0,7 ithalatımız olan Çek Cumhuriyeti'nin büyük bir sıçrama ile 3.sırada yer almasıyla ortaya çıkmıştır.

GRAFİK 61. 2002-2014 Konya İthalat Partnerleri (Ülke Dağılımları)



Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2002-2014 yılları arasındaki ithalatın ana sektörler dağılımına bakıldığında da “İmalat Sanayi”nin %77,7 ile önde olduğu (2013’de %75,2) görülmektedir. Bununla birlikte “Tarım ve Ormancılık” sektörü de %18,2 gibi bir ithalat oranı ile (2013’de %21) ikinci büyük sektör olarak sıralamadaki yerini almıştır.

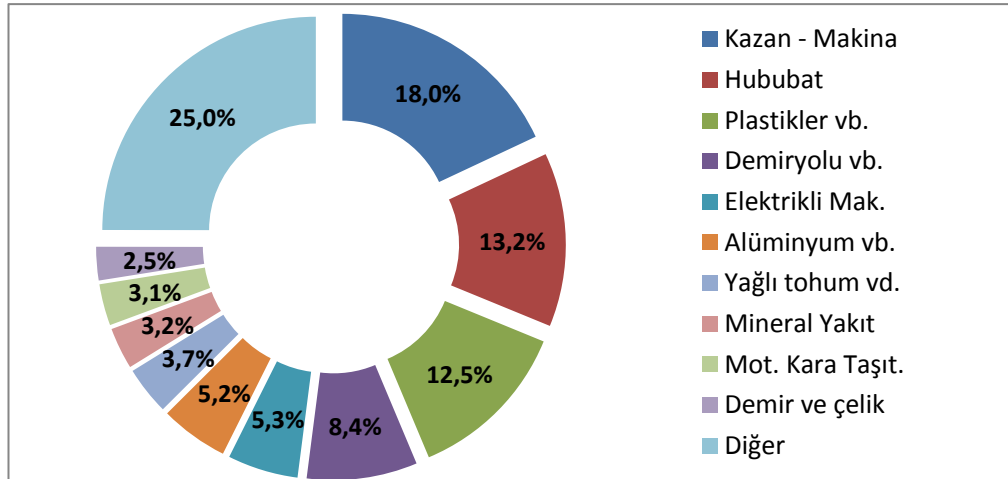
**TABLO 61. Konya İthalatının Ana Sektörlerdeki Dağılımı (2002-2014) (Dolar)**

YIL	İmalat Sanayi	Tarım ve Ormancılık	Madencilik, Taşocakçılığı	Toptan ve Perakende Ticaret	Diğer	TOPLAM
2002	145.253.292	12.742.912	2.021.923	1.545.979	0	161.564.106
2003	228.376.608	12.870.459	1.889.293	1.781.948	2.736	244.921.044
2004	339.742.242	29.550.339	2.494.222	5.783.024	128.563	377.698.390
2005	408.767.511	8.421.837	2.469.900	7.335.064	26.755	427.021.067
2006	535.139.838	11.212.651	3.312.695	6.159.553	4.043	555.828.780
2007	600.319.465	86.856.371	1.627.080	6.787.052	34.807	695.624.775
2008	578.205.569	173.890.526	14.904.666	8.399.411	18.013	775.418.185
2009	455.279.617	98.624.322	24.889.825	4.670.110	19.195	583.483.069
2010	657.840.398	134.261.603	3.470.254	7.248.433	21.068	802.841.756
2011	949.795.309	206.891.020	4.878.909	8.994.789	303.829	1.170.863.856
2012	924.053.816	214.483.849	4.858.017	9.193.977	1.184.691	1.153.774.350
2013	939.750.366	262.044.596	38.096.583	9.798.134	10.565	1.249.700.244
2014	1.042.491.318	244.725.773	35.214.576	19.061.689	38.622	1.341.531.978

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konya ithalatına alt sektörel bazda bakıldığında da ilk sırada %18’lik pay ile kazan ve makineler gelmektedir (2013’de %21,3). En çok ithal rakamına ulaşan ikinci sektör 2013’de %18,8 pay almış iken 2014’de %13,2’lik orana düşen hububat, un ve nişasta ürün sektörü olmuştur. Plastikler ve mamulleri sektörü ise %12,5 oranı ile üçüncü sırada yer almaktadır (2013’de %15,1). İthalattaki ilk on sektörün toplam oranı 2013 yılında %80,0 iken 2014 yılı sonunda %75’e düşmüş, bununla birlikte ilk on sektörün rakamsal tutarı ise 1.006 milyar dolara ulaşmıştır.

**GRAFİK 62. Konya İthalatında Alt Sektörler – 2014**



Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

## 5. İÇ TİCARET

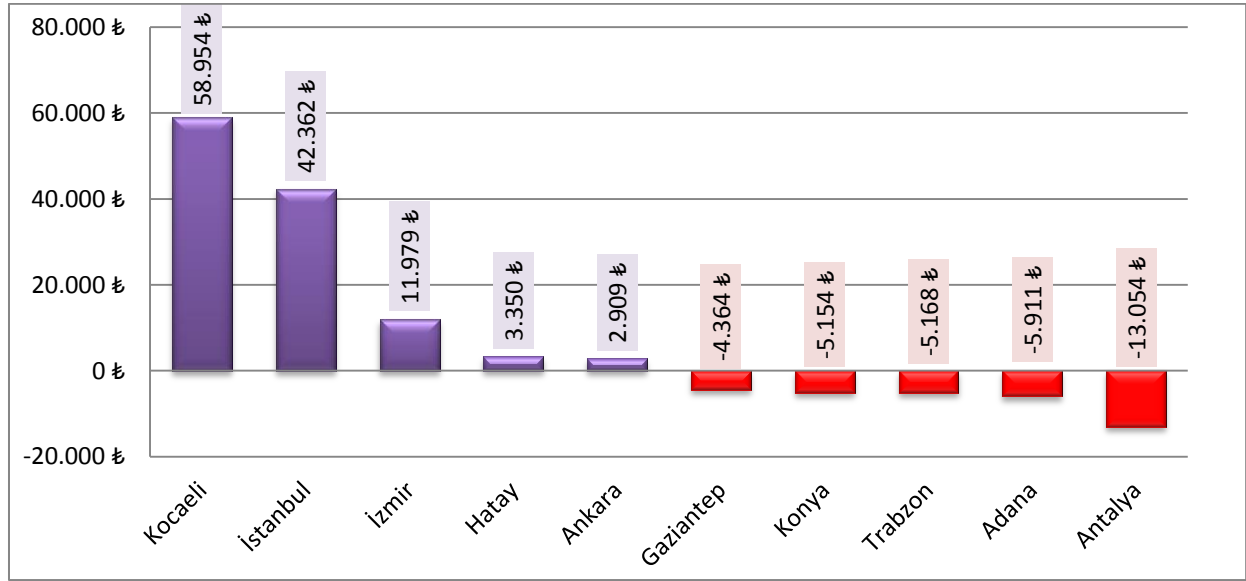
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi'nde, iller arası ticaret verileri sunulmaktadır. İlgili istatistikte iller arasında satış ve alış miktarları verilmektedir. <sup>1</sup>

İller arasında ticaret fazlası veren iller arasında ilk sırada 58,9 milyar TL'lik fazla miktarı ile Kocaeli gelmektedir. Kocaeli'nin ardından 42,3 milyar TL'lik fazlasıyla İstanbul ikinci, 11,9 milyar TL'lik fazlasıyla İzmir üçüncü sırada yer almaktadır.

İller arasında ticaret açığı veren iller içerisinde ilk sırada 13 milyar TL'lik açık miktarı ile Antalya yer almaktadır. Antalya'nın ardından 5,9 milyar TL'lik açık miktarıyla Adana ikinci, 5,1 milyar TL'lik açık miktarıyla Trabzon üçüncü sırada yer almaktadır.

Konya'nın iç ticaret verilerine bakıldığında; 2013 yılında diğer illere 39,3 milyar TL satış yapan Konya, 44,2 milyar TL diğer illerden alım yapmıştır. Konya'nın iç ticareti 5,14 milyar TL açık vererek sondan 4. sırada yerini almıştır.

**GRAFİK 63. İç Ticaret Dengesi İlk Beş ve Son Beş İl (2013 – Milyon TL)**

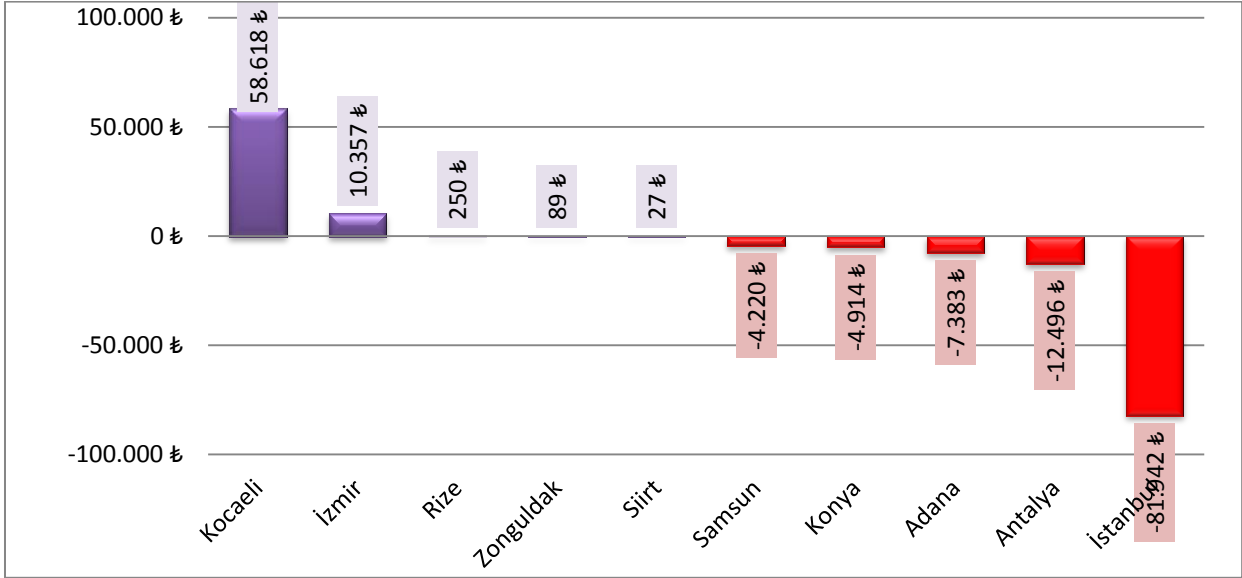


**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi

Konya'nın iç ticaretindeki açık toplam ticaretine de yansımış ve 2013 yılında 239 milyon TL'lik dış ticaret fazlası da Konya'nın ticaret açığı vermesini engelleyememiştir. İller arasında ticaret dengesi verilerine bakıldığında Konya -4,9 milyar TL'lik açık miktarıyla sondan dördüncü sırada yer almaktadır.

<sup>1</sup> Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sisteminde 2014 yılı verileri henüz yayınlanmamıştır. Bu veriler rapor tarihinden sonra, 2015 yılı sonunda açıklanacağı için burada bilgi açısından 2013 verileri verilmiştir.

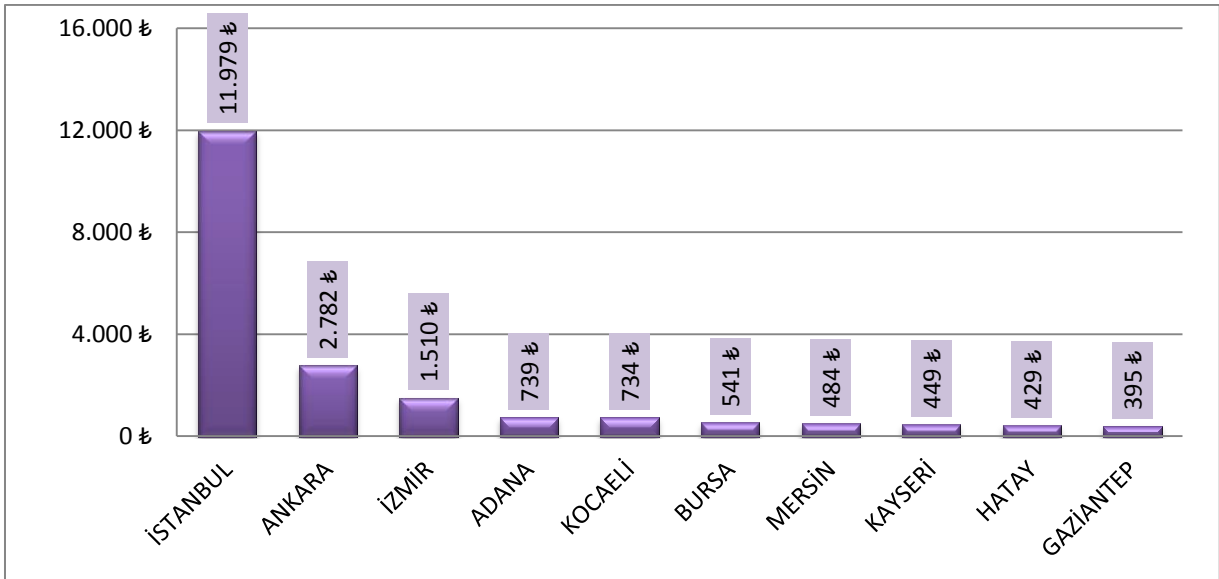
GRAFİK 64. Ticaret Dengesi İlk Beş ve Son Beş İl (2013 – Milyon TL)



**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından oluşturulan Girişimci Bilgi Sistemi, iller arasında yapılan ticarete ilişkin veriler sunmaktadır. 2013 yılı itibariyle Konya'nın en çok mal aldığı il 11,9 milyar TL ile İstanbul olmuştur. İstanbul'un ardından en çok mal aldığı iller sırasıyla 2,7 milyar TL ile Ankara ve 1,5 milyar TL ile İzmir olmuştur.

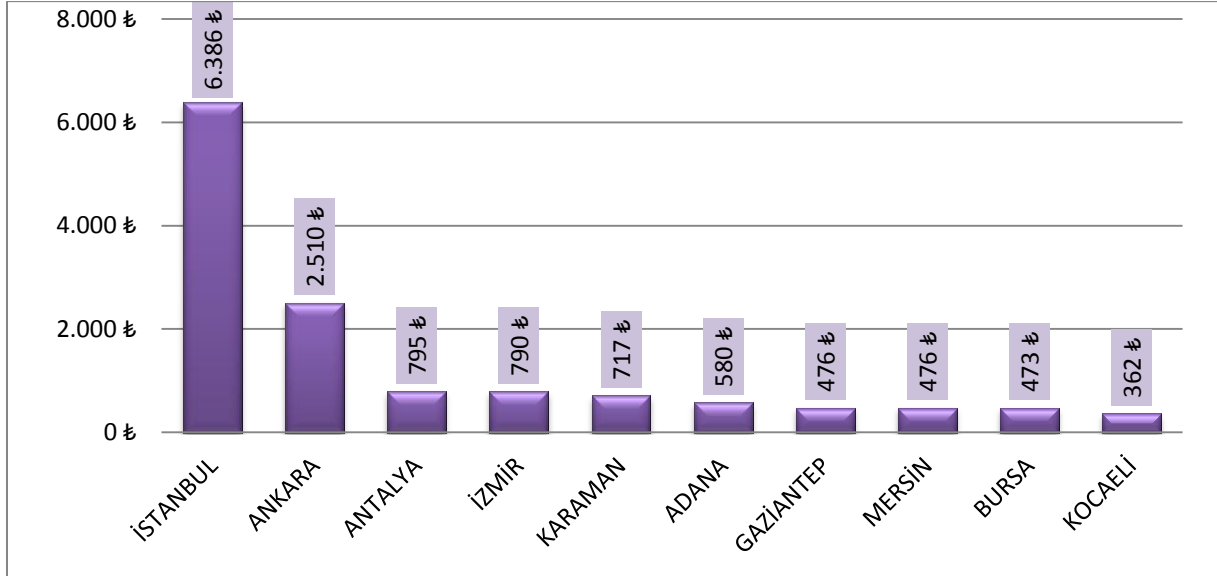
GRAFİK 65. Konya'nın En Çok Mal Aldığı İlk 10 İl (2013 – Milyon TL)



**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi

2013 yılında Konya'nın en çok mal sattığı illerde ilk üç sırada; İstanbul (6,3 milyar TL), Ankara (2,5 milyar TL) ve Antalya (795 milyon TL) yer almaktadır.

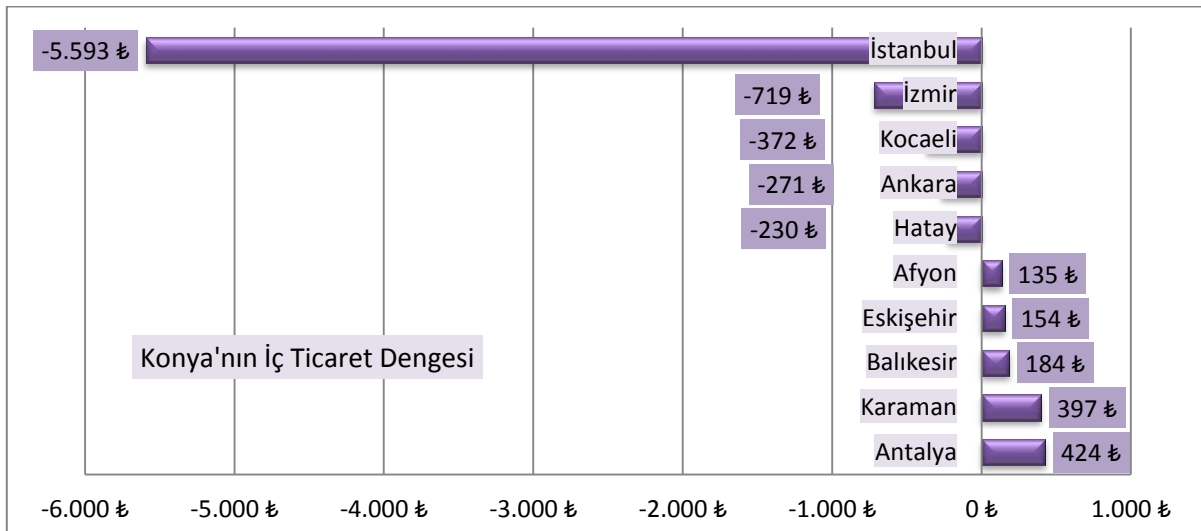
**GRAFİK 66. Konya'nın En Çok Mal Sattığı İlk 10 İl (2013 – Milyon TL)**



**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi

Konya'nın iller itibariyle yaptığı ticarete iç ticaret dengesinde en fazla açık verdiği il -5,5 milyar TL ile İstanbul, -719 milyon TL ile İzmir ve -372 milyon TL ile Kocaeli ilk üç sırada yer almaktadır. Konya'nın iç ticarete fazla verdiği iller arasında en çok fazla verdiği ilk üç il ise 424 milyon TL ile Antalya, 397 milyon TL ile Karaman ve 184 milyon TL ile Balıkesir'dir.

**GRAFİK 67. Konya'nın İç Ticaret Dengesi İlk 5 ve Son 5 İl (2013 – Milyon TL)**



**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi

## 6. TİCARİ HAYAT

### 5.1. AÇILAN - KAPANAN ŞİRKET SAYISI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği verilerine göre, 2014 yılında açılan şirket sayısı bir önceki yıla göre %45 artarak 1.156 olarak gerçekleşmiştir. 2013'teki %33'lük değişimi göz önüne aldığımızda bu artış Konya için büyük önem taşımaktadır. Kapanan şirket sayısı ise %8'lik artışla yine 2013'e nazaran yükselme göstermiştir. Kooperatif sayıları ise geçtiğimiz yıla göre aynı seviyede kalmıştır. Açılan kooperatif sayısı 2014 yılında 52 olurken, kapanan kooperatif ise 97 olmuştur.

**TABLO 62. Konya'da Türüne Göre Şirket Sayıları ve Değişimi**

Yıl	Firma Tipi	Konya	Türkiye	Konya Pay (%)	Konya Değişim (%)	
2014	Açılan	Şirket	1.156	57.710	2,0	45,0
		Kooperatif	52	1.005	5,2	-1,9
		Gerçek Kişi	1.574	67.920	2,3	26,8
	Tasfiye	Şirket	185	13.561	1,4	-31,2
		Kooperatif	92	1.907	4,8	13,6
	Kapanan	Şirket	229	14.002	1,6	8,0
		Kooperatif	97	1.820	5,3	15,5
		Gerçek Kişi	435	23.229	1,9	24,3
	2013	Açılan	Şirket	797	49.028	1,6
Kooperatif			53	915	5,8	47,2
Gerçek Kişi			1.241	58.987	2,1	5,9
Tasfiye		Şirket	269	18.139	1,5	-2,3
		Kooperatif	81	2.279	3,6	-27,1
Kapanan		Şirket	212	15.538	1,4	6,5
		Kooperatif	84	1.862	4,5	13,5
		Gerçek Kişi	350	19.873	1,8	-33,3

**Kaynak:** Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TOBB ve TESK verileri kurulan firma sayısı bakımından karşılaştırıldığında, iki kurumda da 2012 yılına kadar bir artış sonraki yıllarda ise dalgalanma olmuştur. 2014 yılında ise bir önceki yıla, TOBB verilerine göre açılan firmalarda TESK verilerine paralel bir şekilde önemli artış olmuştur.

TABLO 63. TOBB ve TESK'e Bağlı Odalarda Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Firma Sayısı

TOBB Verilerine Göre Açılan Firmalar						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Konya	1.400	1.917	2.036	1.804	2.091	2.782
Türkiye	88.766	102.913	114.872	107.219	108.930	126.635
TOBB Verilerine Göre Kapanan Firmalar						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Konya	848	728	863	798	646	761
Türkiye	44.535	43.363	56.121	47.978	37.273	39.051

TESK Verilerine Göre Açılan Firmalar						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Konya	4.771	5.405	5.678	5.285	5.567	5.939
Türkiye	162.911	177.032	190.899	188.435	193.870	200.235
TESK Verilerine Göre Kapanan Firmalar						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Konya	2.854	2.940	3.852	3.331	2.559	3.269
Türkiye	91.165	93.735	131.116	90.671	91.521	113.696

Kayn

ak: TOBB - TESK

Konya'nın merkez ilçelerinde işyeri açma ruhsatı alan firma sayısı 2013 yılında bir önceki yıla göre artış gösterirken; 2014 yılında üç ilçede düşme gerçekleşmiştir. En yüksek düşüş ise Selçuklu'da verilen ruhsat sayısında olmuştur.

TABLO 64. Konya'nın Merkez İlçelerinde İşyeri Açma Ruhsatı Alan Firma Sayısı

İlçe	2012	2013	2014
Selçuklu	928	1.108	818
Meram	621	693	565
Karatay	468	404	320
<b>Toplam</b>	<b>2.017</b>	<b>2.205</b>	<b>1.703</b>

Kaynak: Merkez İlçe Belediyeleri

Türkiye Esnaf ve Sanatkâr Odaları Birliği'nin 2014 yılı verilerine göre ise Konya'da toplam 84 meslek dalında oda faaliyet göstermektedir. Bu odalar bünyesinde 47 bin 601 esnaf faaliyet göstermektedir.

TABLO 65. Esnaf ve Sanatkârlar Odası En Fazla Olan İlk 10 İl

Sıra	İl Adı	Oda Sayısı	İşyeri Sayısı
1	İSTANBUL	163	186.770
2	İZMİR	129	109.688
3	ANKARA	114	80.339
4	BURSA	105	64.569
5	MANİSA	94	45.449
6	BALIKESİR	88	41.200
7	ADANA	86	43.649
8	AYDIN	85	35.367
9	KONYA	84	47.601
10	GAZİANTEP	78	32.686

Kaynak: TESK

Oda sayısı bakımından Türkiye’de 9. sırada olan Konya, esnaf sayısı ile nüfus oranlandığında ise %2,21’lik oranla 48. sırada yer almaktadır. Esnaf sayısı bakımından 45 bin 853 kişiyle 6. sırada yer alan Konya, işyeri sayısı bakımından ise 7. sırada yer almaktadır.

TABLO 66. En Fazla Esnafa Sahip İl 10 İl

Sıra	İl Adı	Esnaf Sayısı	İşyeri Sayısı	İlin Nüfusu	Esnaf Sayısının İlin Nüfusuna Oranı
1	İSTANBUL	178.019	186.770	14.160.467	%1,26
2	İZMİR	100.547	109.688	4.061.074	%2,48
3	ANKARA	76.582	80.339	5.045.083	%1,52
4	ANTALYA	66.566	76.622	2.158.265	%3,08
5	BURSA	59.694	64.569	2.740.970	%2,18
6	KONYA	45.853	47.601	2.079.225	%2,21
7	MERSİN	44.389	48.035	1.705.774	%2,60
8	MANİSA	41.672	45.449	1.359.463	%3,07
9	ADANA	40.809	43.649	2.149.260	%1,90
10	BALIKESİR	38.130	41.200	1.162.761	%3,28

Kaynak: TESK

## 5.2. PROTESTOLU SENETLER

Protestolu senetlere miktar bazında bakıldığında Konya, geçen yıla göre bir sıra gerilemiş olsa da toplamda %16,1'lik artışla 284 milyon protestolu senet kullanmıştır.

**TABLO 67. Protestolu Edilen Senet Tutarı Türkiye Sıralaması 2014**

SIRA	İLLER	TUTAR (TL)		Değişim (%)
		2013	2014	
1	İstanbul	1.946.509,981	2.120.984,073	9,0
2	Ankara	897.823,912	1.081.269,694	20,4
3	İzmir	462.816,173	510.581,162	10,3
4	Antalya	334.429,091	344.397,015	3,0
5	Van	56.378,774	289.114,698	412,8
6	Konya	245.297,027	284.737,783	16,1
7	Bursa	238.034,896	245.251,733	3,0
8	Gaziantep	115.258,459	190.780,497	65,5
9	Kayseri	175.551,174	164.399,468	-6,4
10	Adana	154.314,660	148.888,978	-3,5
<b>Genel Toplam</b>		<b>7.107.473.308</b>	<b>7.902.453,046</b>	<b>7,8</b>

**Kaynak:** Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi

Protestolu senetlere adet bazında bakıldığında, 2014 yılında protestolu senet sayısı Konya için artış göstermiştir. 2013'te 5. sırada olan Konya, 2014 yılında %4,7'lik artışla dördüncü sıraya yükselmiştir. Fakat geçtiğimiz yıla göre protestolu senet artışı %50 düşerek %9,6'dan %4,7'ye gerilemiştir.

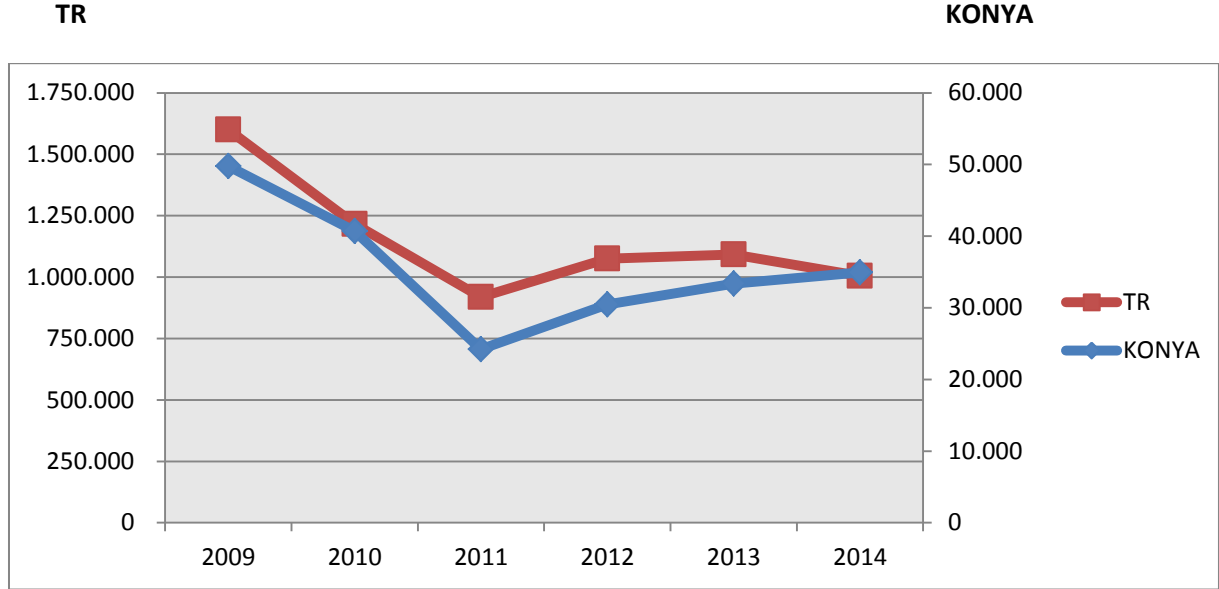
**TABLO 68. Protesto Edilen Senet Sayısı Türkiye Sıralaması**

SIRA	İLLER	ADET		Değişim (%)
		2013	2014	
1	İstanbul	144.849	138.236	-4,6
2	Ankara	75.051	73.636	-1,9
3	İzmir	43.347	43.406	0,1
4	Konya	33.373	34.941	4,7
5	Antalya	33.869	32.993	-2,6
6	Bursa	29.867	28.339	-5,1
7	Kayseri	13.939	13.984	0,3
8	Kocaeli	14.443	13.590	-5,9
9	Adana	14.042	13.571	-3,4
10	Muğla	14.061	13.488	-4,1
<b>Genel Toplam Türkiye</b>		<b>1.091.906</b>	<b>1.004.006</b>	<b>-8,1</b>

**Kaynak:** Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi

Protesto edilen senet sayıları yıllar itibarıyla Konya'da 2011 yılına kadar belirgin bir düşüş olmuş fakat 2011'den sonra küçük yüzdelerle artışlar gerçekleşmiştir. Türkiye'nin durumu da Konya'ya paralel bir şekilde gerçekleşmiş, 2014'te bir önceki yıla göre tekrar düşüş yaşanmıştır.

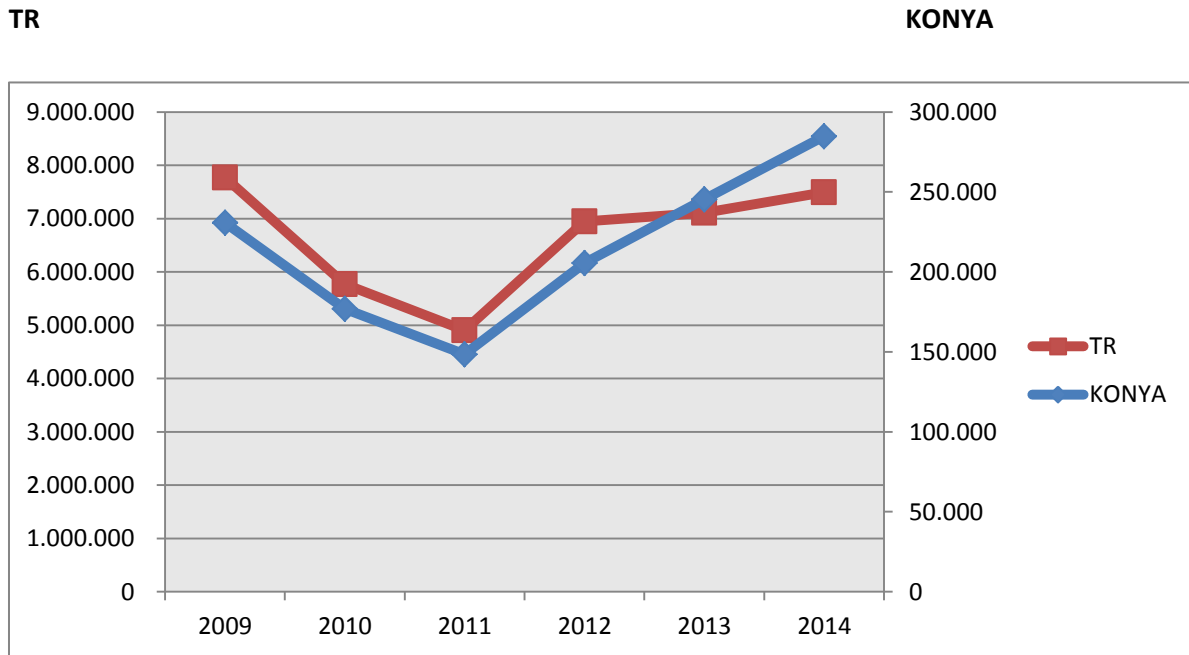
GRAFİK 68. Protestolu Senet Sayısı



Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi

Protestolu senet tutarlarında ise Konya ve Türkiye benzer bir çizgi izlemişlerdir. 2011 yılına kadar düşüş yaşanmış, 2011 sonrası dönemde ise geçtiğimiz yıl dahil artış gözlenmiştir.

GRAFİK 69. Protestolu Senet Tutarı (000)

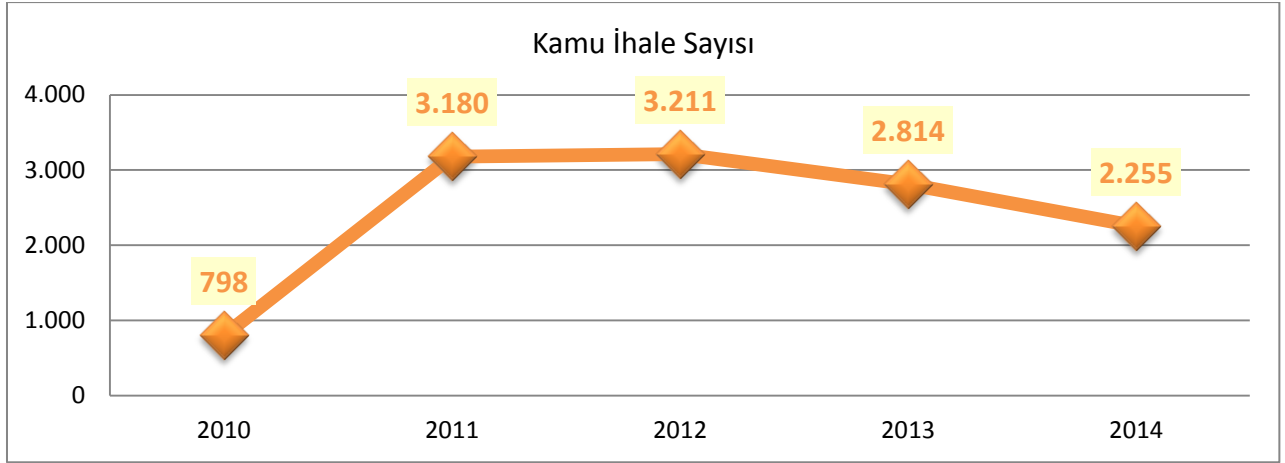


Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi

### 5.3. KAMU İHALELERİ

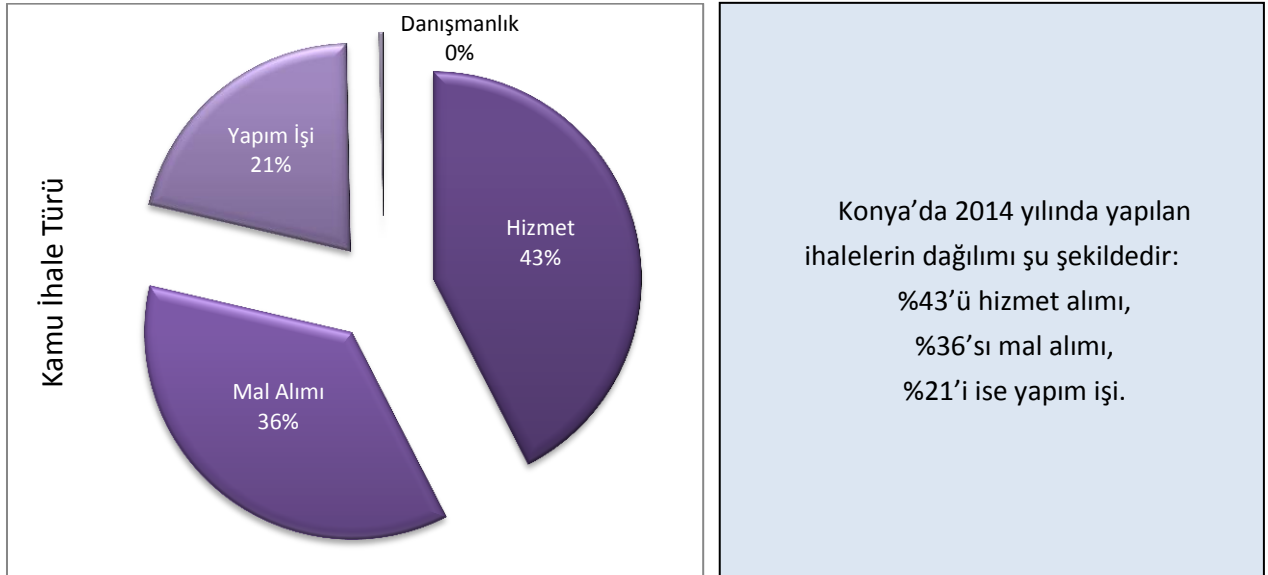
Kamu İhale Kurumu ihale istatistiklerine göre Konya’da yapılan ihale sayıları 2011 yılındaki artış dışında sürekli düşüş göstermektedir. 2011 yılında 3.180 ihale yapılırken bu rakam 2014 yılında 2.255’e düşmüştür.

**GRAFİK 70. Yıllar İtibariyle Konya’da Yapılan İhaleler**



**Kaynak:** Kamu İhale Kurumu İhale İstatistikleri

**GRAFİK 71. Konya’da Yapılan İhalelerin Dağılımı (2014)**



**Kaynak:** Kamu İhale Kurumu İhale İstatistikleri

#### 5.4. KONUT SATIŞLARI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye'de geçen yıl, 1 milyon 165 bin 381 konut el değiştirmiştir. Konya'da ise 2014 yılında toplam konut satışları bir önceki yıla göre yüzde 5,9 oranında artarak 29 bin 385 adet olmuştur.

Konya, 29 bin 385 konut satışı ile Türkiye genelindeki toplam (1.165.381) konut satışlarından (yüzde 2,5)'lik pay alarak 8'inci sırada yer almıştır.

Konut satışlarında, İstanbul 225.454 konut satışı ile en yüksek paya (%19,3) sahiptir. Satış sayılarına göre İstanbul'u, 131.825 konut satışı (%11,3) ile Ankara, 71.779 konut satışı (%6,2) ile İzmir izlemiştir. Aynı dönemde en az satış ise 157 konut ile Ardahan'da gerçekleşmiştir.

**TABLO 69. İllere Göre Konut Satışları (İlk 10 İl)**

Sıra	İl	2013	2014
1	İstanbul	234.789	225.454
2	Ankara	137.773	131.825
3	İzmir	72.421	71.779
4	Antalya	59.478	62.227
5	Bursa	40.894	42.437
6	Mersin	32.393	31.204
7	Kocaeli	28.512	29.720
8	Konya	27.724	29.385
9	Tekirdağ	28.959	29.239
10	Kayseri	27.109	28.375

Kaynak: TÜİK

2014 yılında Konya'daki ipotekli konut satışı sayısı 7 bin 374 adet olmuş, kentte diğer satış türleri sonucunda ise 22 bin 11 konut el değiştirmiştir. Konya'da 2014 yılına bir önceki yıla göre diğer satış türleri sonucunda el değiştiren konut sayısı %20,2 oranında artmıştır. Aynı dönemde Konya toplam konut satışları içindeki diğer konut satışı payı (%74,9) sıralamasına göre 22'inci sırada yer almıştır. Toplam konut satışlarının İstanbul'da %61,1'i, Ankara'da %62,1'i, İzmir'de ise %62,9'u diğer satış türleri sonucunda el değiştirmiştir.

#### 7. İSTİHDAM

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre Konya'da aktif çalışan sayısı yıllar itibarıyla sürekli artış göstermektedir. Sosyal güvenlik hizmetleri, üç farklı şekilde yürütülmektedir. Bunlar sırasıyla; 4/a sigortalı çalışan, 4/b esnaf ve tarım kesiminde kendi isteğiyle sigortalı olarak çalışan ve 4/c emekli sandığı kapsamında çalışan olarak sıralanmaktadır.

Toplam çalışanların %61,5'ini oluşturan SSK'lı aktif çalışan sayısı da memur sayısı gibi yıllar itibariyle sürekli artış göstermektedir. 2010 yılında 210.190 olan aktif sigortalı sayısı 2014 yılına gelindiğinde %39,4 artış göstererek 293.160 olarak gerçekleşmiştir.

Aktif çalışan esnaf sayısına bakıldığında son dört yıllık süreçte dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. 2010 yılında 63 bin olan ildeki esnaf sayısı, 2011 yılında 58 bine gerilemiştir. 2012 yılında 60 bin olan esnaf sayısı, 2013 yılında 57 bine düşmüştür. 2014 yılı itibariyle SGK kapsamında çalışan esnaf sayısı, 59.470'dir.

Tarım sektöründe çalışan aktif sigortalı sayısı, 2011 yılındaki bir yükselişin ardından son üç yılda sürekli düşüş göstermiştir. 2014 yılında tarımda çalışan sigortalı sayısı 48.799 kDAEŞir. Bu rakam, 2011 yılına göre %19,5 oranında düşüş göstermiştir.

Memurları kapsayan Emekli Sandığı (4/c) verilerine bakıldığında; 2010 yılında Konya'da 57 bin memur çalışırken, 2014 yılında bu rakam 74 bine yükselmiştir. Son beş yılda Konya'da çalışan memur sayısı %30 oranında artış göstermiştir.

**TABLO 70. Türlerine Göre Sigortalı Sayısı**

Yıl	(4/a) SSK	(4/b) Esnaf	(4/b) Tarım	(4/c) Emekli Sandığı	TOPLAM
<b>2010</b>	210.190	63.166	56.315	57.049	386.720
<b>2011</b>	236.247	58.803	60.670	63.897	419.617
<b>2012</b>	261.447	60.611	57.320	66.908	446.286
<b>2013</b>	276.145	57.266	50.620	71.304	455.335
<b>2014</b>	293.160	59.470	48.799	74.555	475.984

**Kaynak:** Sosyal Güvenlik Kurumu

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre Türkiye sıralamasında; SSK'lı (4/a) ve esnaf (4/b) aktif çalışan sigortalı sayısında İstanbul ilk sırada yer alırken, tarımda (4/b) aktif çalışan sigortalı sayısında Konya, Emekli Sandığı (4/c) aktif çalışan sigortalı sayısında ise Ankara ilk sırada yer almaktadır.

Konya'nın Türkiye sıralamasındaki yerine bakıldığında ise;

- SSK'lı çalışan sayısında 293.160 kişi ile 8'inci,
- Esnaf olarak çalışan sayısında 59.470 kişi ile 6'ıncı,
- Tarımda çalışan sayısında 48.799 kişi ile 1'inci,
- Çalışan memur sayısında ise 74.555 kişi ile 5'inci

sırada yer aldığı görülmektedir.

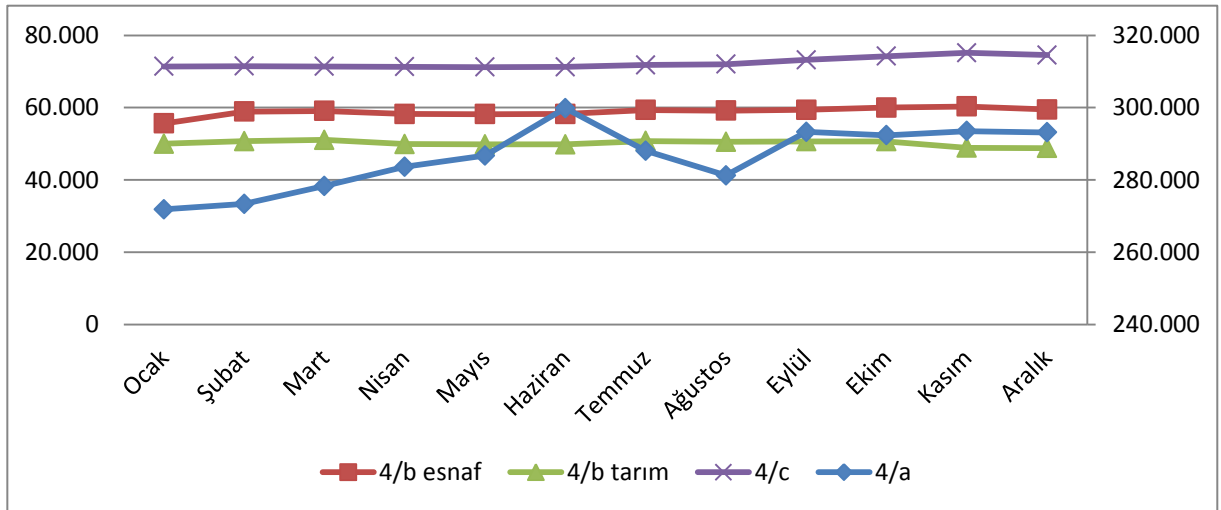
TABLO 71. Sigortalı Türlerinin Türkiye Sıralaması

4/a			4/b Esnaf			4/b Tarım			4/c		
Sıra	İller	Çalışan Sayısı	Sıra	İller	Çalışan Sayısı	Sıra	İller	Çalışan Sayısı	Sıra	İller	Çalışan Sayısı
1	İstanbul	4.205.777	1	İstanbul	510.653	1	<b>Konya</b>	<b>48.799</b>	1	Ankara	391.723
2	Ankara	1.253.865	2	Ankara	139.805	2	Antalya	44.153	2	İstanbul	340.277
3	İzmir	859.111	3	İzmir	122.830	3	Manisa	39.214	3	İzmir	155.298
4	Bursa	648.294	4	Antalya	93.332	4	Mersin	35.694	4	Bursa	76.536
5	Antalya	474.429	5	Bursa	84.015	5	İzmir	30.224	5	<b>Konya</b>	<b>74.555</b>
6	Kocaeli	464.586	6	<b>Konya</b>	<b>59.470</b>	6	Balıkesir	28.425	6	Adana	70.958
7	Adana	310.095	7	Adana	54.417	7	Hatay	26.275	7	Antalya	67.406
8	<b>Konya</b>	<b>293.160</b>	8	Mersin	43.827	8	Samsun	25.881	8	Diyarbakır	60.637
9	Gaziantep	278.012	9	Gaziantep	42.939	9	Aydın	24.479	9	Mersin	59.212
10	Tekirdağ	248.528	10	Hatay	39.058	10	Bursa	21.915	10	Kocaeli	55.173
<b>Toplam</b>		<b>13.967.837</b>	<b>Toplam</b>		<b>2.078.678</b>	<b>Toplam</b>		<b>865.159</b>	<b>Toplam</b>		<b>2.910.148</b>

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

2014 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre Konya'da aktif sigortalıların ağırlığını 4/a kapsamında çalışan işçiler oluşturmaktadır. Konya'daki işçi sayılarına 2013 yılında aylar itibariyle bakıldığında, Haziran ayına kadar artan işçi sayısı, Temmuz ve Ağustos aylarında düşüş göstermiş, Eylül ayında tekrar yükselmiştir.

GRAFİK 72. Konya'da Aktif Sigortalı Sayısı (2014)



Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Konya'da 50'nin üzerinde işçi çalıştıran toplamda 504 firma bulunmaktadır. Bu firmalar sağladıkları 71.880 istihdam düzeyi ile Konya iş hayatına önemli katkılar sunmaktadır.

50'nin üzerinde işçi çalıştıran firmalar açısından en fazla firma, 220 firma sayısı ile hizmetler sektöründedir. Hizmetler sektörünün ardından 73 firma sayısı ile gıda-tarım, 45 firma sayısı ile otomotiv sektörü sıralanmaktadır. Bu üç sektördeki firmalarda toplam çalışan sayısı ise 50.983 kDAEŞir. Bu üç sektör, toplamın %70,9'unu karşılamaktadır.

TABLO 72. 50 Kişinin Üstünde İşçi Çalıştıran Firmaların Sektörel Dağılımı (2014)

Ana Sektör	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
Basım-Yayım	7	623	42	665
Gıda-Tarım	73	8.628	1.880	10.508
Hizmet	220	25.748	9.695	35.443
Kimya	40	4.485	592	5.077
Maden ve Enerji	44	5.856	325	6.181
Makine	41	4.272	174	4.446
Mimarlık Mühendislik	16	2.001	108	2.079
Mobilya-Tekstil	18	1.730	719	2.449
Otomotiv	45	4.778	254	5.032
<b>Genel Toplam</b>	<b>504</b>	<b>58.121</b>	<b>13.789</b>	<b>71.880</b>

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

50 kişinin üzerinde işçi çalıştıran firmaların sektörel ayrımına bakıldığında; 34.334 kişi sanayi sektöründe, 37.546 kişi ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Sanayi sektörünün alt sektörlerinde en çok işçi çalıştıran sektör, 3.400 işçi sayısı ile şekerleme sektöründedir. Şekerleme sektörünün ardından sırasıyla; 2.988 çalışan sayısı ile plastik, 2.594 çalışan sayısı ile tarım sektörü gelmektedir.

Hizmetler sektörünün alt sektörlerine bakıldığında ise ilk sırada 10.379 çalışan sayısı ile eğitim sektörü gelmektedir. Eğitim sektörünün ardından sırasıyla 4.580 çalışan sayısı ile inşaat sektörü, 4.432 çalışan sayısı ile sağlık sektörleri gelmektedir. Eğitim sektörünün bu denli çok olmasının sebebi, meslek liselerinde okuyan öğrencilerin sigortalarının yatırılmasıdır.

**TABLO 73. 50 Kişinin Üzerinde İşçi Çalıştıran Firmaların Alt Sektörlere Göre Dağılımı**

Sanayi Sektörü							
S	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam	S	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam
1	Şekerleme	9	3.400	16	Silah	4	740
2	Plastik	22	2.988	17	Ayakkabı	6	695
3	Tarım	17	2.594	18	Hidrolik	5	646
4	Otomotiv	28	2.553	19	Petrol	7	577
5	Yedek Parça	17	2.479	20	İlaç	5	460
6	Gıda	23	2.292	21	Madencilik	6	459
7	Metal Ürünleri	17	2.226	22	Mobilya	4	457
8	Makine	22	2.058	23	Kâğıt	4	431
9	Alüminyum	6	1.698	24	Cam	5	335
10	Süt ürünleri	14	1.316	25	Döküm	4	319
11	Tekstil	8	1.297	26	Isıtma soğutma	4	296
12	Kimya	5	939	27	Asansör	2	258
13	Elektrik-elektronik	9	824	28	Basım	3	234
14	Unlu Mamuller	8	753	29	Değirmen	2	153
15	Tarım Makineleri	8	744	30	Medikal	1	113
Hizmet Sektörü							
S	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam	S	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam
1	Eğitim	51	10.379	8	Ulaştırma	16	2.209
2	İnşaat	33	4.580	9	Perakende	21	1.771
3	Sağlık	15	4.432	10	Enerji	6	1.144
4	Hizmet	28	3.842	11	Mimarlık-Mühendislik	3	959
5	Temizlik	16	2.625	12	Danışmanlık	4	309
6	Güvenlik	20	2.522	13	Finans	2	306
7	Turizm	13	2.405	14	Bilişim	1	63

**Kaynak:** SGK Konya İl Müdürlüğü

İŞKUR verilerine göre Konya’da işverenler tarafından yapılan işçi talepleri sürekli olarak artış göstermektedir. 2012 yılına kadar işverenler tarafından gelen işçi talepleri 10.000’i geçmezken, 2012 yılında 20.424, 2013 yılında 24.725, 2014 yılında ise 36.569 talep gelmiştir.

İş başvuruları verilerine bakıldığında ise, işverenlerden gelen taleplerin oldukça üzerinde seyrettiği görülmektedir. 2014 yılı itibariyle Konya’da işverenlerden gelen 26.569 talebe karşılık 11.736 kişinin işe yerleştirilmesi sağlanmıştır. 2013 yılında İŞKUR’a yapılan başvurular ise son yedi yılın zirvesini yapmış ancak 2014 yılında bir miktar düşüş göstermiştir. 2014 yılında İŞKUR’a yapılan başvurular 46.313 olarak gerçekleşmiştir.

Konya’da işsizlik ödeneğinden yararlanan kişi sayısının da 2011 yılı haricinde son yedi yıllık süreçte sürekli arttığı görülmektedir. 2014 yılı itibariyle Konya’da işsizlik ödeneği fonundan yararlanan kişi sayısı son 7 yılda zirvesini görerek 14.049 kişi olarak gerçekleşmiştir.

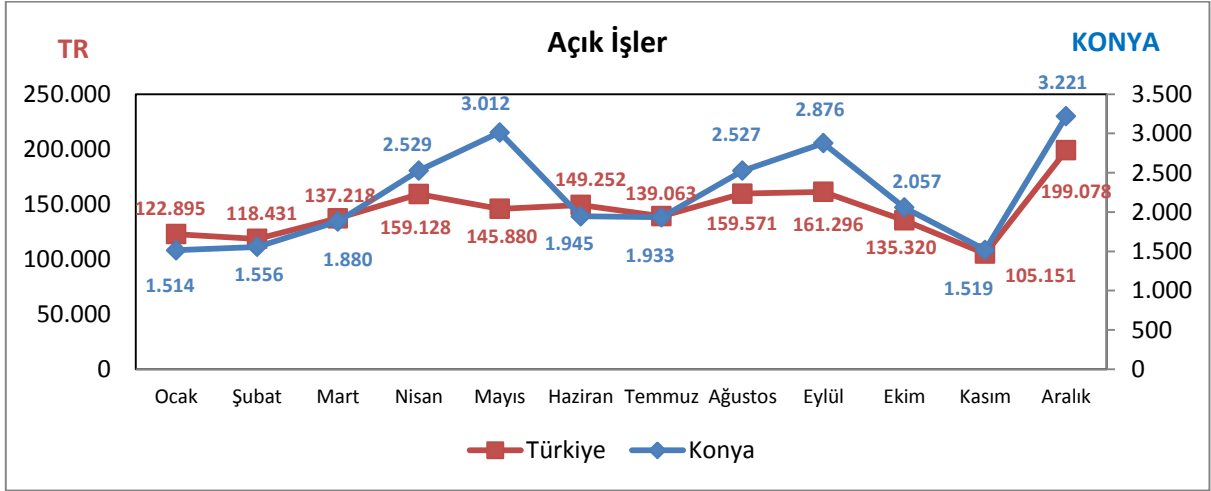
**TABLO 74. Yıllara Göre İŞKUR Verileri**

Yıl	Açık İş	İşe Yerleştirme	Başvuru	İşsizlik Ödeneği Alan Kişi Sayısı
2007	2.554	2.365	12.522	2.813
2008	2.154	1.892	25.359	4.473
2009	2.275	1.937	27.725	7.097
2010	3.314	7.422	22.587	6.483
2011	7.723	5.640	23.913	5.765
2012	20.424	11.377	33.371	8.654
2013	24.725	14.621	48.856	11.782
2014	26.569	11.736	46.313	14.049

**Kaynak:** Sosyal Güvenlik Kurumu

Açık iş, İŞKUR’a işverenlerden intikal eden işçi isteklerini göstermektedir. 2014 yılında Türkiye genelinde işçi talebinde bulunanların sayısının dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. 2014 yılında en fazla işçi talebinde bulunulan ay 199.078 taleple Aralık ayı olmuştur. Konya’da işverenlerin yaptığı işçi istekleri, 2014 yılında bahar aylarında yükseliş, yaz aylarında ise düşüş göstermiştir. Konya’daki firmaların en fazla işçi talebi Aralık (3.221 işçi talebi) ayında olmuştur.

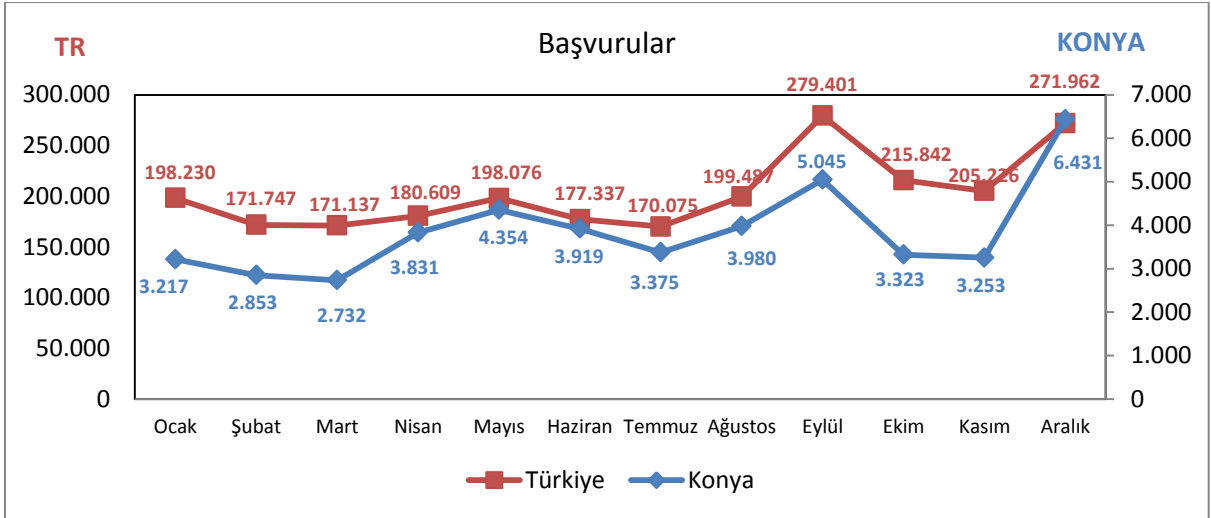
GRAFİK 73. Aylara Göre Açık İş Verileri (Türkiye-Konya)



**Kaynak:** Sosyal Güvenlik Kurumu

2014 yılında İŞKUR'a yapılan başvurularda Konya'nın, Türkiye geneli ile paralel bir seyir izlediği görülmektedir. Türkiye'de en fazla iş başvurusu Eylül ayında (279.401) yapılmışken Konya'da ise en fazla iş başvurusu Aralık ayında (6.431) gerçekleşmiştir.

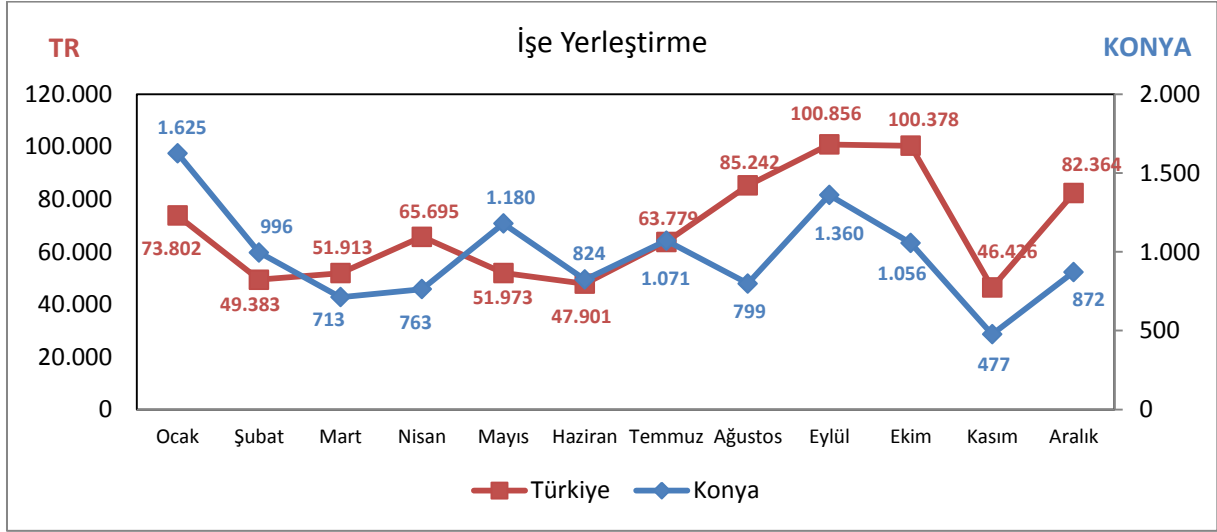
GRAFİK 74. Aylara Göre İş Başvuruları Verileri (Türkiye-Konya)



**Kaynak:** Sosyal Güvenlik Kurumu

İŞKUR'un 2014 yılındaki işe yerleştirmelerinde ise en yüksek yerleştirilen işçi sayısı Eylül ayında gerçekleşmiştir. Eylül ayında 100.856 işçi çeşitli işlere İŞKUR tarafından yerleştirilmiştir. 2014 yılında Konya'da en yüksek iş yerleştirilen işçi sayısına ise Ocak ayında ulaşılmıştır. Ocak ayında Konya'da işe yerleştirilenlerin sayısı 1.625 olarak gerçekleşmiştir.

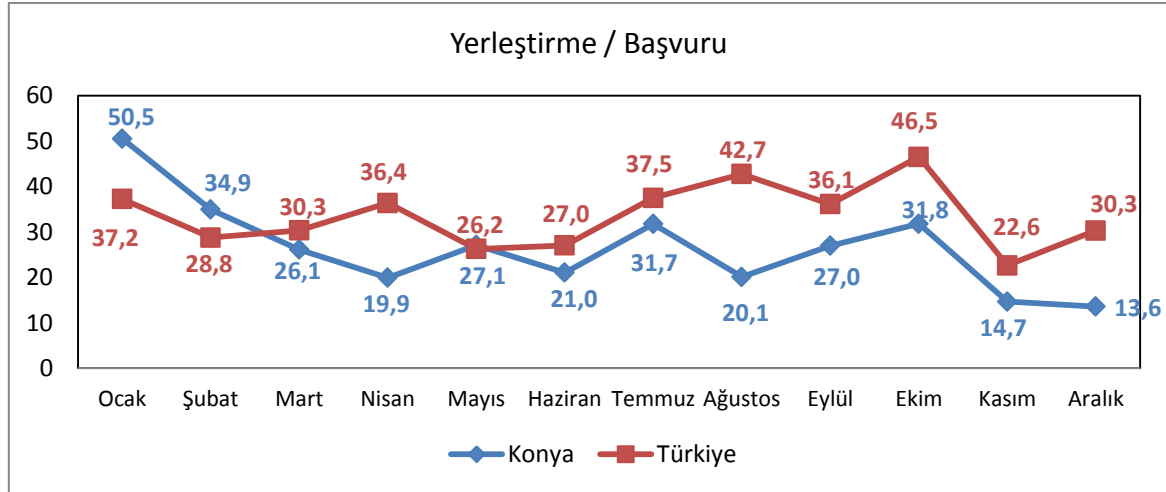
GRAFİK 75. Aylara Göre İşe Yerleştirme Verileri (Türkiye-Konya)



**Kaynak:** Sosyal Güvenlik Kurumu

İşe Yerleştirme/Başvurular Oranı, İŞKUR'a yapılan iş başvurularının ne kadarının işe yerleştirildiğini göstermektedir. 2014 yılında bu oran, Türkiye genelinde en yüksek %46,5 ile Ekim ayında gerçekleştiği görülmektedir. Konya'da bu orana bakıldığında ise en yüksek oran %50,5 ile Ocak ayında gerçekleştiği görülmektedir. Yani, Konya'da Ocak ayında İŞKUR'a yapılan başvuruların %5,5'i çeşitli işlere yerleştirilmiştir.

GRAFİK 76. Aylara Göre İşe Yerleştirme/İşe Başvuru Oranı (Türkiye-Konya)

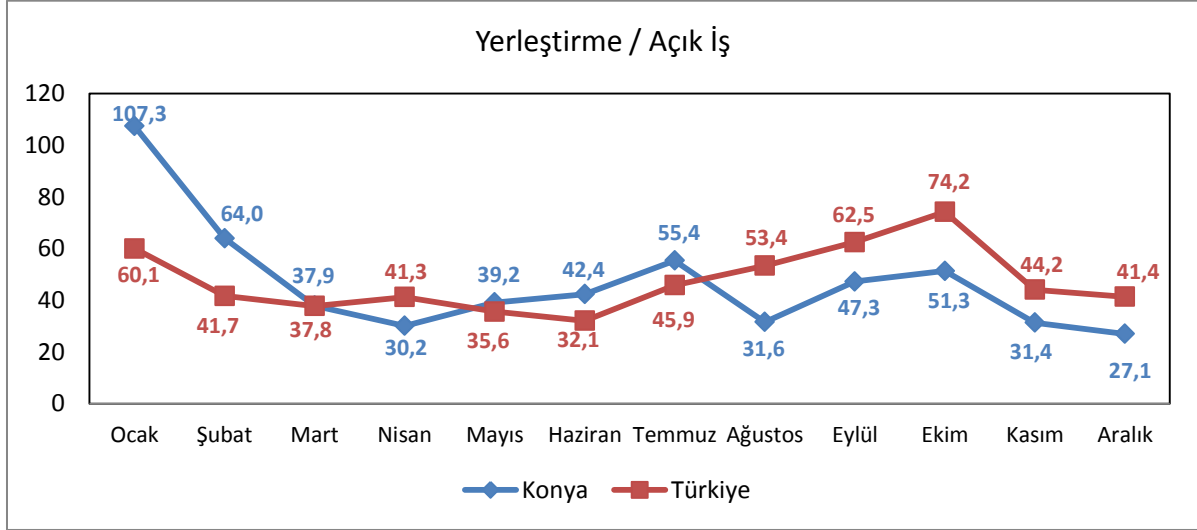


**Kaynak:** Sosyal Güvenlik Kurumu

İşe Yerleştirme/Açık İşler oranı, işverenler tarafından yapılan işçi taleplerinin ne kadarının karşılandığını göstermektedir. Türkiye genelinde açık işlere en fazla yerleştirme Ekim ayında yapılmıştır. Ekim ayında gelen işçi taleplerinin %74,2'si işe yerleştirilmiştir. 2013 yılının diğer aylarına bakıldığında ise, %30-75 bandında işe yerleştirmelerin olduğu görülmektedir.

Konya'da işverenlerin taleplerini karşılama oranı en yüksek ay Ocak ayında gerçekleştirilmiştir. Ocak ayında işverenlerden gelen taleplerin %107,3'ü karşılanmıştır. Oranın yüzün üzerinde olması, bir önceki aydan kalma taleplerin de Ocak ayına sarktığını göstermektedir.

**GRAFİK 77. Aylara Göre İşe Yerleştirme/Açık İşler Oranı (Türkiye-Konya)**



**Kaynak:** Sosyal Güvenlik Kurumu

## 8. BÜTÇE VE VERGİLENDİRME

İllerden sağlanan gelirlerin, illere yapılan giderlerin ne kadarını karşıladığını gösteren orana, **Gelirlerin Giderleri Karşılama Oranı (%)** denmektedir. Bu oran, her il için merkezi yönetime ne kadar katkı sağladığını göstermesi açısından önemlidir.

Merkezi yönetim bütçesi açısından en çok artı değer sağlayan il Kocaeli olmuştur. 2014 yılı verilerine göre Kocaeli, 4 milyar TL'lik giderlerine karşılık 40,6 milyar TL'lik gelir elde etmiştir. Kocaeli, sağlanan her bir birimlik gidere karşılık 9,9 birimlik gelir sağlamıştır.

Kocaeli'nden sonra İstanbul sağladığı 8,0 birimlik gelirle ikinci, İzmir sağladığı 4,2 birimlik gelirle üçüncü sırada yer almaktadır.

2014 yılında Konya'da yapılan 5,2 milyar TL'lik gidere karşılık 2,9 milyar TL gelir sağlamıştır. Konya'da gelirlerin giderleri karşılama oranı ise 0,6'dır. Yani, her 1 birimlik gidere karşılık 0,6 TL gelir sağlanmıştır.

Türkiye sıralamasında son beş ile bakıldığında ise sırasıyla Hakkâri, Tunceli, Şırnak, Mardin ve Van gelmektedir. Son kısımda yer alan illerde her bir birimlik gidere karşılık 0,1 TL gelir elde edilmiştir.

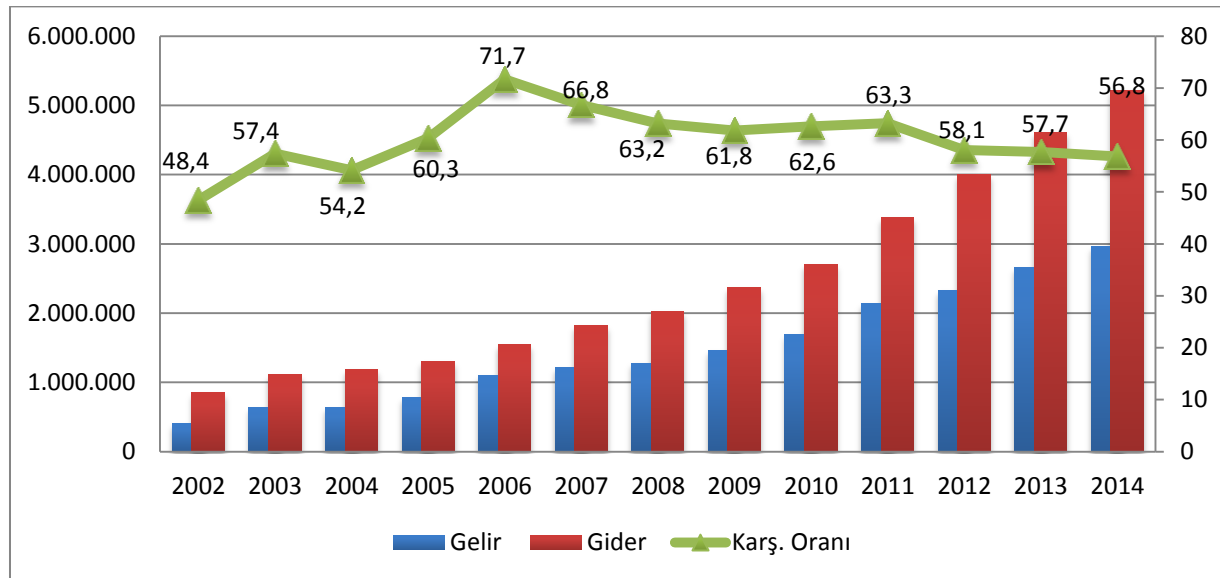
TABLO 75. Merkezi Yönetim Bütçesi (Bin TL) (2014)

S.	İller	Gelirler	Giderler	Karşılama Oranı (%)	Birim Gelir
1	Kocaeli	40.632.265	4.098.262	991,5	9,9
2	İstanbul	175.205.485	21.803.258	803,6	8,0
3	İzmir	41.200.725	9.790.596	420,8	4,2
4	Tekirdağ	4.161.317	1.580.890	263,2	2,6
5	Mersin	7.456.577	4.047.671	184,2	1,8
30	Konya	2.965.506	5.218.835	56,8	0,6
77	Van	502.964	3.436.101	14,6	0,1
78	Mardin	257.927	2.025.161	12,7	0,1
79	Şırnak	200.085	1.651.282	12,1	0,1
80	Tunceli	78.064	741.814	10,5	0,1
81	Hakkari	49.067	1.502.932	3,3	0,1
	<b>Toplam</b>	<b>425.758.290</b>	<b>448.423.971</b>	<b>94,9</b>	<b>0,9</b>

**Kaynak:** Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Konya'nın merkezi yönetim bütçesine yıllar itibariyle bakıldığında, gelir ve giderlerin sürekli artış eğiliminde olduğu görülmektedir. Son beş yıla bakıldığında gelirler %75,1 oranında artış gösterirken, giderler %93 oranında artış göstermiştir. Bu oransal fark, gelirlerin giderleri karşılama oranında da görülmektedir. 2006 yılına kadar artış eğiliminde olan karşılama oranı bu yıldan itibaren düşmeye başlamıştır. 2006 yılında gelirlerin giderleri karşılama oranı %71,7 olarak gerçekleşerek son 10 yılın en yüksek seviyesini yakalamıştır. 2014 yılına gelindiğinde ise Konya'nın, giderlerinin %56,8'ini kendi gelirleriyle finanse ettiği görülmektedir.

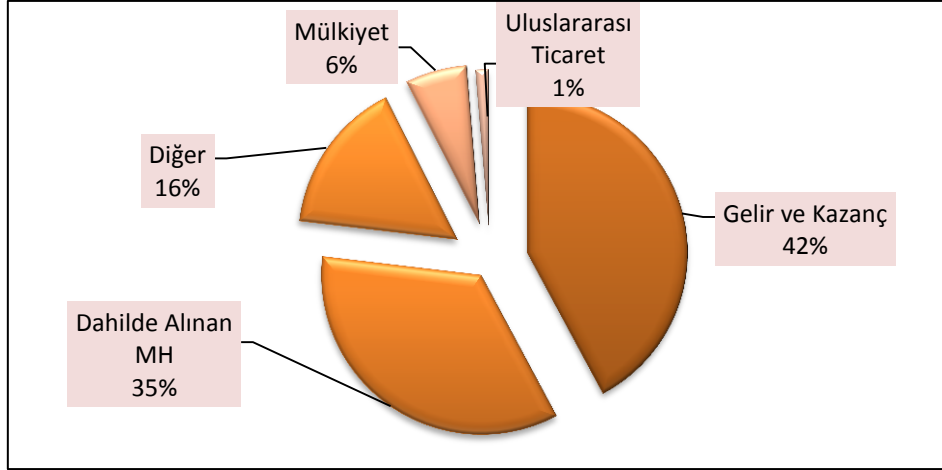
GRAFİK 80. Konya'da Gelirlerin Giderleri Karşılama Oranı (%)



**Kaynak:** Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Konya’da 2014 yılı sonu itibariyle genel bütçe kapsamında 2.830.005.000 TL gelir elde edilmiştir. Genel bütçe kapsamında Konya’da toplanan gelirler içerisinde ilk sırada %42’lik oranıyla gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler oluşturmaktadır. Bunun ardından gelirlerin %35’ini oluşturan dahilde alınan mal ve hizmetler üzerinden alınan vergileri ikinci sırada yer almaktadır.

**GRAFİK 81. Konya Genel Bütçe Gelirleri Dağılımı (2014)**



**Kaynak:** Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Kamu Hesapları Bülteni

Konya Vergi Dairesi verilerine göre, Konya’da tahakkuk eden ve tahsil edilen vergi miktarı yıllar itibariyle artış göstermektedir. Son 10 yıllık süreçte, Konya’da tahsil edilen vergilerin 2004 yılı haricinde sürekli arttığı görülmektedir. Bununla birlikte 2003 yılında tahakkuk eden verginin %84,4’ü tahsil edilirken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran %71,2’ye düşmüştür. 10 yıllık süreçte yaklaşık 12 puanlık bir azalmanın yaşandığı görülmektedir.

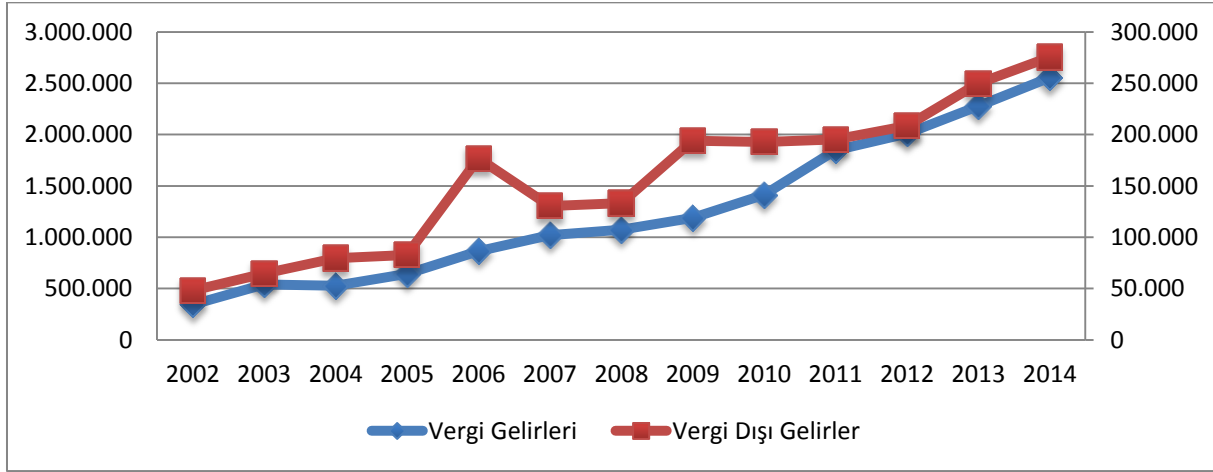
**TABLO 76. Yıllara Göre Konya’da Vergi Tahakkuk ve Tahsilat Miktarları**

Yıllar	Tahakkuk	Tahsilat	Ths. / Thk.(%)	Tah. Art.(%)	Ths. Art.(%)
2002	416.228	343.584	82,5	-	-
2003	641.290	541.340	84,4	54,1	57,6
2004	632.721	527.958	83,4	-1,3	-2,5
2005	795.466	643.996	81,0	25,7	22,0
2006	1.067.793	863.426	80,9	34,2	34,1
2007	1.291.024	1.018.846	78,9	20,9	18,0
2008	1.426.803	1.074.265	75,3	10,5	5,4
2009	1.587.349	1.189.892	75,0	11,3	10,8
2010	1.902.501	1.413.764	74,3	19,9	18,8
2011	2.460.315	1.846.806	75,1	29,3	30,6
2012	2.694.156	2.007.457	74,5	9,5	8,7
2013	3.098.404	2.277.305	73,5	15,0	13,4
2014	3.587.365	2.554.513	71,2	15,7	12,1

**Kaynak:** Konya Gelir İdaresi Başkanlığı

Konya'dan sağlanan gelir kalemlerine bakıldığında; son üç yılda vergi gelirlerinin vergi dışı gelirlerden daha fazla artış gösterdiği görülmektedir.

**GRAFİK 82. Konya'da Vergi ve Vergi Dışı Gelirleri**



**Kaynak:** Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

2014 yılı itibariyle Konya Vergi Dairesi Başkanlığına bağlı vergi dairelerinden toplamda; 419 milyon TL kurumlar vergisi, 730,9 milyon TL KDV ve 18,9 milyon TL ÖTV tahsil edilmiştir.

Vergi türlerine bakıldığında Konya Vergi Dairesi Başkanlığına bağlı vergi daireleri içerisinde en fazla gelir sağlanan daire, Selçuk Vergi Dairesi olmuştur. Selçuk Vergi Dairesi, kurumlar vergisi, KDV ve ÖTV'de ilk sırada yer almaktadır.

Kurumlar vergisi ve KDV tahsilatında Konya merkezde yer alan üç vergi dairesi ilk üç sırada yer alırken, ÖTV'de Beyşehir vergi dairesinin ikinci sırada yer alması ilginç bir durum oluşturmaktadır. Beyşehir'de özellikle silah üreticilerinin verdiği yüksek ÖTV miktarı, bu rakamında oluşmasında önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

**TABLO 77. Konya'da Vergi Dairesi Bazında Tahsil Edilen Kurumlar Vergisi, KDV, ÖTV (Bin TL)**

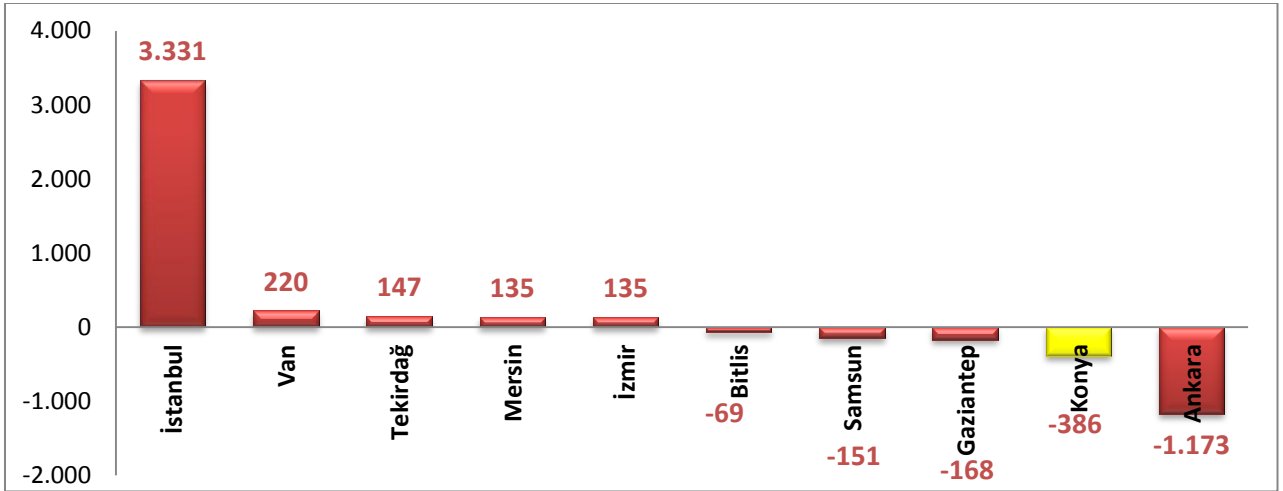
Sıra	Kurumlar Vergisi		KDV		ÖTV	
	Vergi Dairesi	Tahsil	Vergi Dairesi	Tahsil	Vergi Dairesi	Tahsil
1	Selçuk	282.330.854	Selçuk	320.642.116	Selçuk	13.075.149
2	Meram	57.048.716	Meram	228.972.494	Beyşehir	3.344.631
3	Mevlana	33.935.837	Mevlana	93.234.082	Kadınhanı	1.197.872
4	Ereğli	13.341.350	Ereğli	23.109.176	Ereğli	513.265
5	Beyşehir	6.683.163	Akşehir	8.833.671	Meram	248.529
6	Kadınhanı	6.237.121	Yunak	8.823.080	Akşehir	95.284
7	Akşehir	4.589.827	Beyşehir	7.628.270	Cihanbeyli	78.213
8	Seydişehir	3.552.582	Seydişehir	6.821.097	Mevlana	76.709
9	Karapınar	2.484.086	Karapınar	6.403.968	Çumra	72.600
10	Ilgın	1.971.459	Ilgın	5.747.099	Sarayönü	65.664
	<b>Genel Toplam</b>	<b>419.098.822</b>	<b>Genel Toplam</b>	<b>730.916.194</b>	<b>Genel Toplam</b>	<b>18.972.398</b>

**Kaynak:** Konya Vergi Dairesi Başkanlığı

**Mahalli İdare Bütçesi**, mahalli idare kapsamındaki belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birliklerinin bütçesini içermektedir. Türkiye’de iller arasında bütçesi en fazla veren il 3,3 milyar TL fazla ile İstanbul olmuştur. İstanbul’un ardından 220 milyon TL ile Van ikinci, 147 milyon TL ile Tekirdağ üçüncü sırada yer almaktadır.

Mahalli idare bütçesi açık veren iller arasında ilk sırada 1,1 milyar TL açık ile Ankara ilk sırada yer almaktadır. Ankara’nın ardından 386 milyon TL’lik açık bütçesi ile Konya ikinci, 168 milyon TL’lik açık bütçesi ile Gaziantep üçüncü sırada yer almaktadır.

**GRAFİK 83. Mahalli İdare Bütçesi Dengesi Fazla ve Açık Veren İlk Beş İl (2014) (Milyon TL)**



**Kaynak:** Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Kamu Hesapları Bülteni

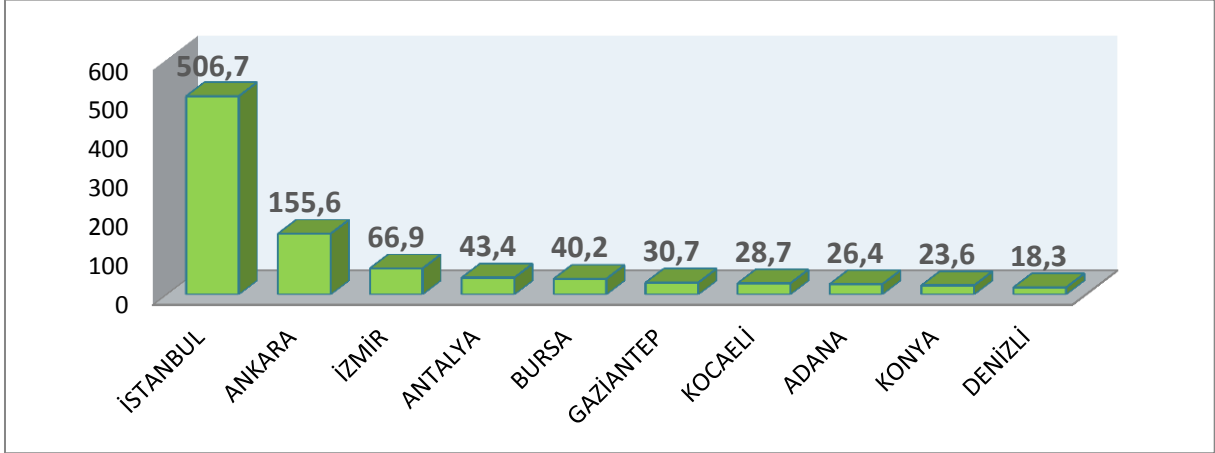
## 9. FİNANSAL GÖSTERGELER

### 10.1. Bankacılık

Nakdi kredi, belirli vade sonunda faiziyle birlikte geri alınmak üzere tüzel-gerçek kişilere bankalar tarafından verilen ödünç paradır. Nakdi krediler öncelikle tüketici ve ticari krediler olmak üzere ikiye ayrılır. Konya’da kullanılan nakdi kredi miktarına bakıldığında 2014 yılında 23 milyar TL’lik kredi kullanıldığı görülmektedir. Son beş yıllık sürece bakıldığında ise nakdi krediler 3 kat artış göstermiştir.

İller bazında nakdi kredi verilerine bakıldığında ilk sırada 506,7 milyon TL ile İstanbul birinci, 155,6 milyon TL ile Ankara ikinci, 66,9 milyon TL ile İzmir üçüncü sırada yer almaktadır. Konya’da ise 23,6 milyon TL’lik nakdi kredi kullanımıyla 9. sırada yerini almıştır.

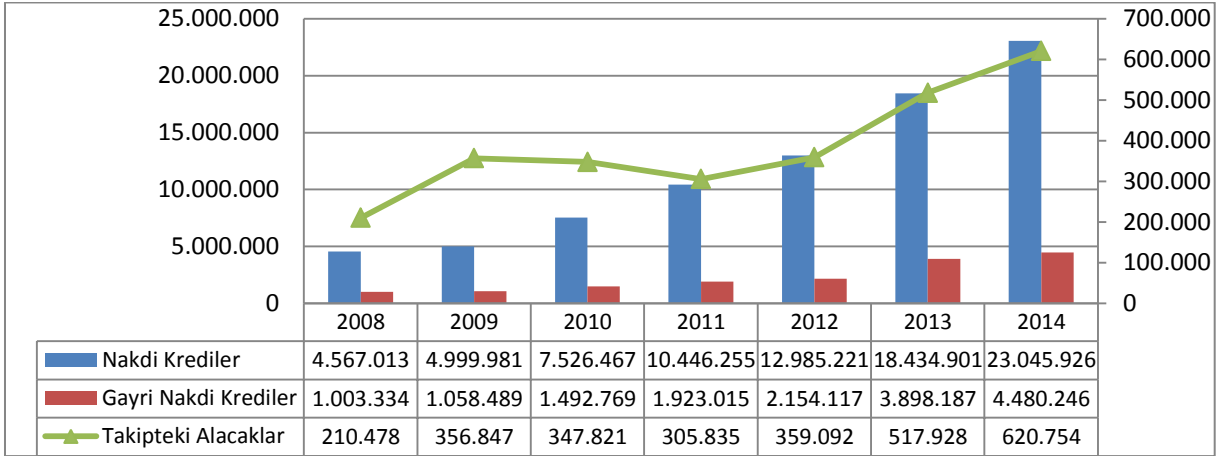
GRAFİK 84. Nakdi Krediler İlk 10 İl (Milyon TL)



**Kaynak:** Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Bankaların garanti veya kefalet vererek yaptığı kredilendirme ise gayri nakdi kredi olarak geçmektedir. 2014 yılında Konya’da kullanılan gayri nakdi krediler tutarına bakıldığında ise nakdi krediye paralel bir seyir izlediği ve son beş yıllık süreçte 3 kat artış gösterdiği görülmektedir.

GRAFİK 85. Konya’da Verilen Nakdi ve Gayri Nakdi Krediler İle Takipteki Alacaklar



**Kaynak:** Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

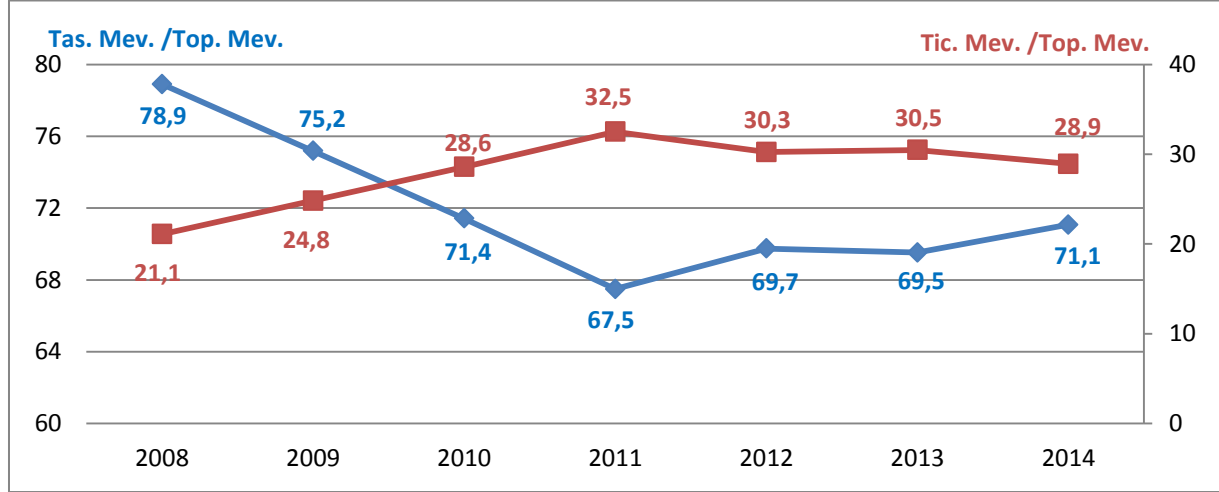
Krediler zamanında geri ödenmediği takdirde, hukuki takibata uğrayarak takipteki alacaklara dönüşmektedir. Konya’nın 2014 yılındaki takipteki alacak tutarı, 620,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Konya bu tutarla Türkiye sıralamasında 10. sırada yer almaktadır. 2009-2011 yılları arasında düşüş gösteren takipteki alacaklar, 2011 yılından itibaren tekrar yükselmeye başlamıştır.

Bankalara çekilmek üzere yatırılan paralar, mevduat olarak adlandırılır. Amacına göre mevduatlar tasarruf ve ticari mevduat olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Tasarruf mevduatı, mevduat sahibinin vadeyi belirleyebildiği ve faiz getirisi olan düşük riskli mevduatlardır. Ticari mevduatlar ise, resmi kuruluşlar, ticari kuruluşlar, bankalar ve diğer kuruluşlar tarafından çıkarılan mevduatlardır.

2014 yılının 4'üncü döneminde Konya'da tasarruf mevduatı 8,5 milyar TL, diğer mevduat ise 3,4 milyar TL olmuştur. 2014 yılında Konya'da mevduatların %71,1'i tasarruf mevduatından, %28,9'u ise ticari mevduatlardan oluşmaktadır.

Konya'nın tasarrufları 2008 yılından itibaren düşmeye başlamış, bu düşüş 2011 yılına kadar artarak devam etmiştir. 2012 yılında artan tasarruf oranı, 2013 yılında çok az bir düşüğe karşılık 2014 yılında 1.6 puanlık bir düşüş göstermiştir.

**GRAFİK 86. Konya'da Tasarruf ve Ticari Mevduatların Toplam Mevduatlardaki Payı (%)**



**Kaynak:** Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Konya'da son yedi yıllık süreçte, tüketici kredileri ve bireysel kredi kartlarının sürekli artış göstermesine karşılık 2014 yılında taşıt kredisi ile bireysel kredi kartlarında bir düşüş yaşanmıştır. 2014 yılı itibarıyla bankalar tarafından Konya'da toplamda 4,2 milyar TL'lik tüketici kredisi kullanılmıştır. 2014 yılı itibarıyla tüketici kredileri içerisinde en fazla paya sahip olan kredi, konut kredisidir. Toplam tüketici kredilerinin %39,6'sı konut kredilerinden, %1,8'i taşıt kredilerinden, %55,7'sini de diğer tüketici kredilerinden oluştuğu görülmektedir.

**TABLO 78. Yıllar İtibarıyla Konya'da Verilen Tüketici Kredi Türleri ve Kredi Kartları**

Yıl	Tüketici Kredileri (Bin TL)				Bireysel Kredi Kartları
	Taşıt Kredisi	Konut Kredisi	Diğer		
			Kredili Mevduat Hesabı	Diğer	
2007	59.956	408.757	17.046	463.890	10.210
2008	51.912	478.581	33.443	662.202	636.428
2009	48.934	575.766	36.881	811.600	712.159
2010	75.186	835.615	41.111	1.126.839	921.921
2011	100.445	1.054.152	56.102	1.591.915	1.206.750
2012	107.211	1.239.488	73.905	1.840.026	1.535.905
2013	113.384	1.691.993	87.180	2.358.706	1.720.611
2014	88.210	1.916.105	132.069	2.690.996	1.482.129

**Kaynak:** Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

2014 yılında nakdi kredilere sektörel bazda bakıldığında en fazla kredi gıda, meşrubat ve tütün sektörüne verilmiştir. 3,3 milyar TL'lik nakdi kredi verilen gıda sektörünün ardından, sırasıyla 2,4 milyar TL'lik kredi miktarı ile ziraat ve 1,6 milyar TL'lik kredi miktarı ile ticaret sektörleri gelmektedir.

Akreditif, teminat gibi bankalar tarafından sunulan gayri nakdi kredilerde ise en fazla kullanılan sektör, 831 milyon TL'lik kredi miktarı ile enerji sektörüdür. Enerji sektörünün ardından 723 milyon TL'lik kredi miktarı ile ticaret ve 570 milyon TL'lik kredi miktarı ile gıda ve meşrubat sektörü gelmektedir.

Sektörlerin takibe düşen kredilerinde ilk sırada 78 milyon TL'lik miktar ile ticaret sektörü ilk sırada yer almaktadır. Ticaret sektörünün ardından 31 milyon TL'lik kredi miktarı ile gıda, meşrubat ve tütün sektörü, 27 milyon TL'lik kredi miktarı ile ziraat ve balıkçılık sektörleri gelmektedir.

**TABLO 79. Konya'da Sektörlerine Göre Düzenlenen Nakdi Ve Gayri Nakdi Krediler (2014 – Bin TL)**

Sektörler	Nakdi Kredi	Gayri Nakdi Kredi	Takipteki Alacak
<b>Gıda, Meşrubat, Tütün</b>	3.350.346	570.206	31.577
<b>İnşaat</b>	759.344	357.614	11.714
<b>Metal ve İşlenmiş Maden</b>	848.605	374.034	7.922
<b>Finansal Kuruluşlar</b>	9.829	22.329	690
<b>Tekstil ve Ürünleri</b>	64.997	19.877	5.164
<b>Toptan Ticaret ve Komisyonculuk</b>	1.645.713	723.083	78.956
<b>Turizm</b>	101.037	39.376	2.549
<b>Ziraat ve Balıkçılık</b>	2.474.575	72.312	27.446
<b>Enerji</b>	1.032.066	831.983	2.861
<b>Denizcilik</b>	167	0	3

**Kaynak:** Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

## 10.2. Finansal Oranlar

Toplam Nakdi Kredi / Toplam Mevduat: Banka mevduatlarının ne kadarının krediye dönüştürüldüğünü ifade etmektedir. Oranın 100'ün üzerine çıkması, bankalarda bulunan mevduattan fazlaca kredi kullanıldığını göstermektedir. 2007-2013 yılları arasında Konya'nın bu oranına bakıldığında, 2010 yılına kadar 100'ün altında kalan oran, bu yıldan itibaren artmaya başlamıştır.

Toplam Nakdi Kredi / Tasarruf Mevduatı Oranı: Tasarruf mevduatlarının ne kadarının özel sektöre kredi olarak kullanıldığını ifade etmektedir. Oranın 100'ün üzerine çıkması, mevduatlardan daha fazla kredi kullanıldığını göstermektedir. Son 7 yıllık süreçte Konya'nın tasarruf mevduatlarından kat be kat fazla kredi kullanıldığı görülmektedir. Özellikle 2013 yılında her 100 TL'lik tasarruf mevduatına 276 TL'lik kredi kullanıldığı görülmektedir.

TABLO 80. Nakdi Kredi/Toplam Mevduat ve Nakdi Kredi/Tasarruf Mevduatı

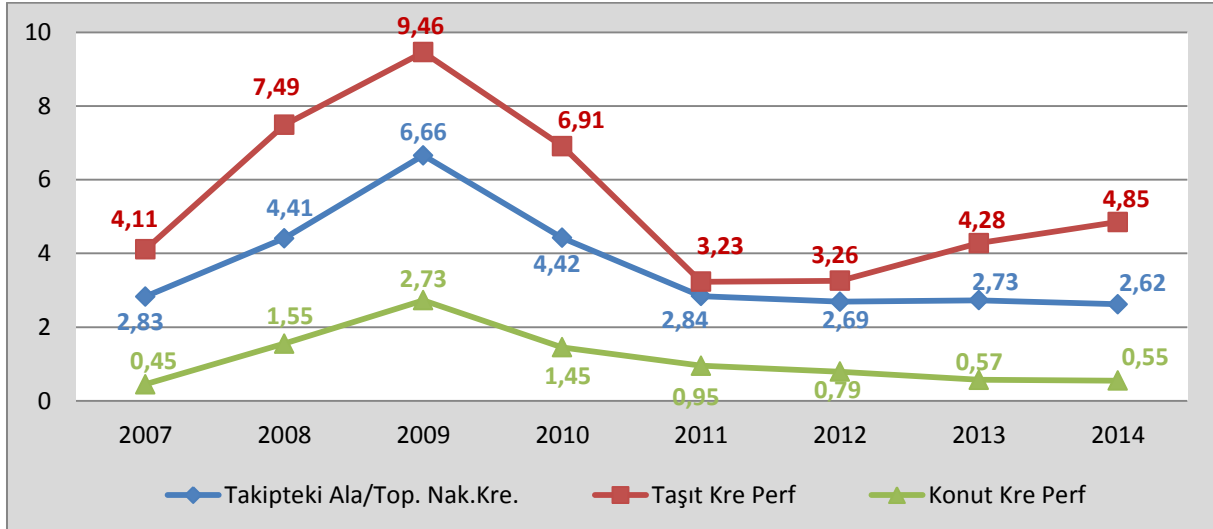
Yıl	Toplam Nakdi Kredi / Toplam Mevduat	Toplam Nakdi Kredi / Tasarruf Mevduatı
2007	87,64	117,43
2008	98,67	125,06
2009	90,91	120,92
2010	110,98	155,39
2011	123,74	183,35
2012	147,23	211,09
2013	175,55	252,52
2014	196,36	276,28

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

#### Kredi Performansları:

Takipteki Alacaklar / Toplam Nakdi Krediler: Bankalar tarafından verilen kredilerin ne kadarının takibe düştüğünü göstermektedir. Aşağıdaki grafikte görüldüğü üzere, 2014 yılında Konya'da kullanılan nakdi kredilerin %2,62'si takibe düşmüştür. Son yedi yıllık süreçte en yüksek takibat oranı 2009 yılında gerçekleşmiştir. 2009 yılında kullanılan nakdi kredilerin yaklaşık %7'si takipli alacak konumuna düşmüştür.

GRAFİK 87. Konya'da Kredi Performansları (%)



Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Taşıt kredileri ve konut kredilerinin de genel eğilime paralel bir seyir izlediği görülmektedir. 2014 yılında kullanılan taşıt kredilerinin %4,85'i takibe düşerken, konut kredilerinin %0,55'i takibe düşmüştür.

Sektörel Kredi Performansları: Sektörel bazda verilen kredilerin, yüzde kaçının takibe düştüğünü göstermektedir. 2013 yılında sektörel anlamda takibe düşme oranlarına bakıldığında; kredilerin en yüksek takibe uğradığı sektörler, tekstil ürünleri ve finansal kuruluşlar sektörleridir. 2014 yılı itibarıyla tekstil sektöründe %7,36'sı, finansal kurumlarda ise %6,56'sı ise takibe düşmüştür.

TABLO 81. Konya’da Sektörel Performanslar

	Gıda, Meşrubat, Tütün	İnşaat	Metal ve İşlenmiş Maden	Finansal Kuruluşlar	Tekstil ve Ürünleri	Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	Turizm	Ziraat ve Balıkçılık	Enerji	Denizcilik
2007	1,85	2,05	0,91	1,32	11,30	5,06	0,19	2,70	1,31	0
2008	2,35	4,55	1,61	8,12	6,21	14,90	4,88	5,60	3,07	0
2009	1,91	11,68	3,68	47,21	19,33	7,02	3,51	5,25	11,05	0
2010	1,87	4,96	5,10	29,61	17,88	3,62	2,74	2,91	3,55	1,32
2011	0,83	2,40	2,45	17,61	15,37	1,55	0,96	1,82	2,09	0,91
2012	0,65	3,50	1,87	13,11	6,26	2,37	2,24	1,28	2,18	24,31
2013	0,73	4,16	0,90	8,64	10,70	3,30	2,66	1,87	0,47	87,65
2014	0,93	1,52	0,92	6,56	7,36	4,58	2,46	1,10	0,28	1,76

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

## 10. YABANCI SERMAYE

Ekonomi Bakanlığı verilerine göre 2014 yılsonu itibarıyla Konya’da toplam 164 yabancı sermayeli firma faaliyet göstermektedir. Yabancı sermayenin ülkelere dağılımına baktığımızda ise Almanya ve Suriye’nin başı çektiği görülmektedir. Almanya ve Suriye 22 firmayla birinci, Irak ve İran ise 12’şer firmayla ikinciliği paylaşmaktadır.

TABLO 82. Konya’da Faaliyet Gösteren Yabancı Sermayeli Firmaların Ükelere Göre Dağılımı (2014)

Ülke	Ülke Başına Firma Sayısı	Toplam Firma Sayısı
Almanya	22	22
Suriye	22	22
Irak	12	12
İran	12	12
Hollanda	9	9
İngiltere, Kazakistan	7	14
İspanya	6	6
Azerbaycan, İtalya, Danimarka, Fas	5	20
ABD, Cezayir	4	8
Avusturya, İsveç, Libya, Romanya	3	12
Afganistan, Ürdün, Suudi Arabistan, Rusya Federasyonu, Özbekistan, Fransa, Filistin, Çin Halk Cumhuriyeti, Birleşik Arap Emirlikleri	2	18
Türkmenistan, Ukrayna, Moldova, Mısır, Lüksemburg, Kuveyt, İsviçre, Bangladeş, Arnavutluk	1	9
<b>TOPLAM</b>		<b>164</b>

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Türkiye'nin Suriye ile yaşadığı problemlerin olumsuz yansımalarının yanı sıra olumlu etkilerini de yabancı sermayenin yaptığı yatırımlarla görülmektedir. 2013 yılında Konya'da 126 yabancı sermayeli firma yer alırken bu yıl bu sayısı 164'e çıkarak büyük bir sıçrama göstermiştir. İhracatın istenilen seviyelere gelebilmesi için bu tarz artışların takip edilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir.

Konya 2014 yılında Türkiye'nin ihracat yaptığı hemen hemen bütün sektörlerde yabancı sermayeli firma bulunmaktadır. Katma değerli ürünlerin büyük önem kazandığı günümüzde, imalat sanayinde başı çeken Konya, 17 farklı sektörde yabancı sermayeli firma bulundurarak bu anlamda büyük bir gelecek vadetmektedir.

**TABLO 83. Konya'da Faaliyet Gösteren Yabancı Sermayeli Firmaların Sektörel Dağılımı (2014)**

SEKTÖRÜ	Firma Sayısı
Eğitim Hizmetleri	1
Elektrik, Gaz VE Su	6
Gayrimenkul, Kiralama VE İş Faaliyetleri	12
İmalat Sanayii	17
<i>Ana metal Sanayii</i>	3
<i>B.Y.S. Makine Ve Teçhizat İmalatı</i>	2
<i>Gıda Ürünleri Ve İçecek İmalatı</i>	2
<i>Giyim Eşyası İmalatı; Kürkün İşlenmesi Ve Boyanması</i>	1
<i>Kimyasal Madde Ve Ürünlerin İmalatı</i>	1
<i>Makine Ve Teçhizatı Hariç; Metal Eşya Sanayii</i>	1
<i>Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı</i>	1
<i>Motorlu Kara Taşıtı, Römork Ve Yarı-Römork İmalatı</i>	1
<i>Plastik Ve Kauçuk Ürünleri İmalatı</i>	1
<i>Radio, Televizyon, Haberleşme Teçhizatı Ve Cihazları İmalatı</i>	1
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	1
<i>Basım Ve Yayım; Plak, Kaset V.B. Kayıtlı Medyanın Çoğaltılması</i>	1
<i>Tıbbi Aletler; Hassas Ve Optik Aletler İle Saat İmalatı</i>	1
İnşaat	10
Madencilik Ve Taşocakçılığı	3
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	2
Sağlık İşleri Ve Sosyal Hizmetler	3
Tarım, Avcılık Ve Ormancılık	5
Toptan Ve Perakende Ticaret, Motorlu Taşıt, Motosiklet, Kişisel Ve Ev Eşyalarının Onarımı	97
Ulaştırma, Haberleşme Ve Depolama Hizmetleri	8
<b>Toplam</b>	<b>164</b>

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

## 11. YATIRIM TEŞVİK

Konya’da 2014 yılında düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin sektörel dağılımına bakıldığında, sabit yatırım tutarı itibariyle, belgelerin %62’sinin imalat (687 milyon TL), %21’inin hizmetler (237 milyon TL), %7’sinin enerji (75 milyon TL), %5’inin tarım (54 milyon TL) ve geri kalan %5’inin (52 milyon TL) madencilik sektöründen oluştuğu görülmektedir.

**TABLO 84. Konya İli İçin Düzenlenen Teşvik Belgelerinin Sektörlerine Göre Dağılımı (2014)**

SEKTÖRÜ	BELGE ADEDİ	SABİT YATIRIM (Milyon TL)	İSTİHDAM
ENERJİ	26	75	64
HİZMETLER	20	237	964
İMALAT	104	687	2.255
MADENCİLİK	6	52	123
TARIM	5	54	162
<b>TOPLAM</b>	<b>161</b>	<b>1.105</b>	<b>3.568</b>

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Mevcut teşvik sisteminin yürürlüğe girdiği 20.06.2012 tarihinden 28.02.2015 tarihine kadar Konya ilinde 4 milyar TL tutarında 432 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup söz konusu yatırımlar kapsamında 10.331 kişiye istihdam sağlanması öngörülmektedir.

Konya iline verilen teşviklerle 2014 yılında yaklaşık 4 bin istihdam sağlanmıştır ve önümüzdeki yıllar için bu istihdamın 10 bine çıkarılması beklenmektedir.

**TABLO 85. Konya İli İçin Düzenlenen Teşvik Belgelerinin Destekleme Sınıflarına Göre Dağılımı (2014)**

YATIRIMIN CİNSİ	BELGE ADEDİ	SABİT YATIRIM (Milyon TL)	İSTİHDAM
BÖLGESEL	91	899	3.009
GENEL	70	207	559
<b>TOPLAM</b>	<b>161</b>	<b>1.105</b>	<b>3.568</b>

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

## 12. KAMU YATIRIMLARI

Konya, 2013 yılında 623 milyon 754 bin lira kamu yatırımı almışken, bu rakam 2014 yılı için %45,8 oranında artarak 909 milyon 841 bin olarak gerçekleşmiştir. Bu yatırım tutarı ile Konya, bir önceki yıla göre bir sıra yükselerek kamu yatırımları ilk 10 il arasında 7. sırada yer almıştır.

**TABLO 86. 2014 Yılı Kamu Yatırımları**

Sıra	İl Adı	Yatırım Tutarı (Bin TL)
1	İstanbul	5.451.746
2	Ankara	4.509.166
3	İzmir	1.475.723
4	Diyarbakır	1.023.845
5	Mardin	1.016.369
6	Şanlıurfa	1.009.544
7	Konya	909.841
8	Antalya	637.386
9	Adana	570.304
10	Eskişehir	563.206

**Kaynak:** Kalkınma Bakanlığı

2013 ve 2014 yıllarında Konya muhtelif iller kapsamındaki yatırımlar toplamları karşılaştırdığımızda ise ciddi bir düşüş gerçekleştiğini görülmektedir. 2013 yılında Konya'nın muhtelif iller kapsamında yatırımlar toplamı 504 milyon 317 bin olarak gerçekleşirken, bu rakam 2014 yılında %81,1 oranında azalarak 95 milyon 169 bin olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılı Ocak ayında Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2015 Yılı Yatırım Programı'nda Konya'nın alacağı kamu yatırımlarında ise ciddi bir artış görülmektedir. Programa göre gerek sulama yatırımları, gerek eğitim, sağlık ve ulaştırma yatırımları ile Türkiye'nin yeni merkezi olmaya doğru hızla ilerleyen Konya, 2015'te ciddi yatırım alacaktır. Ayrıca bu yatırım programına ilaveten Bakanlar Kurulu'nda Konya Metro Projesi de programa alınmıştır. Bu yatırım tamamlandığında 46 kilometrelik metronun yanı sıra, konya çevre demiryolu projesi, organize sanayi bölgelerine ulaşacak banliyö projesi de hayata geçmiş olacaktır.

### 13. MARKA-PATENT

İnovasyon ve Ar-ge çalışmalarına ilişkin göstergeler Türk Patent Enstitüsü (TPE) bünyesinde izlenmektedir. TPE verilerine göre 2014 yılında Türkiye genelinde 97.145 adet marka başvurusu yapılmış ve bu başvuruların 72.334'ü (%74,4) onaylanarak tescillenmiştir.

Marka başvuru ve tescil sayısında Konya 2014 yılında da Türkiye'de ilk 10'da yer almıştır. 2014 yılında Konya, marka başvurularının Türkiye sıralamasında bir önceki yıla göre bir sıra gerileyerek 7. sırada yer alırken, tescil edilen marka sayısı sıralamasında 6. sıradaki yerini korumuştur.

2014 yılında Konya'nın 2.496 adetlik marka başvurusunun %81,1'i (2.026) kabul edilerek tescil edilmiştir.

TABLO 87. Marka Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması – İlk 10 İl (2014)

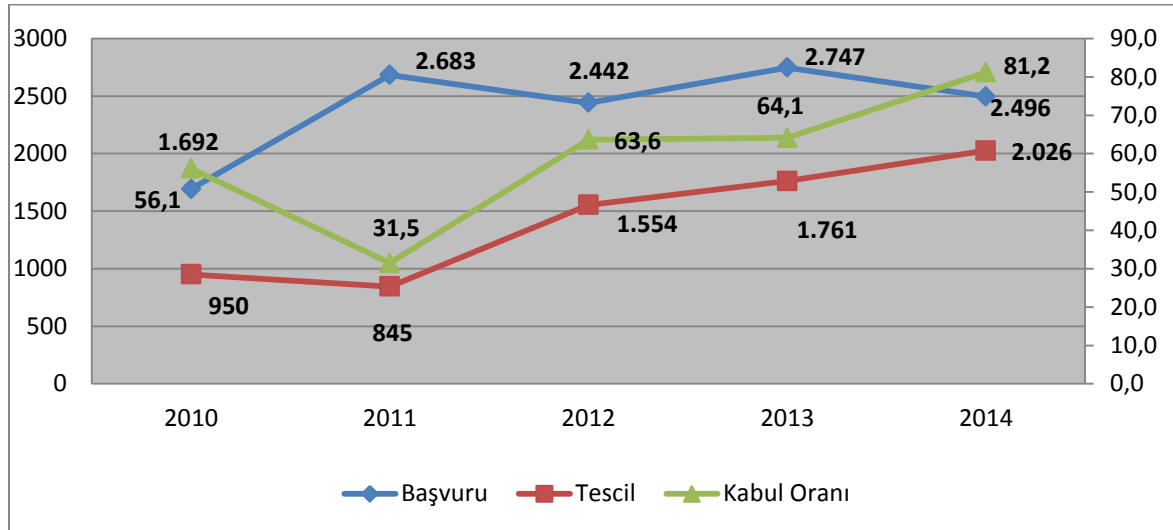
Marka Başvurusu			Marka Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İstanbul	49.028	1	İstanbul	37.639
2	Ankara	7.682	2	Ankara	5.316
3	İzmir	5.938	3	İzmir	4.361
4	Bursa	4.185	4	Bursa	2.902
5	Antalya	3.057	5	Gaziantep	2.236
6	Gaziantep	2.954	6	<b>Konya</b>	<b>2.026</b>
7	<b>Konya</b>	<b>2.496</b>	7	Antalya	1.939
8	Kocaeli	1.544	8	Kocaeli	1.316
9	Adana	1.433	9	Adana	1.149
10	Kayseri	1.256	10	Denizli	1.034

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Konya'nın marka başvurularına baktığımız zaman 2010 ve 2011 yıllarında ciddi bir artış yaşandığı görülmüştür. 2014 yılı başvuru sayılarına baktığımız zaman, bir önceki yıla göre %9'luk bir azalma yaşandığı görülmüştür.

Konya'nın yaptığı marka başvurularının kabul edilme oranı 2011 yılından önce düşüş göstermekteydi ancak bu durum 2011 yılından sonra değişmiş ve marka tescil oranında artış yaşanmıştır.

GRAFİK 88. Konya Marka İstatistikleri



Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Patent istatistiklerine bakıldığında, 2014 yılında Konya'nın patent başvuru sayısının bir önceki yıla göre %30'luk artış göstererek 199'a ulaştığı görülmektedir. Bu başvuruların %19'u (38) kabul edilerek patent tescili yapılmıştır. Konya, patent başvurularının Türkiye sıralamasında bir önceki yıla bir sayı yükselerek 5. sırada yer alırken tescil edilen patent sayısı sıralamasında 7. sırada yer almıştır.

**TABLO 88. Patent Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması – İlk 10 İl (2014)**

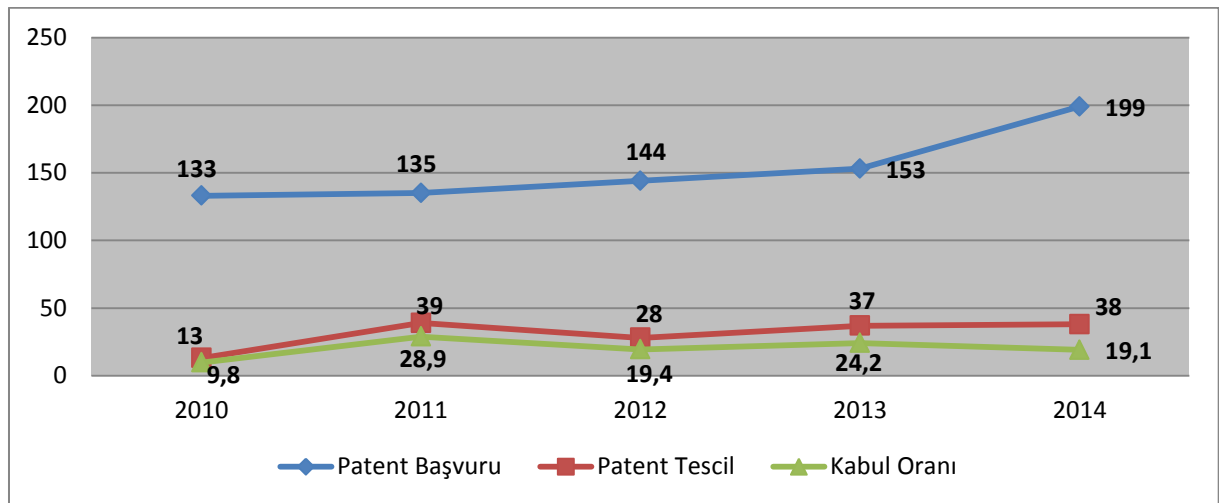
Patent Başvurusu			Patent Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İstanbul	2104	1	İstanbul	638
2	Ankara	596	2	Bursa	136
3	Bursa	316	3	Ankara	116
4	İzmir	275	4	İzmir	52
5	<b>Konya</b>	<b>199</b>	5	Kocaeli	50
6	Kocaeli	168	6	Manisa	44
7	Sakarya	137	7	<b>Konya</b>	<b>38</b>
8	Gaziantep	94	8	Tekirdağ	23
9	Tekirdağ	93	9	Sakarya	18
10	Eskişehir	88	10	Eskişehir	12

**Kaynak:** Türk Patent Enstitüsü

Konya'nın patent başvuruları 2010 yılından itibaren sürekli göstermiştir. 2010 yılında 133 olan patent başvuru sayısı, 2014 yılında 199'a yükselmiştir. Tescillenmiş patent sayısı 2010 yılında 13 iken bu sayı 2014 yılında 38'e yükselmiştir.

Patentin kabul edilme oranı markaya göre daha düşüktür zira patent alma işlemi markaya göre daha meşakkatli bir süreçtir. Konya'nın patent kabul edilme oranına bakıldığında; 2010 yılında başvuruların %9,8'i kabul edilirken 2014 yılında bu oran %19,1'e yükselmiştir.

**GRAFİK 89. Konya Patent İstatistikleri**



**Kaynak:** Türk Patent Enstitüsü

Endüstriyel Tasarım, endüstride üretilen, nihai kullanıcıya yönelik ürünlerin, işlevsellik, hedef kitlenin beğenisine ve kullanıcının ihtiyaçlarına uygunluk gibi ölçütleri gözeterek fikren geliştirilmesi ve üretime uygun yeni bir ürün olarak projelendirilmesidir.

Endüstriyel tasarımda Konya, Türkiye sıralamasında 6. sırada yer almaktadır. 2014 yılında Konya'da 369 endüstriyel tasarım başvurusu yapılmasına karşılık 346 endüstriyel tasarımın tescilli yapılmıştır. Konya, endüstriyel tasarım başvuru ve tescil verilerine göre 6. sırada yer almaktadır.

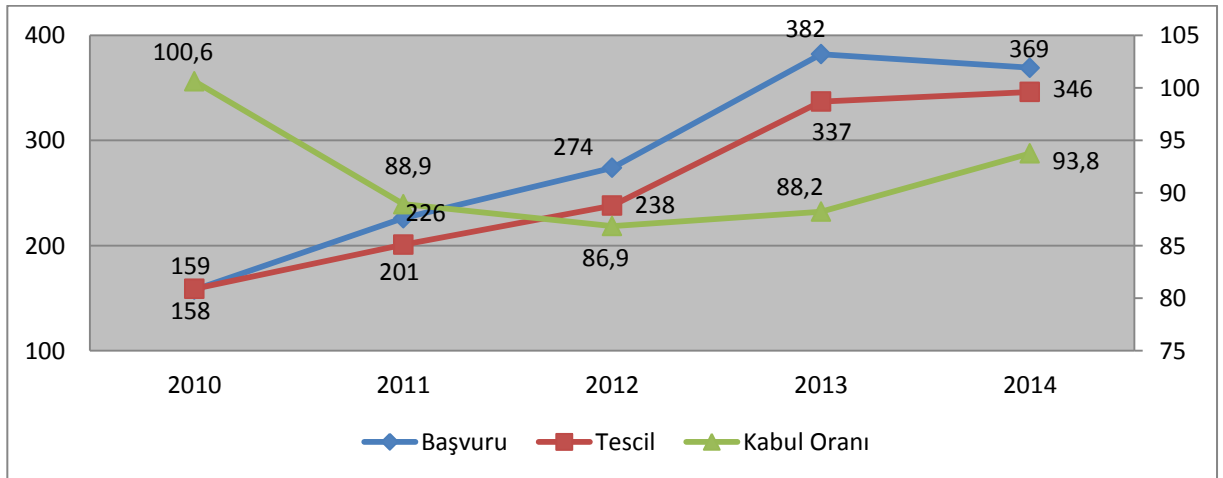
**TABLO 89. Endüstriyel Tasarım Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması (2014)**

Endüstriyel Tasarım Başvurusu			Endüstriyel Tasarım Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İstanbul	3.790	1	İstanbul	3.513
2	Bursa	928	2	Bursa	827
3	Ankara	611	3	Kayseri	537
4	Kayseri	594	4	Ankara	493
5	İzmir	531	5	İzmir	477
6	<b>Konya</b>	<b>369</b>	6	<b>Konya</b>	<b>346</b>
7	Gaziantep	335	7	Gaziantep	310
8	Kocaeli	166	8	Kocaeli	130
9	Kütahya	92	9	Kütahya	102
10	Manisa	73	10	Denizli	69

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Konya'da endüstriyel tasarım başvuru sayısı 2001 yılından 2014 yılına kadar sürekli bir artış göstermiş ancak 2014 yılında %3,4'lük bir azalma gerçekleşmiştir. Endüstriyel tasarım tescil sayılarına baktığımızda ise 2009 yılından bu zaman sürekli göstermektedir. Konya'da 2013 yılında 337 endüstriyel tasarım tescili gerçekleşmişken bu sayı 2014 yılında 346'ya yükselmiştir.

**GRAFİK 90. Konya Endüstriyel Tasarım İstatistikleri**



Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

## 14. ENERJİ

### 15.1. ELEKTRİK TÜKETİMİ

Meram Elektrik Dağıtım A.Ş' den alınan verilere göre 2014 yılında Konya'da elektrik abone sayısı, bir önceki yıla göre % 34,7 oranında bir azalış göstererek 1 milyon 31 bin 562' ye düşmüştür. 2013 yılında toplam 6 milyar 105 milyon kilovat saatlik elektrik tüketilirken, 2014 yılında bu rakam 3 milyar 546 milyona düşmüştür.

**TABLO 90. Konya Elektrik İstatistikleri (2008-2014)**

Yıl	Elektrik Tüketimi (kWh)	Abone Sayısı	Abone Başına Elektrik Tüketimi (kWh)	Nüfus	Kişi Başına Elektrik Tüketimi (kWh)
2008	4.580.275.952	856.740	5.346	1.969.868	2.325
2009	3.919.075.040	887.318	4.416	1.992.675	1.967
2010	3.316.508.370	922.988	3.593	2.013.845	1.647
2011	5.574.512.723	1.645.934	3.387	2.038.555	2.735
2012	6.105.488.745	1.551.502	3.935	2.052.281	2.975
2013	6.161.261.768	1.581.204	3.897	2.079.225	2.963
2014	3.546.965.616	1.031.562	3.438	2.108.808	1.681

**Kaynak:** Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.

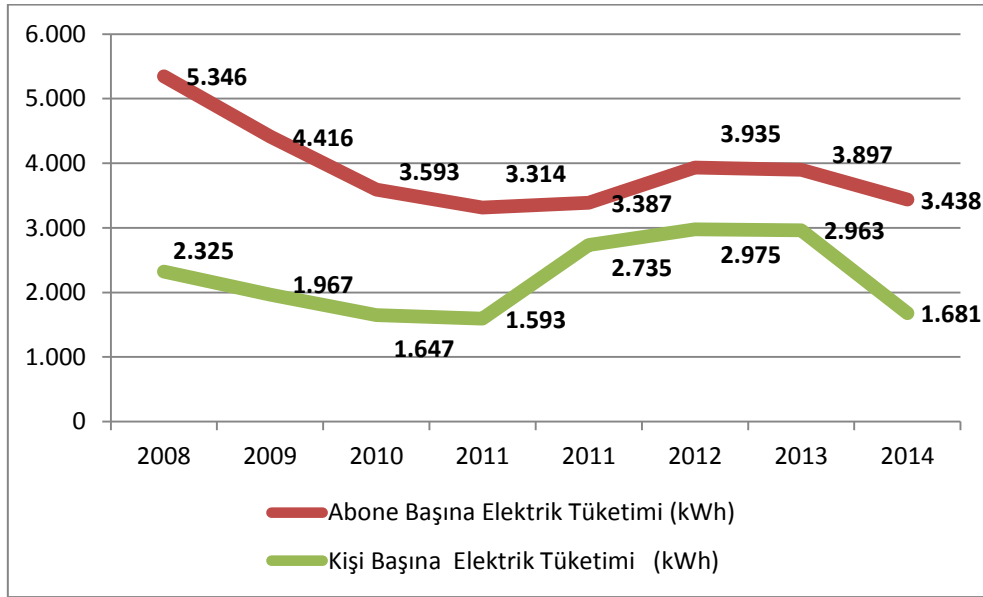
Elektrik tüketiminin %42 oranında düşmesinde; tüketicilerin enerji tasarrufu hakkında bilinçlenmeleri ve bunları bir yaşam pratiği haline getirmeleri etkili olmuştur. "Evlerde Enerji Verimliliği" ve "Üniversitelerarası Enerji Verimliliği" gibi projeler bireyler açısından farkındalık yaratmış, tasarruflar artmıştır.

Bunun yanı sıra MEDAŞ'ın enerji tasarrufu hedefleri ve politikaları daha az enerji ile daha çok mal ve hizmet üretilmesine sebep olmuştur. Amaç marjinal bir fayda yaratmaktır, bir birim enerji ile en fazla refahı yaratabilmektir. Elektrik tüketiminin düşmesinin bir diğer sebebi talebin düşmesi olabilir. Tüketicilerin gelirine yansıyan değişimler talep davranışlarını da etkiler ve tüketiciler tasarruf yöntemine başvururlar. Son olarak üretimin düşmesi buna bağlı olarak istihdamın daralması enerji tüketiminin düşmesinde etkili olabilir.

2008-2011 yılları arasında Konya'nın nüfusu ve abone sayısı sürekli artış göstermesine karşılık abone başına ve kişi başına elektrik tüketimi sürekli olarak düşüş göstermiştir.

2014 yılı itibariyle Konya'nın kişi başı elektrik tüketimi miktarı 1.681 kilovat saat olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl Konya'nın abone başına elektrik tüketimi ise 3.438 kilovat saat olarak gerçekleşmiştir. Abone başına tüketim rakamları 2011 yılına kadar sürekli düşüş göstermiştir. 2012 yılında abone başına tüketim miktarı %16,1 artış göstererek 3.935 kilovat saate yükselmiştir. 2013 yılında abone başına tüketim miktarı bir önceki yıla göre %0,9 düşüş göstererek 3.897 kilovat saat olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılına gelindiğinde ise, abone başına elektrik tüketimi bir önceki yıla göre %11,7 düşüş göstererek 3.438 kilovat saat olarak gerçekleşmiştir.

GRAFİK 91. Konya' da Yıllara Göre Elektrik Tüketimi



Kaynak: Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.

İlçeler bazında Konya elektrik tüketimine bakıldığında; 2014 yılında en fazla elektrik tüketimi 728 milyon kilovat saat ile Selçuklu ilçesinde gerçekleşmiştir. Selçuklu'da elektrik tüketiminde ağırlığı mesken, sanayi ve ticarethaneler sektörü oluşturmaktadır. Kişi başına elektrik tüketiminin en fazla olduğu ilçe ise en aza nüfusa sahip ilçelerden biri olan Altınekin'dir. Elektrik tüketiminde ikinci sırada 722 milyon kilovat saat ile Karatay ilçesi gelmektedir. Karatay' da elektrik tüketiminde ağırlıklı olarak; meskenler, sanayi ve tarım sulama sektörleri yer almaktadır.

TABLO 91. İlçelere Göre Kişi Başı Elektrik Tüketimi (2014)

İlçe	Elektrik Tüketimi (kWh)	Nüfus	Kişi Başına Elektrik Tüketimi (kWh)
Akşehir	108.063.164	94.133	1.148
Altınekin	105.424.975	14.357	7.343
Beyşehir	99.908.934	71.366	1.400
Bozkır	19.650.652	27.457	716
Cihanbeyli	132.415.723	54.892	2.412
Çumra	210.226.436	65.054	3.232
Ereğli	217.125.914	139.131	1.561
Hadim	9.460.779	13.260	713
Ilgın	58.891.494	55.790	1.056
Kadınhanı	74.819.125	33.065	1.528
Karapınar	277.224.477	48.968	5.661

<b>Karatay</b>	722.179.649	295.332	2.445
<b>Kulu</b>	55.201.391	50.675	1.089
<b>Meram</b>	369.805.057	340.817	1.085
<b>Sarayönü</b>	72.632.836	26.355	2.756
<b>Selçuklu</b>	728.993.761	584.644	1.247
<b>Seydişehir</b>	57.666.146	63.773	904
<b>Yunak</b>	77.891.609	23.956	3.251
<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>3.397.582.122</b>	<b>2.003.025</b>	<b>1.696</b>

**Kaynak:** Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.

Sektörel bazda elektrik tüketimine bakıldığında ise; 1 milyar kilovat saat ile mesken sektörü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada 907 milyon kilovat saat ile tarımsal sulama sektörü yer almaktadır. 3.sırada 615 kilovat saat ile ticarethaneler yer almakta. 4.sırada ise Konya'nın ekonomik büyümesinde çok önemli bir payı olan sanayi sektörü bulunmaktadır. Sanayi sektöründe tüketilen toplam elektrik miktarı 605 milyon kilovat saattir.

**TABLO 92. Sektörel Bazda Konya İli Elektrik Tüketimi (kWh)**

Sektör	Tüketilen Elektrik Miktarı (kWh)
Mesken	1.022.150.415
Sanayi	605.574.461
Ticarethane	615.556.929
Resmi Daire	45.871.475
Tarımsal Sulama	907.256.639
İbadethane	4.544.026
Aydınlatma	126.391.024
Belediyeler	3.565.628
KİT'ler	6.448.478
Aritma Tesisleri	12.324.491

**Kaynak:** Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.

2014 yılında, Konya merkez ve ilçelerinde gerçekleştirilen toplam elektrik şebeke ve iyileştirme yatırımları 30.855.366 TL iken, 2015 yılı planlanan toplam yatırım tutarı 143.110.218 TL'dir. 2015 Mayıs ayı itibariyle Konya'da 386.466 TL'lik yatırım gerçekleştirilmiştir.

2014 yılı yatırım alanlarına baktığımızda ilk sırada 15 milyon 610 bin TL ile şebeke kapasite artış yatırımı ikinci sırada 11 milyon TL ile şebeke iyileştirme yatırımı yer almıştır.

**TABLO 93. 2014 Yılında Gerçekleştirilen Yatırım Projeleri (TL)**

Yatırım Karakteristiği	Toplam Tutar
Şebeke Kapasite Artış Yatırımı	15.610.256
Şebeke İyileştirme Yatırımı	11.081.205
Şebeke Yenileme Yatırımı	2.736.399
Aydınlatma Yatırımı	1.427.507
<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>30.855.367</b>

Kaynak: MEDAŞ

**TABLO 94. 2015 Yılında Yapılması Planlanan Yatırım Projeleri (TL)**

Yatırım Karakteristiği	Toplam Tutar
Şebeke Kapasite Artış Yatırımı	60.442.108
Şebeke İşletim Sistemi Yatırımları	21.387.995
Sayaç Yatırımları	19.400.000
Şebeke İyileştirme Yatırımı	14.642.238
Çevre, Güvenlik Ve Diğer Yasal Zorunluluğu Olan Yatırımlar	9.150.000
Şebeke Yenileme Yatırımı	6.943.739
Yatırım Harcaması Niteliğindeki Diğer Harcamalar	5.835.000
Aydınlatma Yatırımı	4.667.026
Yük Dağılım Değişimine Bağlı Yatırım	642.113
<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>143.110.219</b>

Kaynak: MEDAŞ

## 15.2. SU TÜKETİMİ

Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi (KOSKİ) verilerine göre 2014 yılında üretilen su miktarı bir önceki yıla göre %1,8 artarak 78,5 milyon m<sup>3</sup> olarak gerçekleşmiştir. KOSKİ tarafından satılan su miktarı ise artan su üretimine paralel olarak artış göstermiştir.

KOSKİ tarafından üretilen içme ve kullanma suyu üretimi kuyular ve arıtma sularından oluşmaktadır. Üretim miktarına bakıldığında, miktarın kuyulardan üretilen sulara bağlı olarak değiştiği görülmektedir. 2010-2014 yılları arasında toplam üretilen su miktarı 363,1 milyon m<sup>3</sup> olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında yıllık su üretimi 64,2 milyon m<sup>3</sup> iken 2014 yılında 78,5 milyon m<sup>3</sup>'e çıkmıştır.

**TABLO 95. Nüfus ve Abone Başına Üretilen/Satılan Su Miktarı**

Yıllar	Nüfus	Abone Sayısı	Üretilen Su Miktarı (m3)	Satılan Su Miktarı (m3)
2010	1.003.373	350.545	64.299.250	46.613.468
2011	1.037.356	369.209	68.616.334	48.932.583
2012	1.112.525	393.472	74.791.838	52.493.964
2013	1.185.436	417.555	77.181.008	54.370.199
2014	1.220.793	441.251	78.598.071	56.599.901

Kaynak: KOSKİ

Kuyulardan üretilen su miktarı, 2010 yılında kuyulardan sağlanan su üretimi 43,1 milyon m<sup>3</sup> iken 2011 yılında 7,8 milyon m<sup>3</sup> artarak 51,0 milyon m<sup>3</sup> olmuştur. 2014 yılında kuyulardan sağlanan su üretimi bir önceki yıla göre 17,7 milyon m<sup>3</sup> artarak 71,4 milyon m<sup>3</sup>'e yükselmiştir.

**TABLO 96. İçme ve Kullanma Suyu Yıllık Üretimi (m3)**

Yıl	Kuyular m <sup>3</sup>	Aritma m <sup>3</sup>	Toplam m <sup>3</sup>
2010	43.193.000	21.106.250	64.299.250
2011	51.025.528	17.590.806	68.616.250
2012	48.546.422	26.245.416	74.791.838
2013	53.734.405	22.446.603	77.181.008
2014	71.490.401	7.107.670	78.598.071

Kaynak: KOSKİ

2013 yılında 4,638 km olan içme suyu şebeke uzunluğu 2014 yılında 0,05 artarak 4,689 km olmuştur. 2014 yılında tatlı su şebeke uzunluğu bir önceki yıla göre değişmeyerek 475,7 km olarak kalmıştır. 2013 yılında 3,161 km olan kanalizasyon şebeke uzunluğu 2014 yılında 0,22 km artarak 3,381 km ye ulaşmıştır.

**TABLO 97. Şebeke Tipi ve Uzunlukları**

Şebeke Tipi	2012(Km)	2013(Km)	2014(Km)
İçme Suyu Şebeke Uzunluğu	4.573,70	4.638,90	4.689,80
Tatlı Su Şebeke Uzunluğu	468,6	475,7	475,7
Kanalizasyon Şebeke Uzunluğu	3.028,20	3.161,20	3.381,80

Kaynak: KOSKİ

En fazla su tüketimi Ekim ayında gerçekleşmiştir. 2013 Ekim ayında su tüketimi 4,882 milyon m<sup>3</sup> iken 2014 yılı ekim ayında 1,055 milyon m<sup>3</sup> artarak 5,938 milyon m<sup>3</sup>'e yükselmiştir. En az su tüketimi Kasım ayında gerçekleşmiştir. 2013 Kasım ayında 4,29 milyon m<sup>3</sup> su tüketilirken 2014 Kasım ayında - 374,513 bin m<sup>3</sup> azalarak 3,92 milyon m<sup>3</sup> su tüketilmiştir.

**TABLO 98. Konya'da Aylara Göre Su Tüketimleri (m<sup>3</sup>)**

Aylar	2013	2014
OCAK	3.649.288	4.015.329
ŞUBAT	3.240.726	3.629.604
MART	3.250.627	3.562.348
NİSAN	3.681.991	3.872.016
MAYIS	4.384.006	4.546.296
HAZİRAN	5.271.012	5.177.730
TEMMUZ	5.703.975	5.455.735
AĞUSTOS	5.736.592	6.216.545
EYLÜL	6.020.823	6.643.856
EKİM	4.882.945	5.983.754
KASIM	4.294.872	3.920.359
ARALIK	4.192.621	4.290.369

Kaynak: KOSKİ

**15.3. DOĞALGAZ TÜKETİMİ**

Enerya Gaz Dağıtım A.Ş. verilerine göre 2013 yılında toplam doğalgaz tüketimi 291.147 bin m<sup>3</sup> iken 2014 yılında 352.147 bin m<sup>3</sup> olmuştur. Abone başına tüketim 2013 yılında 1.713 bin m<sup>3</sup> iken 2014 yılında azalış göstererek 1.601 bin m<sup>3</sup>' e düşmüştür.

**TABLO 99. Konya'da Doğalgaz Tüketimi (m<sup>3</sup>)**

Yıl	Toplam Tüketim	Abone Başına Düşen Tüketim
2012	296.230.022	1.887
2013	291.147.539	1.713
2014	352.147.507	1.601

Kaynak: ENERYA

2013 yılında 226 bin 120 adet olan abone sayısı 2014 yılında 32 bin 445 adet artarak 258.565 'e ulaşmıştır.

**TABLO 100. Abone Sayısı**

Yıl	Abone Sayısı (Adet)
2012	186.621
2013	226.120
2014	258.565

Kaynak: ENERYA

## 15. HİBE VE DESTEKLER

### 16.1. AVRUPA BİRLİĞİ HİBE VE DESTEKLERİ

Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından koordinasyonu ve izlemesi gerçekleştirilen AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı ve Avrupa Birliği programları altında 2014 yılında Konya'ya sağlanmış olan desteklere ilişkin bilgiler şu şekildedir:

#### 16.1.1. Sivil Toplum Diyalogu

Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Sivil Toplum Diyalogu Programı çerçevesinde, 2014 yılı içerisinde Konya'dan herhangi bir faydalanıcı ile sözleşme imzalanmadığı görülmektedir. 2011 – 2013 yılları arasında yürütülen faaliyetlerde ise Konya ilinden bir faydalanıcıya 129.901 Avro hibe tahsis edilmiştir.

**TABLO 101. Desteklenen Projelerin İl Bazında Dağılımı (2011-2013)**

SIRASI	İL	SÖZLEŞME ADEDİ	HİBE TUTARI (Avro)
1	İstanbul	5	575.171,60
2	Ankara	4	493.285,63
3	İzmir	3	382.753,53
4	Sinop	2	257.162,41
5	Trabzon	2	255.320,43
6	Ordu	2	233.295,51
7	Eskişehir	2	212.486,79
8	Antalya	2	177.859,36
9	Kocaeli	1	166.674,22
14	Konya	1	129.901,70

Kaynak: Avrupa Birliği Bakanlığı

#### 16.1.2. Çevre Operasyonel Programı

Türkiye'nin çevre sektöründeki performansını, Avrupa Birliği'nin ilkeleri ve politikaları doğrultusunda geliştirmesine yardım edecek temel plan ve eylemlerden oluşan "Avrupa Birliği Çevre Operasyonel Programı" kapsamında, Konya üç farklı proje ile finansman almaya haz kazanmıştır.

- **Konya Katı Atık Yönetimi Projesi:** Avrupa Komisyonu tarafından finansman kararı alınan proje, inşaat aşamasında olup toplam bütçesi 21,3 milyon Avro 'dur.
- **Akşehir Atıksu Arıtma Tesisi Projesi:** Avrupa Komisyonu tarafından finansman kararı alınan proje, inşaat aşamasına geçmek üzere olan projeler arasında yer alıp toplam bütçesi 24 milyon Avro 'dur.
- **Ereğli Katı Atık Yönetimi Projesi:** Projenin 2015-2020 döneminde finanse edilmesi planlanmakta olup toplam bütçesi 14,6 milyon Avro 'dur.

### 16.1.3. Erasmus+ Programı

Konya'da 2014 yılında Erasmus+ programından toplamda 26 proje finansman edilmiş olup 1 milyon 735 bin avro tutarında da hibe tahsisi sağlanmıştır. 2014 yılı içerisinde Konya'da faydalanıcılara sağlanmış olan hibe miktarları ve sektörel dağılım şu şekildedir:

**TABLO 102. 2014 Yılında Konya'da Erasmus+ Programı Kapsamında Verilen Hibeler**

Faaliyetler	Kabul Sayısı	Tahsis Edilen Hibe Miktarları (Avro)
Okul Eğitimi	7	383.751
Mesleki Eğitimi	8	578.812
Yetişkin Eğitimi	1	43.848
Yükseköğretim	5	609.298
Gençlik	5	120.115
<b>Toplam</b>	<b>26</b>	<b>1.735.824</b>

**Kaynak:** Avrupa Birliği Bakanlığı

### 16.1.4. İşletmelerin ve KOBİ'lerin Rekabet Edebilirliği Programı (COSME)

COSME Programı altında doğrudan bir finansman desteği sağlanmamakla birlikte, Konya ilindeki işletmelerin uluslararası pazarlara erişimini kolaylaştırmak üzere 2014 yılında Avrupa İşletmeler Ağı kapsamında gerçekleştirilmiş etkinliklerin bazıları şu şekildedir:

**TABLO 103. 2014 Yılında Konya Avrupa İşletmeler Ağı Kapsamında Gerçekleştirilmiş Etkinlikler**

Faaliyet Tarihi	Faaliyet Adı	Katılımcı Sayısı
13.Mar.14	Çek ve Slovak Cumhuriyeti Tanıtım Toplantısı	50
15.Nis.14	Ekonomi Bakanlığı Uzmanlarının Katılımı ile Dış Ticaret Bilgilendirme Semineri	124
14-15. May.14	OSEG 2014 Otomotiv Sektörünün Geleceği ve Çözümü İçin Kümeler	336
16.Eki.14	Endüstriyel Atıklar Paneli - Simbiyoz Semineri	50
10.Kas.14	Teknoloji Forumu - Saksonya - Türk Makine Sanayi Kooperasyonu "Üretimde Proses Optimizasyonu ve Enerjide Verimlilik"	139
12.Ara.14	Amerika Birleşik Devletleri Tanıtım ve İşbirliği Fırsatları Görüşmesi	45

**Kaynak:** Avrupa Birliği Bakanlığı

## 16.2. KOSGEB DESTEKLERİ

KOSGEB Konya Hizmet Merkezi Müdürlüğü veri tabanına kayıtlı işletme sayısı bir önceki yıla göre 963 artarak 2014 yılında 21.186 olarak gerçekleşmiş olup, Türkiye genelinde KOSGEB Konya HMM 6.sıradaki yerini korumuştur.

**TABLO 104. KOSGEB Konya HMM Kayıtlı İşletmeler**

Yıl	İşletme Sayısı	Türkiye Sıralaması
2010	13.911	6
2011	17.766	6
2012	19.086	6
2013	20.223	6
2014	21.186	6

**Kaynak:** KOSGEB Konya Hizmet Merkezi Müdürlüğü

2014 yılında geri ödemesiz olarak 1.089 işletmeye yaklaşık 8 milyon 350 bin TL destek verilmiştir. Geri ödemeli olarak 9 işletme KOSGEB hizmetlerinden yararlanmış olup 457 bin TL'lik bir tutar işletmelere tahsis edilmiştir. Toplamda 1.091 işletme desteklerden yararlanmış olup 8 milyon 801 bin TL tutarında bir kaynak tahsis edilmiştir.

**TABLO 105. KOSGEB Konya Hizmet Merkezi Müdürlüğü Destek Verileri**

Destek Türü		2012	2013	2014
<b>Geri Ödemesiz</b>	Tutar (TL)	7.967.142,97	9.652.002,97	8.344.074,87
	Destek Sayısı	2.089	2.348	2.123
	İşletme Sayısı	968	1.179	1.089
<b>Geri Ödemeli</b>	Tutar (TL)	766.468,63	1.127.241,20	457.160,87
	Destek Sayısı	10	16	9
	İşletme Sayısı	8	16	9
<b>Toplam</b>	Tutar (TL)	8.733.611,60	10.779.244,17	8.801.235,74
	Destek Sayısı	2.099	2.364	2.125
	İşletme Sayısı	968	1.179	1.091

**Kaynak:** KOSGEB Konya Hizmet Merkezi Müdürlüğü

KOSGEB tarafından Konya'da 2014 yılında işletmelere dört farklı programda destek sağlanmıştır. Konya'da 2014 yılında, toplamda geri ödemesiz yani hibe yoluyla ve geri ödemeli yani kredi kullanımı tahsis edilerek sağlanan destek tutarı 8,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre Konya'nın KOSGEB desteklerinden faydalanması yaklaşık 2 milyon TL azalmıştır. Genel destek programından belirtilen dönemde faydalanan işletme sayısı 919 olarak gerçekleşirken, Ar-Ge desteklerinde bir miktar azalma olduğu görülmektedir. 2013 yılında 49 işletme bu destek türünden yararlanırken, 2014 yılında yalnızca 27 işletme toplamda 2,2 milyon TL'ye yakın bir destek tutarından faydalanmıştır. Bir önceki yıllara kıyaslandığı zaman, 2014 yılında KOSGEB programlarından; Genel Destek Programı, Ar-Ge Destek Programı, Girişimcilik Destek Programı ve KOBİ Proje Destek Programı'ndan faydalanan işletmelerin sayısında aşağı yönlü bir hareketlilik olduğu görülmektedir.

TABLO 106. KOSGEB, Konya İli Program Bazında Destek Verileri

Program Adı	Destek Türü	2013		2014	
		İşletme Sayısı	Destek Tutarı (TL)	İşletme Sayısı	Destek Tutarı (TL)
Ar-Ge ve İnovasyon Endüstriyel Uyg. Dest.	Geri Ödemesiz	41	3.172.416,25	26	2.118.289,68
	Geri Ödemeli	8	785.335,79	1	84.000,00
Genel Destek Programı	Geri Ödemesiz	999	4.940.531,78	919	4.823.133,62
Girişimcilik Destek Programı	Geri Ödemesiz	254	1.348.581,01	161	1.336.073,84
	Geri Ödemeli	8	341.905,41	8	373.160,87
KOBİ Proje Destek Programı	Geri Ödemesiz	11	190.473,93	3	66.577,73
<b>TOPLAM</b>		<b>1.179</b>	<b>10.779.244,17</b>	<b>1.091</b>	<b>8.801.235,74</b>

Kaynak: KOSGEB Konya Hizmet Merkezi Müdürlüğü

2014 yılında Konya sınırları içerisinde 38 adet girişimcilik eğitimi düzenlenmiştir. Eğitime katılan kişi sayısı 1.043 olarak gerçekleşirken, katılımcıların 163'ü iş fikirlerini hayata geçirmeyi başarmışlardır. Toplamda işletmelere 1.694 milyon TL tutarında bir destek sağlanmıştır.

TABLO 107. KOSGEB, Konya İli Girişimcilik Verileri

	2012	2013	2014
Girişimcilik Eğitimi Sayısı	43	36	38
Katılımcı Sayısı	1.111	854	1.043
Desteklenen İşletme Sayısı	210	262	163
Destek Tutarı (TL)	1.049.050,78	1.690.486,42	1.694.177

Kaynak: KOSGEB Konya Hizmet Merkezi Müdürlüğü

### 16.3. BİLİM, SANAYİ ve TEKNOLOJİ BAKANLIĞI DESTEKLERİ

#### 16.3.1. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Ar-Ge, Teknogirişim ve Proje Destekleri

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2003 yılında kurulan Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde 2014 yılı itibarıyla 102 firma faaliyetlerini yürütmekte olup 385 kişi bölgede istihdam edilmektedir. 2014 yılında 30 proje başarıyla tamamlanmış olup hâlihazırda 170 Ar-Ge projesi ise devam etmektedir. 2013 yılında %50 doluluğun olduğu Teknokent, 2014 itibarıyla %83 doluluk oranına ulaşmıştır. 2013 yılında 27 olan kuluçkadaki firma sayısı ise 2014 yılı itibarıyla 31'e yükselmiştir.

TABLO 108. Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Performans Göstergeleri

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ	2012	2013	2014
Toplam Firma Sayısı	97	78	102
Akademisyen Ortaklı Firma Sayısı	32	35	50
Teknogirişim Desteği İle Kurulan Firma Sayısı	7	14	15
İlk Defa Bölgede Kurulan Firma Sayısı	15	20	22
Bölgede Çalışan Personel Sayısı (Ar-Ge Personeli, Destek Personeli, Diğer)	184	270	385
Bölgede Yürütülen Ar-Ge Proje Sayısı	137	166	170
Bölgede Tamamlanan Proje Sayısı	11	12	30
Akademisyen Danışmanlığında Devam Eden Proje Sayısı	49	42	67
Akademisyen Danışmanlığında Bitirilmiş Proje Sayısı	9	10	8
Doluluk Oranı	0,99	0,5	0,83
Kuluçkadaki Firma Sayısı	23	27	31

Kaynak: Konya Teknokent - Teknoloji Geliştirme Hizmetleri A.Ş.

TABLO 109. Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Patent, İhracat Verileri

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ					
Yıl	Patent Sayısı	Yabancı/Ortaklı Firma	Satış (Bin TL)	İhracat (Bin \$)	Destek (Bin TL)
2003-2014	18	-	94.331	1.373	8.022

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 8 milyon TL'nin üzerinde bir desteği bulunan Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde 2014 yılı sonu itibariyle 18 patent alınmış olup 1,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Ayrıca yine 2003 - 2014 aralığında bölgeden toplamda 94,3 milyon TL satış gerçekleştirilmiştir.

TABLO 110. Ar – Ge Merkezlerine Dair İstatistikler

AR – GE MERKEZLERİ				
Kuruluş Yılı	Ar-Ge Merkezi Sayısı	İstihdam Sayısı	Yürütülen Proje Sayısı	Alınan Patent Sayısı
2012	1	64	18	1

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Konya’da 2012 yılında özel sektör tarafından kurulan 1 adet Ar – Ge merkezi olup 64 kişi bu merkezde istihdam edilmektedir. 2014 yılsonu itibariyle 18 proje yürütülmekte olup, 2012-2014 döneminde Ar- Ge merkezince alınan patent sayısı 1’dir.

**TABLO 111. San-Tez ve Teknogirişim Sermaye Desteği Programına Dair İstatistikler**

SAN – TEZ (Sanayi Tezleri Programı)				TEKNOGİRİŞİM SERMAYE DESTEĞİ PROGRAMI		
Yıllar	Proje Başvuru Sayısı	Desteklenen Proje Sayısı	Proje Bütçesi (TL)	Yıllar	Desteklenen Yararlanan Kişi Sayısı	Proje Bütçesi (TL)
2006 - 2014	91	28	16.521.274	2009 - 2014	54	5.220.000

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

2006 – 2014 yılları arasında SANTEZ kapsamında 91 proje başvurusu olmuş bunlardan 28 tanesi destek almaya hak kazanmıştır. Program kapsamında Konya’ya 16,5 milyon TL düzeyinde bir destek aktarılmıştır.

2009 – 2014 yılları arasında Teknogirişim Sermaye Desteği programından 54 genç girişimci yararlanmış, Bakanlık tarafından 5 milyon 220 bin TL tutarında destek sağlanmıştır.

## 16.4. TÜBİTAK DESTEKLERİ

### 16.4.1. TEYDEB Destekleri

Endüstriyel araştırma ve teknoloji geliştirmek, yenilikleri desteklemek, özendirmek, izlemek ve üniversite-sanayi ilişkilerini geliştirmek TÜBİTAK’ın temel işlevleri arasında yer almaktadır. Bu işlevleri gerçekleştirmek için oluşturulan programlar ve planlanan faaliyetler Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) tarafından yürütülmektedir. Aşağıda yer alan tabloda 2007-2014 yılları arasında yürütülmekte olan TEYDEB projelerine ilişkin istatistikler yer almaktadır.

**TABLO 112. Konya İli TEYDEB Projelerine İlişkin İstatistikler (2007-2014)**

Yıllar	Proje Başvuru Sayısı	Hibe Destek Verilen Proje Sayısı	Hibe Destek Tutarı (TL)
2007	35	16	12.272.845
2008	89	21	1.694.903
2009	75	58	5.673.992
2010	82	64	5.570.221
2011	76	87	7.640.508
2012	95	81	7.642.944
2013	96	77	6.155.964
2014	116	83	7.515.953

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Konya, TEYDEB programından düzenli olarak faydalanan illerden bir tanesidir. 2007 yılında Konya'dan programa başvuruların neredeyse %45'i hibe desteği almaya hak kazanırken, 2014 yılı sonu itibariyle bu oranın %70'leri geçtiği görülmektedir. 2013 yılında programa 96 başvuru yapılırken bu oran 2014 yılında %20,8 oranında artarak 116 olarak gerçekleşmiştir. 83 projenin hibe desteği almaya hak kazandığı 2014 yılında, bu projelere sağlanan hibe destek tutarı 7,5 milyon TL civarındadır. 2014 yılında Konya'nın TEYDEB projesinden aldığı hibe desteğini 2013 yılına göre %22 oranında artırdığı görülmektedir.

**TABLO 113. Konya İli TEYDEB Desteklerinin Sektörel Dağılımı (2014)**

Sektör	Hibe Desteği Alan Proje Sayısı	Hibe Destek Miktarı (TL)
Makine ve İmalat Teknolojiler	32	3.488.311
Gıda, Tarım ve Hayvancılık	17	1.722.243
Otomotiv	13	756.386
Sağlık	3	513.746
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	3	366.266
Enerji	3	245.757
Metal Sanayi ve Madencilik	3	169.287
İnşaat	3	80.393
Tekstil ve Deri	1	75.969
Kimya	2	47.998
Su	1	22.518
Diğer	2	27.119
<b>TOPLAM</b>	<b>83</b>	<b>7.515.953</b>

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

TEYDEB kapsamında Konya'da hibe desteği alan 83 proje sektörel olarak incelendiğinde en fazla destek; makine ve imalat teknolojilerinde 32 proje, gıda, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde 17 proje ve otomotiv sektöründe 13 proje ile sıralanmaktadır. TEYDEB destek verileri kapsamında verilen hibe destek miktarı 7,5 milyon TL'dir.

**TABLO 114. TEYDEB Desteklerinden En Fazla Yararlanan 10 İl (2014)**

Sıra	İl	Hibe Desteği Alan Proje Sayısı	Hibe Destek Miktarı (TL)
1	İstanbul	1.064	141.265.613
2	Ankara	479	83.893.869
3	Kocaeli	216	46.873.464
4	Bursa	203	21.939.050
5	İzmir	170	18.579.290
6	Manisa	101	13.352.129
7	<b>Konya</b>	<b>83</b>	<b>7.515.953</b>
8	Sakarya	26	4.582.431
9	Adana	31	3.950.816
10	Tekirdağ	37	3.683.609

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

2014 yılında TEYDEB destekleri kapsamında, Konya’da 83 proje hibe desteği almaya hak kazanmış olup toplamda 7,5 milyon TL destek sağlanmıştır. Konya TEYDEB destekleri kapsamında gerek hibe desteği alan proje sayısı açısından gerekse de hibe destek miktarları bakımından Türkiye’de 7.sırada yer almaktadır.

**TABLO 115. Konya İli 2014 Yılı TEYDEB Destek Programlarının Dağılımı**

Destek Programı	Hibe Destek Miktarı (TL)
1501 - Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı	2.023.841
1507 - KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı	4.819.177
1511 - Öncelikli Alanlar Ar-Ge Destek Programı	672.935

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

2014 yılında Konya’da TEYDEB tarafından 1501 – Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında 2 milyon TL, 1507 – KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı kapsamında 4,8 milyon TL, 1511 – Öncelikli Alanlar Ar-Ge Destek Programı kapsamında ise yaklaşık 673 bin TL destek sağlanmıştır.

#### 16.4.2. ARDEB (Araştırma Destek Programları Başkanlığı) Destekleri

Konya’da ARDEB programına 2007 yılında 126 başvuru gerçekleştirilmiş olup bunlardan 27 tanesi yani %21’i destek almaya hak kazanmıştır. 2007 yılında aktarılan toplam destek miktarı ise 4,7 milyon TL’dir. Bakanlık tarafından 2013 yılında 36 proje destek almaya uygun görülürken, 2014 yılında bu sayı 53’e yükselmiştir. 2013 yılında yaklaşık 5 milyon TL tutarında projelere destek sağlanırken, 2014 yılında %22 oranında bir artışla toplam destek 6 milyon TL’yi geçmiştir.

**TABLO 116. Konya İli ARDEB Destek Programı İstatistikleri (2007-2014)**

Yıllar (O Yıl) <sup>2</sup>	Proje Başvuru Sayısı (O Yıl)	Destek Kararı Verilen Proje Sayısı (O Yıl)	Destek Miktarı (TL) (O Yıl)
2007	126	27	4.720.305
2008	156	29	4.185.783
2009	122	19	3.678.034
2010	130	40	5.277.116
2011	143	30	4.115.722
2012	147	24	4.141.945
2013	234	36	4.938.245
2014	253	53	6.059.470

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

<sup>2</sup> \*(O Yıl): Destek Programları kapsamında desteklenen projelere dönemsel olarak ödeme yapılmaktadır. Örneğin; Proje başvuru yılı 2013 ve proje süresi 24 ay olan bir projeye 2013 ve 2014 yıllarında ödeme yapılabilmektedir.

### 16.4.3. BİDEB (Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı) Destekleri

Konya’da 2014 yılında BİDEB programından 92 kişi destek almaya hak kazanmıştır. Başvurular 2013 yılına göre %19 oranında artış göstermesine karşın destek almaya hak kazananların sayısında %18’lik bir azalış meydana gelmiştir. Proje kapsamında 2013 yılında 109 kişiye 1,8 milyon TL destek sağlanırken, 2014 yılında bu miktar yaklaşık %75 azalarak 1 milyon TL seviyesine gerilemiştir.

**TABLO 117. Konya İli BİDEB Destek Programı İstatistikleri (2007-2014)**

Yıllar (O Yıl)	Kişi Başvuru Sayısı (O Yıl)	Destek Kararı Verilen Kişi Sayısı (O Yıl)	Destek Miktarı (TL) (O Yıl)
2007	64	55	783.998
2008	58	48	1.044.076
2009	148	30	662.144
2010	147	62	1.099.214
2011	234	62	1.129.939
2012	210	54	876.143
2013	698	109	1.855.614
2014	830	92	1.063.430

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

### 16.4.4. BTDB (Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı) Destekleri

BTDB destek programına 2013 yılında 34 proje başvurusu yapılmış olup bunlardan 23 tanesine destek kararı alınmıştır. 2013 yılında toplamda sağlanan destek miktarı ise 2,8 milyon TL’dir. 2014 yılında 2 projeye destek verilirken toplamda sağlanan destek miktarı ise 7,1 milyon TL’dir.

**TABLO 118. Konya İli BTDB Destek Programı İstatistikleri (2007-2014)**

Yıllar (O Yıl)	Proje Başvuru Sayısı (O Yıl)	Destek Kararı Verilen Proje Sayısı (O Yıl)	Destek Miktarı (TL) (O Yıl)
2007	0	0	0
2008	1	1	4.456
2009	6	1	35.842
2010	1	0	24.244
2011	7	2	1.064.896
2012	6	2	693.271
2013	34	23	2.837.382
2014	0	2	7.187.238

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

## 16.5. MEVLANA KALKINMA AJANSI DESTEK VE HİBE PROGRAMLARI

### 16.5.1. 2014 Mali Destek Programı İstatistikleri

Konya merkez ve ilçelerinde BİLTEK I ve II (Bilgi ve Teknoloji Odaklı Üretim Mali Destek Programı) kapsamında toplamda 39 proje destek almaya hak kazanmıştır. 39 projenin toplam bütçesi 23 milyon TL'yi aşarken, talep edilen bütçe miktarı ise toplamda 10,7 milyon TL civarındadır.

Kentsel Altyapının Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında Konya merkezde 2 ve ilçelerde 2 adet olmak üzere toplamda 4 projeye destek kararı alınmıştır. Bu dört projenin toplam bütçesi yaklaşık 3 milyon TL olup, yerel yönetimlerin talep ettiği bütçe ise 1,415 milyon TL'dir.

Böylelikle Konya merkez ve ilçelerinde toplamda 43 proje destek almaya hak kazanmış olup projelerin toplam bütçeleri 26,3 milyon TL'dir. Talep edilen proje bütçesi ise 12,1 milyon TL'dir.

**TABLO 119. MEVKA 2014 Yılı Mali Destek Projeleri**

PROGRAM	İL	ADET	PROJE BÜTÇESİ (TL)	TALEP BÜTÇESİ (TL)
BİLTEK 1	KONYA MERKEZ	26	16.884.369,44	7.610.956,91
	KONYA İLÇE	1	853.500,00	426.750,00
	<b>TOPLAM</b>	<b>27</b>	<b>17.737.869,44</b>	<b>8.037.706,91</b>
BİLTEK 2	KONYA MERKEZ	0	0	0
	KONYA İLÇE	12	5.578.182,56	2.741.030,83
	<b>TOPLAM</b>	<b>12</b>	<b>5.578.182,56</b>	<b>2.741.030,83</b>
KENTSEL ALTYAPI	KONYA MERKEZ	2	1.815.920,07	802.447,16
	KONYA İLÇE	2	1.168.110,09	613.234,99
	<b>TOPLAM</b>	<b>4</b>	<b>2.984.030,16</b>	<b>1.415.682,15</b>
PROGRAM TOPLAMI	KONYA MERKEZ	28	18.700.289,51	8.413.404,07
	KONYA İLÇE	15	7.599.792,65	3.781.015,82
	<b>TOPLAM</b>	<b>43</b>	<b>26.300.082,16</b>	<b>12.194.419,89</b>

### 16.5.2. 2014 Teknik Destek Programı İstatistikleri

Teknik Destek Programı kapsamında, 2014 yılında MEVKA tarafından 24 projeye, 211 bin 500 TL miktarında destek sağlanmıştır.

**TABLO 120. MEVKA 2014 Yılı Teknik Destek Projeleri**

2014	UYGULAMA YERİ	ADET	DESTEK MİKTARI (TL)
TEKNİK DESTEK 1/2/3/4	KONYA MERKEZ	16	155.500,00
	KONYA İLÇELER	8	56.000,00
	<b>TOPLAM</b>	<b>24</b>	<b>211.500,00</b>

### 16.5.3. 2014 Doğrudan Faaliyet Desteği (DFD) Programı

2014 yılında Konya’da MEVKA tarafından 6 proje, yaklaşık 413 bin TL tutarında Doğrudan Faaliyet Desteği sağlanmıştır.

**TABLO 121. MEVKA 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Projeleri**

2014	UYGULAMA YERİ	ADET	DESTEK MİKTARI (TL)
DFD	KONYA MERKEZ	3	217.798,00
	KONYA İLÇELER	3	195.000,00
	<b>TOPLAM</b>	<b>6</b>	<b>412.798,00</b>

### 16.5.4. 2014 GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ

2014 yılında GÜDÜMLÜ Proje Desteği kapsamında, Konya Ticaret Borsası’nın “Tohum ve Gen Teknolojileri Vadisi” adlı projesi başarılı görülerek destek almaya hak kazanmıştır. Konya Ticaret Borsası’nın projesine yaklaşık 5 milyon TL tutarında destek sağlanacak olup, projenin toplam bütçesi 7 milyon TL’yi aşmaktadır.

**TABLO 122. MEVKA 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Projeleri**

YIL	PROJE ADI	PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	İL	PROJE TUTARI (TL)	DESTEK MİKTARI (TL)
2014	Tohum Ve Gen Teknolojileri Vadisi	Konya Ticaret Borsası	KONYA	7.222.572	4.950.000

### 16.5.5. MEVKA Tarafından Son 3 Yılda İLANA ÇIKILAN HİBE DESTEK PROGRAMLARI SAYISI VE VERİLEN DESTEK TUTARLARI

Mali Destek Programı kapsamında Konya’da 2012 yılında 76 proje destek almaya hak kazanırken projelerin toplam bütçesi 33 milyon TL’yi bulmaktadır. 76 proje için sağlanan destek miktarı 17 milyon TL civarında olmuştur. Yine 2012 yılında Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında 5 projeye toplamda 132 bin 500 TL destek sağlanırken, Teknik Destek Projesi kapsamında 26 projeye toplamda 333 bin 500 TL destek sağlanmıştır. Diğer yandan toplam bütçesi 10 milyon TL’yi aşan GÜDÜMLÜ proje Desteği kapsamında bir projeye 6 milyon TL destek sağlanmıştır.

2013 yılında MEVKA tarafından yalnızca Doğrudan Faaliyet Desteği ve Teknik Destek Programı kapsamında firma ve kurumlara destek sağlanmıştır. Doğrudan Faaliyet Desteği programı kapsamında 2 projeye 146 bin TL civarında destek sağlanırken, Teknik Destek Programı kapsamında 47 projeye toplamda 471 bin 500 TL destek sağlanmıştır.

2014 yılında Mali Destek Programı kapsamında 43 proje başarılı olarak destek almaya hak kazanırken toplam destek miktarı 11 milyon TL'yi geride bırakmıştır. Program kapsamında 2012 yılında 17 milyon TL civarında destek sağlandığı göz önüne alındığında, 6 milyon TL düzeyinde destek programı kapsamında bir azalma meydana geldiği görülmektedir.

**TABLO 123. MEVKA Destek Programları İstatistikleri (2012-2014)**

YILLAR	DESTEK TÜRÜ	PROGRAM	Proje Başvuru Sayısı	Desteklenen Firma/Kurum Sayısı	Destek Miktarı (TL)	Eş-finansman Dahil Toplam Proje Bütçesi (TL)
2012	MDP	TURİZM	29	17	4.487.531,04	7.261.932,23
	MDP KAR	REKABET	152	59	12.562.123,14	25.628.212,28
	GDP	GDP	1	1	6.000.000,00	10.300.000,00
	DFD	DFD	20	5	132.500,00	132.500,00
	TD	TD	84	26	333.500,00	333.500,00
2013	DFD	DFD	13	2	146.600,00	146.600,00
	TD	TD	66	47	471.500,00	471.500,00
	GDP	GDP	0	0	0,00	0,00
2014	MDP	KENTSEL	5	4	1.415.682,15	2.984.030,16
	MDP KAR	BİLTEK	236	39	10.778.737,74	23.316.052,00
	DFD	DFD	8	6	412.798,00	412.798,00
	TD	TD	45	24	211.400,00	211.400,00
	GDP	GDP	1	1	4.950.000,00	7.222.572,00

\*MDP: Mali Destek Programı, DFD: Doğrudan Faaliyet Desteği, TD: Teknik Destek, GDP: GÜDÜMLÜ Proje Desteği

#### 16.5.6. 2014 YILINDA VERİLEN HİBE VE DESTEKLERİN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

MEVKA tarafında 2014 yılında 74 proje destek almaya hak kazanırken, yukarıdaki tabloda sektörel dağılım kapsamında 73 projenin dağılımı yapılmış olup, 2014 yılı GÜDÜMLÜ Proje Desteği sektörel değerlendirme kapsamında değerlendirilmemiştir. Sektörler ölçeğinde en fazla destek 18 proje ile "Eğitim" alanına verilirken, bu rakam toplam desteklerin yaklaşık %25'lik bir kısmına tekabül etmektedir. Eğitim alanına verilen destekleri 9'ar proje ile "Makine ve Ekipman İmalatı" ile "Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı" sektörleri takip etmiştir.

TABLO 124. MEVKA 2014 Yılı Hibe ve Desteklerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Sektör	Sözleşme İmzalanan Proje Adedi
<b>Eğitim</b>	<b>18</b>
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	9
<b>Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)</b>	<b>9</b>
Bitkisel ve Hayvansal Üretim ile Avcılık ve İlgili Hizmet Faaliyetleri	6
<b>Ana Metal Sanayi</b>	<b>6</b>
Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	4
<b>Üye olunan kuruluşların faaliyetleri</b>	<b>4</b>
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	3
<b>Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik</b>	<b>2</b>
Diğer hizmet faaliyetleri	2
<b>Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı</b>	<b>2</b>
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2
<b>Özel inşaat faaliyetleri</b>	<b>1</b>
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	1
<b>Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı</b>	<b>1</b>
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	1
<b>Veterinerlik hizmetleri</b>	<b>1</b>
Tekstil Ürünlerinin İmalatı	1
<b>Toplam</b>	<b>73</b>

6



**ULAŖIM VE  
HABERLEŖME  
ALTYAPISI**

## 1. ULAŞIM

2023 vizyonu doğrultusunda 15 milyar dolar ihracat hedefleyen Konya için “Ulaşım” ve “Lojistik” iki önemli kavramdır. Bu doğrultuda Konya’nın karayolu, havayolu ve tren yolu üzerinden ulaşılabilirliği, malzeme taşımacılığındaki kapasitesi, şehir içi ve şehirlerarası yolların durumu önem arz etmektedir.

### 1.1. Karayolu Ulaşımı

Konya ili, il ve devlet yolları içerisinde yol ağı sıralamasında uzunluk olarak ilk sırada yer almaktadır. Ülke içindeki konumu açısından ulaşılabilirliği en yüksek illerinden birisidir ve önemli bir kavşak noktasıdır. Konya, ülkenin doğu-batı ve kuzey-güney karayolu bağlantılarının kesiştiği bir noktadadır. Bu bağlantılar üzerinden Konya’nın, önemli merkezlere uzaklıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

**TABLO 125. Konya’nın Bazı İl Merkezlerine Uzaklıkları**

İl	Mesafe
Adana	356 Km
Ankara	258 Km
Antalya	322 Km
İstanbul	662 Km
İzmir	550 Km
Mersin	348 Km

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

Son 5 yıla bakıldığında Konya’da ulaşım alanında önemli gelişmelerin olduğu görülmektedir. 2005 yılında Konya’yı çevre illere bağlayan duble yolların yapımı henüz proje halindeyken, bugün bu projelerin çoğu tamamlanmıştır. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde ise Konya’nın doğu-batı ve kuzey-güney hattında otoyol ağına dâhil edilmesi hedeflenmektedir.

**TABLO 126. Konya Karayolları Yol Uzunlukları (Km)**

Konya	Yol Çeşitleri			Toplam Uzunluk	Bölünmüş Yol
	Asfalt Beton	Sathi Kaplama	Diğer (Geçit Vermez vb.)		
Devlet Yolu	587	816	10	1.413	880
İl Yolu	58	1.476	197	1.731	54
<b>Toplam</b>	<b>645</b>	<b>2.292</b>	<b>207</b>	<b>3.144</b>	<b>934</b>

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

### 1.1.1. Karayollarında 2014 Yılında Yapılan Çalışmalar

2014 yılında Konya'da;

Devlet ve İl Yollarında rutin bakım ve onarım hizmetleri sürdürülmekte olup, 405 km sathi kaplama onarımı yapılmıştır. 2015 yılında 477 km sathi kaplama onarımı yapımı hedeflenmiştir.

Ayrıca; 10.731 adet düşey işaretleme, 3.486 km yatay işaretleme ve 70 km otokorkuluk çalışması yapılmıştır. 2015 yılında 11.500 adet düşey işaretleme, 2.893 km yatay işaretleme ve 20 km otokorkuluk çalışması hedeflenmiştir.

Akşehir- Kozağaç Sinyalizasyonu, İçeri Çumra-Bozkır Ayrımı Sinyalizasyonu ve İçeri Çumra-Çumra Ayrımı Sinyalizasyonu yapılmıştır. 2015 yılında 5 noktada sinyalizasyon yapımı hedeflenmiştir.

Konya-Beyşehir Yolu (3 Km) ve Konya-Seydişehir-13.Bölge Hududu (3,2 Km) olmak üzere toplam 6,2 Km BSK'lı Bölünmüş Yol Yapımı tamamlanmıştır.

- ✓ Konya-Afyonkarahisar yolunda Kanal-4 ve Bulasan, Şadiye Köprüleri,
- ✓ (Konya-Seydişehir)Ayrımı-Akören Yolunda Akköprü, Givrak, Eksile Köprüleri,
- ✓ Konya İli Beyşehir İlçesindeki Tarihi Bada Köprüsü

olmak üzere toplam 7 adet köprü yapımı tamamlanmıştır. 2015 yılında 16 adet köprü yapımı, 1 adet tarihi köprü restorasyonu hedeflenmiştir.

**TABLO 127. Konya Karayolları Yol Çalışmaları**

ÇALIŞMALAR	2002 Sonu	2003-2014	2015 HEDEF
Bölünmüş Yol	167 km	769 km	65 km
Yol İyileştirme (Ty)	1.768 km	440 km	89 km
Kaza Kara Nokta	21 Adet	35 Adet	- -
BY-BSK Yapımı	49 km	502 km	160 km
TY-BSK (1A+2A+3A)	17 km	58 km	10 km
ASFALT ÇALIŞMALARI	2.751 km	8.148 km	477 km
Trafik-Düşey İşaretleme	4.949 m <sup>2</sup>	47.721 m <sup>2</sup>	4.920 m <sup>2</sup>
Trafik-Otokorkuluk	60 km	313 km	20 km
Köprü Yapımı	127 Adet	87 Adet	10 Adet
Tünel Yapımı	- -	- -	7.630 -

**Kaynak:** Karayolları Genel Müdürlüğü

#### - Konya Çevre Yolu

Toplam proje uzunluğu 122 km olan projenin 2014 yılında yatırım programında bulunan 22 km'lik kesimin ihalesi yapılmıştır. 2015 yılında 10 km yol yapılması hedeflenmiştir. Çalışmalar sürdürülmektedir.

- **Konya – Ereğli – Ulukışla Ayrımı Yolu**

Toplam proje uzunluğu 173 km olan projede 2014 yılı sonu itibarı ile 173 km (173 km BY, 62,2 km BY üzerine BSK) işi tamamlanmıştır. 2015 yılında 50 km (BY üzerine BSK) yol yapılması hedeflenmiştir.

- **Konya – Aksaray Yolu**

Toplam proje uzunluğu 72 km olan projede 2014 yılı sonu itibarı ile 72 km (72 km BY, 65,9 km BY üzerine BSK) işi tamamlanmıştır. 2015 yılında 6,1 km (BY üzerine BSK) yol yapılması hedeflenmiştir.

- **Konya – Karaman Yolu**

Toplam uzunluğu 100 km olan yolun 62 km'si Konya, 38 km'si Karaman ili sınırları ilinde yer almaktadır. Projede 2014 yılı sonu itibarı ile 62 km (62 km BY, 59,2 km BY üzerine BSK) işi tamamlanmıştır. 2015 yılında 2,8 km (BY üzerine BSK) yol yapılması hedeflenmiştir.

- **Konya – Seydişehir – 13. Bölge Hududu Yolu**

Toplam proje uzunluğu 118,7km olan projede 2014 yılı sonu itibarı ile 111 km işi tamamlanmıştır. 2015 yılında 4,6 km yol yapılması hedeflenmiştir.

- **Konya – Beyşehir Yolu**

Toplam proje uzunluğu 93 km olan projede 2014 yılı sonu itibarı ile 37,5 km işi tamamlanmıştır. 2015 yılında 31,8 km yol yapılması hedeflenmiştir.

- **Konya – Akşehir**

Toplam proje uzunluğu 126 km (olan projede 2014 yılı sonu itibarı ile 126 km (126 km BY, 89 km BY üzerine BSK) işi tamamlanmıştır. 2015 yılında 20 km (BY üzerine BSK) yol yapılması hedeflenmiştir.

**TABLO 128. Konya'da Yapımı Devam Eden Ara Yolların 2014 Sonu Durumu ve 2015 Hedefleri (Km)**

Yol Mevki	Toplam Proje Uzunluğu	2014 Yıl Sonu Tamamlanan	2015 Hedefi
Beyşehir-Derebucak-13.Bl. Hd.(Gembos Yolu)	61,8	51,6	10,2
(Beyşehir-Şarkikaraağaç) Ayr. - Hüyük – Argıthanı	55,3	43,4	8,4
Akşehir (Yalvaç-Şarkikaraağaç)Ayr.- Yolu	14,9	14,5	0,5
Polath-Yunak-Akşehir	94,4	35,6	9,8
(Karapınar-Ereğli) Ayr-Emirgazi	62	15,4	10,5
(Yunak-Polath)Ayr-Çeltik-Gökpınar-4.bl. Hd.	35,7	7,6	5
(Konya - Beyşehir) Ayr. - Yenidoğan - Hüyük - (Beyşehir -Şarkikaraağaç) Ayr.	40,9	30,9	
(Konya-Seydişehir)Ayr-Akören-bozkır	90,8	20	8,6
(Beyşehir-Derebucak) Ayr.-Kurucuova	26,4	6	15

İlgın-Aşağıçığil-(Konya-Beyşehir) Dya	49,7	Yeni İhale	10
Ereğli-Halkapınar-İvriz	22	1,3	5
(Belören-Hadim) Ayr.-Aladağ-Kızılyaka-Karaman	53	Yeni İhale	10
(Konya-Karaman) Ayr.-Güneysınır	8,1	Yeni İhale	
(Akşehir-Yunak)Ayr-Tuzlukçu	8	Yeni İhale	5
Yerköprü Şelalesi Yolu	19	Yeni İhale	5
(Konya-Cihanbeyli)Ayr-Altınekin	7,7	7,7	7 (Yeni )
(Konya-Karaman) Ayr.-Çumra	26	Yeni İhale	

**Kaynak:** Karayolları 3. Bölge Müdürlüğü

### 1.2. Demiryolu Ulaşımı

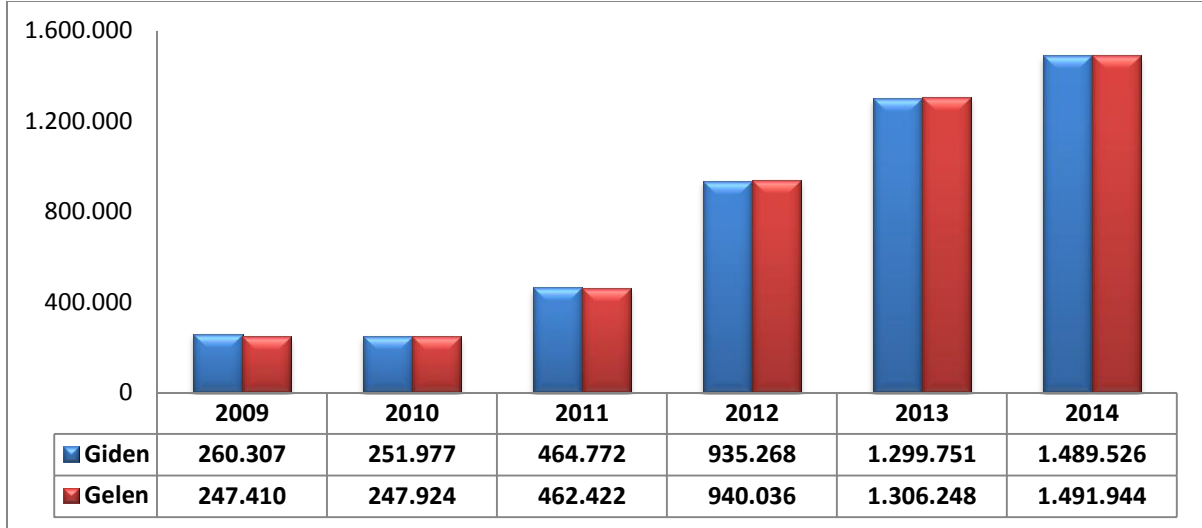
Konya demiryolu ulaşımı; 6. Bölge Müdürlüğü (Ankara ve Doğu demiryolu bağlantısı) ve 7. Bölge Müdürlüğü (Afyon bağlantısı) sorumluluğu altında sağlanmaktadır. 1898'den beri Konya'nın demiryolu bağlantısı faaldir ve il sınırları içerisinde 590 km'lik demiryolu ağı mevcuttur.

Demiryolu ulaşımında Konya'da, son 5 yıl içerisinde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Ankara'nın Konya üzerinden Çukurova'ya, oradan da Güney Doğu Anadolu'ya erişimini sağlamak amacıyla geliştirilen Ankara-Konya Yüksek Hızlı Tren Projesi 24 Ağustos 2011 tarihinde işletmeye açılmıştır. Ankara-Konya arasında günde karşılıklı 14 seferle Yüksek Hızlı Tren (YHT) işletmeciliği yapılmaktadır. Ankara-Konya arasındaki seyahat süresi 1 saat 45 dakikadır. 24 Ağustos 2011 tarihinden bugüne kadar 6 milyon yolcu seyahat etmiştir.

Eskişehir-Konya YHT, 24 Mart 2013 tarihi itibarıyla işletilmeye başlamış olup, Eskişehir-Konya arasında günde toplam 4 sefer yapılmaktadır. 17 Aralık 2014 tarihinden sonra seferler İstanbul'a (Pendik) kadar uzatılmıştır. Konya-İstanbul arasında daha önce konvansiyonel trenlerle seyahat süresi 13 saat sürmekteyken Konya-İstanbul (Pendik) YHT hizmete girdikten sonra 4 saat 15 dakika olmuştur. Konya-Eskişehir-İstanbul arasında bugüne kadar 675 bin yolcu seyahat etmiştir.

YHT hatlarına ilave olarak, Konya'dan geçen trenler; Toros Ekspresi, İç Anadolu Mavi Treni ve Meram Ekspresi'dir.

### GRAFİK 92. Demiryollarında Taşınan Yolcu Sayısı / Konya (2009-2014)



**Kaynak:** Devlet Demiryolları (DDY) İşletmesi Genel Müdürlüğü

Konya iline ait istasyonlardan taşınan yolcu sayısı; 2011 yılına kadar 500 bin civarında iken, Yüksek Hızlı Tren (YHT) hattının hizmete girmesi sonucu kayda değer bir artış yaşanmış ve 2014 yılı sonunda yıllık 3 milyon yolcu rakamına ulaşılmıştır.

Konya Garı, Hızlı Tren Garı olarak yapılandırıldığından ve çalışmaları yürütülen “**Konya (Kayalık) Lojistik Merkezi**” henüz faaliyete geçirilmediğinden, Konya ve çevresindeki yükleme-boşaltma işlemleri Horozluhan’a kaydırılmıştır. 2009-2014 yılları arasında Konya demiryolu istasyonlarında taşınan yük miktarı aşağıdaki şekildedir:

**TABLO 129. Konya Demiryolu Taşınan Yük Miktarı (2009-2014)**

Yıllar	Taşınan Yük (Net ton)
2009	938.022
2010	997.890
2011	837.679
2012	1.069.243
2013	1.452.697
2014	1.208.823

**Kaynak:** DDY İşletmesi Genel Müdürlüğü

2023 yılına kadar **Konya-Mersin Demiryolu Hattı ve Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Hızlandırılmış Tren Hattının** tamamlanması planlanmaktadır. Özellikle yük taşımacılığında bu hatların tamamlanması, bölgedeki ticaret hacminin artması ve bölgesel gelişmenin ivme kazanması açısından önemi büyüktür. Çünkü Konyalı ihracatçıların büyük bir kısmı, ihracatını deniz yolu ile gerçekleştirmektedir. Bu hattın tamamlanması ile Konya'nın limanlara uzaklığı sorun olmaktan çıkacaktır.

## Demiryolu Ulaşımına İlişkin Projeler

### - Konya – Karaman Hızlı Demiryolu Projesi

Ankara-Konya ve Ankara-Eskişehir-İstanbul arasında büyük bir başarı ile sürdürülen yüksek hızlı tren işletmeciliği ile birlikte, mevcut koridorların 200 km/h hıza uygun çift hatlı hale getirilerek hızlı tren işletmeciliğine geçilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla; 102 km'lik Konya–Karaman arası demiryolu 200 km/sa hıza uygun, çift hatlı, elektrikli ve sinyalli hale getirilmektedir. 2.hat altyapı ve üstyapı işleri tamamlandıktan sonra mevcut hattın hızlı tren standardına getirilmesi amacıyla altyapı ve üstyapısı yenilenecektir.

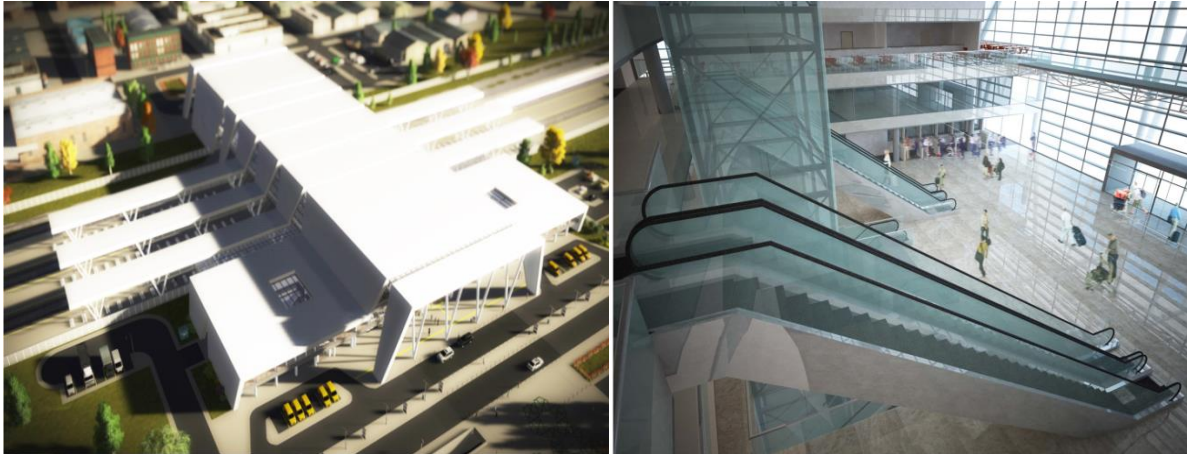
639 milyon TL bütçesi olan ve 2018 yılında bitmesi planlanan projede; Konya-Karaman 2.hat altyapı ve üstyapı işlerinde toplamda % 59 ve yeni yapılan 2.hatta ise % 82 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Projenin tamamlanmasıyla Konya-Karaman arası seyahat süresi 1 saat 13 dakikadan 40 dakikaya düşecektir. Yılda 1,9 milyon yolcunun seyahat etmesi hedeflenmektedir.

### - Yüksek Hızlı Tren (YHT) Garı

Konya mevcut tren garının, YHT seferlerine hazırlık amacı ile bakım ve onarımı yapılmıştır. Ancak mevcut gara ulaşım sınırlı ve garın kent merkezi ile entegrasyonu zayıftır. Bu nedenle Konya Buğday Pazarı Mevkiine yeni bir gar yapılması öngörülmüştür. 70 milyon TL bedelli ve yıllık 3 milyon yolcu kapasitesine sahip olacak yeni YHT Garında;

- ✓ İdari alanlar (TCDD ofisleri, yemekhane, toplantı ve eğitim salonu, gişeler, teknik depolar),
- ✓ Ticari alanlar (restoran, kafe, banka, PTT, dükkân, acente, büro...), VIP ve CIP salonları, kapalı otopark, (117 araçlık), servis alanları bulunacaktır.

24.06.2014 tarihinde ön yeterlik ihalesi yapılmıştır. Değerlendirme süreci devam etmektedir.



### - Konya Lojistik Merkezi

Kent merkezi içinde kalmış olan yük garlarının şehir dışına alınması projesi kapsamında, daha modern bir şekilde yük taşıma hizmeti verilebilmesi amacıyla, Kayacık mevkiinde lojistik merkez kurulması çalışmaları başlanmıştır.

Toplam proje tutarı 64 milyon TL olan Konya (Kayacık) Lojistik Merkezi'nden; kömür, çimento, mermer, gıda maddesi, un, yem, saman, gübre, şeker, tarım makineleri, tarım ürünleri, konteyner, askeri eşya vb. her türlü malzeme taşınması yapılacaktır. Türkiye lojistik sektörüne 1,7 milyon ton taşıma kapasitesi sağlanacak, ülkemize 1 milyon m2 lojistik alan kazandırılacaktır. Kamulaştırma bedelleri yatırılmış olup, arazi kullanılabilir durumdadır. İmar planları onaylanmıştır. Üst yapı projeleri hazırlanmış olup, 26 Haziran 2014 tarihinde ihaleye çıkmıştır. Ön yeterlik inceleme süreci devam etmektedir.

Lojistik Merkezi'nin devreye girmesi ile verilecek hizmetler şu şekilde özetlenebilir:

- Taşıma modları arasında geçiş,
- Intermodal transfer ve operasyonları,
- Yükleme, boşaltma, elleçleme ve tartı hizmetleri,
- Depolama ve ambarlama hizmetleri,
- Gümrük hizmetleri,
- Park hizmetleri.

#### - Antalya – Konya – Aksaray – Nevşehir – Kayseri Demiryolu Etüt Projesi

Yaklaşık 642 km uzunluğa sahip Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri hızlı tren projesiyle hem yük hem de yolcu taşımacılığı yapılacak şekilde 200 km/sa hıza uygun çift hatlı, elektrikli ve sinyalli bir hat planlanmıştır. Yaklaşık 18,5 milyon yolcu, 18 milyon ton yük taşınması hedeflenmektedir. Etüt-Proje Hazırlama Bedeli 45 milyon TL olacak projenin tahmini yapım bedeli 11,5 milyar TL olacaktır.

Ülkemizin turizm merkezleri olan Antalya, Konya ve Kapadokya bölgesini Kayseri'ye ve dolayısıyla hızlı demiryolu ağına bağlayacaktır. 2015 yılı içerisinde kesin proje hazırlama ön yeterlilik ihaleleri yapılarak, 2016 yılında yapımına başlanıp 2019 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

#### Yüksek Hızlı Tren Kullanım İstatistikleri (Konya-Ankara, Konya-İstanbul, Konya-Eskişehir)

Ankara-Konya Yüksek Hızlı Treni ile 24 Ağustos 2011 tarihinden bugüne kadar 5,8 milyon yolcu seyahat etmiştir. 2012 yılı % 63 olan doluluk oranı; 2013 yılında %73'e ve Şubat-2015 itibariyle % 87'ye yükselmiştir.

Ankara-Konya arasında YHT'lerle günlük ortalama 5.100 yolcu seyahat etmektedir. YHT hattı açıldıktan sonra Ankara-Konya arasındaki YHT taşıma payı % 66 olmuştur.

Eskişehir - Konya YHT, 24 Mart 2013 tarihi itibariyle işletilmeye başlamış olup, 17 Aralık 2014 tarihinden sonra seferler İstanbul'a (Pendik) kadar uzatılmıştır. Konya-İstanbul arasında açıldığı günden bugüne kadar 166 bin yolcu seyahat etmiştir. Şubat 2015 itibariyle Konya-İstanbul arası doluluk oranı % 74'dür.

### 1.3.Havayolu Ulaşımı

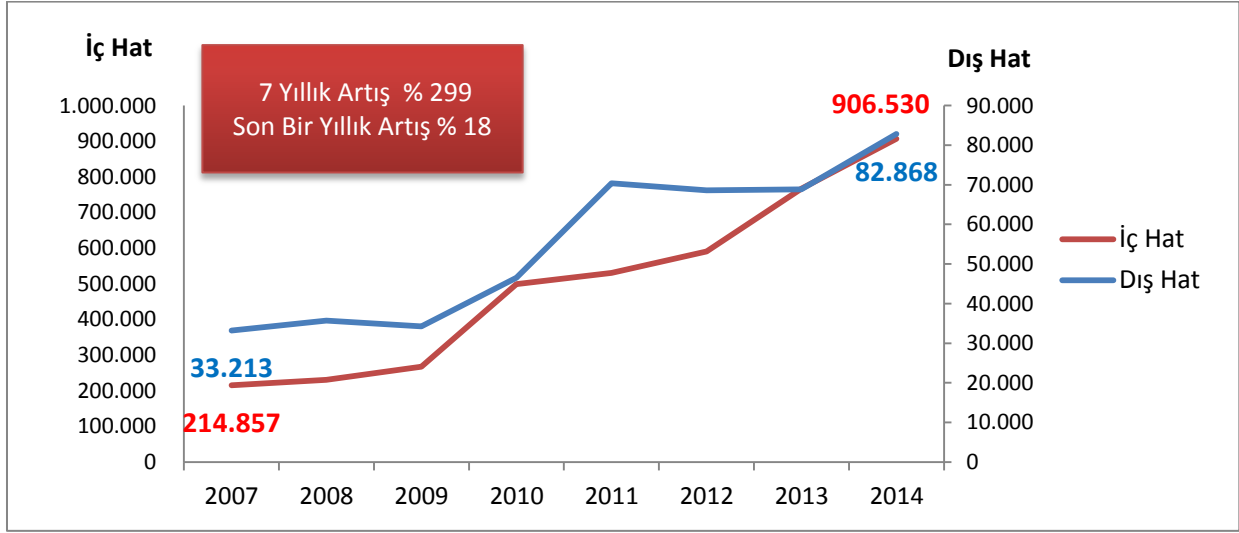
Konya'nın havayolu ulaşımı, 3.Ana Jet Üs Komutanlığı'na ait askeri havaalanına ilave edilen sivil tesislerle sağlanmaktadır. Bu tesis 29.10.2000 tarihinde hizmete girmiş, 17 Nisan 2001 Tarihli

2001/2332 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile dış hatlar yolcu trafiğine açılmış olup, yıllık uçak kapasitesi 17.520'dir. Havaalanı 196.000 m<sup>2</sup> alan üzerine kurulmuştur.

Türk Hava Yolları ile İstanbul Atatürk Havalimanı'na, Pegasus ve Anadolu Jet firmaları ile İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'na ve Sun Express ile İzmir Adnan Menderes Havalimanı'na karşılıklı seferler düzenlenmektedir.

Konya Havalimanı, 2014 yılsonu istatistiklerine göre; Türkiye'deki sivil hava ulaşımına açık 53 Havalimanı arasında, **989.398 yolcu** ve **9.777 uçak trafiği** ile (iç-dış hat toplamı) **16. sırada** bulunmaktadır.

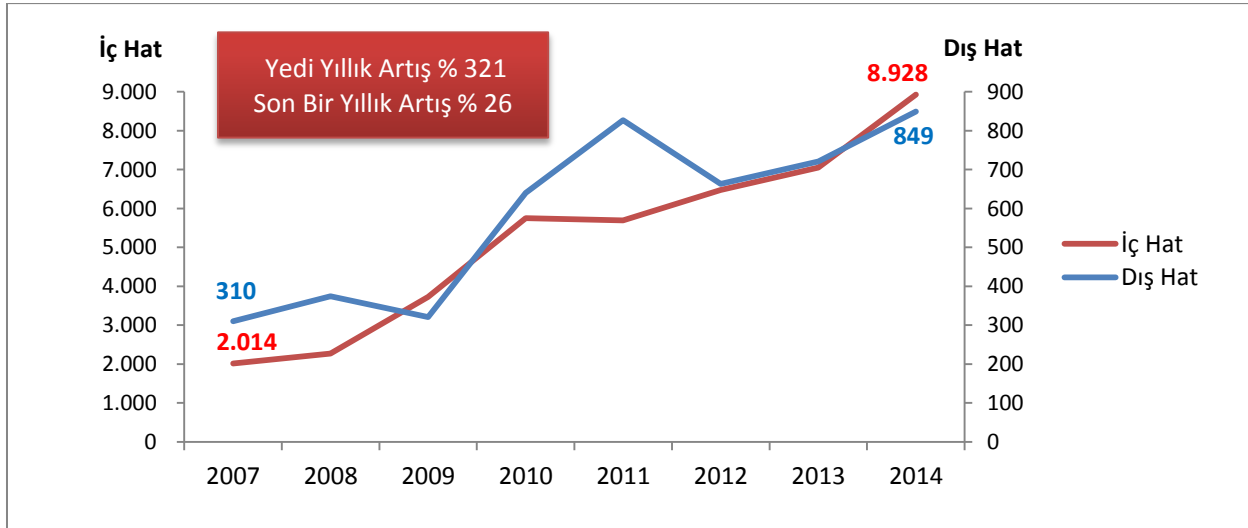
GRAFİK 93. Konya Havalimanı Yolcu Trafiki (2007-2014) (Kişi)



Kaynak: Devlet Hava Meydanları İşletmesi

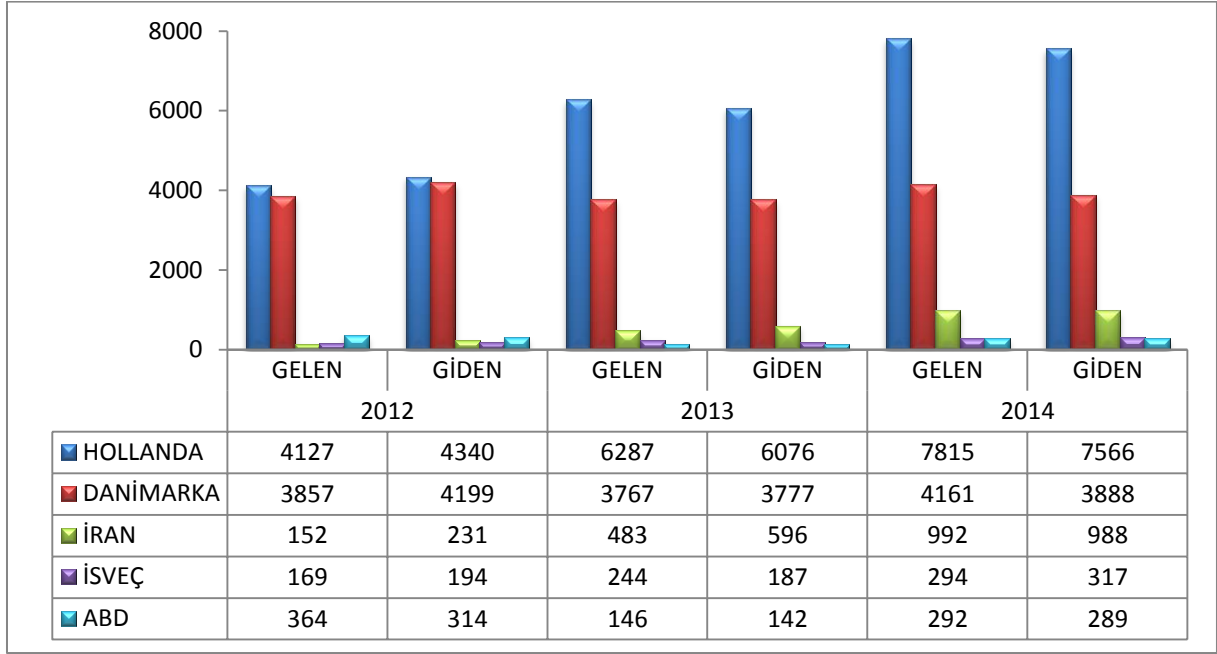
2007-2014 yılları arasında Konya Havalimanı'nda yolcu trafiği %299 artarken, uçak sefer sayısı da %321 artış göstermiştir. Son bir yıla bakıldığında ise, uçuş sayısı %26 artarken, yolcu trafiği %18 artmış ve iç-dış hatlar toplamı 989.398'e yükselmiştir.

GRAFİK 94. Konya Havalimanı Uçak Trafiki (2007-2014) (Uçuş)



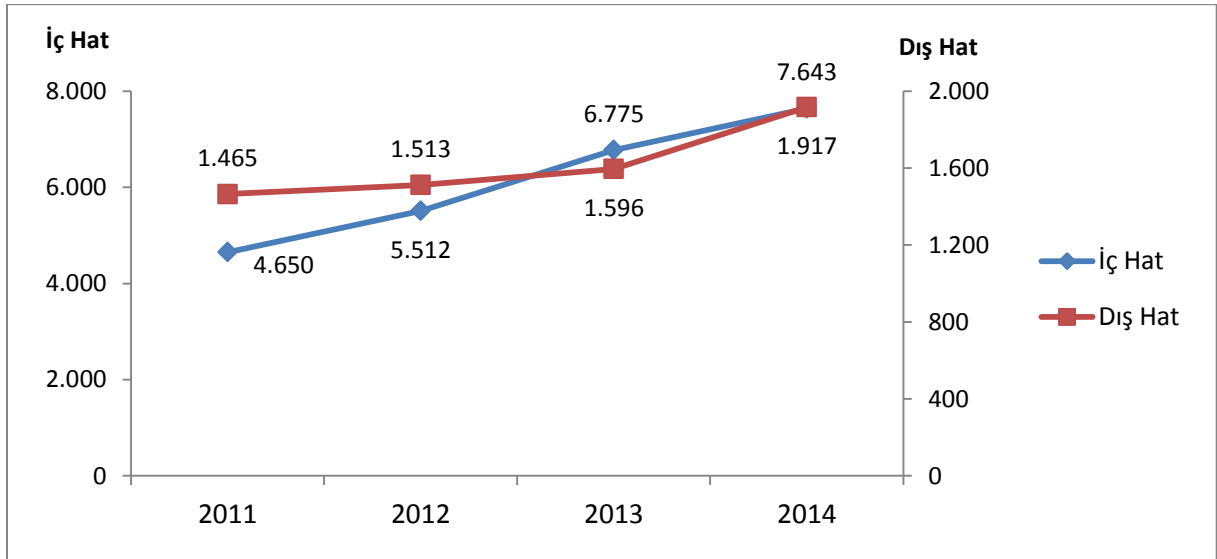
Kaynak: Devlet Hava Meydanları İşletmesi

Konya Havalimanı'na, 2012-2014 yılları arasındaki "Dış Hat Yolcuları" açısından bakıldığında ilk beşte sırasıyla Hollanda, Danimarka, İran, İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri'nin yer aldığı görülmektedir.

**GRAFİK 95. Konya Havalimanından Giriş-Çıkış Yapılan İlk 5 Ülke (2011-2013)**

**Kaynak:** Devlet Hava Meydanları İşletmesi

Konya Havalimanı'nda 2011-2014 yıllarında yapılan kargo ve yük taşımacılığına ait bilgiler aşağıdaki grafikte verilmiştir:

**GRAFİK 96. Konya Havalimanı Yük [Kargo+Posta+Bagaj] Trafiki (2011-2014) (Ton)**

**Kaynak:** Devlet Hava Meydanları İşletmesi

Konya’da kargo terminali olmamasına rağmen, dış hatlarda 2011 yılında 1.465 ton olan yük trafiği, **2014** yılında **1.917 tona** çıkmıştır. Kargo+Posta+Bagaj toplamı olarak nitelendirilen “**Yük Trafiği**” 2011’den 2014’e iç hatlarda ise **%64’lük bir artış** ile **7.643** tona yükselmiştir.

Yıllardır 5 bin 166 metrekare gibi dar bir alanda hizmet veren Konya Hava Limanı Terminal Binasının Konya ekonomisi için yetersiz kalmaya başlaması üzerine 46 milyon lira harcanarak 23 bin 650 metrekareye alana sahip Yeni Terminal Binası yapılmış ve 2014 yılında faaliyete geçmiştir. Apron, 8 uçak park kapasitelidir. Yeni terminal binası ile yılda 1 milyon olan yolcu kapasitesinin 3 milyona çıkması, yurtiçi uçuş güzergâhlarının çeşitlenmesi ve yurtdışı uçuşların başlaması öngörülmektedir.

**TABLO 130. Konya Havalimanı Eski-Yeni Terminal Karşılaştırması**

Konya Hava Alanı	Eski Terminal	Yeni Terminal
<b>Kapalı Alan</b>	5.166 m <sup>2</sup>	23.650 m <sup>2</sup>
<b>Yolcu Kapasitesi</b>	1.000.000	3.500.000 (Yaklaşık)
<b>Otopark</b>	280 Araç	520 Araç
<b>CHECK-IN Kontuarı</b>	6	13
<b>Bagaj Konveyörü</b>	2	4
<b>EDS Sistemi</b>	Yok	Var
<b>Kafeterya</b>	1 Büfe	3 Büfe
<b>Restoran</b>	Yok	Var
<b>VIP</b>	Var	Var
<b>CIP</b>	Yok	Var

*Eski hava terminalinin 1 milyonluk yolcu kapasitesi, yeni terminalle birlikte 3 milyona yaklaşmıştır.*

*Otopark yaklaşık iki kat büyümüş, Check-in kontuar adedi de 6’dan 13’e yükselmiştir.*

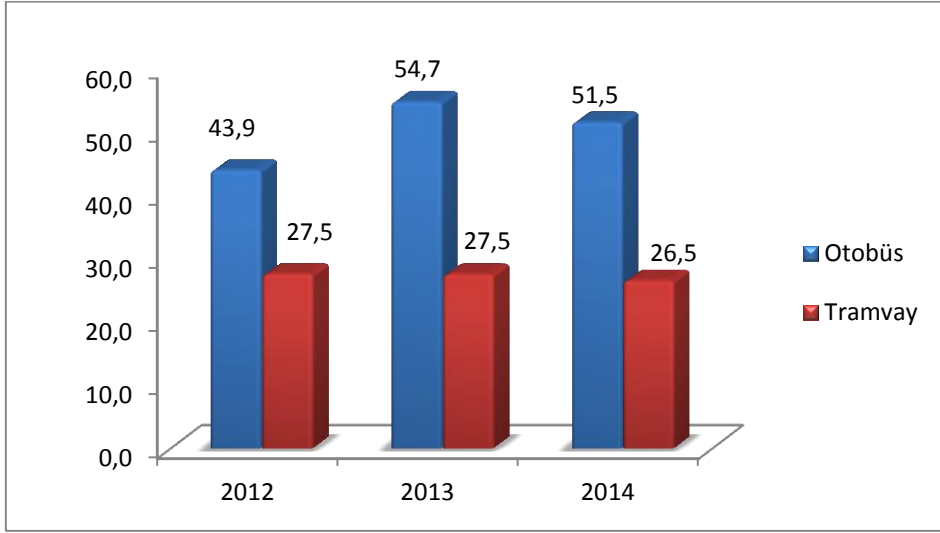
**Kaynak:** Devlet Hava Meydanları İşletmesi

#### 1.4. Şehir İçi Ulaşım

Konya il merkezi, hızla artan nüfus miktarıyla aynı oranda, ulaşım da bir yoğunluk yaşamaktadır. Şehir içi ulaşım; tramvay, otobüs ve dolmuş ile sağlanmaktadır. Artan talebi karşılamak üzere Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından, otobüs ve tramvay adedini artırma ve yeni hatlar açma yoluyla çalışmalar yapılmaktadır.

Tramvay ile taşınan yolcu sayısı 2012 ve 2013 yılında 27,5 milyon iken, 2014’de bir milyon azalarak 26,5 milyon olarak gerçekleşmiştir. Otobüsle taşıma rakamlarına bakıldığında ise; 2012’de 43,9 milyon yolcu taşınır iken, 2013 yılında 54,7 milyon, 2014 yılında da 51,5 milyon yolcu rakamına ulaşılmıştır.

GRAFİK 97. Şehir İçi Taşınan Yolcu Sayısı (Milyon)



Kaynak: Konya Büyükşehir Belediyesi

2011-2014 yılları arasında şehir içi otobüs ve tramvay sefer sayıları, taşınan yolcu sayıları ile aynı ölçüde yükselmiş; otobüs adedindeki artış, sefer sayısına etki etmiştir.

TABLO 131. Tramvay ve Otobüs Sefer Sayıları, Otobüs (2011-2014)

YIL	Tramvay Sefer	Tramvay Adedi	Otobüs Sefer	Otobüs Adedi
2011	102.000	60	701.715	300
2012	104.313	60	774.032	324
2013	105.075	60	835.790	348
2014	106.381	105	920.889	425

Kaynak: Konya Büyükşehir Belediyesi

Konya'daki şehir içi ulaşım ile ilgili çalışmalardan bir diğeri de "Trafik Elektronik Denetleme Sistemi (TEDES)"dir. TEDES, Konya'da karayolu yol kullanıcılarının can ve mal güvenliğini sağlamak, düzenli ve güvenli trafik akışını sağlamak, ölümlü trafik kazalarını önlemek, trafik kural ihlalinde bulunan veya suça karışan araçları tespit etmek amacıyla kurulmuştur.

Özellikle yaya kazalarının yoğun şekilde meydana geldiği Yeni İstanbul, Beyşehir Çevreyolu ve Adana Çevreyolu caddeleri üzerinde, 5 farklı noktada 10 hız koridoru şeklinde kurulan TEDES sayesinde; ortalama hız 97 Km/s'den 63 km/s'e, hız ihlal oranı % 90'dan % 1'e düşmüştür. 2013 yılında Rauf Denktaş ve Yeni Meram caddelerini kapsayan 4 hız koridoru TEDES'e ilave edilmiştir.

TABLO 132. Konya TEDES Koridoru Trafik Kazaları (2012-2014)

TEDES Bölgesi	Ölümlü Kaza Sayısı	Yaralanmalı Kaza Sayısı	Toplam Kaza Sayısı
2012	7	144	151
2013	1	85	86
2014	3	94	97

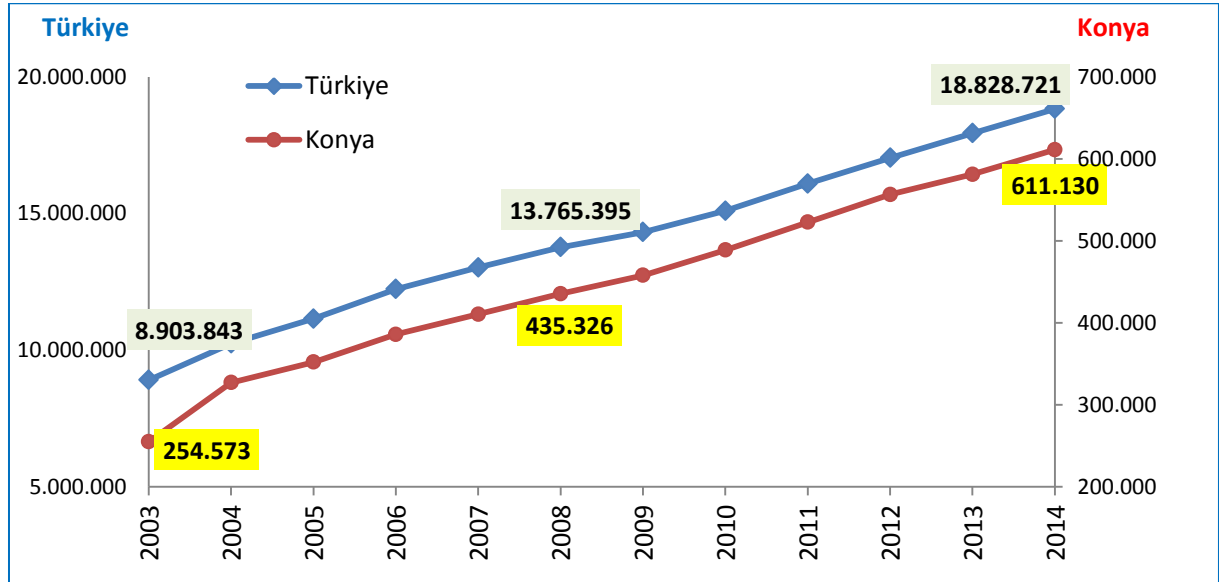
Kaynak: Konya Trafik Platformu

Konya il merkezinde ölümlü ve yaralanmalı trafik kazası % 2,58 artarken, TEDES kurulan yerlerde ise %43 azalma kaydedilmiştir. 2013 yılında TEDES hız koridorlarında meydana gelen tek ölümlü kaza, sürücünün seyir halinde iken kalp krizi geçirip park halindeki bir araca arkadan çarpması sonucu meydana gelmiştir.

## 2. TRAFİK TESCİL İSTATİSTİKLERİ

TÜİK verilerine göre, 2003-2014 yılları arasında trafiğe tescilli araç sayısı, Türkiye genelindeki artış ile aynı doğrultuda Konya'da da yükselmiştir. Türkiye'deki trafiğe tescilli araçlardan %3,2'si Konya'da yer almaktadır.

GRAFİK 98. 2003-2014 Türkiye Ve Konya (İlçeler Dahil) Tescilli Araç Sayıları



Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konya il merkezindeki tescilli araç sayıları ise şu şekildedir:

**TABLO 133. Yıllara Göre Konya İl Merkezi Tescilli Araç Sayıları**

Yıllar	2012	2013	2014
Motorlu Araç sayısı	335.212	349.939	369.127
Motorsuz Araç Sayısı	6.115	6.849	7.390
Toplam Araç Sayısı	341.327	356.788	376.517

**Kaynak:** Konya Emniyet Müdürlüğü

Konya’da; Karatay merkezli 1, ilçelerde 7 ve 1 de mobil olmak üzere 9 araç muayene istasyonu hizmet vermektedir. Araç muayene istasyonları, Ağustos 2013 tarihinden itibaren randevu sistemi ile hizmet vermeye başlamıştır.

2014 yılı verilerine göre; Konya il merkezindeki araç muayene istasyonu %87 kapasite ile hizmet vermiştir.

**TABLO 134. Konya Muayene İstasyon Kapasiteleri ve 2011-2014 Araç Muayene Sayıları**

İstasyon Kodu	Yıllık Kapasite	2011	2012	2013	2014
<b>Konya Merkez</b>	146.640	109.059	107.419	121.652	127.474
<b>Akşehir</b>	43.776	13.604	13.472	15.385	17.102
<b>Beyşehir</b>	43.776	10.091	10.421	12.001	14.036
<b>Çumra</b>	43.776	12.380	12.269	13.585	17.504
<b>Ereğli</b>	43.776	13.702	14.521	16.223	17.879
<b>İlgin</b>	43.776	11.062	10.877	12.890	14.965
<b>Karapınar</b>	43.776	5.256	5.831	7.567	8.946
<b>Seydişehir</b>	43.776	9.711	9.005	10.638	12.010
<b>Mobil</b>		5.942	5.849	6.233	
<b>Toplam</b>	<b>453.072</b>	<b>190.807</b>	<b>189.664</b>	<b>216.174</b>	<b>229.916</b>

**Kaynak:** Karayolu Düzenleme Müdürlüğü

Konya merkez ve ilçelerindeki araç muayene istasyonlarına 2015-2017 yılları arasında “tahmini muayene sayısı” aşağıdaki tabloda verilmektedir. Tablodan da görüleceği üzere; 2015 yılından itibaren Konya Merkezindeki araç muayene istasyonu yetersiz kalacaktır. Dolayısıyla merkez başta olmak üzere yeni muayene istasyonlarının yapılması yatırım programı altına alınmalıdır.

**TABLO 135. Konya 2015-2017 Tahmini Araç Muayene/Kapasite Oranları**

İstasyon Kodu	2015 Kapasite (%)	2016 Kapasite( %)	2017 Kapasite (%)
<b>Konya Merkez</b>	111	118	125
<b>Akşehir</b>	49	52	55

<b>Beyşehir</b>	36	38	40
<b>Çumra</b>	55	59	62
<b>Ereğli</b>	51	54	57
<b>İlgın</b>	46	49	52
<b>Karapınar</b>	29	31	33
<b>Seydişehir</b>	32	33	35
<b>Genel</b>	<b>63</b>	<b>67</b>	<b>71</b>

**Kaynak:** Karayolu Genel Müdürlüğü

Türkiye’de her üç kDAEŞen birisinin sürücü belgesi bulunmaktadır. Konya il merkezindeki sürücü belgesi sayısı yılda ortalama %5,5 artmaktadır. Belge sayısında dikkat çeken husus, kadın sürücülerin toplam sürücü sayısına oranının son iki yılda dahi %2 artmasıdır.

**TABLO 136. Yıllara Göre Konya İl Merkezi Sürücü Belgesi Sayıları**

Cinsiyet	2012	2013	2014
Erkek	383.363	400.373	416.851
Kadın	87.321	97.835	107.248
<b>Toplam</b>	<b>470.684</b>	<b>498.208</b>	<b>524.099</b>

**Kaynak:** Konya Emniyet Müdürlüğü

Konya, il geneli ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarında Türkiye geneline göre;

- Toplam kaza ve yaralanmalı kaza sayısında 5’inci,
- Ölümlü kaza ve yaralı sayısında 4’üncü,
- Ölü sayısında 3’üncü sırada yer almaktadır.

**TABLO 137. Ölümlü ve Yaralanmalı Trafik Kazaları**

SN	İLLER	Toplam Kaza	Ölümlü Kaza	Ölü Sayısı	Yaralanmalı Kaza	Yaralı Sayısı
	<b>TOPLAM</b>	<b>135.870</b>	<b>1.946</b>	<b>2.395</b>	<b>133.924</b>	<b>223.994</b>
1	İSTANBUL	15.077	171	188	14.906	21.768
2	ANKARA	10.910	106	126	10.804	17.500
3	İZMİR	9.209	86	98	9.123	12.671
4	ANTALYA	5.805	78	95	5.727	8.871
5	<b>KONYA</b>	<b>5.754</b>	<b>82</b>	<b>101</b>	<b>5.672</b>	<b>9.308</b>
6	BURSA	5.447	49	56	5.398	8.243
7	MERSİN	4.566	64	81	4.502	6.841
8	ADANA	4.377	46	56	4.331	6.609
9	KAYSERİ	3.506	34	61	3.472	6.168
10	MANİSA	3.284	52	64	3.232	5.287

**Kaynak:** Konya Emniyet Müdürlüğü

Konya il geneli trafik kazaları 2013 ve 2014 yıllarına göre karşılaştırıldığında;

- Ölümlü ve yaralanmalı kazada % 0,9 azalma,
- Hasarlı trafik kazasında %0,4 artış kaydedilmiştir.

**TABLO 138. Konya İl Geneli Kaza sayısı ve Ölüm Oranı**

Yıllar	Ölümlü ve Yaralanmalı Kaza Sayısı	Hasarlı Trafik Kazası	Ölüm	Ölüm Oranı
2012	5.463	6.515	131	2,39
2013	5.806	6.341	101	1,73
2014	5.754	6.367	101	1,75

**Kaynak:** Konya Emniyet Müdürlüğü

Konya il merkezinde 2014 yılında meydana gelen 3.523 ölümlü/yaralanmalı kazanın 539'una "bisikletler" karışmıştır. Bu kazalarda 2 kişi hayatını kaybederken 607 kişi yaralanmıştır. 3.523 kazanın 754'üne ise "motorlu bisiklet ve motosikletliler" karışmıştır. Bu kazalarda 4 kişi hayatını kaybederken 972 kişi yaralanmıştır.

**TABLO 139. Konya İl Merkezi Motorlu Bisiklet Ölümlü/Yaralanmalı Trafik Kazaları (2012-2014)**

YIL	Toplam Kaza	Ölü	Yaralı
2012	1.392	2	1.806
2013	1.331	5	1.666
2014	1.293	6	1.579

**Kaynak:** Konya Emniyet Müdürlüğü

Konya il merkezinde 2014 yılında kask takma oranı %60 olarak tespit edilmiştir. 2015 yılında il merkezinde bu oranın %70'e çıkartılması hedeflenmiştir.

Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü tarafından Konya'da son 3 yılda kontrol edilen araç sayısında ciddi bir artış gözlemlenmektedir. 2012 yılına oranla kontrol edilen araç sayısı 5 katına çıkarken, yazılan ceza miktarı ise 3 kat artış göstermiştir.

**TABLO 140. Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü Ceza İstatistikleri**

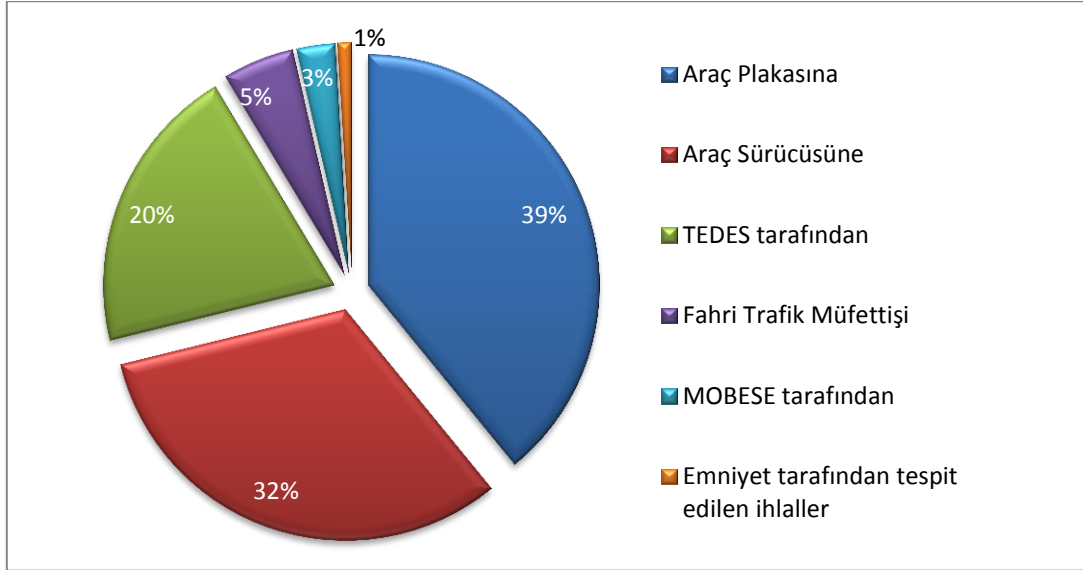
Türü	2012	2013	2014
Kontrol Edilen Araç Sayısı	175.212	823.944	900.817
Yazılan Toplam Ceza	177.874	281.659	308.872
Yazılan Para Miktarı (TL)	21.373.696	52.335.782	66.675.641
Geri Alınan Sürücü Belgesi Sayısı	1.397	2.020	1.930
Trafikten Men Edilen Araç Sayısı	10.208	8.039	4.153

**Kaynak:** Konya Emniyet Müdürlüğü

Trafikten men edilen araç sayısı son iki yılda yarı yarıya azalmış, geri alınan sürücü belgesi sayısı da 2013 yılındaki 2.020 adedinden sonra 2014 yılında 1.930 olarak gerçekleşmiştir.

Konya'da Emniyet tarafından kesilen trafik cezalarının türlerine göre dağılımında; "Araç Plakasına" yazılan cezaların %39 ile ilk sırada olduğu, "Araç Sürücüsüne" ve "TEDES tarafından" yazılan cezaların da 2. ve 3. sırada yer aldıkları görülmektedir.

**GRAFİK 99. Trafik Cezalarının Türlerine Göre Dağılımı**



Kaynak: Konya Emniyet Müdürlüğü

### 3. HABERLEŞME VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ

Konya'da, il merkezinde 5, Beyşehir'de 1 ve Ereğli'de 2 adet olmak üzere toplam **8 adet** özel televizyon kuruluşu hizmet vermektedir.

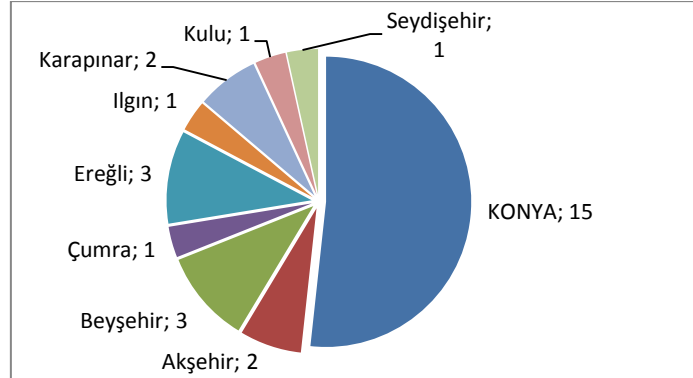
**TABLO 141. Konya ve İlçelerindeki Özel TV'ler**

Yer	Kurum
Karatay	Kon TV
Selçuklu	Kanal 42
Selçuklu	KTV TV
Selçuklu	Sun TV
Selçuklu	Ün TV
Beyşehir	BGRT TV
Ereğli	ERT TV
Ereğli	Metro TV

Kaynak: Konya Valiliği, Basın Yayın ve Enformasyon İl Müdürlüğü

Konya ve ilçelerinde faaliyette bulunan “Radyo Kanalı” adedi 29’dur. Radyolardan 15’i Konya il merkezinde, diğerleri ise 8 farklı ilçede hizmet göstermektedir. 29 radyodan 28’i yerelde yayın yapmakta, 1’i ise bölgesel olarak yayın hayatına devam etmektedir.

**GRAFİK 100. Konya ve İlçelerindeki Özel Radyolar (2014)**

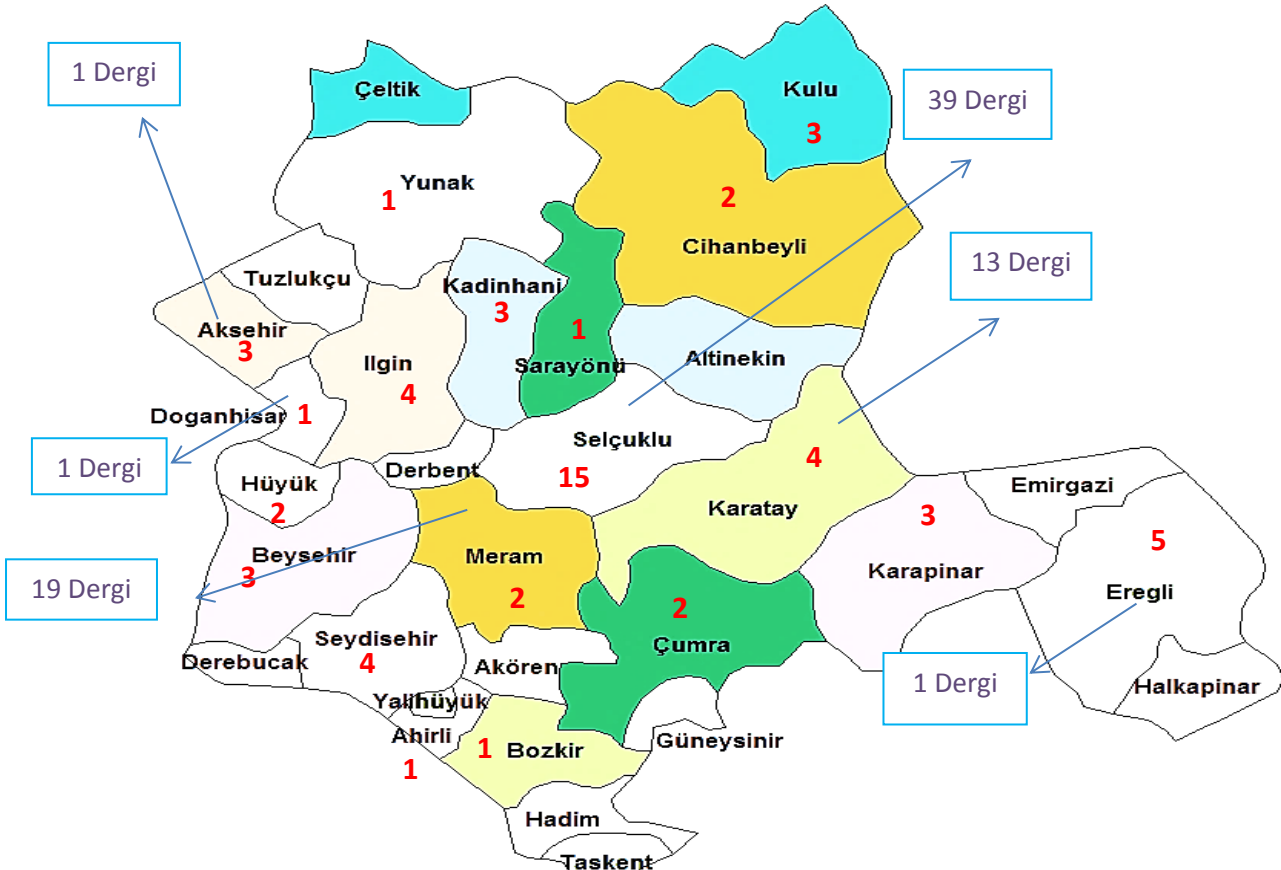


**Kaynak:** Konya Valiliği, Basın Yayın ve Enformasyon İl Müdürlüğü

Yerel basın incelendiğinde, Konya ve ilçelerinde faaliyet gösteren gazete adedi 2013 yılında 54 iken 2014 yılında 60’a çıkmıştır. Konya il merkezinde (Karatay, Meram, Selçuklu) 21 farklı gazete kuruluşu hizmet gösterirken, diğer 16 ilçedeki gazete sayısı 36 olarak görülmektedir. Konya’nın 12 ilçesinde ise günlük gazete basımı bulunmamaktadır.

Karatay’da 13, Meram’da 19, Selçuklu’da 39 dergi çıkarılır iken Akşehir, Doğanhisar ve Ereğli ilçelerinde de 1’er dergi çıkmaktadır.

**GRAFİK 101. Konya ve İlçelerinde Gazete ve Dergi Sayıları (2014)**



**Kaynak:** Konya Valiliği, Basın Yayın ve Enformasyon İl Müdürlüğü (Mavi: Dergi sayısı, Kırmızı: Gazete Sayısı)

Konya’da “Sabit Telefon” kullanan abone sayısı, Türkiye ile aynı seyir izlemiş ve 2011-2014 yılları arasında her yıl azalma göstermiştir. 2011 yılında Konya’da 350.050 olan sabit telefon kullanıcısı, 2014 yılı sonunda 98 bin azalarak 252.112’ye inmiştir.

**TABLO 142. Türkiye Ve Konya Elektronik Haberleşme Verileri (2011-2013)**

Bilgi Teknolojileri Ve İletişim Kurumu		2011		2012		2013		2014	
		Abone Sayısı / Fiber Uzunluğu	Türkiye Oranı	Abone Sayısı / Fiber Uzunluğu	Türkiye Oranı	Abone Sayısı / Fiber Uzunluğu	Türkiye Oranı	Abone Sayısı / Fiber Uzunluğu	Türkiye Oranı
Sabit Telefon Erişim Hat Sayısı	Türkiye	15.210.846	100,0	13.859.672	100,0	13.551.705	100,0	12.528.865	100,0
	Konya	350.050	2,3	306.172	2,2	280.115	2,1	252.112	2,0
Mobil Telefon Abone Sayısı	Türkiye	65.321.745	100,0	67.680.547	100,0	69.661.108	100,0	71.888.416	100,0
	Konya	1.600.647	2,5	1.666.201	2,5	1.710.591	2,5	1.743.869	2,4
Genişbant İnternet Abone Sayısı	Türkiye	22.299.794	100,0	27.589.309	100,0	32.566.534	100,0	41.227.022	100,0
	Konya	472.042	2,1	593.908	2,2	729.062	2,2	942.649	2,3
Fiber-Optik Kablo Uzunluğu-km	Türkiye			210.287	100,0	227.413	100,0	244.847	100,0
	Konya			5.768	2,7	6.004	2,6	5.989	2,4

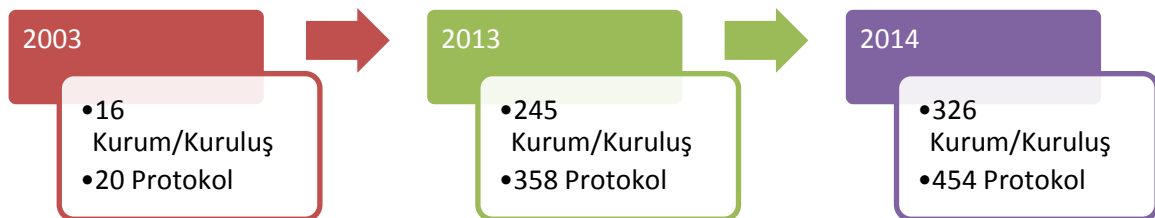
**Kaynak:** Bilgi Teknolojileri Ve İletişim Kurumu

**Not:** İlk üç maddede veri olarak “Abone Sayısı” kullanılmış, son maddede ise “fiber uzunluğu” baz alınmıştır.

İletişim teknolojilerindeki gelişmelerle aynı oranda ilerleme gösteren “Mobil Telefon” aboneliği, 2011-2014 yılları arasında Türkiye genelinde yaklaşık 6,5 milyon artış göstermiş, bu artış Konya’da ise 140 bin olarak gerçekleşmiştir. Genişbant internet aboneliğinde ise 2011 yılında 472.042 olan rakam, 2014 sonunda yaklaşık iki kat artarak 942.649’a ulaşmıştır.

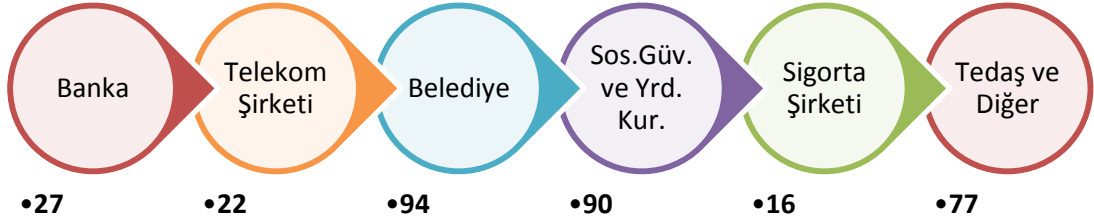
Son dönemlerde yapılan çalışmalar ile birlikte Konya’da 105 adet PTT merkezi, online işlem yapılabilir modern PTT Banklara dönüştürülmüştür. Ayrıca tüm PTT işlemleri ve bankamatiklerden yapılana parasal işlemlerin 7/24 gerçekleştirilebildiği 56 adet PTTMatik Konya’da hizmet vermektedir.

**GRAFİK 102. PTT’lerde Yapılan İşlem Çeşitliliği (2011-2013)**



**Kaynak:** Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

PTT’lerde yapılan işlem çeşitliliğine rakamsal olarak bakıldığında; 2003 yılında 16 kurum/kuruluş ile 20 ayrı işlem yapılabilir iken 2014 yılsonu itibarıyla 326 kurum ve kuruluş ile 454 farklı iş ve işlem yapılabilir hale gelmiştir.

**GRAFİK 103. PTT İşlemleri Yapılabilen Kurum Ve Kuruluşlar**

2005 yılında 19.465 Kablo TV abonesine ve 595 Kablo İnternet abonesine hizmet verilmekte idi. Yapılan teknoloji ve şebeke yatırımları sonucunda; 2009 Ocak ayında Teledünya markasıyla Sayısal Kablo TV hizmetine ve 2010 yılı Mart ayı itibarıyla Docsis 3.0 standardını destekleyen yüksek hızlı internete geçilmiştir.

2014 yılı sonu itibarıyla Konya'daki abone sayıları; KTV Analog'da 35.530 Teledünya'da 23.828 ve Uydunet'te de /(Kablo İnternet) 27.803'e ulaşmıştır.

7



**KONYA'NIN**  
PROJELERİ

## 1. KONYA TİCARET ODASI MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

Sanayi ve ticaret hacmiyle gün geçtikçe gelişmekte olan Konya, üretim ve hizmet standartlarını geliştirmek ve kalitesini artırmak için nitelikli işgücüne ihtiyaç duymaktadır. İş dünyasının nitelikli yetişmiş personele ihtiyacı olması, nitelsiz işgücünün ve işsizlik oranının gün geçtikçe artması, özel sektör-okul işbirliğinin yeterince gelişmemesi, okullarda gösterilen pratik uygulamaların özel sektörün istediği düzeyde olmaması gibi nedenler Konya’da bir Mesleki Eğitim Merkezi kurulmasının gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Bu çerçevede Konya Ticaret Odası, Mevlana Kalkınma Ajansı’nın güdümlü projeleri kapsamında bir Mesleki Eğitim Merkezi kurma çalışmalarına 2015 Ocak ayı itibari ile başlanmış olup, 24 ay içerisinde tamamlanacak olan Konya Ticaret Odası Mesleki Eğitim Merkezi, iş dünyasının nitelikli ara eleman ihtiyacının kısa süreli eğitimlerle yetişmesini sağlayacak bir kurs merkezi olarak faaliyet gösterecektir. Başlangıçta Mesleki Eğitim merkezinde sanayi sektöründe 8 dalda, hizmetler sektöründe ise 6 dalda mesleki eğitim verilecektir. Firmalarımızın ihtiyaç ve taleplerine göre bu meslek dalları çeşitlendirilecektir. Bu meslek dalları şunlardır:

Sanayi Sektörü	Hizmetler Sektörü
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kaynakçılık</li> <li>• CNC Torna Operatörlüğü</li> <li>• CNC Freze Operatörlüğü</li> <li>• CNC Sac İşleme Operatörlüğü</li> <li>• Sac Metal Kalıpcılığı</li> <li>• Bilgisayar Destekli Tasarım ve Üretim (CAD-CAM)</li> <li>• Plastik Enjeksiyon Operatörlüğü</li> <li>• Endüstriyel Otomasyon Sistemleri (Hidrolik</li> <li>• Pnömatik, PLC Programlama)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bilgisayarlı Muhasebe</li> <li>• Satış Pazarlama</li> <li>• Bilgisayarlı Grafik Tasarım</li> <li>• 3D Modelleme</li> <li>• Yönetici Asistanlığı</li> <li>• Kasiyerlik</li> </ul>

Sadece Konya'nın değil Türkiye'nin problemi olan nitelikli eleman sorunu, 2023 Türkiye'sine giderken çözülmesi gereken en önemli problemlerden biridir. Bu problemin çözümü noktasında, Konya Ticaret Odası Mesleki Eğitim Merkezi ile bir yandan hali hazırda meslek sahibi olan işgücünün mesleki gelişimi sağlanacak, diğer yandan da mevcut işsizlere meslek edindirmek suretiyle nitelikli işgücü elde edilecektir.



## 2. KONYA İNNOPARK TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ

Konya Sanayi Odası'nın yürütücülüğünü üstlendiği, Mevlana Kalkınma Ajansı tarafından %75 oranında güdümlü proje kapsamında desteklenen Konya İnnopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi projesi Eylül 2012'de başlayıp Mart 2015'de başarı ile sonlanmıştır. Proje, toplamda 5.335.000 TL'ye mal olmuştur. Binası Konya Organize Sanayi Bölgesi 4. Genişleme Alanı üzerinde ve Aksaray yoluna cephe olmakla birlikte 4.109 m<sup>2</sup> kapalı alana sahiptir. Buna ek olarak 400 m<sup>2</sup> Tahribatsız Muayene Laboratuvarı da merkez binanın arkasına inşa edilmiştir.

Projenin yürütücüsü Konya Sanayi Odası olup, proje ortakları Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası, Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi İleri Teknoloji Araştırma Merkezi, ABİGEM'dir. ODTÜ GÜNAM, Konya Teknokent, KTO Karatay Üniversitesi, Mevlana Üniversitesi projeye iştirakçi olarak destek sağlamıştır.

Diğer yandan Konya Bölgesel İnovasyon Merkezinin bir teknoloji geliştirme bölgesine dönüştürülmesi fikri ortaya atılmış ve olumlu değerlendirilmiş, Aralık 2014 de TGB için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na başvuruda bulunulmuştur.

Başvuru onaylanmış ve Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi 24 Haziran 2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile kurulan Türkiye'nin 60. Teknoloji Geliştirme Bölgesi ilan edilmiştir.



## 3. KARAPINAR ENERJİ İHTİSAS ENDÜSTRİ BÖLGESİ

Ülkemizde 2012 yılında yürürlüğe giren kanun ile birlikte 500 kW enerjeye kadar üretimde, enerji üretim lisansına ihtiyaç duyulmamaktadır. Bahsi geçen izin 1000 kW'ya çıkarılması planlanmaktadır.

Bakanlar Kurulu'nun 16.07.2012 tarih ve 2012/3574 sayılı Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi kurulması kararı 08.09.2012 tarih ve 28405 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, bu çerçevede Endüstri Bölgeleri Kanununun 3 üncü ve Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği'nin 39'uncu

maddesine istinaden Konya Sanayi Odası bünyesinde “Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi” İşletme Müdürlüğü kurularak hizmete başlamıştır.

Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi, 2718,6 ha (I. Kısım) ve 3240,1 ha (II. Kısım) olmak üzere toplamda 5958,7 ha büyüklüğündedir. Bölgede yapılacak yatırımların çoğunlukla güneş enerjisinden elektrik elde etmeye yönelik yoğunlaşacağı düşünülmektedir.

Karapınar ilçesi ekonomik olarak zayıf bir bölge olmakla birlikte, toprakları tarıma uygun olmayan ve güneş ışığının da yüksek seviyede olmasından dolayı güneş enerjisi üretiminde ciddi potansiyele sahip bir bölgedir. Bu bölgede yapılacak yatırım ile hem bölge insanının kalkınması sağlanacak hem de tarım yapılamayan araziler ekonomiye kazandırılacaktır.

**TABLO 143. Karapınar Enerji İhtisas Bölgesi Kurulmasına İlişkin Süreç**

Sıra No	Tarih	Faaliyet
1	21/06/2010	Konya Valiliği'nin EB Kurulması Talebi
2	02/09/2010	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın Talebi Uygun Görmesi
3	24/09/2010	Yer Seçimi Çalışmalarının Başlatılması
4	14/06/2012	EB Koordinasyon Kurulu Toplantı Çağrısı
5	29/06/2012	EB Koordinasyon Kurulunun Toplanması
6	05/07/2012	Alanın Bakanlar Kurulu'na Önerilmesi
7	16/07/2012	Bakanlar Kurulu'nun EB Kurulması Kararı
8	06/09/2012	Bölge İlanının Resmi Gazetede Yayınlanması
9	04/10/2012	Konya Sanayi Odası tarafından İşletme Müdürlüğü'nün Kurulması
10	26/03/2013	Ot bedelinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili hesabına ödenmesi
11	17/06/2013	Maliye Bakanlığınca, arazilerin Bakanlığımız adına EB olarak tahsis edilmesi
12	19/11/2013	Halihazır haritaların hazırlanması işinin ihale edilmesi
13	03/07/2014	Halihazır haritaların Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca onaylanması
14	25/08/2014	Jeolojik-jeoteknik etüt raporunun hazırlanması işi ihalesi
15	05/01/2015	Jeolojik-jeoteknik etüt raporunun Bakanlığımızca vize edilmesi

**Kaynak:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü

#### **5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun (2005)**

- 31/12/2013 tarihine kadar iletim sistemine bağlanacak yenilenebilir enerji kaynakları (YEK) belgeli güneş enerjisine dayalı üretim tesislerinin toplam kurulu gücün **600 MW'dan** fazla olamaz.
- 31/12/2013 tarihinden sonra iletim sistemine bağlanacak YEK Belgeli güneş enerjisine dayalı üretim tesislerinin toplam kurulu gücünü belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

#### **12.08.2011 tarihli duyuru;**

- Türkiye geneli için belirlenen 600 MW'lık toplam kurulu gücün 92 MW'ı Konya iline tahsis edilmiştir.

- Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesini de kapsayan Konya II Bölgesi adına ise 46 MW tahsis edilmiştir.

#### TEİAŞ-Konya II Bölgesi için lisans yarışmaları (30/01/2015);

- 46 MW'lık kurulu güç, yarışmayı kazanan 6 adet firmaya dağıtılmıştır. 20,04 MW'lık kısmı Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi sınırları içerisinde yer almak için başvuruda bulunan Afta Enerji (9,80 MW), AAB Enerji (8 MW) ve Solana Enerji (2,24 MW) firmalarına tahsis edilmiştir.
- **1 MW için maksimum 2 hektarlık** bir alana ihtiyaç duyulmaktadır.
- Mevcut durumda Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'nin **en fazla 40 hektarlık** kısmı güneş enerjisinden elektrik üretilmesine yönelik yatırımlar için kullanılabilir.
- **3.000-3.500 MW** kurulu güç kapasitesine sahip yaklaşık **6.000 hektar** büyüklüğündeki Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesinin potansiyelinin değerlendirilememesi hususu ortaya çıkmaktadır.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında **işbirliği protokolünün** imzalanmasına karar verilmiştir. Söz konusu protokol 07/05/2015 tarihinde imzalanmıştır.
- Bakanlar Kurulu tarafından 2015 yılı ve sonrası adına belirlenecek YEK Belgeli güneş enerjisine dayalı üretim tesislerinin toplam kurulu güç kararında TEİAŞ'ın teknik kapasitesi ve yapacağı ilave yatırımlar dikkate alınarak Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesinde kurulacak güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için **özel bağlanabilir kapasite** tahsisi yapılacaktır.
- Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgeleri sınırları içerisinde 02/10/2013 tarihli ve 28783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasasında **Lisansız Elektrik Üretimine** ilişkin Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlar yer alamaz.

#### 4. KONYA OVASI PROJESİ (KOP)

Kalkınma Bakanlığı'nca açıklanan 2014-2018 yıllarına ilişkin KOP Eylem Planı'nın finansman toplamı 9 milyar 927 milyon lira olarak belirlenmiştir.

KOP Eylem Planıyla bölgede tarımsal yapıda değişimi ve sürdürülebilirliği sağlamak, sanayi, ticaret, ulaşım, enerji gibi sektörleri güçlendirmek, eğitim, sağlık, kültür ve diğer sosyal hizmetlere erişilebilirliği artırmak, bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak, bölgenin rekabet gücünü, ekonomik ve sosyal kapasitesini güçlendirmek ve vatandaşların refah düzeyini yükseltmek amaçlanmaktadır.

Plan dönemi sonuna, KOP ili ilişkili olan Konya, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Aksaray bölgelerinin 2011 verilerine göre kişi başı gayri safi katma değerinin Türkiye ortalamasına oranı olan yüzde 77'nin, 2018 yılında yüzde 80'e ulaşması hedeflenmektedir. Bölge ihracatının ise plan dönemi sonunda 3,5 milyar dolara yükseltilerek ülke ihracatının yüzde 1,26'sının bölge tarafından gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Bölgenin 2013'te yüzde 4,9 olan işsizlik oranının 2018'de yüzde 2,9 seviyesine gerileyeceği, 2013 yılında sırasıyla yüzde 46,5 ve yüzde 48,9 olan istihdam ve işgücüne katılma oranlarının yüzde 50 ve yüzde 51,5 değerlerine ulaşması beklenmektedir.

### **2014 Yılı Sonu İtibari İle Gerçekleşen Kop Projeleri;**

#### **➤ KOP Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP) Projesi**

KOP Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP) ile başta dağlık kırsal alanlarda olmak üzere, KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın görev alanındaki Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinde yapılacak olan; küçük ölçekli gölet ve sulama sistemlerinin rehabilitasyonu ve yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında,

- 2014 yılında KOP KÖSİP için toplam 74.200.000 TL ödenek ayrılmıştır. 2014 yılı programına ilişkin Usul ve Esaslar 10 Nisan 2014 tarihinde Kalkınma Bakanlığı Makamı tarafından onaylanmış olup, KOP İlleri Valilikleri ve Konya Büyükşehir Belediyesi ile programa ilişkin protokoller imzalanmıştır.
- 2014 yılında program kapsamında küçük sulama projelerine ayrılan 74.200.000 TL ödeneğin tamamı yılsonu itibarıyla harcanmıştır.
- Program kapsamında, 2014 yılı sulama projeleri ile 12.334 ha alanın sulamaya açılması hedeflenmiştir.
- 2014 yılında program kapsamında sulama projelerinin yanı sıra sulama amaçlı yenilenebilir enerji kullanımını yaygınlaştırmak amacı ile "Rüzgâr Enerjisi Santralleri" de desteklenmiş olup söz konusu projeler için toplam 4.200.000 TL ödenek tahsis edilmiştir.
- KOP Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP) kapsamında 2011-2014 yılları arasında toplam 262.903.827 TL'lik ödenek kullanılarak 432 proje gerçekleştirilmiştir. Bu projeler ile bölgede 75.552 ha alan sulamaya açılmış, 462.281.200 TL net gelir artışı elde edilmiş ve 151.105 kişiye istihdam olanağı sağlanmıştır. Proje yatırım bedelini fazlasıyla karşılamıştır.
- KOP KÖSİP sulama bileşeninin yanında faydalanıcıların getirisi yüksek olan ürünlerin ekim/dikimine yönlendirilmesi sağlanarak, projelerin uygulandığı bölgede tarımsal üretimi artırmış, yöre halkının gelir düzeyini önemli ölçüde yükseltmiş ve kırsal altyapının sürdürülebilir gelişmeye imkân tanıyacak biçimde geliştirilmesini sağlayacak bir model olmuştur. Bu nedenle model, diğer Kalkınma İdarelerinin bulunduğu illerde de uygulanmaya başlanmıştır.

#### **➤ Konya İli Ulusal Ve Uluslararası Veri Merkezleri Kurulması İçin Uygunluk Araştırması Projesi**

Ulusal ve uluslararası ölçekteki kamu ve özel sektör taleplerine cevap verebilecek uygulanabilir bir veri merkezi modelinin ortaya konulabilmesi ve bu yatırım için en uygun alanın belirlenebilmesi amacıyla "Veri Merkezleri Bölgesi Uygunluk Araştırması Projesi" gerçekleştirecektir.

Proje kapsamında veri merkezleri için optimum alan büyüklüğü önerilecek, yer seçimi kıstas ve standartlar belirlenecek, Konya ili geneli yer seçimi kriterlerine göre taranarak uygun alanlar belirlenecektir. Belirlenen uygun alanlar arasında önerilecek 3 alan için detaylı etütler ve konsept veri merkezleri tasarımı yapılacak, iş sürekliliğinin sağlanabilmesi için gerekli olan ek fiber optik altyapı ihtiyaçları tespit edilecek, veri merkezinin işletme modellemesi yapılacak, veri merkezinin ekonomik

olarak tercih edilebilir olması için verilmesi gereken teşvik türleri belirlenecek ve gerekli hukuki düzenlemelere yönelik öneriler ortaya konulacaktır.

Proje, “2013K010490 Araştırma Giderleri” kodu ile Devlet Yatırım Programı’nda yer almıştır. Proje ihale çalışmaları tamamlanmış olup yüklenici firma ile sözleşme imzalanmış ve çalışmalara başlanmıştır. Sözleşme bedeli 1.425.000 TL’dir.

#### ➤ KOP Bölgesi’ndeki Kültür Varlıklarının Envanteri Projesi

KOP Bölgesi’nde resmi kayıtları bulunan/bulunmayan doğal, arkeolojik, taşınmaz- somut olmayan kültür varlıklarının saptanarak kültür envanterinin yapılması ve KOP sulama tarihi gelişiminin derlenmesi projenin genel amacını oluşturmaktadır.

Proje, “2013K010490 Araştırma Giderleri” kodu ile 2014 yılı Devlet Yatırım Programı’nda 4.754.000 TL ödenek ile yer almıştır.

Bu kapsamda projenin tanıtılması, teknik şartnamesinin hazırlanması sürecinde bilgi ve deneyim paylaşımı amaçlı Kültür Vakıfları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü, Vakıflar Konya ve Kayseri Bölge Müdürlükleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri yetkililerin katılımıyla KOP BKİ bünyesinde 06.03.2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

“KOP Bölgesi Kültür Varlıkları Envanter” projesinin müşavirlik ve kontrolörlüğü ile ilgili ön hazırlıklar ve teknik çalışmalar tamamlanmış olup ilk etap ihalesi 19.09.2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Esas ihale için teknik şartname hazırlıkları sürdürülmektedir.

#### ➤ KOP Bölgesi Turizm Master Planı

KOP Bölgesi’nde turizm sektörü için ilke, politika, hedef ve stratejilerin mekânsal boyutu ile değerlendirilip Türkiye Turizm Stratejisi 2023 ve diğer ulusal planlarla uyumlandırılarak 2015-2023 yıllarını kapsayan "KOP Bölgesi Turizm Master Planı'nın hazırlanması projenin genel amacını oluşturmaktadır.

Proje, “2013K010490 Araştırma Giderleri” kodu ile 2014 yılı Devlet Yatırım Programı’nda 836.000 TL ödenek ile yer almıştır.

Hazırlanacak proje detayları, teknik şartnamesi ve tanıtılması amacıyla bilgilendirme toplantısı 27.06.2014 tarihinde yapılmış olup konuyla ilgili kamu kurum ve kuruluş yetkililerinden görüş ve öneriler alınmıştır. “KOP Bölgesi Turizm Master Planı” projesinin ihalesi 30.12.2014 tarihinde yapılmıştır.

8



RAKAMLARLA  
KONYA  
TİCARET  
ODASI

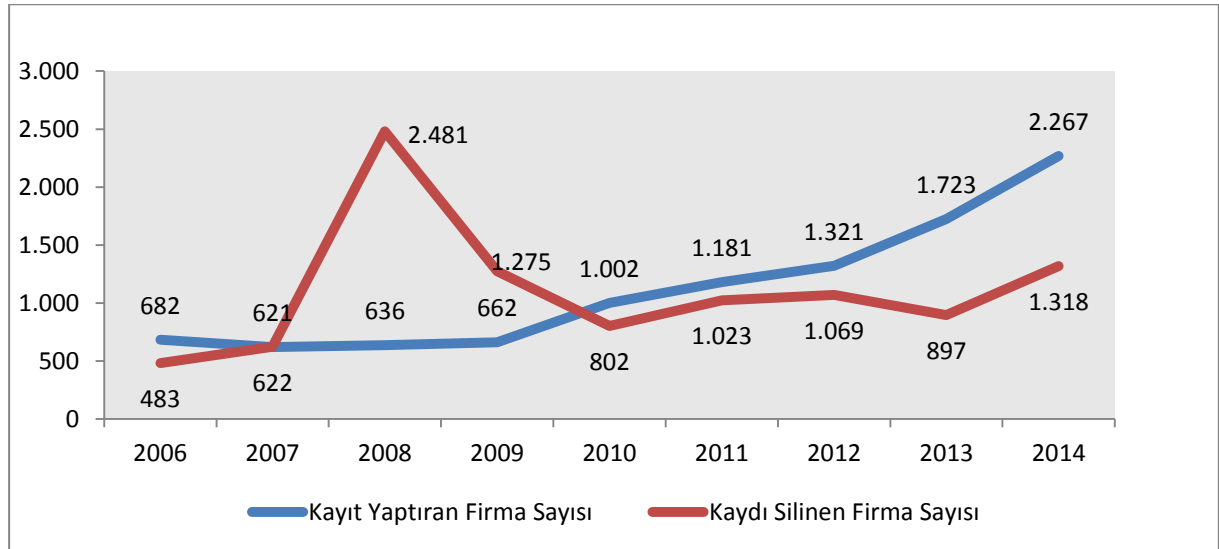
1882 yılında kurulan Konya Ticaret Odası, Anadolu'nun ilk ticaret odasıdır. Bugün **17.250** faal üyesi ile Türkiye'nin en büyük 6. Odası olan Konya Ticaret Odası, kuruluşundan itibaren edindiği misyon ile Konya ekonomisine yön veren çalışmalarına devam etmektedir. Odamız, **133 yıllık** köklü geçmişiyle, şehrin sorunlarına çözüm bulmak, şehrin imaj ve itibarını yüceltmek için kendine yeni misyonlar belirlemektedir.

### 1. KAYIT YAPTIRAN, SİLDİREN VE FAAL ÜYE SAYILARI

2006-2015 yılları arasında Konya Ticaret Odası'na kayıt yaptıran ve kaydı silinen firma verileri incelendiğinde; 2008 yılında Türkiye'de de hissedilen **küresel krizin etkileri** kendisini göstermekte ve 2007'de 622 olan kayıt sildiren firma sayısı, 2008'de %298'lik bir artışla 2.481 gibi oldukça yüksek bir rakama ulaşmaktadır. İlerleyen yıllarda kayıt silinen firma rakamları yıllık ortalama 900-1.100 aralığında seyretmektedir.

Kayıt yaptıran firma sayısına bakıldığında; 2006-2009 yılları arasında 650'li rakamlar ortalaması var iken, 2010'dan itibaren bir yükselişe geçildiği görülmüş ve 2014 yılında (2008 krizindeki açılan 636 firmaya oranla,) yaklaşık **4 kat artışla 2.267** firma kayıt yaptırmıştır.

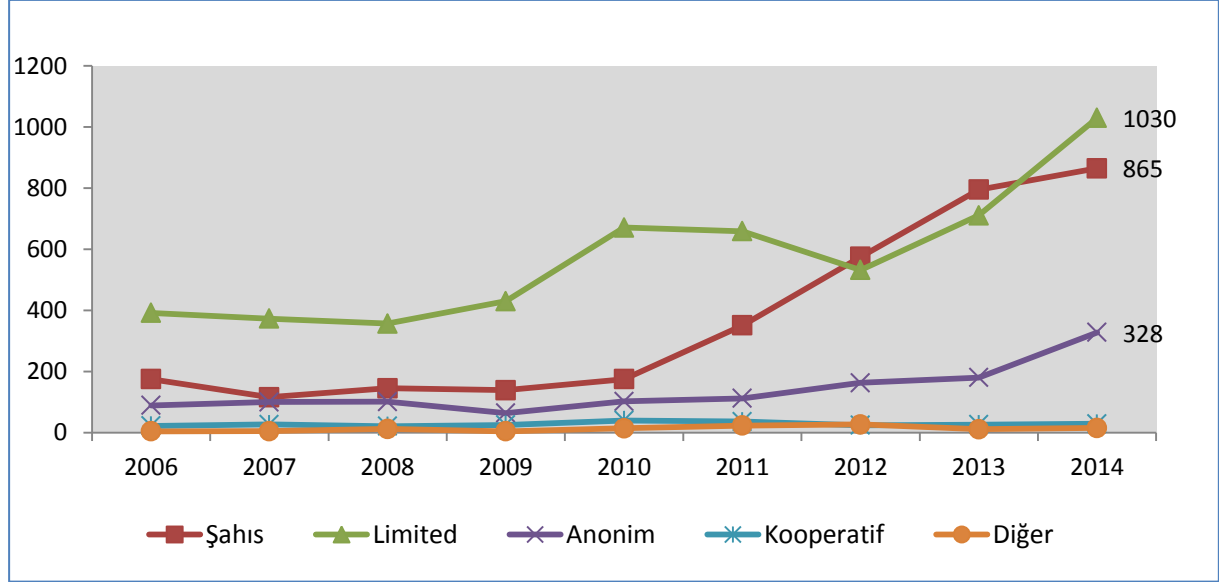
**GRAFİK 104. Kayıt Yaptıran/Sildiren Firma Sayısı (2006-2015 Nisan)**



2014 yılsonunda iki maddeye istinaden (**Türk Ticaret Kanunu'nun geçici 7. maddesi gereği münfesi duruma düşmüş olan tüzel kişilikler ile 6552 sayılı Af Yasası gereği Vergi Dairesi kapanmış olan şahıs firmalarının silinmesi**) üyeler içerisinde toplu bir terkin işlemi gerçekleştirilmiştir.

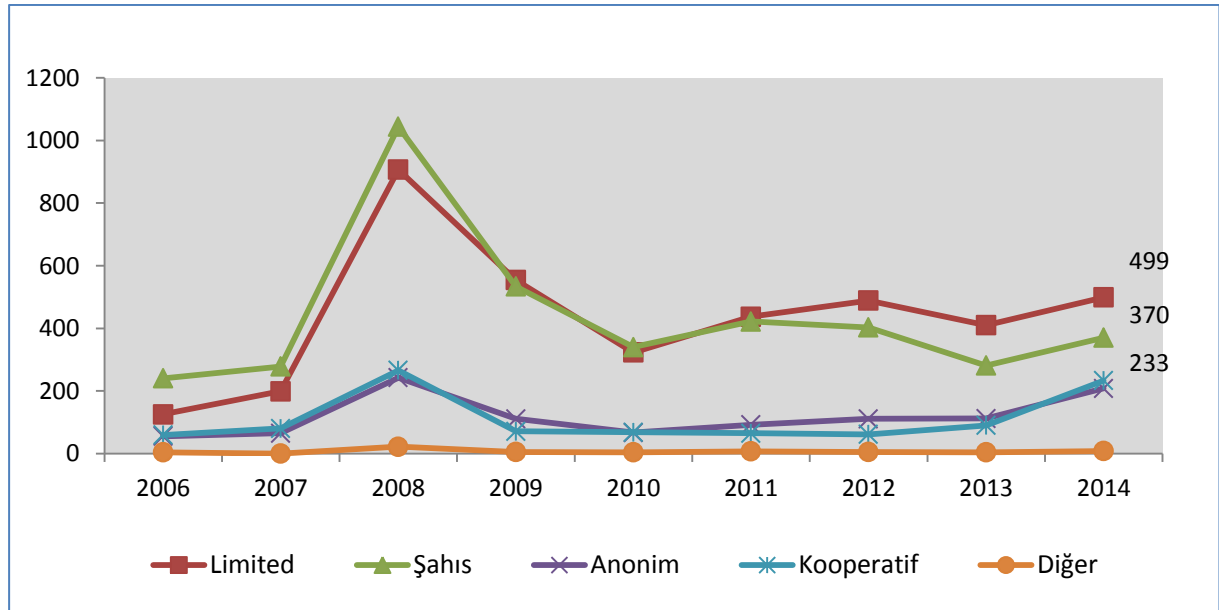
2006-2014 yılları arasında kayıt yaptıran ve kaydı silinen firmalar, türlerine göre incelendiğinde ise aşağıdaki şekillerdeki sonuçlar elde edilmiştir.

**GRAFİK 105. Türlerine Göre Kayıt Yaptıran Firma Sayısı (2006-2014)**



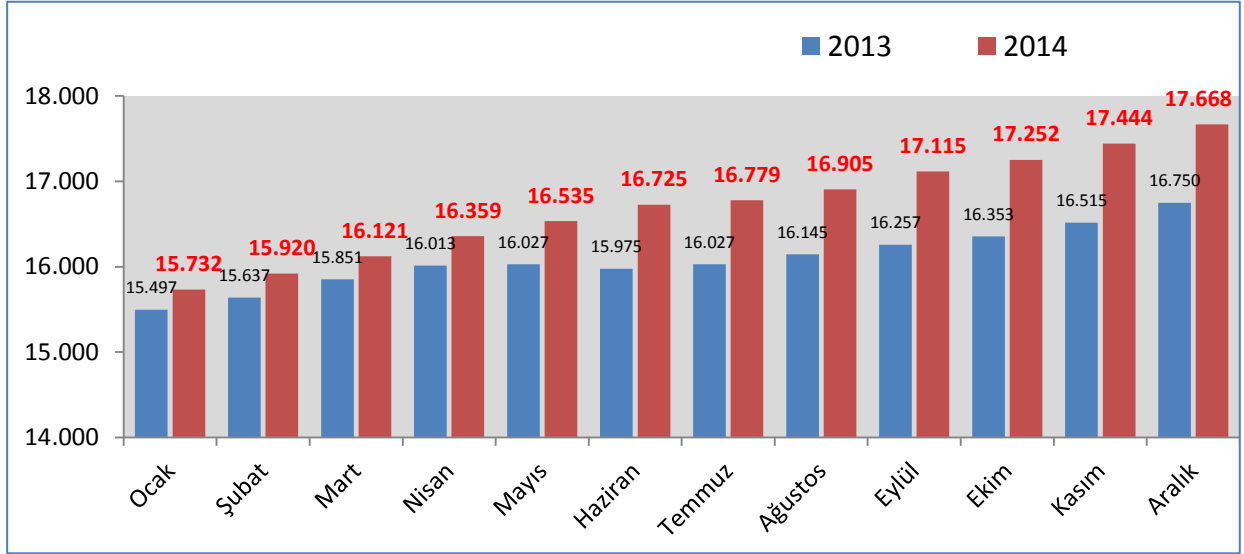
2014 yılı verilerine göre kayıt yaptıran firma türlerinde “limited, şahıs, anonim” sıralaması yer alırken; kayıt silinen firma türlerinde ise “limited, şahıs, kooperatif, anonim” şeklinde bir sıralama gerçekleşmiştir.

**GRAFİK 106. Şekil Türlerine Göre Kaydı Silinen Firma Sayısı (2006-2014)**



Oda Sicil verileri ile “KTO Faal Üye Sayısı”na bakıldığında; 2013 yılı başında **15.497** olan faal üye sayısının, **2014 sonu** itibarıyla **%14 artış** göstererek **17.668**'e yükseldiği görülmektedir. Faal üye sayısı, iki yıllık dönemde sadece 2013 Haziran ayı içerisinde azalmış, diğer 23 ay süresince sürekli bir artış göstermiştir.

GRAFİK 107. Faal Üye Sayısı (2013-2014)



**Not:** 2015 yılı 30 Nisan tarihli veriler kullanılmıştır.

## 2. KTO BELGELENDİRME HİZMETLERİ

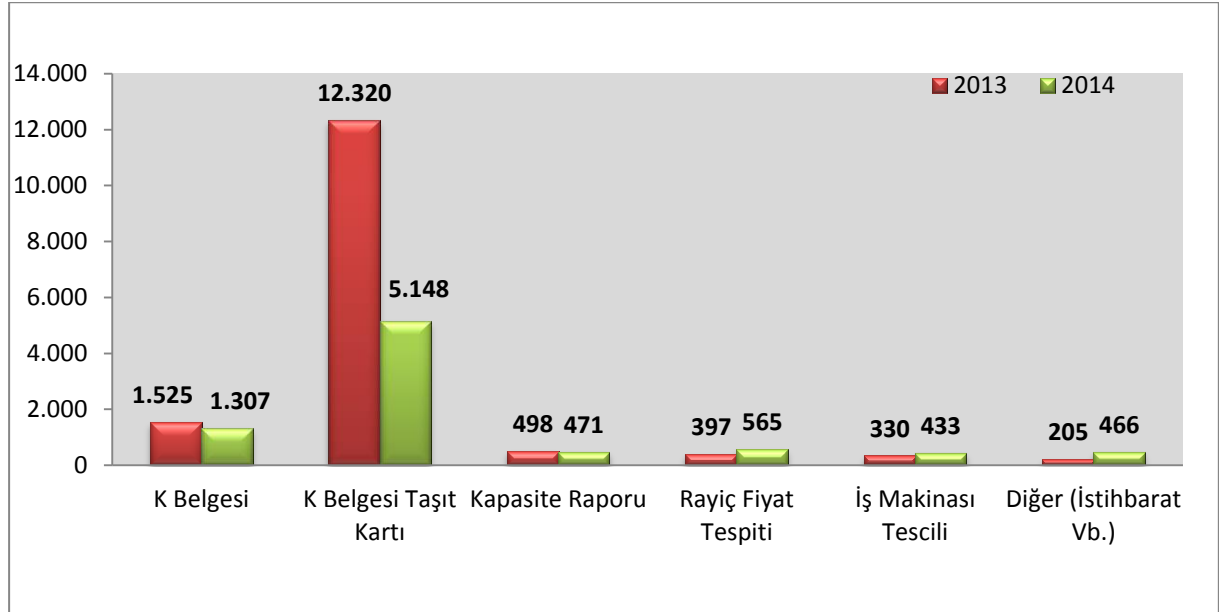
2014 yılı ilk 4 ayında K Belgesi işlemleri, Ticaret Odaları tarafından kanunen **verilemediği** için yapılamamış; Mayıs ayı itibarıyla ilgili işlemler tekrar Odamız tarafından yapılmaya başlanmıştır.

TABLO 144. İç Ticaret Belgeleri (2013-2014)

İÇ TİCARET	2013	2014	2013 (%)	2014 (%)
<b>K Belgesi</b>	1.525	1.307	10%	16%
<b>K Belgesi Taşıt Kartı</b>	12.320	5.148	81%	61%
<b>Kapasite Raporu</b>	498	471	3%	6%
<b>Rayiç Fiyat Tespiti</b>	397	565	3%	7%
<b>İş Makinası Tescili</b>	330	433	2%	5%
<b>Diğer (İstihbarat Vb.)</b>	205	466	1%	6%
<b>Toplam</b>	15.275	8.390	100%	100%

İç ticaret biriminin faaliyetlerinin yaklaşık **%77'sini** K Belgesi ve K belgesi taşıt kartı oluşturmaktadır. 2013 yılında İç Ticaret Birimi tarafından verilen 15.275 adet belgenin 13.845'i (%91) K belgesi taşıt kartıdır. 2014 yılında verilen 8.390 adet belgenin ise 6.455'i (%77) K belgesi taşıt kartıdır. 2014 yılında (2013 yılına kıyasla) “**K Belgeleri**” kaleminde, kanun gereği K Belgeleri Odalar tarafından (ilk 4 ay) verilemediği için rakamsal olarak bir azalma ortaya çıkmıştır.

**GRAFİK 108. İç Ticaret Faaliyetleri (2013- 2014)**



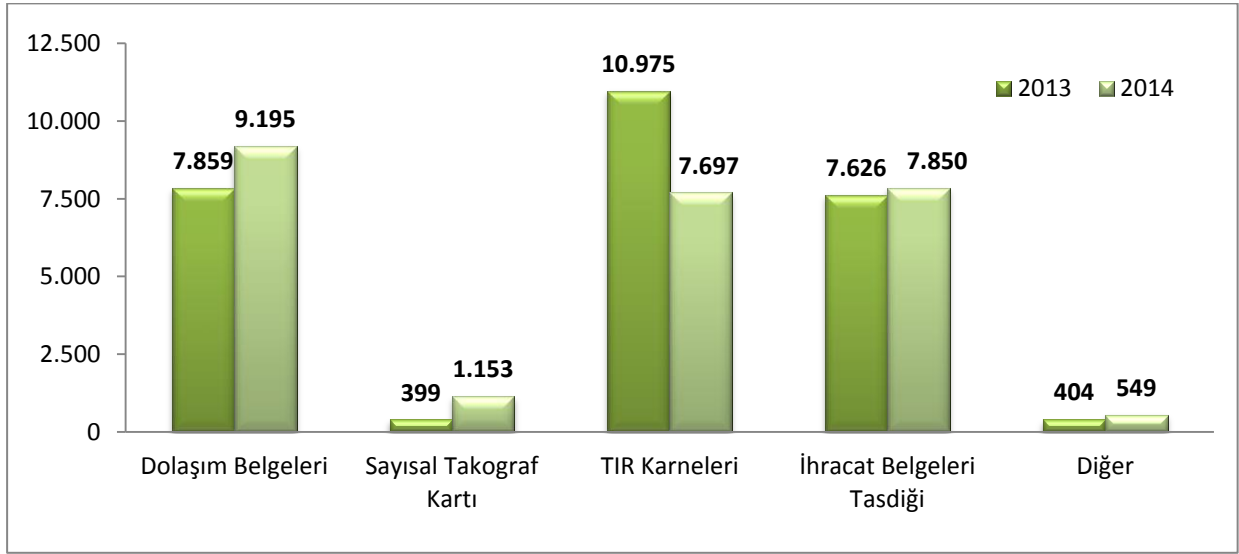
2014 yılında Dış Ticaret işlemlerinde ağırlığı **%35'lik** payı ile “**Dolaşım Belgeleri**” almaktadır. Bunun ardından ise sırasıyla “**İhracat Belge Tasdiki**” (**%30**) ve “**TIR Karneleri**” (**%29**) gelmektedir. 2013 döneminde servis faaliyetlerindeki ağırlık sıralaması “**TIR Karneleri, Dolaşım Belgeleri**” (sırasıyla **%40** ve **%29**) olarak gerçekleşmiş idi.

**TABLO 145. Dış Ticaret Belgeleri (2013-2014)**

Dış Ticaret Belgeleri	2013	2014	2013 (%)	2014 (%)
<b>Dolaşım Belgeleri</b>	7.859	9.195	29%	35%
<b>Sayısal Takograf Kartı</b>	399	1.153	1%	4%
<b>TIR Karneleri</b>	10.975	7.697	40%	29%
<b>İhracat Belgeleri Tasdiki</b>	7.626	7.850	28%	30%
<b>Diğer</b>	404	549	1%	2%
<b>Toplam</b>	27.263	26.444	100%	100%

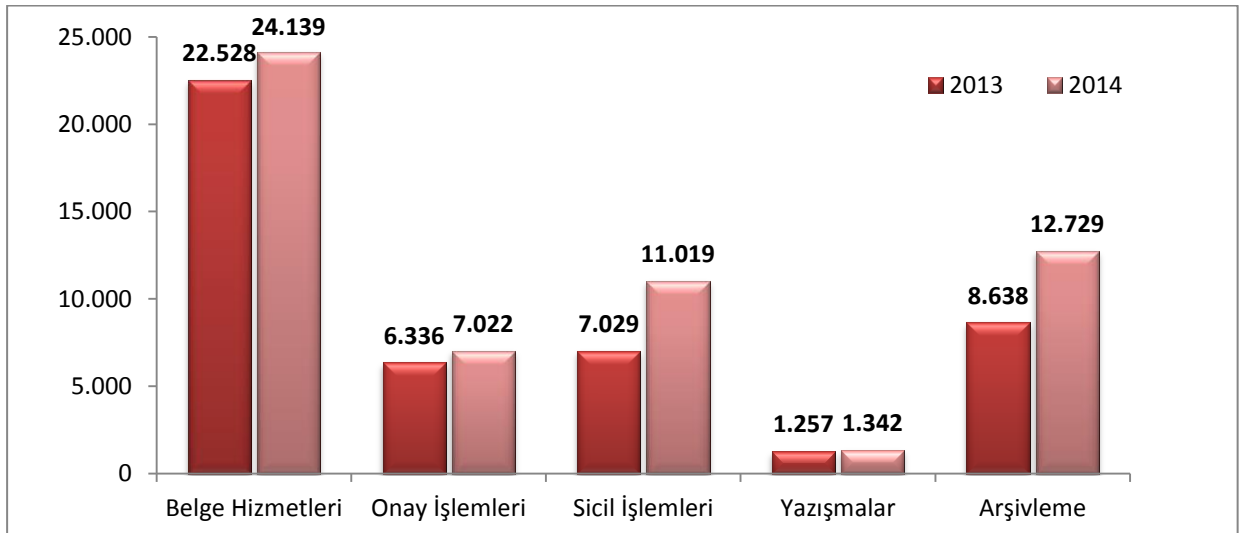
**Tır Karnelerindeki azalış sebebi olarak**, gümrük geçişinde birçok firmanın Tır karnesi yerine T1 Belgesi kullanmaları (teminat ödeyerek internetten elde edilebilen belge) gösterilebilir.

GRAFİK 109. Dış Ticaret Belgeleri (2013 - 2014)



Oda sicil servisi faaliyetleri içerisinde “Belge Hizmetleri” kalemi, faaliyetlerin yüzde 50’sini oluşturmaktadır. Geri kalan işlemlerde “Arşivleme” ve “Sicil Hizmetleri” ön planda, “Onay İşlemleri” ve “Yazışmalar” ise onları takip etmektedir.

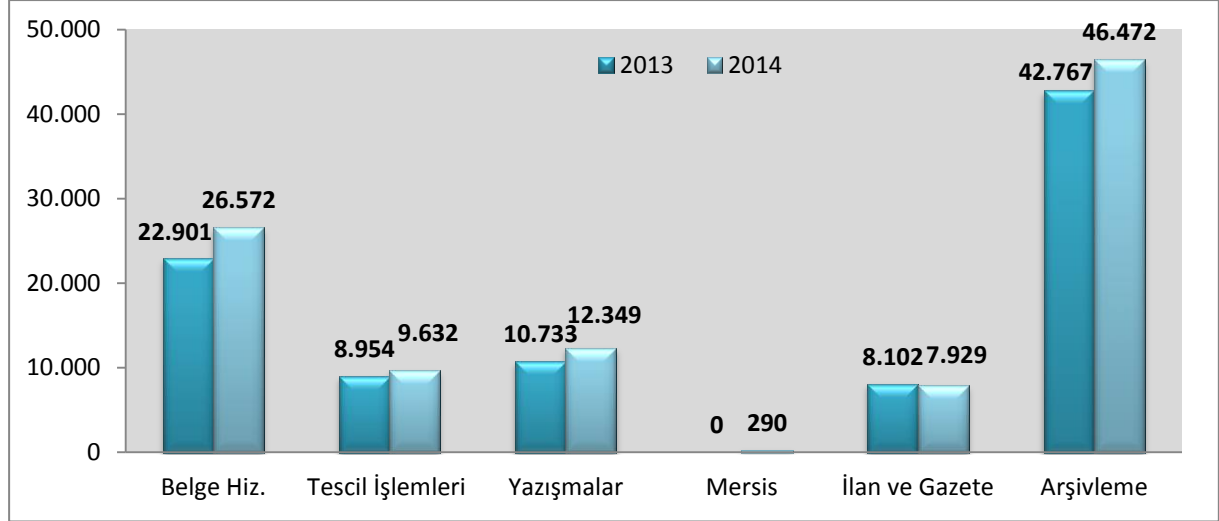
GRAFİK 110. Oda Sicil AYLIK Faaliyetler (2013-2014)



2013 yılında “Arşivleme” işlemlerinin toplam Oda Sicil faaliyetlerindeki payı %19 iken, 2014 yılında bu oran %23’e çıkmıştır. “Sicil İşlemleri”ndeki faaliyetler de 2013’den 2014 sonuna kadar %15’den %20’ye yükselmiştir.

Ticaret sicil işlemleri içerisinde “Arşivleme”, ana hizmet kalemini oluşturmaktadır. 2013 yılında 42.767 arşivleme yapılırken, 2014’de bu rakam 46.472’ye yükselmiştir.

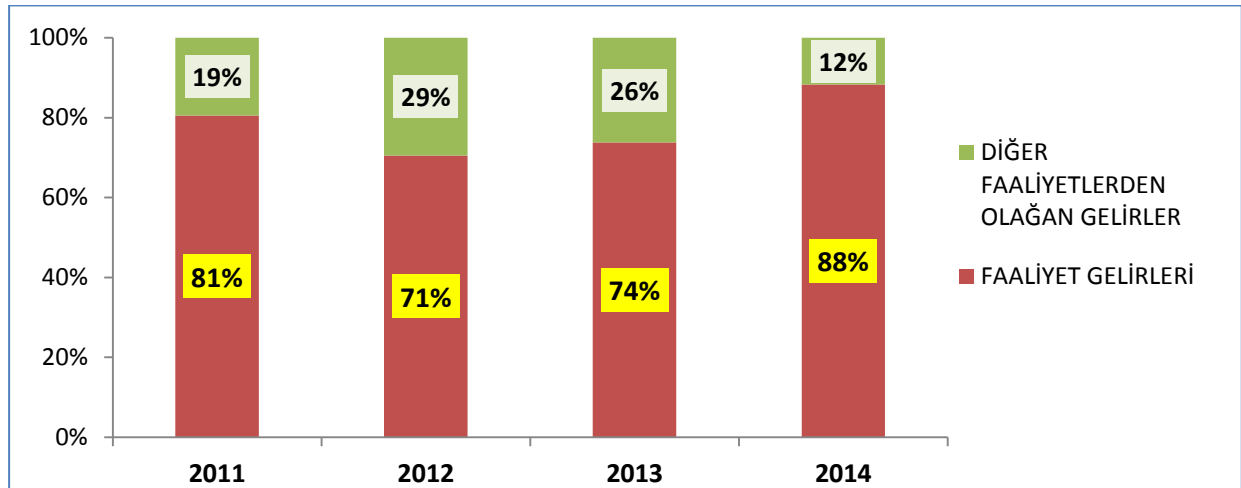
**GRAFİK 111. Ticaret Sicil Faaliyetleri (2013 -2014)**



Ticaret Sicil faaliyetlerinde dikkat çeken diğer bir ayrıntı da; 2013 yılında henüz uygulanmayan “Mersis Dosya Aktarımı” işlemlerinin 2014’de uygulanmaya başlamasıdır.

Oda gelirlerindeki “Faaliyet Gelirleri” oranınının 2012 yılında yüzde 71 iken, 2014 yılsonu itibarıyla yüzde 88’e yükseldiği görülmektedir.

**GRAFİK 112. Gelirlerin Dağılımında Faaliyetlerin Oranı**



Basın ve Halkla İlişkiler Servisi faaliyet rakamları, tabloda görüleceği üzere, her bir kalemden yükseliş göstermiştir. Toplam faaliyet adedinde 2013'den 2014' %34'lük bir artış oranı ortaya çıkmıştır.

**TABLO 146. Basın ve Halkla İlişkiler Servisi Faaliyetleri (2013- 2014)**

Faaliyetler	2013	2014	2013 (%)	2014 (%)
<b>Basın Bültenleri</b>	83	97	44 %	38 %
<b>Radyo-TV Programları</b>	28	65	15 %	26 %
<b>Yayınlar</b>	30	40	16 %	16 %
<b>Konuşma Metinleri</b>	47	50	25 %	20 %
<b>Toplam</b>	<b>188</b>	<b>252</b>	100 %	100 %

9



KTO-KARATAY  
ÜNİVERSİTESİ

## 1. KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ HAKKINDA

İsmi, Selçuklular tarafından 1251 yılında kurulan ilk Vakıf Yükseköğretim Kurumu niteliğinde olan **Karatay Medresesi**'nden alan KTO Karatay Üniversitesi, Konya Ticaret Odası tarafından 2009 yılında kurulmuş ve 2010-2011 döneminde eğitime başlamış ve 2014 yılında ilk mezunlarını vermiştir. Bugün itibariyle mezun sayısı 382'ye ulaşmıştır. KTO Karatay Üniversitesinde toplam akademisyen sayımız 179, şu an itibari ile toplam öğrenci sayısı ise yaklaşık 4.000'dir.



Konya'nın tarihi birikimini, bilimini, sanayi ve ticaretini aynı çatı altında buluşturan KTO Karatay Üniversitesi'nin hedefi öncelikle bölgesinde sanayi ve ticaret kesiminin sorunlarını çözmeye yönelik eğitim ve araştırmalar yapmak, nitelikli ve kolay iş bulan mezunlar vermek, daha sonra da ulusal ve uluslararası çapta ön plana çıkan bir üniversite olmaktır.

Konya Ticaret Odası'nın sosyal sorumluluk anlayışının bir gereği olarak hayata geçirdiği KTO Karatay Üniversitesi, öğrenci, öğretim üyesi, tüccar ve sanayiciyi hatta tüm halkı buluşturarak uygulamaya yönelik bu iş birliğini en üst seviyeye çıkaracak teknolojik üretim merkezi görevini üstlenerek Konya ve bölgemizin önemli bir ihtiyacını karşılamaktadır.

"Medeniyette Devamlılık" vurgusuyla kısa sürede Türk yükseköğretim sisteminde kendine ayrı bir yer edinen KTO Karatay Üniversitesi akademik olanakları ve başarılarıyla adından söz ettirmektedir. Sadece beş yıl önce kurulmuş olmasına rağmen 2015 LYS sonuçlarına ilk 100'den öğrenci alabilen ender üniversiteler arasına giren KTO Karatay Üniversitesi, %97 oranında doluluğa ulaşarak bir başka başarıya da imza atmıştır.

## 2. AKADEMİK YAPI

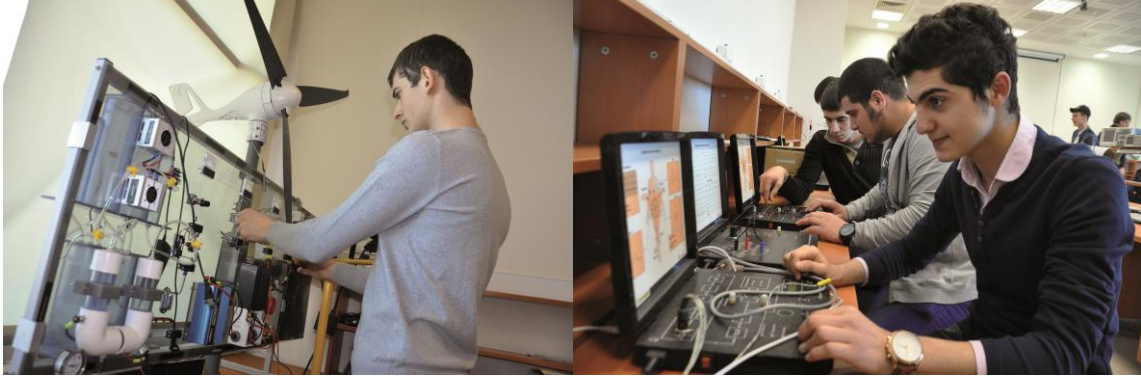
2010 yılında 3 fakülte ve 6 bölüm ile eğitim-öğretime başlayan KTO Karatay Üniversite'nde, bugün 3 enstitü, 6 fakülte, 1 yüksekokul ve 1 meslek yüksekokulunda toplam 1 ön lisans, 21 lisans, 8 yüksek lisans ve 2 doktora programı bulunmaktadır.

**TABLO 147. Rakamlarla KTO Karatay Üniversitesi**

AKADEMİK BİRİM	BÖLÜM	ÖĞRENCİ SAYISI
HUKUK FAKÜLTESİ	Hukuk	789
	Hukuk Tezli Yüksek Lisans	9
İŞLETME VE YÖNETİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	İşletme	200
	İşletme Tezli Yüksek Lisans	155
	İşletme Tezsiz Yüksek Lisans	61
	Uluslararası Ticaret	328
	Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik	67
	Enerji Yönetimi	49
TIP FAKÜLTESİ	Tıp	60
GÜZEL SANATLAR VE TASARIM FAKÜLTESİ	İç Mimarlık	32
	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	110
	Mimarlık	158
	Mimarlık Tezli Yüksek Lisans	27
	Mimarlık Tezsiz Yüksek Lisans	4
	Mimarlık Doktora	2
	Grafik Tasarım	69
	Geleneksel Türk Sanatları	16
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	Bilgisayar Mühendisliği	152
	Elektrik- Elektronik Mühendisliği	193
	Elektrik- Bilgisayar Mühendisliği Tezli Yüksek Lisans	18
	Mekatronik Mühendisliği	166
	Makine Mühendisliği	170
	İnşaat Mühendisliği	211
	İnşaat Mühendisliği Tezli Yüksek Lisans	12
	İnşaat Mühendisliği Tezsiz Yüksek Lisans	20
	İnşaat Mühendisliği Doktora	4
	Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Mühendisliği	33
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	Sosyal Hizmet	225
SAĞLIK BİLİMLERİ YÜKSEKOKULU	Hemşirelik	59
	Çocuk Gelişimi	58
	Odyoloji	60
ADALET MYO	Adalet	138

**Kaynak:** KTO-Karatay Üniversitesi

Milli büyüme ve bilimsel gelişime katkı sağlamayı amaçlayan KTO Karatay Üniversitesi, üreten ve hayata şekil veren mezunlar yetiştirebilmek için Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Mühendisliği, Odyoloji, Enerji Yönetimi ve Sosyal Hizmetler alanlarında dört yıllık lisans düzeyinde bölümler açarak bu alanlarda söz sahibi olacak bireyler yetiştirmektedir.



Önümüzdeki dönemde üniversitemizde Konya ticaret ve sanayisinin ihtiyaç duyduğu alanlarda bölümler açılmaya devam edilecektir. Bu kapsamda önümüzdeki yıllarda KTO Karatay Üniversitesi'nde açılması/kurulması planlanan Fakülte/Bölümler şu şekildedir:

- Eğitim Fakültesi
- İslami İlimler Fakültesi
- Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
  - Optisyenlik İlk ve Acil Yardım
  - Fizyoterapi
  - Ameliyat Hizmetleri
  - Diyaliz
  - Ağız ve Diş Sağlığı
  - Anestezi
  - Çocuk Gelişimi
- Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi bünyesinde
  - Resim
  - Endüstri Ürünleri Tasarımı
- Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi bünyesinde
  - Tarih
  - Sosyoloji
  - İletişim Tasarımı ve Yönetimi
  - Halkla İlişkiler ve Reklamcılık
- Sağlık Bilimleri Yüksekokulu bünyesinde
  - Dil ve Konuşma Terapisi
  - Acil Yardım ve Afet Yönetimi

- Ebelik
- İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi bünyesinde
  - Lojistik
  - İslam Ekonomisi ve Finans
- Mühendislik Fakültesi bünyesinde
  - Pilotaj
  - Biyomedical Mühendisliği

### 3. İŞ DÜNYASI – KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ İŞBİRLİĞİ

KTO Karatay Üniversitesi, Konya Ticaret Odası'nın üniversitesidir. Bu nedenle öğrencilerimiz sanayi ve ticaret dünyası ile iç içe eğitim görmektedirler. Öğrenim süresi boyunca stajlarını tamamlayan öğrencilerimiz, sektörde aranan özelliklere sahip bireyler olarak eğitimlerini tamamlamaktadırlar.

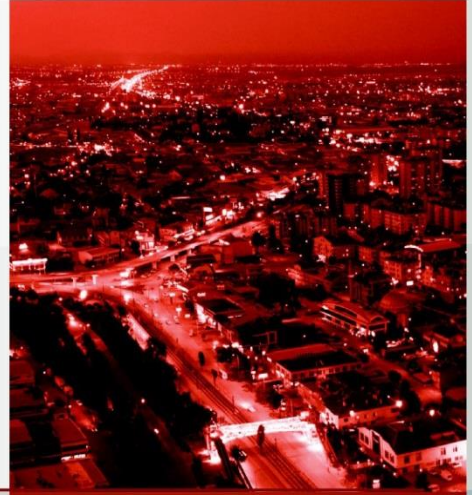
Üniversite bünyesinde kurulan Kariyer Merkezi ile tüm öğrencilerine 20.000'den fazla üyesi olan Konya Ticaret Odası üyesi iş yerlerinde staj imkanı sunulmaktadır. Öğrencileri iş dünyasına yaklaştıran staj olanakları ile yetinmeyen KTO Karatay Üniversitesi her bir öğrenciye sektörel danışmanlar atayarak mezun olmadan önce iş dünyasının anlamasını ve alanının gerekliliklerini önceden bilmesine olanak sağlamaktadır.

### 4. CERN-ALICE'TE BİLİM ÜRETEK TEK TÜRK ÜNİVERSİTESİ

Maddenin yapıtaşlarının incelendiği ve dünyanın en büyük deneylerinden biri olan CERN-Alice Deneyi sürecine Türkiye'den üniversite düzeyinde tek üye olan KTO Karatay Üniversitesi hassas hesaplama ve analiz konularında deney sürecine önemli katkı sağlamaktadır. KTO Karatay Üniversitesi'ne mensup bilim insanları dünya çapında saygın bir kariyere sahip bilim insanları ile evrenin temel yapıtaşlarını araştırarak KTO Karatay Üniversitesi'nin bilim üreten üniversite niteliğine uluslararası boyutta katkı sağlıyor.



10



SİVİL TOPLUM  
KURULUŞLARI

## 1. VAKIFLAR

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden alınan verilere göre, Türkiye genelinde 2014 yılı itibari ile yeni vakıf sayısı 4.867 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye sıralamasında 1.527 vakıf ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır. İstanbul'u 789 vakıf ile Ankara, 222 vakıf ile İzmir ve 155 vakıf sayısı ile Konya izlemektedir.

5737 sayılı Vakıflar Kanununa göre, Medeni kanunun yürürlük tarihinden önce kurulmuş ve yönetimi vakfedenlerin soyundan gelenlere şart edilmiş vakıflara mülhak vakıf denilmektedir. 2014 yılı verilerine bakıldığı zaman Türkiye genelinde 276 mülhak vakıf bulunmaktadır. Mülhak vakıf Türkiye sıralamasına bakıldığında 37 mülhak vakıf ile İstanbul birinci sırada yer almaktadır. İstanbul'u 32 mülhak vakıf sayısı ile Gaziantep izlerken onu 28 mülhak vakıf sayısı ile Aydın takip etmiştir. Mülhak vakıf sıralamasında Konya, 21 mülhak vakıf sayısı ile 7. sırada yer almaktadır.

**TABLO 148.Mülhak Vakıf ve Yeni Vakıf İstatistikleri**

Sıra	İl Adı	Mülhak Vakıf Sayısı	Sıra	İl Adı	Yeni Vakıf Sayısı
1	İstanbul	37	1	İstanbul	1.527
2	Gaziantep	32	2	Ankara	789
3	Aydın	28	3	İzmir	222
4	İzmir - Erzurum	21	4	Konya	155
5	Diyarbakır	19	5	Antalya	90
6	Adana - Balıkesir	14	6	Bursa	87
7	Konya	13	7	Kayseri	72
8	Şanlıurfa	11	8	Balıkesir	67
9	Ankara - Hatay	7	9	Denizli	53
10	Kastamonu - Kayseri - Kütahya – Malatya - Sivas - Tokat	6	10	Adana - Aydın	52
<b>Toplam</b>		<b>276</b>	<b>Toplam</b>		<b>4.867</b>

**Kaynak:** Vakıflar Genel Müdürlüğü

## 2. DERNEKLER

2014 yılında kurulan 255 yeni dernek ile birlikte Konya'da bulunan dernek sayısı 2.737'ye yükselmiştir. 2014 yılı sonu itibari ile Konya'da faaliyet gösteren derneklerde, 239 gönüllü, 904 maaşlı çalışan bulunmaktadır. Konya'da özellikle dini, yardımlaşma, kalkınma içerikli dernekler ön plana çıkmaktadır.

Konya, sahip olduğu dernek sayısı ile ülke sıralamasında 7. sırada yer almaktadır.

TABLO 149. İllere Göre Dernek Sayıları

Sıra No	İl Adı	Dernek Sayısı
1	İstanbul	21.220
2	Ankara	10.207
3	İzmir	6.094
4	Bursa	4.251
5	Kocaeli	3.119
6	Antalya	2.782
7	Konya	2.737

Kaynak: www.dernekler.gov.tr

### 3. MESLEK KURULUŞLARI

#### 3.1. KONYA TİCARET ODASI

Günümüzde Konya Ticaret Odası 2014 yılı sonunda 17.819 faal üyesi ile bölgenin ve Türkiye'nin en büyük ve en etkin meslek kuruluşları arasında yer almaktadır.

TABLO 150. Firma Tipine Göre KTO Faal Üyelerinin Sayısı

FİRMA TİPİ TANIMI	ADET
Limited Şirket	10.160
Şahıs Firması	4.824
Anonim Şirket	2.146
Kooperatif	493
Bankalar	132
Müessese	49
Kolektif Şirket	15
<b>TOPLAM</b>	<b>17.819</b>

Konya Ticaret Odası'nda NACE kodlarına göre belirlenmiş 70 meslek grubu bulunmaktadır. Bu meslek grupları ve üye sayıları şu şekildedir:

TABLO 151. KTO Meslek Grupları ve Üye Sayıları

GRUP	MESLEK GRUBU AÇIKLAMASI	ŞAHIS FİRMASI	ŞİRKET	TOPLAM
1	Bitkisel üretim ile hayvansal-bitkisel gübrelerin ve kimyasalların toptan-perakende ticareti	56	201	257
2	Tarımsal ve hayvansal ürünlerin yetiştirilmesi ve işlenmesi, toptan-perakende ticareti	74	127	201
3	Tahıl, hububat ve bakliyat ürünlerinin yetiştirilmesi, toptan-perakende ticareti	76	176	252

4	Un ve unlu mamuller ile fırın ürünlerinin imalatı, toptan-perakende ticareti	88	149	237
5	Her türlü hayvan yetiştiriciliği ile toptan-perakende ticareti ve veterinerlik hizmetleri	29	232	261
6	Et ve tavuk ürünleri imalatı, toptan-perakende tic.	58	168	226
7	Bitkisel ve hayvansal yağ, süt ürünleri ile dondurulmuş ürünlerin toptan ticareti	57	121	178
8	Gıda ve içeceklerin toptan ticareti	47	135	182
9	Alışveriş merkezleri, süpermarket, bakkaliye, pazar yerlerinde ve internet, TV yoluyla yapılan perakende ticareti	434	477	908
10	Baharat, Kahve, Kakao ve içeceklerin imalatı ile işlenmiş kuruyemiş toptan-perakende ticareti	64	96	160
11	Süt, süt ürünleri, çikolata, şekerleme, hazır yemek ve diğer gıda ürünlerinin imalatı	62	154	216
12	Deri, deri ürünleri ile plastik ve kauçuktan ayakkabı, bot, terlik, ayakkabı malzemeleri İmalatı, toptan- perakende ticareti	36	132	168
13	Deriden ayakkabı imalatı ile spor malzemeleri., müzik alet., oyun ve oyuncakların imal, toptan- perakende ticareti	47	139	186
14	Ev tekstili ürünleri İmal., toptan- perakende ticareti. ve kuru temizleme hizmetleri	81	66	147
15	Tekstil ürünlerinin imalatı, tuhafiyeye, kumaş, iplik ve diğer tekstil ürünlerinin imalatı ve toptan ticareti	63	67	130
16	Giyim eşyası imalatı ve toptan ticareti	53	98	151
17	Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti	83	149	232
18	Mobilya imalatı ve mobilya ile halı toptan-perakende tic.	105	219	324
19	İletişim ekipmanları ile elektrikli ev aletlerinin imalatı, toptan-perakende ticareti	62	137	199
20	Altın, mücevherat ve saat imalatı toptan-perakende ticareti	111	100	211
21	Fotoğrafçılık hizmetleri, züccaciye, attariye, hediyeelik eşya imalat, toptan-perakende ticareti	78	93	171
22	Bilgisayar ve çevre birimleri imalatı, büro ekipmanları kitap, kırtasiye ürünleri toptan-perakende ticareti	57	129	186
23	Kâğıt, karton, mukavva ve ürünleri ile basım-yayın ürün. İmalatı, toptan-perak. tic., matb. ve yayın hizmetleri	46	113	159
24	Reklamcılık, teknik test, analiz, araştırma ve mesleki-bilimsel faaliyetler	41	162	203
25	Elektronik ve iletişim teçhizatı imalat, toptan-perakende ticareti ile radyo yayıncılığı faaliyetleri	69	127	196
26	Elektrik ve aydınlatma malzemeleri ile ölçme araçları cihazlar imalatı toptan perakende ticareti	37	136	173
27	Bilgi, iletişim, medya, müşavirlik ve danış. Hizmetleri	41	164	205
28	Dış ticaret şirketleri	51	247	298
29	Madencilik ve taş ocakçılığı faaliyetleri, inşaat malzemeleri ve cam ürünleri imalatı	33	234	267
30	Ana Metal ve döküm sanayi	36	190	226
31	Makine ve teçhizat hariç fabrikasyon metal ürünleri imalatı	167	301	468
32	Metal cevherleri ve demir, çelik, yassı metal ür. Topt. Tic.	44	190	234

33	Hırdavat malzemelerinin toptan-perakende ticareti	69	120	189
34	Tarım Makinaları İmalatı	56	180	236
35	Takım tezgâhları ve hizmete yönelik makine imalatı	59	255	314
36	Asansör ve genel makine ekipmanları imalatı	47	195	242
37	Her türlü makine toptan ticareti ve kiralanması faaliyetleri	47	148	195
38	Plastik kapı, pencere vb. ile kauçuktan lastik ürünler imalatı toptan-perakende ticareti	32	139	171
39	Genel amaçlı diğer plastik ve kauçuk ürünlerin imalatı ve toptan ticareti	57	168	225
40	Kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı, toptan-perakende ticareti	39	118	157
41	İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	319	667	986
42	İkamet amaçlı olmayan binalar ile diğer yapıların inşaatı	63	149	212
43	Yapı Kooperatifleri	8	287	295
44	Özel Amaçlı İnşaat Faaliyetleri	63	169	232
45	Boya ve malzemeleri imalatı, toptan-perakende ticareti	53	134	187
46	İnşaat malzemeleri toptan-perakende ticareti	65	168	233
47	Sıhhi tesisat, ısıtma-soğutma, havalandırma faaliyetleri	61	140	201
48	Ağaç ürünleri imalatı, toptan-perakende ticareti	42	102	144
49	Mimarlık ve şehir bölge planlama	33	129	162
50	İnşaat mühendisliği ve yapı denetim faaliyetleri	56	214	270
51	Elektrik enerjisi üretimi-iletimi ve mühendislik hizmetleri	48	341	389
52	Motorlu kara taşıtları için diğer parça ve aksesuar. imal.	39	237	276
53	Motorlu taşıt parçaları imalatı	44	219	263
54	Oto galericiler, oto acenteleri ve motosiklet satıcıları	68	122	190
55	Motorlu taşıt parçaları ve aksesuarları topt.-perakende tic.	140	345	485
56	Petrol ve petrol ürünleri ile gaz, imalat, toptan-perakende ticareti	54	379	433
57	Kömür madenciliği, odun-kömür ve tüpgaz topt.-per. tic.	28	125	153
58	Yolcu taşımacılığı faaliyetleri	25	163	188
59	Kara yolu ile şehirler arası yük taşımacılığı (gaz ve petrol ürünleri hariç)	53	309	362
60	Uluslararası Karayolu ile diğer yük taşımacılığı ve hava, demir, deniz yolu ile yük taşımacılığı faal.	25	129	154
61	Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler ile kargo-kurye hizmetleri	50	130	180
62	Konaklama ve gayrimenkul faaliyetleri	113	193	306
63	Seyahat acentesi faaliyetleri ve motorlu kara taşıtlarının kiralanması hizmetleri	22	170	192
64	Yiyecek ve içecek hizmetleri	209	220	429
65	Bankacılık ve finans hizmetleri	8	277	285
66	Sigortacılık Faaliyetleri	113	193	306
67	İdari destek faaliyet ve hizmetleri	31	189	220

68	Eğitim, kültürel ve sportif faaliyetler	59	199	258
69	Her türlü sağlık hizmetleri	42	206	248
70	Medikal ürünlerin imalatı, toptan-perakende ticareti	98	141	239
<b>TOPLAM</b>		<b>4.824</b>	<b>12.995</b>	<b>17.819</b>

### 3.2. KONYA SANAYİ ODASI (KSO)

Konya Sanayi Odası 24 komitesi ve 1.712 üyesi ile Konya'da hizmet vermektedir. Komite ve meslek grubu üye sayıları aşağıdaki şekildedir:

**TABLO 152. KSO Meslek Grupları ve Üye Sayıları**

Komite Adı	Meslek Grubu Üye Sayısı
1.Komite	68
2.Komite	40
3.Komite	78
4.Komite	40
5.Komite	71
6.Komite	48
7.Komite	46
8.Komite	72
9.Komite	43
10.Komite	86
11.Komite	49
12.Komite	74
13.Komite	47
14.Komite	151
15.Komite	209
16.Komite	34
17.Komite	46
18.Komite	123
19.Komite	56
20.Komite	130
21.Komite	43
22.Komite	65
23.Komite	50
24.Komite	43
<b>Toplam üye sayısı: 1.712</b>	

### 3.3. KONYA TİCARET BORSASI (KTB)

Konya Ticaret Borsası toplam 10 Meslek Grubunda 1.178 üye ile hizmet vermektedir. Komite üye sayısı dağılımı aşağıdaki gibidir:

**TABLO 153. KTB Meslek Grupları ve Üye Sayıları**

Meslek Grubu Kodu	Üye Sayısı
1. Meslek Grubu	276
2. Meslek Grubu	86
3. Meslek Grubu	104
4. Meslek Grubu	264
5. Meslek Grubu	73
6. Meslek Grubu	28
7. Meslek Grubu	78
8. Meslek Grubu	57
9. Meslek Grubu	93
10. Meslek Grubu	119
<b>Toplam Üye Sayısı: 1.178</b>	

### 3.4. KONYA ESNAF VE SANATKÂRLAR ODALARI BİRLİĞİ (KONESOB)

Konya Esnaf ve Sanatkârları Odaları Birliği, T.C Anayasa'sının 135. maddesinde belirlenen esaslara ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'na göre 21 Temmuz 1966'da kurulup faaliyetlerini sürdüren kamu kurumu niteliğindeki mesleki bir kuruluştur. 2014 yılı itibariyle bünyesinde 84 oda kayıtlıdır. 84 oda ile birlikte toplam 47.283 üyeye hizmet vermektedir.

**TABLO 154. KONESOB'a Bağlı Odalar (2014)**

Sıra	Oda Unvanı	Aktif Üye Sayısı
1	Akşehir Bakkallar Odası	468
2	Akşehir Berberler Odası	172
3	Akşehir Kahveciler Odası	270
4	Akşehir Lokantacılar Odası	486
5	Akşehir Madeni İşler Sanatkarları Odası	622
6	Akşehir Marangozlar Odası	164
7	Akşehir Saraçlar Odası	183
8	Akşehir Şoförler Odası	622
9	Akşehir Terziler Odası	250
10	Altınekin Şoförler Odası	270
11	Beyşehir Esnaf Odası	1.646

12	Beyşehir Şoförler Odası	328
13	Bozkır Esnaf Odası	680
14	Bozkır Şoförler Odası	257
15	Cihanbeyli Esnaf Odası	1.069
16	Cihanbeyli Şoförler Odası	753
17	Çeltik Esnaf Odası	217
18	Çumra Esnaf Odası	1.080
19	Çumra Şoförler Odası	216
20	Derbent Esnaf Odası	105
21	Derebucak Esnaf Odası	126
22	Doğanhisar Esnaf Odası	328
23	Doğanhisar Şoförler Odası	124
24	Emirgazi Esnaf Odası	424
25	Ereğli Bakkallar Odası	810
26	Ereğli Berberler Odası	261
27	Ereğli Marangozlar Odası	222
28	Ereğli Kahveciler Odası	258
29	Ereğli Kunduracılar Odası	88
30	Ereğli Madeni Sanatkârlar Odası	951
31	Ereğli Sebzeciler Odası	319
32	Ereğli Şoförler Odası	1.271
33	Ereğli Terziler Odası	268
34	Güneysınır Esnaf Odası	225
35	Hadim Esnaf Odası	359
36	Hüyük Esnaf Odası	420
37	İlgın Esnaf Odası	1.186
38	İlgın Şoförler Odası	393
39	Kadınhanı Esnaf Odası	631
40	Kadınhanı Şoförler Odası	325
41	Karapınar Esnaf Odası	1.290
42	Karapınar Şoförler Odası	538
43	Konya Ayakkabıcılar Odası	586
44	Konya Bakırcılar Kalaycılar Odası	449
45	Konya Bakkallar Odası	1.648
46	Konya Berberler Odası	1.499
47	Konya Boyacılar Odası	116
48	Konya Demirciler Odası	602
49	Konya Elektrikçiler Odası	564

50	Konya Emlakçılar Odası	725
51	Konya Fırıncılar Odası	568
52	Konya Saatçiler Odası	298
53	Konya Hurdacılar Odası	165
54	Konya İnşaatçılar Odası	499
55	Konya Kahveciler Odası	1.091
56	Konya Kasaplar Odası	524
57	Konya Kırtasiyeciler Odası	563
58	Konya Lokantacılar Odası	725
59	Konya Marangozlar Odası	284
60	Konya Minibüsçüler Odası	943
61	Konya Mobilyacılar Odası	396
62	Konya Bisikletçiler Odası	208
63	Konya Oto Lastikçiler Odası	602
64	Konya Pastacılar Odası	233
65	Konya Pazarcılar Odası	1.160
66	Konya Sıhhi Tesisatçılar Odası	354
67	Konya Şoförler Odası	2.304
68	Konya TV. Radyo Tamirciler Odası	362
69	Konya Tenekeçiler Odası	130
70	Konya Terziler Odası	1.010
71	Konya Tornacılar Odası	2.725
72	Konya Tüp Bayii Ve Satıcılar Odası	153
73	Konya Yorgancılar Odası	458
74	Kulu Esnaf Odası	1.042
75	Kulu Şoförler Odası	293
76	Sarayönü Esnaf Odası	470
77	Sarayönü Şoförler Odası	171
78	Seydişehir Esnaf Odası	1.320
79	Seydişehir Şoförler Odası	336
80	Tuzlukçu Esnaf Ve Sanatkârlar Odası	144
81	Üzümlü Esnaf Ve Sanatkârlar Odası	207
82	Yunak Bakkallar Esnaf Odası	138
83	Yunak Esnaf Ve Sanatkârlar Odası	302
84	Yunak Şoförler Odası	241
<b>Toplam Üye Sayısı</b>		<b>47.283</b>

Konya'da iş dünyasına hizmet veren bu üç meslek kuruluşu haricinde faaliyet gösteren diğer meslek kuruluşlar ve üye sayıları şu şekildedir:

**TABLO 155. Konya'da Bulunan Diğer Mesleki Kuruluşlar ve Üye Sayıları**

Sıra	Oda Unvanı	Aktif Üye Sayısı
1	Konya Barosu	1.709
2	Diş Hekimleri Odası	402
3	Eczacı Odası	879
4	Elektrik Mühendisleri Odası	672
5	Gıda Mühendisleri Odası	543
6	Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası	2.087
7	Harita Kadastro ve Mühendisleri Odası	687
8	İnşaat Mühendisleri Odası	2.500
9	Jeoloji Mühendisleri Odası	703
10	Veteriner Hekimler Odası	1.320
11	Makine Mühendisleri Odası	2.389
12	Mimarlar Odası	1.410
13	Tabipler Odası	1.310
14	Ziraat Mühendisleri Odası	1.754

# 11



## KONYA'NIN SWOT ANALİZİ

TABLO 156. Konya İli SWOT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
<ul style="list-style-type: none"> <li>Güçlü İstihdam Yapısı</li> <li>Tarihi Miras ve Şehrin Pazarlama Argümanları</li> <li>Savunma Sanayiini Destekleyen Sektörler</li> <li>Ulusal Kamuoyuna Yerleşen “Merkez Şehir” Algısı</li> <li>İhracat Kapasitesi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Bölge İçi Su Kaynaklarının Yetersizliği</li> <li>Limanlara Uzak Olması ve Hava Kargo Terminali Eksikliği</li> <li>Yurt İçi – Yurt Dışı Uçuş Yetersizliği</li> </ul>
FIRSATLAR	TEHDİTLER
<ul style="list-style-type: none"> <li>Genç Nüfus Oranının Yüksekliği</li> <li>Yüksek Hızlı Tren Hat Kapasitesi ve Stratejik Konum</li> <li>Lojistik Potansiyel</li> <li>Hububat İhraç Kapasitesi</li> <li>Yüksek Enerji Potansiyelli Enerji Kaynakları</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Genç Nüfusun Göç Vermesi</li> <li>Dış Ticaret Talebinde Daralma Riski</li> <li>Beşeri Potansiyeli Gerçek Değere Dönüştürememe</li> </ul>

## GÜÇLÜ YÖNLER

- Güçlü İstihdam Yapısı**

2014 Hane Halkı İşgücü İstatistiklerine göre Türkiye’deki en az işsizlik Konya-Karaman (TR-52) bölgesindedir. %5,6’lık işsizlikle bölgedeki diğer şehirlere göre istihdam açısından önde olan Konya, yeni yatırımlar için bu anlamda büyük güven vermektedir.

İstihdam: 771.000 kişi

İşsiz: 33.000 kişi

İstihdam edilenlerin:

% 25,6’sı Tarım Sektöründe (Türkiye % 21,1)

% 29’u Sanayi Sektöründe (Türkiye % 27,9)

% 45,3’ü Hizmetler Sektöründe (Türkiye % 51)

- Tarihi Miras ve Şehrin Pazarlama Argümanları**

Konya, Türkiye’deki turistik çerçeve ele alındığında değer endeksi bakımından listenin en başlarında yer almaktadır. Konya’nın hem Selçuklular Dönemi’nde hem de Osmanlı Devleti Dönemi’nde en kritik şehirlerden birisi olması, sonraki süreçte başta İpekyolu olmak üzere ticaret yolları için stratejik konumda bulunması Konya’nın tarihi değerini artırmakta ve Konya’ya eko-politik bir önem kazandırmaktadır. Hz. Mevlana gibi dünyanın önem verdiği önemli bir değere sahip olması da tarihi miras açısından çok önemli bir kozdur.

Konya başta sanayisi olmak üzere iktisadi ve kültürel olarak geniş bir perspektiften bakılması gereken bir öneme sahiptir. Türkiye'nin, en fazla nüfusa sahip yedinci şehri olması, işsizliğin en az olduğu iki şehirden biri olması (%5,6); OSB, Küçük Sanayi Sitesi, Küçük Sanayi Sitesi İşyeri Sayısı bakımından ilk üçte olması, üretim kenti Konya'nın en büyük artılarındandır. Şehirdeki geniş ve yerleşik ortam, sosyal yaşam için alternatifler, merkezi şehirlere (Ankara, Eskişehir) yakınlığı, akademik eğitim ortamının her geçen yıl genişlemesi, yeni enerji yatırımlarıyla jeopolitik konumunun güçlü bir vizyon kazanması, yüksek ihracat potansiyeli Konya'yı farklı ve yaşanabilir kılan en önemli unsurlardır.

- **Savunma Sanayini Destekleyen Sektörler**

Türkiye döküm üretiminin yaklaşık %20'si Konya-Karaman Bölgesinde yapılmaktadır. Türkiye'de üretilen metal işleme makinelerinde Konya'nın pazar payı % 70'tir. Aynı zamanda hâlihazırda savunma sanayinde gerekli olan motor bloğu, aks, şasi, silindir kapağı, dişli, direksiyon, krank mili, şanzıman, aktarma organları gibi ürünler de Konya'da üretilmektedir. Şu anki kapasite kullanımı %60 olan Konya'da, kapasitenin %100'e çıkarılması yolunda atılacak adımlar, hem Konya'nın ihracat gücünü artıracak hem de iç pazardaki payını yükseltecektir. Çağın en önemli yatırım alanlarından biri olan Savunma Sanayi'nde Türkiye, ihracatını son 6 yılda ikiye katlayarak (2008 yılında 600 milyon dolar) 2014 yılında 1,64 milyar dolara çıkarmıştır. 2023 hedefleri doğrultusunda 25 milyar dolarlık bir ihracat amaçlanmaktadır. Bu hedef doğrultusunda Türkiye'nin en önemli savunma sanayii aktörlerinden olan Konya, yaşanan son politik gelişmelerle de stratejik olarak önemini daha da artırmıştır.

- **Ulusal Kamuoyuna Yerleşen "Merkez Şehir" Algısı**

Konya, geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde yaşanan gelişmelerle rekabet içinde olduğu iller arasında beşeri sermayesiyle çok daha fazla öne çıkmaktadır. Ulaşımdaki Merkez şehir rolü ve coğrafi olarak stratejik konumu; Avrupa'nın en büyük Lojistik Merkezi'ni, Türkiye'nin Veri Merkezi projelerini Konya'ya kaydirmiştir. Bu projeler henüz taslak aşamasında olsa da bu projeler için kamuoyunun Konya'ya yoğunlaşmasının nedeni; Konya'nın beşeri, siyasi ve ekonomik olarak göstermiş ve hissettirmiş olduğu güçtür.

- **İhracat Kapasitesi**

Konya son birkaç yıldır yakaladığı çıkış trendini dış politikada yaşanan olumsuzluklara rağmen devam ettirmektedir. 150'den fazla ülkeye 135 sektörde ihracatta bulunan Konya, ürün çeşitliliği bakımından İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra 4. sırada yer almaktadır. Ekonomi Bakanlığı verilerine göre de nitelikli sıçrama kabiliyeti olan iller sıralamasında da 4. sıradadır. Yeni pazarların da açıldığını da düşündüğümüzde, yeni merkezleriyle Konya Türkiye ihracatının en güçlü şehirlerinden olarak tanımlanabilmektedir.

## ZAYIF YÖNLER

- **Bölge İçi Su Kaynaklarının Yetersizliği**

GAP ve KOP kapsamında 3 milyon hektar tarım arazisi bulunmaktadır. İki projede de sulanabilir alan 1,8 milyon hektardır. GAP'ta, 75.000 kilometre alana 55 milyar m<sup>3</sup> su düşmekteyken KOP'ta ise 65.000 kilometre alana 8,5 milyar m<sup>3</sup> su düşmektedir. Bu bağlamda yağışta her yıl yaşanan dalgalanmalar üretimi etkilemektedir. Yağışta yaşanan yüzde birlik azalma dahi yıllık bazda buğday ve arpadaki rekolteyi azaltmaktadır. Türkiye'nin tahıl ambarı unvanını kazanmış olan Konya için su kaynakları ile ilgili çalışmalarını hızlandırmalıdır. Küresel ısınmanın uzun vadede etkisi göz önüne alındığında, tahıl ve hububat üretiminin irtifa kaybetmemesi için sulama projeleri gündeme alınmalı ve yapımı devam eden KOP'un sonuç vermesi için büyük çaba gösterilmelidir.

- **Limanlara Uzak Olması ve Hava Kargo Terminali Eksikliği**

Konya, ülkenin merkezi coğrafyasında yer alması bakımından stratejik değeri yüksektir. Yüksek Hızlı Tren kapsamında Eskişehir ve Ankara'ya ulaşım sağlanıyor olması, Türkiye'nin neredeyse tüm bölgelerine sınırı olması ve ticari erişim ve ulaşım imkânlarının geniş olması Konya'yı diğer şehirlerden birkaç adım öne çıkarmaktadır.

Lojistiğin önem derecesi hesaba katıldığında, kargo maliyetleri ihracat için en önemli kalemdir. Hava taşımacılığı için çalışmalar bir yandan sürerken, liman kentlere olan uzaklık da Konya için problem arz etmektedir. Ağır sanayi ürünlerinin taşınabilmesi için gereken ulaşım ağı, Konya'nın limanlara olan uzaklığından dolayı oluşturulamamaktadır. Yeni yatırımlar alabilmek için limanlara ulaşım sağlama çabaları artırılmalıdır. Her geçen gün önem kazanan hava taşımacılığı Konya'nın direk uçuşlarla aracısız nakliyat yapabilmesi ve kendi pazarının müşterilerini kendi ağına tutabilmesi için elzemdir.

- **Yurt İçi – Yurt Dışı Uçuş Yetersizliği**

Gerek ticaret gerekse seyahat için en önemli faktör ulaşımıdır. Konya'nın ulaşım adına en büyük zafiyeti ise havayolu alanındadır. Havayolu ulaşımında sadece dört firmanın yer alması ve İstanbul - İzmir harici başka bir şehre direk uçuşunun olmaması büyük bir handikaptır. Tüketim çağında kişinin zamanla yarıştığı, ticarete gününbirlik kavramının büyük önem kazandığı bu dönemde, ulaşımındaki eksiklikler ekonomik alandaki rekabet gücünü sekteye uğratmaktadır. Bu durumun en önemli sonucu ise; büyük yatırımların ilk şartı olan erişim ve ulaşımın kolay olması kriteri puanının Konya için çok düşük olmasıdır.

Konya'nın yurtiçi ve yurtdışına direkt uçuşların olması, farklılıkları aynı paydada buluşturabilmek adına da önem taşımaktadır. Uluslararası uçuşlar için, doluluk önemli bir kavramdır; ancak bu doluluğu sağlayabilmek için iç banttaki uçuş alternatifleri sağlanmalıdır.

## FIRSATLAR

- **Genç Nüfus Oranının Yüksekliği**

Konya, genç nüfus bakımından, 0-4, 10-14, 15-19, 20-24 yaş gruplarının tamamında ilk ondadır. Bu durum, gelişen ülkeler için önem taşıması bakımından gelişmekte olan Türkiye'nin kritik bir şehri olan Konya için de önemli bir faktördür. Bu bağlamda Konya'daki bu genç, üretim, gelişim, eğitim odaklı nüfus hem Konya için hem de Türkiye için beşeri sermaye yatırımı bakımından büyük bir fırsattır.

2014 TÜİK Adrese dayalı nüfus kayıt sisteminde Konya'da nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı:

0-4 yaş nüfusu	: 173.601
10-14 yaş nüfusu	: 179.140
15-19 yaş nüfusu	: 193.908
20-24 yaş nüfusu	: 170.996

Konya'daki toplam nüfusun %34'ü 24 yaş ve altındadır. Türkiye'nin en genç nüfusa sahip şehirlerinden birisi olan Konya, hem iş gücü bakımından hem de eğitimle yetiştirilecek binlerce insanla beşeri sermaye bakımından geleceğe dönük büyük fırsatlara sahiptir. Kendi geleceğini hazırlama, çalışma yükünü sırtlama açısından önem arz eden bu potansiyel; aynı zamanda işsizliğin düşük seviyelerde kalmasıyla sosyal ve ekonomik problemlerin ortadan kalkmasını da sağlayacaktır.

- **Ulaşımındaki Büyük Önem ve Potansiyel ile Stratejik Konum**

Ulaşım araçları bakımından hava şartlarından en az etkilenen ulaşım yolunun demiryolu ulaşımı olması ve hız bakımından uçaktan sonra en hızlı seyahat aracı olması bu iki imkânı içinde barındıran şehirler için büyük artı taşımaktadır. Dünya'da hızı 900 kilometreye kadar çıkabilen hızlı trenler, Türkiye için de son birkaç yılın en önemli yatırımıdır. Bu yatırımlar kapsamında, YHT ulaşımına sahip üç ilden birisinin Konya olması ise, çok büyük bir pazarlama avantajıdır. Türkiye'nin başkentine, yüksek hız ve konforda 1 saat 45 dakikada gitmek ve aynı gün için de gelmek (toplam ortalama 3 saat 15 dakika) büyümeye çalışan şehirler için altın tepside sunulmuş fırsatlardır. Aynı şekilde Eskişehir'e bu imkanın sağlanması, hem Konya'yı Türkiye'nin metropol şehirlerine bağlaması hem de bu şehirlerden Konya'ya ziyaret fırsatı sunulması sosyal yaşam için de tutkulu bir özelliktir.

İç Anadolu ve Doğu Anadolu'daki birçok şehir için geçiş noktası konumunda bulunan Konya, YHT'nin diğer şehir ve bölgelere yayılmasıyla adeta Türkiye'nin "Tren Garı" haline gelecektir. YHT ile şehre gelen ziyaretçi sayısını her geçen gün artıran Konya'yla bağlantılı şehirlerarası yollardaki trafikte gözle görülür azalmalar olacaktır.

YHT bir şehirden diğer bir şehre bağlantı kurmakla ulaşımı sağlamış olur; ancak daha önemlisi bağlantıyı kurarken iki şehir arasında organik bir bağla iki şehrin tüm dinamiklerini birbirine entegre etmektedir. YHT'nin katkısıyla farklı bölgeler adeta tek bir coğrafya haline gelecek ve belki de önümüzdeki yıllarda bu ulaşım kolaylığı sayesinde Konya ve etrafı çok şehirli organizasyonlar için tek adres haline gelecektir. Bu bağlamda, Konya'nın önümüzdeki birkaç yıl içinde YHT'nin en önemli merkezi haline geleceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu tarafından Konya'ya verilen Metro müjdesi de gerçekleştiği gün Konya'nın çehresini baştan aşağıya değiştirecek ve gerçekten de Büyük ve Merkez şehir olma konusunda büyük bir başarı sağlayacaktır.

- **Lojistik Potansiyel**

Son yıllarda enerjiyle birlikte değer kazanan diğer bir kavram da lojistikdir. Ülkelerin çeşitli stratejilerle büyük önem verdiği lojistik için, Türkiye'de de her geçen gün yeni atılımlar yapılmaktadır.

Türkiye'nin en büyük lojistik merkezlerinden biri olacak olan Konya Lojistik Merkezi, Konya kent merkezine yaklaşık 25 km mesafede kurulacaktır. TCDD'nin de büyük önem verdiği lojistik merkezler içerisinde Konya'nın önemi doğuyla batıyı bütün dinamikleriyle bağlamasından kaynaklanmaktadır. Konya'ya yapılacak yeni çevre yoluyla birlikte ulaşım adına alternatiflerin artacak olması, YHT ile birlikte yük taşımacılığı için TCDD'nin çalışma başlatması ve planlar içinde yer alan Hava Kargo Terminali ile birlikte, Konya Lojistik Merkezi Konya ekonomisi için büyük bir artı değer olacaktır. Bu fırsatın, yerli sanayici ve iş adamları tarafından dikkate alınması, proje için hayati önem taşımaktadır.

- **Hububat İhraç Kapasitesi**

Türkiye'nin en çok ithal ettiği ürünlerin başında hububat ve yağlı tohumlar gelmektedir. Bu iki grubun üretimini yapan ender şehirlerden biri de Konya'dır. Toprak ve iklim yapısı bakımından bu üretimlerin çok daha fazlasını yapmaya müsait olan Konya, KOP ile birlikte hem iç pazara hem de dış pazara yüksek miktarda hububat ve yağlı tohum üretimi yapılabilecektir. 2023'te ulaşılmak istenen ihracat hedefine giden bu yolda, yıllık 1,5 milyar dolarlık ihracat kapasitesi bu yatırımlarla daha yukarılara taşınabilecektir. 150'den fazla ülkeye ihracat yapan Konya'nın bu alternatifli ihracat ağı, iç pazardaki üretim motivasyonunu artırmaktadır.

- **Yüksek Enerji Potansiyeline Sahip Enerji Kaynakları**

Konya rüzgâr ve güneş enerjisi bakımından Türkiye'nin en potansiyelli şehridir. Güneş enerjisi bakımından dünyada güneş tarlaları yatırımının en yoğun olduğu Almanya – Bavyera bölgesine göre %60 daha büyük kapasiteye sahip olan Konya, Karapınar'a yapılacak "Güneş Enerjisi Santrali" ile de Türkiye'nin enerji merkezi adayı olacaktır. Konya'nın günlük ortalama güneşlenme saati 7,5'tir. 3.000 MW kapasiteli Karapınar Güneş Enerjisi Santrali hem yakın bölgeyi hem de şehir olarak Konya'yı odak haline getirecektir. Çağın en büyük maliyetlerinden biri olan enerji için Konya'ya böyle bir yatırımın yapılması, ekonomik yatırımlar açısından büyük bir kazançtır. Yine Karapınar'a yapılacak Termik Santral, Türkiye'nin en büyük linyit rezervine sahip Konya için büyük bir fırsattır.

## TEHDİTLER

- **Nüfusun Göç Vermesi (Özellikle Genç Nüfus)**

Konya 55 bin kişiyle Türkiye’de en fazla göç veren 8. ildir. 15 – 19 yaş aralığında göç veren 9. ve 20 – 24 yaş aralığında ise 7. ildir. Bu istatistikler, lise ve üniversiteden sonra büyük bir kalıcı göçün olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum için sosyal yaşama dair alternatiflerin yeteri kadar anlatılamamasıdır. İstihdam bakımından Türkiye’nin 1 numarası olan Konya için, nitelikli nüfusu kaybetmeme adına gençlere yönelik çalışmalar gözden geçirilmeli ve potansiyeli ortaya çıkaracak aktiviteler yapılmalıdır. Türkiye’nin TÜBİTAK Destekli ilk Bilim Merkezi’ne sahip olması, bilimsel proje ve yarışmalarını, bilim köylerini ve bilim kamplarını elzem kılmaktadır. Gerçekleşen göçün beyin göçüne doğru gitmemesi için yerel yönetimlerin yeni pozisyonlar alması kaçınılmazdır. Dört üniversiteye sahip olmanın, sektör zenginliğinin, mesleki yatırımların pazarlaması daha dikkatli ve yoğun yapılmalıdır.

- **Dış Ticarete Ortadoğu Riski**

Son dönemde yaşanan siyasi ve askeri gelişmeler tüm dünyayı etkilediği gibi Türkiye’yi de etkilemiş ve etkilemektedir. Suriye’de uzun dönemdir devam eden çatışmalar, Irak’taki belirsizlik, İran’ın üzerindeki ambargolar ve Ortadoğu ile Akdeniz Afrika’sındaki gelişmeler ekonomideki öngörülebilirliği zorlaştırmaktadır. Ürün ve pazar alternatifleri için çalışmalar yapılması ekonomideki dalgalanmaları en aza indirecektir. Bu bağlamda, maliyeti düşük fakat katma değeri yüksek ürünlere yönelmek ve yüksek kar getiren ürünler için yeni yatırımlar yapmak, orta vadede Konya’yı daha güvenli bir ticaret ortağı haline getirecektir.

- **Teşvik Sistemindeki Dengesizlik**

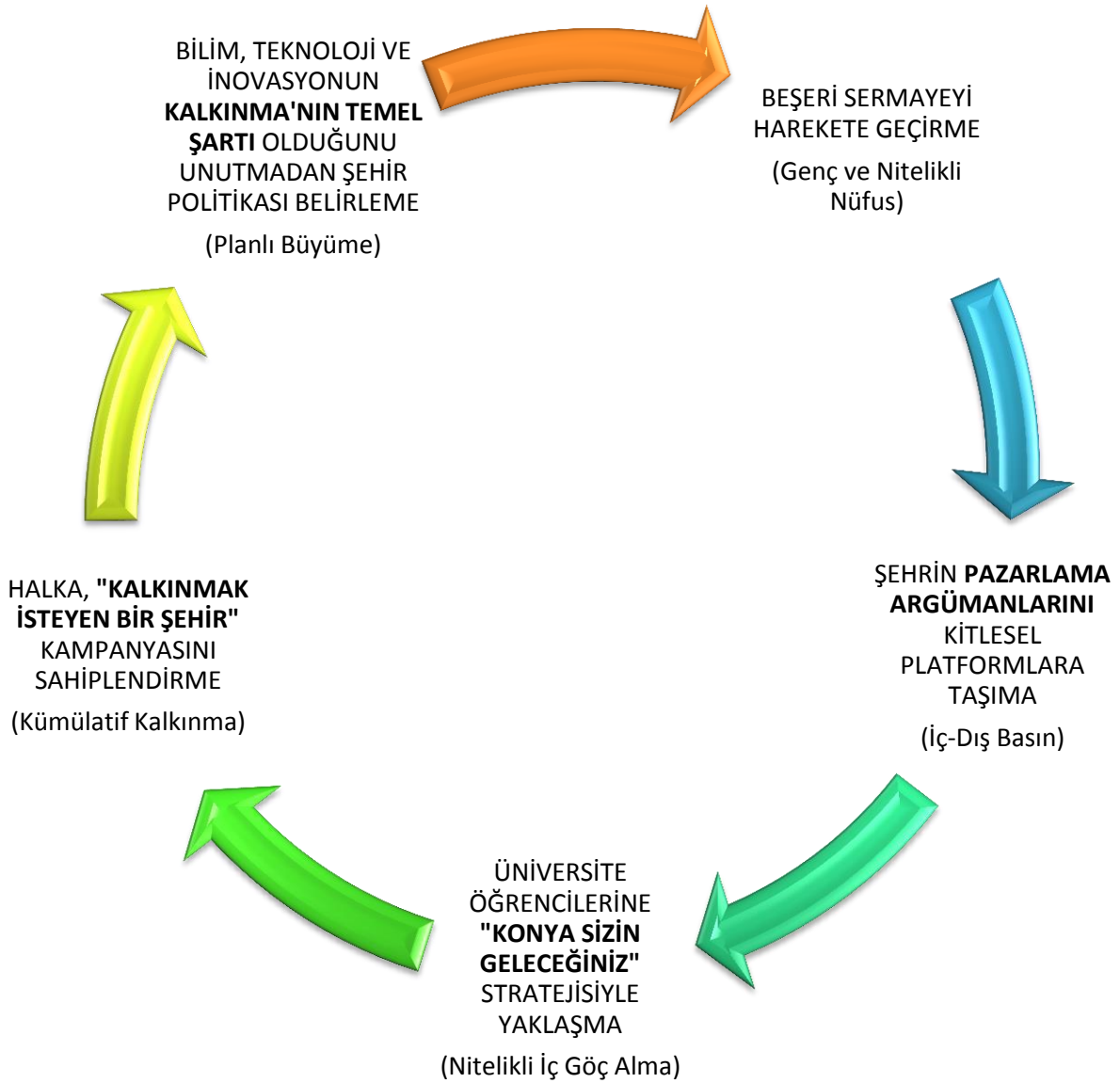
Konya’nın yeni teşvik sistemi kapsamında 2. bölgede yer alması yatırımcılar ve Konyalılar için büyük bir engel oluşturmaktadır. Önceki yasada 4 bölgeli sistemde 3. bölgede olan ve bunun dezavantajlarını yaşayan Konya, son teşvik yasasıyla 6 bölgeli sistemde 2. bölgede yer alarak teşviklerden en az yararlanan 21 ilden birisi olmuştur. Konya’nın komşularından olan Aksaray 5.; Afyon 4.; Karaman ve Mersin 3. teşvik bölgesindeyken Konya ve ilçeleri için yatırımı cazip kılmak çok güçtür. Bu sisteme göre Konya’da vergi indirimi %55 iken diğer bölgelerde %90’a kadar çıkmaktadır. Konya için herhangi bir faiz desteği yokken diğer illerde yedi puana kadar çıkmaktadır. Kabul edilir ki; bir şehrin yatırım alabilmesinin temel öncülü, şartların cazip olmasıdır. Yer tahsisi, altyapı hizmeti, sektör desteği, gümrük -KDV-vergi kolaylıkları bu öncüllerin başında gelmektedir. 2023 için 15 milyar dolar ihracat hedefi koyan Konya’nın teşvik sistemi kapsamında yeni bir pozisyon alması şarttır.

- **Beşeri Potansiyeli Gerçek Değere Dönüştürmemesi**

Konya, 5 üniversitesiyle eğitim anlamında büyük bir atılım göstermiştir. Konya'nın savunma sanayinde, metal sanayinde, makine ve aksam üretiminde teknoloji olarak; beşeri, siyasi ve idari bilimlerde eğitim olarak da Türkiye'nin en iyi illerinden bir tanesi. Fakat gerek alınan teşvik ve desteklerde gerekse hibelerde istenilen düzeye gelememiştir.

Konya, her ne kadar Türkiye sıralamalarında yukarılarda olsa da potansiyel ve kullanılan potansiyel karşılaştırıldığında bu problemi çözmekten hala uzaktır. İç göçe engel olma ve göç alma konusunda bu potansiyelin harekete geçirilmesi şarttır.

### KONYA'NIN STRATEJİK YOL HARİTASI



## KAYNAKLAR

### KURUM VE KURULUŞLAR

- ABD Enerji Bilgi Yönetim Dairesi
- Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
- Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
- Avrupa Birliği Bakanlığı Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)
- Başbakanlık Özelleştirme Dairesi Başkanlığı
- Bilgi Teknolojileri Ve İletişim Kurumu (BTİK)
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı
- BÜSAN Özel Organize Sanayi Bölgesi Yöneticiliği
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma İstatistikleri Bilgi Sistemi
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
- Devlet Demiryolları 6. Bölge Müdürlüğü
- Devlet Demiryolları 7. Bölge Müdürlüğü
- Devlet Demiryolları Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı
- Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI)
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Konya Havalimanı Müdürlüğü
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 4. Bölge Müdürlüğü
- Dünya Ekonomik Forumu
- Ekonomi Bakanlığı
- Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanlığı
- Enerya Gaz Dağıtım A.Ş.
- Gelir İdaresi Başkanlığı
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- Hazine Müsteşarlığı
- IMF ve OECD
- İçişleri Bakanlığı Dernekler Daire Başkanlığı
- İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
- İş Bankası
- Kalkınma Bakanlığı
- Kalkınma Bakanlığı Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü
- Kamu İhale Kurumu

- Karatay Belediyesi Başkanlığı Fen İşleri Müdürlüğü
- Karatay Belediyesi Başkanlığı Plan ve Proje Müdürlüğü
- Karatay Belediyesi Başkanlığı Yazı İşleri Müdürlüğü
- Karayolları Düzenleme Müdürlüğü
- Karayolları Genel Müdürlüğü 3.Bölge Müdürlüğü
- Konya Belediyeleri (Merkez ve İlçe)
- Konya Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
- Konya Büyükşehir Belediyesi
- Konya Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı
- Konya Büyükşehir Belediyesi Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı
- Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
- Konya Çalışma Ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
- Konya Emniyet İl Müdürlüğü
- Konya Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği
- Konya Gelir İdaresi Başkanlığı
- Konya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü
- Konya İl İstatistik Sistemi (KONİS)
- Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- Konya İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
- Konya İl Jandarma Komutanlığı
- Konya Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü
- Konya Orman Bölge Müdürlüğü
- Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- Konya Sağlık İl Müdürlüğü
- Konya Sanayi Odası (KSO)
- Konya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
- Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi (KOSKİ)
- Konya Teknokent - Teknoloji Geliştirme Hizmetleri A.Ş.
- Konya Ticaret Borsası (KTB)
- Konya Ticaret Odası (KTO)
- Konya Trafik Platformu
- Konya Turizm Platformu
- Konya Valiliği İl Dernekler Müdürlüğü
- Konya Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü
- Konya Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
- Konya Valiliği İl Basın-Yayın ve Enformasyon İl Müdürlüğü
- Konya Vergi Dairesi Başkanlığı
- Konya Vergi Dairesi Başkanlığı Strateji Grup Müdürlüğü
- KOSGEB Konya Hizmet Merkezi Müdürlüğü
- KTO Karatay Üniversitesi Rektörlüğü

- Kültür ve Turizm Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı
- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü MTA Orta Anadolu II. Bölge Müdürlüğü
- Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü
- Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü
- Meram Belediyesi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü
- Meram Elektrik Dağıtım A.Ş. (MEDAŞ)
- Mevlana Kalkınma Ajansı
- Mevlana Üniversitesi
- Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumlar Genel Müdürlüğü
- Müstakil İşadamları Derneği (MÜSİAD)
- Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Sağlık Bakanlığı Sağlık Araştırmaları Genel Müdürlüğü
- Savunma Sanayi Müsteşarlığı
- Selçuk Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
- Selçuk Üniversitesi Yazı İşleri Müdürlüğü
- Selçuklu Belediyesi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü
- Selçuklu Belediyesi Yazı İşleri Müdürlüğü
- Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA)
- Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)
- Tarım Kredi Kooperatifleri Konya Bölge Birliği Müdürlüğü
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK)
- Trading Economics
- Türk Patent Enstitüsü
- Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Konya İl Koordinatörlüğü
- Türkiye Bankalar Birliği Kredi Risk Merkezi
- Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB)
- Türkiye Esnaf ve Sanatkar Odaları Birliği (TESK)
- Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
- Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği
- Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri
- Tüypap Konya Fuarçılık A.Ş.
- Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
- Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Düzenleme Genel Müdürlüğü
- Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü
- Uluslararası Para Fonu (IMF)
- Vakıflar Genel Müdürlüğü Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğü
- World Economic Forum
- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı



1882  
KONYA TİCARET ODASI  
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

Vatan Caddesi  
No.1 Selçuklu - Konya  
Tel: 0332 221 52 52  
Faks: 0332 353 05 46

[www.kto.org.tr](http://www.kto.org.tr)